

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2025
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 138. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 878/ – druhé čtení
2. Návrh poslanců Viktora Vojtky, Zbyňka Stanjury, Mariana Jurečky, Pavly Pivoňky Vaňkové, Jiřího Navrátila, Michaela Kohajdy, Miloše Nového, Martina Dlouhého, Jana Skopečka a Jana Bauera na vydání zákona o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří a o změně souvisejících zákonů (zákon o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří) /sněmovní tisk 894/ – druhé čtení
3. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 909/ – druhé čtení
4. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 870/ – první čtení
5. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 768/ – první čtení

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2025
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 138. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 6. května 2025

Obsah:

Strana:

6. května 2025

Schůzi zahájil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Usnesení schváleno (č. 1359).

Poslanec Tomio Okamura	7
Poslanec Marek Benda	16

Schválen pořad schůze.

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 878/
— druhé čtení

Poslankyně Zuzana Ožanová	17
Poslankyně Berenika Peštová	18
Poslanec Ondřej Babka	18
Poslanec Tomáš Helebrant	19
Poslanec Miloslav Janulík	19
Poslanec Jan Bureš	20
Poslankyně Marie Pošarová	20
Poslanec David Pražák	21
Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík	21
Poslanec David Pražák	22
Poslanec Tomáš Helebrant	22
Poslanec Ondřej Babka	23
Poslanec Patrik Nacher	23
Poslankyně Berenika Peštová	24
Poslanec Jan Bureš	24
Poslankyně Eva Fialová	25
Poslanec David Pražák	25
Poslanec Jan Bureš	26

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Poslanec Tomáš Helebrant	26
--------------------------------	----

Poslankyně Eva Fialová	27
Poslankyně Zuzana Ožanová	27
Poslankyně Berenika Peštová	28
Poslankyně Eva Fialová	28
Poslanec Stanislav Berkovec	29
Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík	29
Poslankyně Zuzana Ožanová	30
Poslankyně Eva Fialová	31
Poslankyně Berenika Peštová	31
Poslankyně Helena Válková	31
Poslanec Miroslav Samaš	32
Poslankyně Lenka Knechtová	32
Poslanec Oldřich Černý	33
Poslanec Ondřej Babka	35
Poslanec Karel Krejza	40
Poslanec Ondřej Babka	42
Poslankyně Eva Fialová	43
Poslanec Karel Krejza	44

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Poslanec David Pražák	44
Poslankyně Helena Válková	44
Poslankyně Margita Balaščíková	48
Poslanec Radek Rozvoral	49
Poslankyně Lenka Knechtová	51
Ministr zemědělství ČR Marek Výborný	55
Poslankyně Zuzana Ožanová	56

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Poslanec Jan Bureš	65
Poslanec Martin Exner	65
Poslankyně Jana Bačíková	65
Poslanec David Pražák	66
Poslankyně Klára Kocmanová	69
Poslanec Stanislav Berkovec	70
Poslankyně Eva Fialová	73
Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík	78
Poslanec František Petrál	78

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Poslankyně Marie Pošarová	79
Poslankyně Vladimíra Lesenská	80
Poslankyně Berenika Peštová	82
Poslanec Pavel Bělobrádek	86
Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík	86
Ministr zemědělství ČR Marek Výborný	88
Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová	88
Poslankyně Jana Hanzlíková	88
Poslanec Michal Zuna	88
Poslanec Josef Bernard	89

Poslanec Oldřich Černý	89
Poslankyně Eva Fialová	89
Poslanec Jan Bureš	89
Poslanec Stanislav Fridrich	89
Poslanec Karel Krejza	90
Poslanec Bohuslav Svoboda	90
Poslanec David Pražák	90
Poslanec Jiří Kobza	90
Poslanec Petr Bendl	90
Poslanec Pavel Bělobrádek	91

2. Návrh poslanců Viktora Vojtky, Zbyňka Stanjury, Mariana Jurečky, Pavly Pivoňky Vaňkové, Jiřího Navrátila, Michaela Kohajdy, Miloše Nového, Martina Dlouhého, Jana Skopečka a Jana Bauera na vydání zákona o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří a o změně souvisejících zákonů (zákon o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří) /sněmovní tisk 894/ – druhé čtení

Poslanec Viktor Vojtko	91
Poslanec Vojtěch Munzar	92
Poslanec Vít Kaňkovský	93
Poslankyně Alena Schillerová	93

Další část schůze řídil místopředseda PSP Aleš Juchelka.

Poslanec Martin Dlouhý	95
Poslanec Igor Hendrych	95

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka	97
Poslankyně Lucie Šafránková	99

Další část schůze řídil místopředseda PSP Aleš Juchelka.

Poslanec Viktor Vojtko	101
Poslanec Igor Hendrych	104
Poslankyně Lenka Knechtová	105
Poslanec Jiří Navrátil	106
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	107
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	108
Poslanec Viktor Vojtko	110
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	110
Poslanec Igor Hendrych	111
Poslanec Martin Dlouhý	111
Poslankyně Alena Schillerová	112
Místopředsedkyně PSP Olga Richterová	112
Poslanec Viktor Vojtko	112
Poslanec Jiří Navrátil	112
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka	113
Poslankyně Lucie Šafránková	113

3. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 909/ – druhé čtení

Ministr průmyslu a obchodu ČR Lukáš Vlček	114
Poslanec Vojtěch Munzar	114
Poslanec Jiří Strýček	115
Poslanec Vojtěch Munzar	115
Poslanec Marek Benda	116

Usnesení schváleno (č. 1360).

4. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 870/ – první čtení

Poslanec Marek Benda	117
----------------------------	-----

Usnesení schváleno (č. 1361).

5. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 768/ – první čtení

Ministr průmyslu a obchodu ČR Lukáš Vlček	117
Poslanec Tomáš Müller	118
Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík	119
Poslanec Marek Benda	119
Poslanec Jiří Strýček	120
Poslanec Zdeněk Kettner	120
Poslanec Tomáš Müller	121

Usnesení schváleno (č. 1362).

Poslankyně Klára Kocmanová	122
----------------------------------	-----

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Aleše Juchelky

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
6. května 2025
Přítomno: 170 poslanců

(Schůze zahájena v 10.00 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 138. schůzi poslanecké sněmovny a všechny vás vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, tak vás nejprve odhlásím a požádám vás, abyste se přihlásili identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Tuto schůzi svolala předsedkyně Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 92 poslanců a pozvánka vám byla rozeslána v pondělí 28. dubna tohoto roku elektronickou poštou.

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslance Oldřicha Černého a poslance Michala Zunu. Ptám se, zda má někdo jiný návrh ohledně ověřovatelů schůze?

Dnes jednat a hlasovat po celý jednací den bude pan ministr Marek Výborný s kartou číslo 2.

Žádný jiný návrh na ověřovatele schůze nepadl.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro ověřovatele schůze, tak jak jsem je navrhl? Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 1, přihlášeno je 129 poslankyň a poslanců, pro 127, proti žádný. Konstatuji, že jsme ověřovateli 138. schůze Poslanecké sněmovny určili pana poslance Oldřicha Černého a Michala Zunu.

Dále sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci a poslankyně: paní poslankyně Věra Adámková do 18 hodin z pracovních důvodů, paní poslankyně Andrea Babišová na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Jan Bauer na celý jednací den z pracovních důvodů, paní poslankyně Jana Berkovcová na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Milan Brázdil na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Jiří Carbol na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Jaroslav Faltýnek na celý jednací den z pracovních důvodů, paní poslankyně Pavla Golasowská do 11 hodin z osobních důvodů, pan poslanec David Kasal na jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Pavel Kašník na celý jednací den z rodinných důvodů, pan poslanec Pavel Klíma na celý jednací den z osobních důvodů, pan poslanec Radek Koten na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Josef Kott na celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, paní poslankyně Věra Kovářová od 13 do 16.30 z pracovních důvodů, pan poslanec Michal Kučera do 16 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Martin Kukla do 16.30 z pracovních důvodů, pan poslanec Jan Lacina od 12 do 19 hodin z pracovních důvodů, paní poslankyně Jarmila Levko do 14 z osobních důvodů, dále pan poslanec Lubomír Metnar na celý jednací den ze zdravotních důvodů, dále pan poslanec Jakub Michálek od 10 do 19 hodin bez udání důvodu, paní poslankyně Němečková Crkvenjaš ze zdravotních důvodů na celý jednací den, paní poslankyně Monika Oborná do 16.30 z osobních důvodů, pan poslanec Ladislav Okleštěk na celý jednací den ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Jana Pastuchová na celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Tom Philipp od 18 hodin

z osobních důvodů, paní poslankyně Lucie Potůčková od 16.15 do 18.30 bez udání důvodu, pan poslanec Drahoš Ryba do 15 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Rudolf Salvetr na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Pavel Staněk na celý jednací den bez udání důvodu, pan poslanec Robert Stržínek na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Pavel Svoboda na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Julius Špičák na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Karel Tureček na celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, pan poslanec Libor Turek na celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Petr Vrána od 12 hodin z pracovních důvodů.

Dále se omlouvají tito členové vlády: pan ministr Martin Baxa na celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Mikuláš Bek na celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Pavel Blažek na celý jednací den z pracovních důvodů, paní ministryně Jana Černochová na celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Martin Dvořák na celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan ministr Petr Kulhánec na celý jednací den z osobních důvodů, pan ministr Martin Kupka do 13 hodin z pracovních důvodů, pan ministr Jan Lipavský na celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Vít Rakušan do 12 hodin z pracovních důvodů, pan ministr Vlastimil Válek do 13 hodin z pracovních důvodů, pan ministr Lukáš Vlček do 13 hodin z pracovních důvodů a pan ministr Marek Ženíšek do 13 hodin z pracovních důvodů.

Ještě do 13.30 z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Jan Kubík, dále paní poslankyně Lucie Potůčková bere zpět svoji omluvu od 16.15 do 18 a naopak se omlouvá od 15.45 do 18.30 hodin. Tak, přečetl jsem omluvy.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 138. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Já pouze připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti, přičemž nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Mám zde řadu přihlášek s přednostním právem.

Než udělím slovo, tak ještě konstatuji, že od 10 do 19 hodin se omlouvá předseda poslaneckého klubu Pirátů pan Michálek a po tu dobu ho bude zastupovat pan poslanec Ivan Bartoš.

Nyní přistoupíme k udělení slova poslankyním a poslancům s přednostním právem. Jako první vystoupí pan poslanec Marek Benda, připraví se pan ministr Zbyněk Stanjura, pan předseda Tomio Okamura, potom pan předseda Radim Fiala a další. Pan předseda Marek Benda se vzdává svého přednostního práva, jako další tedy vystoupí pan ministr Zbyněk Stanjura. Také se vzdává svého přednostního práva. Jako další je v pořadí pan předseda Tomio Okamura, po něm pan předseda Radim Fiala, potom pan poslanec Ivan Bartoš.

Prosím, máte slovo. Ještě než začnete mluvit...

Poprosím – kolegyně, kolegové v pravé části sálu, kolegové, kolegyně v pravé části sálu – o ztišení, případně své diskuse přeneste do předsálí.

Prosím, pane předsedo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, já bych chtěl znovu a znovu upozornit na to, aby Fialova vláda konečně začala řešit problém nedostupného bydlení v České republice.

Ted' tady mám před sebou zase další článek, který jenom potvrzuje to, co říká SPD. „Pád na dno. Češi musí na bydlení šetřit nejdéle v celé Evropě. Loni si Česká republika v mezinárodním porovnání pohoršila, čímž spadla na úplné dno.“

Můžu vás požádat o klid, pane předsedající?

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Kolegyně, kolegové, já jsem vám avizoval na začátku, abyste své diskuse přenesli do předsálí, a to jak v pravé části sálu, tak i v levé části sálu.

Poprosím, pane předsedo, o ztišení, případně diskusi do předsálí.

Prosím, pokračujte.

Poslanec Tomio Okamura: Češi musí na bydlení šetřit kvůli Fialově vládě nejdéle v celé Evropě, protože... My vás tady na to už upozorňujeme dlouhou dobu jako SPD. Trpělivě v podstatě každou schůzi Sněmovny navrhuji bod, abychom tady řešili nedostupnost bydlení. SPD předkládá konkrétní návrhy řešení, ale Fialova vládní koalice – tedy ministr Rakušan z hnutí STAN a premiér Fiala – nám tady neustále zamítají možnost řešení bydlení. Přitom, jak jsem říkal, tak bydlení v České republice se stalo, dokonce i podle mezinárodního žebříčku, nejhůře dostupným v celé Evropě a naši občané jsou z toho zoufalí. Výsledkem je mimo jiné ta rekordně nízká porodnost, kdy Česká republika má dokonce nejnížší porodnost v historii České republiky. No a Fialova vláda, ministra Rakušana, to vůbec nezajímá. Řešíte tady pořád... Včera jste zase slíbili další peníze, zbraně Ukrajině, ale abyste něco slíbili nebo udělali pro české občany, tak to vás vůbec nezajímá.

Mimochodem i prestižní mezinárodní firma auditorská Deloitte sama konstatuje... Tady vedoucí partner v oddělení finančního poradenství v Deloittu říká – Miroslav Linhart – že „dostupnost vlastního bydlení v Česku zůstává nadále špatná a nevypadá to na změnu“, takže odborníci už... (Hluk v levé části sálu.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, kolegové v levé části sálu, (prosím) o ztišení.

Prosím, pokračujte.

Poslanec Tomio Okamura: Takže i odborníci už nám dávají za pravdu – tomu, co tady SPD celou dobu říká a za co tady bojujeme, aby měli lidé dostupnější bydlení – ale vás to nechává... Vás to nezajímá, přitom nájemní i vlastnické bydlení v České republice je nyní v přepočtu dle parity kupní síly měny, jak už jsem říkal, nejdražší v Evropě. Sociální dávku příspěvek na bydlení pobírá rekordních 300 000 domácností a jen v loňském roce na ni stát musel vynaložit přes 20 miliard korun.

U tohoto bych se krátce zastavil, protože premiér Fiala – a říkal to i v televizi, sám jsem to slyšel na vlastní uši, bylo to v televizi CNN Prima – tak premiér Fiala se tam chlubí tím, v přímém přenosu, že zvyšuje počet českých občanů závislých na dávkách. To znamená lidé, kteří nemají na elementární a životně důležité základní životní potřeby – to znamená bydlení, energie, pak jsou to i ty drahé potraviny, k tomu se ještě dostanu – tak vaše vláda se chlubí, že stoupá počet lidí na dávkách, místo... Každá normální vláda by se v běžném světě chlubila tím, že naopak klesá počet lidí na dávkách, a vy se chlubíte pravým opakem, že vlastně zhoršujete životní úroveň Čechů. Je tady neuvěřitelně tristní situace za vaší vlády, že pracující lidé, lidé, kteří pracují, tak si ze svých platů a mezd nejsou schopni vydělat ani na vlastní

bydlení, ani na základní životní potřeby. To je neuvěřitelné. To je neuvěřitelné, kam jste to dotáhli.

Já tedy jenom ještě pro porovnání, tak například před deseti lety, 2015, tak průměrná cena bytu v České republice byla 48 000 korun za metr čtvereční. Ted' je to... 100 000 korun za metr čtvereční cirká je průměrná cena, takže to stoupló více než jednou tolik. Jednou tolik stoupla cena bytů a samozřejmě tím jedním z těch zásadních důvodů je – a přesně o tom hovoří i odborníci – že v České republice nefunguje jednoduché stavební řízení. Vy z toho ještě tím, jak jste zkazili tu digitalizaci, tak jste ten problém ještě samozřejmě akcelerovali negativním způsobem, takže kvůli vám se v podstatě stavění nových bytů zastavilo nebo se pozastavilo. „Podle průzkumu analytické společnosti CEEC Research, který probíhal mezi 128 stavebními firmami, zaznamenalo“ – právě kvůli tomu vašemu pokaženému stavebnímu řízení – „36 procent oslovených podniků zásadní výpadky v tržbách.“ Způsobené škody jsou odhadovány již v desítkách miliard korun. Samozřejmě postihlo to města, obce, občany, firmy, prostě úplně všechny. Přitom Česká republika se dostala na poslední místo v dostupnosti bydlení ted'ka. V podstatě v České republice si musí šetřit, například v Praze, pakliže si někdo chce koupit byt, tak si musí na to šetřit třináct a půl roku, ale to mluvíme o tom hrubém příjmu jako takovém. To znamená, v podstatě po odečtení životních nákladů, běžných životních potřeb, výdajů domácnosti, tak je to v podstatě... Se stalo koupit si vlastní bydlení zcela nedostupnou záležitostí za vaší vlády.

Kde jsou ty příčiny? Už o tom tady mluvíme hodněkrát. Samozřejmě v první řadě je to neschopná Fialova vláda, protože tady Piráti a premiér Fiala zkazili digitalizaci stavebního řízení. My jsme tady na to vloni upozorňovali, už vloni na jaře, tady na mikrofon. Už začátkem léta, koncem jara jsme upozornili na to, že to nebude fungovat. Upozorňovali na to i Svaz měst a obcí, upozorňovali na to i odborníci a premiér Fiala to přesto nezastavil, pustil to dál a způsobili – Piráti a ODS, premiér Fiala, koalice SPOLU – způsobili tyto obrovské škody, takže já si myslím, že bychom toto téma měli opakovaně diskutovat, opakovaně tady na to upozorňují a žádáme řešení.

Samozřejmě tím řešením je především v první řadě to, aby bylo jednodušší a rychlejší povolování staveb. Tady mám údaj, že v České republice... V jednoduchosti stavebního povolení je Česká republika na 157. místě na světě, takže my jsme na úrovni nějakých rozvojových afrických států a za vaší vlády se ta situace ještě jenom zhoršila. Cílem SPD je, pakliže budeme po letošních volbách ve vládě – a rádi bychom byli, ale uvidíme, jak rozhodnou voliči – tak aby se zásadně zjednodušilo stavební řízení a povolování nových staveb. V mnoha vyspělých zemích světa to trvá i několik týdnů, u nás to trvá samozřejmě mnohem déle a to samozřejmě potom zvyšuje ceny nemovitostí.

Samozřejmě pozoruhodná je i situace – třeba když vezmu – v Praze, protože počet českých obyvatel, českých občanů žijících v Praze, v podstatě nenarůstá, ale počty postavených bytů v Praze samozřejmě za ty uplynulé roky stoupají, takže potom se musíme ptát, co je toho důvodem. Tak mimochodem je toho důvodem nárůst cizinců v Praze a nárůst cizích státních příslušníků, protože samozřejmě tady stoupá... Kdyby bylo jen na českých občanech, tak v podstatě jejich počet obyvatel narůstá, ale protože se tady zvýšila poptávka, tak se potom nedostává na naše české občany. Dokonce dochází k tristním situacím. Zrovna mi to říkali, včera mi to říkala jedna rodina, kdy si chtějí... Třeba matka samoživitelka hledala pronájem i v okolí Prahy, aby to bylo levnější, no a ono řadu těch nemovitostí vlastní Ukrajinci, takže ti ted'ka pronajímají byty našim českým občanům. Proč o tom hovořím? Tady ted' nechci mluvit o Ukrajincích, ale ted' chci mluvit o tom, že vy jste nás úplně obrátili do opačného gardu, to znamená, čeští občané, kteří tady potřebují bydlení, tak se k němu nemůžou dostat a ještě v uvozovkách škemrají u cizích státních příslušníků, aby si vůbec mohli pronajmout byty, místo aby český občan adekvátně měl... pro českého občana bylo dostupné jak nájemní, anebo vlastnické bydlení.

Hnutí SPD předkládá kompletní program řešení. Určitě bychom rádi zavedli například systém státem garantovaných výhodných rodinných půjček na bydlení pro pracující rodiny. Určitě je potřeba vrátit daňová zvýhodnění, která Fiala vláda zrušila. Kvůli vašemu zvýšení daní v rámci takzvaného konsolidačního balíčku přišly rodiny s dětmi až o více než 40 000 korun ročně, což je tedy obrovská částka, kterými jste vlastně potrestali pracující rodiny s dětmi. (Hluk v sále.)

Můžu požádat o klid?

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Kolegové v levé části sálu, přesuňte svou diskusi do předsálí, prosím. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Rádi bychom... Je potřeba zásadnějším způsobem uvolnit státem vlastněné pozemky převodem na města a obce pro výstavbu nových domů. Tady se nabízí právě to družstevní bydlení, které na západě funguje, v Rakousku funguje absolutně skvěle, v Nizozemsku funguje absolutně skvěle. Lidé si tam staví a vlastní byty společně, místo aby se zadlužovali na celý život. Prostě stát jim za výhodných podmínek dá pozemek a oni si potom v rámci družstevního bydlení můžou výhodně postavit a hlavně je to levnější mnohem, takže peníze potom zůstávají mezi lidmi, a ne u nějakých spekulantů. Dále je samozřejmě potřeba, jak už jsem říkal, i na úrovni měst a obcí, tak je spoustu měst a obcí, které mají různé nevyužité budovy, které by třeba šlo velice jednoduše se státní podporou rekonstruovat na startovací byty, na dostupné bydlení pro ty, kdo mají pracovní minulost. Těch návrhů, které lze dělat, tak samozřejmě je spousta.

Já to tady... Na to téma opakovaně upozorňuju, jenže s Fialovou vládou je to, jako (když) hrách na zeď hází. Přitom právě nedostupnost bydlení je jedním z klíčových problémů dnes občanů České republiky.

Můžu požádat o klid ještě jednou, prosím?

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já to tedy zopakuji ještě jednou – a v případě, že budete pokračovat v diskusích, začnu jmenovat poslankyně a poslance osobně, kteří ruší jednání v sále – takže poprosím, přesuňte své diskuse do předsálí. Děkuji vám.

Prosím, pokračujte, pane poslanče.

Poslanec Tomio Okamura: Děkuji. Já mám poměrně zvučný hlas, ale přeci jenom ten hluk už je tady takový, že v podstatě už je to docela náročné. Děkuju.

Takže my jako SPD budeme tady opakovaně navrhopvat a vyzývat Fialovu vládu, dokud jste ještě ve vládě, abyste s tím bydlením něco udělali. Já vím, že je to, jako když hrách hází na zeď, protože vy nic dělat nebudete, vás čeští občané nezajímají, ale my dál budeme bojovat za dostupnější bydlení pro české občany a doufám, že ve volbách bude změna.

Další téma, které bych rád tady zvedl, je téma – a říkám to tady už opakovaně, opakovaně vyzývám Fialovu vládu k řešení, vy to ale řešit nechcete – tak je to téma, že v České republice nemá svého praktického lékaře 1 milion dospělých a přes 130 000 dětí. SPD samozřejmě prosazuje obnovení dostatečné sítě lékařů a chceme, aby byla dostupnější zdravotní péče. Já už tady ten bod navrhuju opakovaně. Já vím, že to není třeba úplně

jednoduché, ale Fialova vláda se k tomu staví zády a vůbec vás to nezajímá. Dneska se na vyšetření u specializovaných lékařů čeká i půl roku. Ptal jsem se i u nás, u nás v SPD, protože máme u nás v SPD mnoho lékařů, i tady v poslaneckém klubu, a když se chcete u nich objednat, jsou to i lékaři, kteří jsou specializovaní, tak prostě objednávají na podzim. Lidé jsou z toho zoufalí.

Samozřejmě opět platí ta situace. Tím, co tady předvedla Fialova vláda, kdy sem přišlo ze zahraničí mnoho dalších imigrantů – vesměs ekonomická migrace, tím mám na mysli v první řadě tu migraci z Ukrajiny – tak v podstatě ten náš zdravotní systém není nafukovací, takže teďka čeští občané doplácí na to, platí si zdravotní pojištění, oni si ho platí, no a teď když se jim třeba udělá špatně a potřebují na pohotovost nebo potřebují se někde objednat, tak čekají a zdravotní péče v podstatě obtížně se stává dostupnou. No a z tohoto důvodu, protože v České republice nemá stálého praktického lékaře, jak jsem řekl, přes milion našich občanů, přestože si platí zdravotní pojištění, tak tisíce občanů ve finále potom v podstatě v zoufalé situaci čerpají tento typ lékařské péče na pohotovostech či u ambulantních specialistů. Tam se ovšem kumulují i ti migranti z Ukrajiny a potom samozřejmě vznikají velké problémy. Já jsem navštívil například Plzeňský kraj a v těch městech typu Tachov a podobně, kde dokonce žije dneska až třetina cizinců z celkového počtu obyvatel, což je neuvěřitelné úplně číslo, tak v podstatě se dostali naši občané úplně do defenzivy, takže samozřejmě si stěžují a žádají řešení. My to řešení žádáme také. Bohužel jsme v opozici.

No a mimochodem bych rád upozornil, že z důvodu stárnutí populace bude navíc do deseti let potřeba o pětinu více ordinací praktických lékařů pro dospělé. Hnutí SPD dlouhodobě na tento stav upozorňuje, považujeme ho za alarmující a říkáme to tady ministru Vlastimilovi Válkovi – z TOP 09 neboli koalice SPOLU, ale ona za to může celá Fialova vláda, protože máte úplně jiné priority, pro vás není prioritou český občan – tak prostě ministr v tom vůbec nic nedělá a premiéra Fialu to nezajímá, takže podle našeho názoru jednou z prvořadých povinností příští vlády ve spolupráci s kraji, městy, obcemi a zdravotními pojišťovnami musí být okamžité zahájení práce na obnově dostatečně robustní sítě ordinací praktických lékařů pro děti i dospělé napříč celou republikou, a to včetně změny stávající koncepce zdravotnictví.

Jsem rád, že se nám tady minulý měsíc podařilo zamítnout ten skutečně brutálně asociální návrh, co tady předložila koalice SPOLU premiéra Petra Fialy, kde vy jste chtěli v podstatě zavést do zdravotnictví stejný systém, který je například u zubařů, stomatologů. To znamená, vy jste chtěli rozdělit zdravotnictví na to zdravotnictví pro chudší – to znamená, že by měli horší péči – a chtěli jste zavést zdravotnictví pro ty bohatší také, kteří by měli lepší péči. Přitom si všichni platí zdravotní pojištění. Ještě že jsme to tady zamítli, protože tyhle ty vaše nápady – ODS, TOP 09 – to je úplně nepřijatelné, protože SPD trvá na tom, že v rámci veřejného zdravotního pojištění musí dostat všichni čeští občané tu nejlepší možnou zdravotní péči, která je v tom daném čase a místě k dispozici.

To, co jsem schopný akceptovat, je příplatek, když to tedy trochu... Ono to není nadlehčení, ale třeba jestli si chce někdo připlatit za třeba (to), že chce mít k jídlu biftek anebo že chce mít jednolůžkový pokoj v nemocnici nebo – když to trochu zlehčím – tak třeba měkkí toaletní papír, no tak proč ne? Ale rozhodně ne za to, zdali má dostat kvalitní péči, a když na ni nemá peníze, tak dostane tu horší. To opravdu SPD takovéhle uvažování prostě nikdy nepřipustí, protože potom by samozřejmě ztrácelo smysl, proč si tedy lidé platí povinné zdravotní pojištění.

To znamená, já opakovaně vyzývám Fialovu vládu, aby řešila to, že víc než milion českých občanů – navíc 130 000 dětí k tomu ještě, přes milion dospělých – nemá svého praktického lékaře. Vidíme to jako problém, a jak jsem říkal, tím jedním z těch řešení třeba už jistě poměrně rychlým může být to, aby například absolventi lékařských fakult měli povinnost, pakliže chtějí odcházet do zahraničí, tak aby si nejdříve odpracovali tři až pět let v České republice, aby společnosti vrátili to drahé studium, anebo v opačném případě, aby si

to studium zaplatili a mohla by být tady taková volba, což, jak říkám, není nápad Okamury. Je to nápad, který běžně funguje i v jiných vyspělých zemích. To znamená, že si studenti studium zaplatí, pakliže odejdou do zahraničí a nechtějí v té zemi třeba tu praxi a tu práci vykonávat, když vystudovali z veřejných peněz. Těch nápadů je samozřejmě víc a už jsem tady o nich mnohokrát hovořil.

Tady je nejhorší ta nečinnost Fialovy vlády, kterou to vůbec nezajímá, a zdravotní stav občanů se samozřejmě zhoršuje. Vede to ke zhoršování zdravotního stavu poměrně širokých vrstev obyvatelstva, především těch nízkopříjmových, ovšem pracujících, anebo skupin obyvatel nebo zdravotně postižených spoluobčanů, kteří si samozřejmě z objektivních důvodů nemohou sami pomoci.

V této souvislosti bych rád upozornil na výsledek vládnutí Fialovy vlády, kdy s chudobou se podle aktuální statistiky potýká přes milion lidí. No, ono je jich ve skutečnosti milion a půl totiž, protože... Je to teďka aktuální číslo Českého statistického úřadu, že příjmovou chudobou je ohroženo cirká 10 procent obyvatelstva, Český statistický úřad.

Ale ta příjmová chudoba se týká – to kritérium Českého statistického úřadu – se týká toho, že když mají k dispozici lidé méně než 60 procent mediánu, tedy prostřední hodnoty z celé škály čistého příjmu, tak vlastně padají do té příjmové chudoby. Loni tato částka činila u jednotlivců 18 163 korun a pro dospělý pár činila 27 244 korun, pro samotného rodiče s dítětem do 13 let dosahovala částka 23 693 korun. To znamená, kdo měl příjem pod tuto částku, tak je v podstatě brán podle statického úřadu, že je v podstatě v chudobě. No tak když tady říkám ty částky, tak je každému zřejmé, že při té Fialově drahotě z těchto částek nelze samozřejmě vůbec vyžít, ale správně upozornily některé další organizace na to, že ve skutečnosti těch lidí, kteří jsou opravdu v chudobě a mají obrovské problémy vůbec finančně vyžít, že je cirká milion a půl, protože správná metodika nebo ta metodika, která je logičtější – a neříkám, že Český statický úřad má určitě metodiku správnou, to taky má logiku – ale že by bylo dobré, kdyby se od toho příjmového mediánu nejprve odečetly životní náklady těch občanů a poté se hodnotilo to, co jim zbude. Tady už ta situace vypadá jinak, protože samozřejmě některé rodiny samozřejmě nemají ani vlastní bydlení, jsou v nájemním bydlení, to bydlení je drahé a tak dále, mají třeba nějaké další výdaje, to znamená, třeba, já nevím, děti do školy chodí a tak dále.

Takže když si spočítáme – a proběhlo to i mainstreamem – když si spočítáme po odečtení nákladů, kolik lidem zbyde, tak pak se ukazuje, že v té příjmové chudobě je 15 procent občanů České republiky, milion a půl. My na jejich straně stojíme. Hnutí SPD stojí na straně všech slušných lidí, kteří pracují, ale za Fialovy vlády v podstatě se ani nemůžou uživit a nemůžou uživit svoje rodiny, protože vy místo abyste třeba se snažili nějakým způsobem řešit ceny energií, jako to dělají jiné vlády, a pomoci s tím, aby byly levnější energie, no tak vy jste poslali 232 miliard na Ukrajinu a Ukrajincům, předražené stíhačky jste koupili, sami sobě jste si zvýšili platy tady ve Sněmovně – politici vládní koalice – a lidem jste naopak zvýšili daně, abyste si pak sami sobě mohli zvýšit platy. No, tak pak to takhle samozřejmě ve finále špatně vypadá, občané jsou z toho zoufalí, jsou nespokojení a SPD to chce řešit, takže já vás na to tady opakovaně upozorňuju, že vy na to úplně kašlete, že jsou tady občané... To je to...

Opravdu už to musím zopakovat znova – už jsem to říkal na úvod svého vystoupení – co je to za zemi, co je to za vládu, kde vládne vláda, která se za A chlubí nárůstem sociálních dávek pro pracující lidi, to je neuvěřitelné úplně, to je přeci ostuda naopak, a za druhé, kde si slušný a pracující člověk, který chodí do práce, tak si nevydělá na svoje živobytí. No, to je neuvěřitelné. To jste to tedy opravdu dopracovali, tak doufám, že v letošních volbách dojde k výměně vaší vlády.

Mimochodem, mám tady ještě další statistiku, že chudoba v Česku... že hlavním problémem mimochodem, který má taky vliv na tu chudobu, jsou právě ty energie, ale těch

problémů je víc: energie, drahé potraviny a drahé bydlení samozřejmě. No a takže právě tady vyplývá z analýzy Poverty Watch za loňský rok, že jedním z největších problémů v České republice – a já na to tady opakovaně upozorňuju – je takzvaná energetická chudoba, ještě navíc, to znamená energická chudoba. Říkal jsem vám to tady před zimou, vám to tady vždycky říkám ve Sněmovně, Fialově vládě, abyste něco s tím udělali. Ne. Ne, místo abyste třeba nějakým způsobem subvencovali ty ceny energií, jako to dělají třeba jiné státy, aby ty energie byly levnější, tak jak říkám, vy ty peníze pošlete prostě do ciziny úplně v cizím zájmu, na naše občany jste se vykašlali. Energická chudoba, když řeknu tu definici, tak je stav, kdy domácnost nedokáže zajistit své základní energetické potřeby, jako jsou vytápění nebo ohřev vody. To znamená, dále jsou to prostě situace, kdy občané... Osoba anebo domácnost není schopna dostatečně vytápět své obydlí a pokrývat další nezbytné energetické nároky. No a to je přesně to, co jsem vám říkal – a vy se tomu doslova vysmíváte – že tady prostě ty uplynulé zimy je tady řada českých domácností, které si nemůžou zatopit tolik, kolik by potřebovaly, aby jim nebyla zima. Já mám dokonce zpětnou vazbu i od mnoha domácností, z řad našich voličů, kteří třeba i vytápění kotlem mají na mín a sprchují se méně teplou vodou, přestože mají děti, protože šetří i na tom, že v podstatě se nemůžou osprchovat ani dostatečně horkou vodou. Tam jste to dopracovali a jsou to všechno pracující rodiny, kde pracují oba partneři, ale prostě jim to nevychází. Šetří, musí šetřit úplně všude.

Oproti tomu vidíme, že vy jste si sami sobě zvýšili platy a premiér Fiala létá tamhle do Paříže a všude možně, mluví tam jenom o Ukrajině, ministr Lipavský za koalici SPOLU, tak mluvíte jenom o Ukrajině, místo abyste bojovali za Českou republiku. To je úplně šílené.

Navíc podle Evropské sítě proti chudobě a sociálnímu vyloučení jsou v České republice... Tak jaké skupiny jsou nejvíce ohroženy? Přesně to, co já říkám. Jsou to nízkopříjmové rodiny s dětmi – to znamená pracující rodiny s dětmi, jinými slovy – invalidé, osamělí senioři a rodiče samoživitelé, takže jsem chtěl říct, že to jsou všechno skupiny, pro které je tady SPD a které my jako SPD budeme hájit, budeme je bránit a bojujeme za to, aby tyto skupiny občanů – což jsou ovšem miliony lidí – tak aby měly lepší životy. Když si představíte... Vám je to úplně ukradené, vaší vládě, STAN, ODS, SPOLU, Piráti. Tak teď si představte, ať nemluvíme jenom o rodinách s dětmi – to už jsem řekl, že je to problém a že my je podporujeme – tak jsou to třeba i ti senioři. To tady bylo velice správně zmíněno, osamělí senioři, já na to tady už opakovaně upozorňuju, protože ta katastrofa, která se stane, když seniorovi v důchodu v páru zemře partner a ten důchodce, ten starý člověk, co má odpracováno, je závislý na důchodu, tak teď se ocitne sám s jedním příjmem a teď má utáhnout domácnost, tak dokonce jsou situace, že senioři po celoživotní práci – osamělí senioři – musí bydlet někde na ubytovnách, protože to nejsou schopní utáhnout, a samozřejmě pak bydlí (ve) velice neadekvátním prostředí. Bydlí na ubytovnách dokonce i matky samoživitelky s dětmi, protože nemají na normální bydlení. To je šílené.

To je taková ostuda, co tady Fialova vláda... jakým způsobem jste zdevastovali tuhle republiku za tři roky, za tři a půl roku, nejenom ekonomicky, nejenom životní úroveň našich občanů, ale i demograficky samozřejmě. Vy jste úplně změnili strukturu složení obyvatel České republiky. To prostě je úplně neuvěřitelné. Vy děláte nevratné kroky, které prostě úplně ničí naši republiku. Takže to je k té chudobě, k tomu, že je to prostě téma, které je nutné řešit. SPD je připraveno – včetně konkrétních návrhů – řešit. Ty konkrétní návrhy, které průběžně představujeme, už jsem o nich mnohokrát hovořil v televizi a i diskutujeme je s politickými soupeři. Oni na to ale nemají žádnou odpověď. Potraviny... Takže už jsme probrali drahé energie, chci, vyzývám opakovaně vládu, abyste řešili drahé energie, abyste řešili nedostupnost bydlení. My chceme, aby bylo bydlení v dostupnosti. To jsou důležitá témata, která my v SPD považujeme za klíčová.

Taky potraviny, drahé potraviny jsou problém. Teď je tady úplně nový údaj, který jenom potvrzuje – nebo není úplně nový, ale je to údaj, který je potřeba připomínat, ale je aktuální – tak že databáze Orbis společnosti Moody's, mezinárodní známá firma, tak zanalyzovala, jaké

jsou tedy marže nadnárodních řetězců u potravin v České republice. No a zjistili – a přesně se potvrzuje to, co já tady říkám celou dobu – že zahraniční potravinové řetězce mají v České republice dvakrát větší marže než v Německu. Hnutí SPD... Vy jste se na ten problém úplně vykašlali, ale úplně jste se na to vykašlali, takže premiér Fiala, kterému přezdívali premiér Nutella – budu o tom teďka hovořit, jinak ten výraz nepoužívám, ale teď se to hodí k tomu tématu potravin – zjistil až nedávno, že Nutella je v Německu levnější než v České republice.

Taky to se stalo terčem všeobecného výsměchu, jak je premiér Fiala úplně mimo realitu. Tady my opakovaně vyzýváme. Ta řešení jsou v podstatě zřejmá. Je potřeba využít všech možností, jedná se o zákon o cenách, jedná se o antimonopolní úřad, jedná se o... prověřit praktiky obchodních řetězců při vytváření maloobchodních cen. Ten zákon o cenách přitom dává možnost – například zákon o cenách – dává možnost využít stanovení například úřední ceny, tedy takzvaného věcného usměrňování cen, nebo stanovení takzvaného cenového moratoria. Všechny nástroje lze kombinovat, ale Fialova vláda v tom nedělá nic. Věcné usměrňování podle zákona mimo jiné umožňuje stanovit maximální podíl, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo určit maximální rozsah zvýšení ceny za stanovené období. Cenové moratorium může na určitou dobu zakázat zvyšování cen nad úroveň doposud platnou na trhu, takže to jsou v podstatě ty možnosti zákona o cenách. Kdyby někdo z vás nevěděl, tak stát už v současné době – ale to nemá nic společného s Fialovou vládou, to už se používá dlouhodobě – tak se zákon o cenách uplatňuje například na léky, na vodné, na stočné a tak podobně.

Je také potřeba novelizovat zákony, aby vláda mohla lépe a silnějšími nástroji sledovat nepřiměřené marže, a dát větší pravomoci antimonopolnímu úřadu, České obchodní inspekci, Státní zemědělské a potravinářské inspekci a prověřit, zdali nedochází ke zneužití tržní síly, jelikož v České republice osm obchodních potravinových řetězců, které jsou výhradně v zahraničním vlastnictví, v současné době ovládá devadesát procent našeho maloobchodního trhu. Řetězce si stanovují k nákupním cenám od zemědělců a potravinářů přírůžky mnohdy až v řádech několika stovek procent. Vláda by měla prověřit, zdali mezi sebou obchodní řetězce neuzavírají kartelové dohody. Na maloobchodním trhu s potravinami v České republice totiž neexistuje standardní tržní prostředí a konkurence, proto jsou v naší zemi v podstatě nejdražší potraviny ve střední Evropě a mnozí čeští občané pak dávají přednost – a logicky, já je chápu – nákupům v Polsku anebo v Německu.

Ještě k tomu antimonopolnímu úřadu, já jsem si to podrobně poznamenal, protože já jsem se... Diskutovali jsme už asi před dvěma roky o tom, proč vlastně antimonopolní úřad – tedy Úřad pro ochranu hospodářské soutěže – proč nějakým způsobem nejedná, nezasahuje. No a zaujalo mě vyjádření předsedy antimonopolního úřadu, pana Mlsny, který sdělil, že první předpoklad je – a já jsem se pak na to podíval – že musí ten dominantní soutěžitel mít na relevantním trhu čtyřicetiprocentní podíl. Slyšel jsem vyjádření pana předsedy antimonopolního úřadu, Mlsny, že co se týče těch marží nadnárodních řetězců, že v tom nevidí... že v tom úřad prý nevidí, že by měli ten dominantní podíl přes čtyřicet procent nebo minimálně čtyřicet procent, takže není důvod, proč by to měli řešit. No, tak to je opravdu zajímavá situace. Proto jsem taky vyzval už před dvěma roky Fialovu vládu, aby například novelou zákona snížila ten podíl z těch čtyřiceti procent třeba na deset procent, aby antimonopolní úřad mohl zasáhnout v mnohem širším spektru záležitostí při podezření, že by se zneužívalo postavení. Fialova vláda neudělala samozřejmě vůbec nic, protože vás to nezajímá. Vy jste si sami sobě zvýšili platy, takže peněz máte dost, ale naši voliči a běžní občané, kteří chodí do práce – a průměrný plat v České republice je při započítání Prahy a tak dále tak 50 000 hrubého, na což ovšem mnoho českých občanů ani nedosahuje – takže samozřejmě toto je potřeba řešit.

Tím druhým předpokladem, jak už jsem říkal, je... Respektive druhý předpoklad, za kterého by mohl antimonopolní úřad zasáhnout, tak je, že ten subjekt zneužívá dané dominantní postavení nějakými nekalými praktikami. To znamená, tlačí například na

dodavatele nebo na odběratele, nepřiměřeně stanovuje ceny a tak podobně. To znamená, v podstatě ta definice, kdy by měl prostě antimonopolní úřad zakročit, na první (pohled?) to vypadá, že tam nějaké pravomoce jsou, ale v praxi se ukazuje, že ty pravomoce jsou takové, že v podstatě zakročit nějakým způsobem ani nemůže. Já už jsem Fialovu vládu... Nebo prostě nezakročuje. Já už jsem opakovaně – opakovaně – žádal Fialovu vládu, aby provedla novelu zákona o cenách a novelu zákona o antimonopolním úřadu, aby se rozšířily pravomoce, ale vy jste se na to úplně vykašlali. Vám je to jedno, že čeští občané mají drahé potraviny.

On je to i ekonomický problém, protože v okamžiku, že čeští občané utrací v zahraničí, místo aby utraceli v České republice, no tak logicky se to odráží i na příjmu, třeba na příjmu na DPH a tak dále. To znamená, v podstatě jste nás dostali do takového ekonomického, řekl bych, kolotoče, kterým prostě opravdu poškozujete Českou republiku a naše občany úplně ve všech ohledech.

Mimochodem, jenom připomenu, že ve Francii přijali zákon o maximální marži. Tuším, že je to cca dvacet pět procent v případě těchto letků potravin a tak dále, takže ono i v těch západních zemích se tohleto samozřejmě snaží řešit a snaží se s tím pracovat. To znamená, my samozřejmě jako hlavní problém vidíme ty vysoké marže nadnárodních řetězců, jak už jsem řekl, i tady společnost Moody's to přesně zanalyzovala. Dvakrát větší marže než v Německu. V Polsku, jestli si pamatuju, tak právě jednomu řetězci lípli za tohleto jednání obrovskou pokutu. Teďka mě nechtejte za slovo, ale myslím, že to bylo v přepočtu dokonce čtyřicet miliard korun. Ten řetězec než aby se soudil, tak upravil ceny – je to známý řetězec, jehož jméno znám a znáte ho taky určitě – výsledkem bylo, že se nesoudil, upravil ceny a pak ty ostatní velké řetězce taky snížily ceny, upravily marže a přizpůsobily se, takže Poláci si na to došli, ale Fialova vláda prostě...

Já nevím, ona je to asi kombinace toho, že vás to nezajímá anebo že jste neschopní. Myslím, že jak tak znám premiéra Fialu, ten to ani řešit nechce, je mu to úplně jedno. To znamená, on radši má pětínový úvazek na Masarykově univerzitě – pětínový úvazek znamená, že by tam měl pracovat osm hodin týdně – a má za to milion korun, takže my máme premiéra na půl úvazku. Česká republika má premiéra na půl úvazku, který se ještě na pětínový úvazek věnuje jiné práci. Když tedy pominu to, že ani média se nemohla dopátrat, co tam vlastně dělá za ten milion korun, co je vlastně obsahem té práce, takže nevím, jestli je to zas nějaký... Možná je to nějaký podvod, možná je to nějaká „malá domů“, kdo ví, ale ta pointa je, že my máme premiéra, který nemá čas ani nechce řešit problémy občanů České republiky, proto si vzal ještě poloviční úvazek za milion. Respektive pětínový úvazek, osm hodin týdně, si vzal ještě na Masarykově univerzitě, takže my máme premiéra... Česká republika má premiéra na půl úvazku. To je šílené, to je taková ostuda! To jsem opravdu jsem nikdy neviděl!

Takže závěrem, když to shrnu, já vás opravdu důrazně žádám – máme pět měsíců do voleb, ale určitě je potřeba už na tom začít, tedy vy už jste měli začít dávno to řešit, už před třemi, čtyřmi roky, ale nikdy není pozdě – důrazně vás žádám, abyste řešili drahé energie, abyste řešili drahé bydlení, abyste řešili drahé potraviny, aby všechno bylo levnější, a to nemluvím ani o kvalitě potravin. Děkuju za pozornost a my to téma nenecháme usnout. Budeme dál tlačit ještě na tu končící Fialovu vládní koalici, abyste aspoň jednou začali něco dělat, i když vím, že to je úplně marné. Už musí rozhodnout volby. Děkuju za pozornost. (Potlesk z lavic hnutí SPD.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Některá přednostní práva byla stažena, takže nyní je přihláška s přednostním právem pana poslance Ivana Bartoše a potom paní poslankyně Olgy Richterové.

Ještě přečtu, že s náhradní kartou číslo 7 dnes bude jednat a hlasovat pan poslanec Jan Hrnčíř.

Ještě přečtu omluvy: od 11 do 15 hodin z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Roman Bělor, dále na celý jednací den z osobních důvodů se omlouvá pan poslanec Šimon Heller, dále na celý jednací den z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Bohuslav Hudec a dále od 13.15 hodin do 15.30 z pracovních důvodů se omlouvá paní poslankyně Olga Richterová.

Mám zde dvě přihlášky s přednostním právem, ptám se tedy, zda je přítomen pan poslanec Ivan Bartoš? Nikde v sále ho nevidím. Ptám se, zda je přítomna v sále paní poslankyně Olga Richterová? Nikde ji také nevidím. Vzhledem k tomu, že přihlášky s přednostním právem... Ještě předtím, prosím, pan předseda Marek Benda.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane místopředsedo, vážené dámy, vážení pánové, abychom – protože jsme nevěděli, jak bude přesně dlouhé vystoupení ctěného pana kolegy Okamury – vytvořili prostor pro to, abychom se důstojně sešli v sále, poprosím o pětiminutovou pauzu na jednání poslaneckého klubu ODS.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Dobře, děkuji. Já tedy vyhlašuji přestávku na pět minut na poradu poslanců klubu ODS. Děkuji vám.

Jinak konstatuji, že vzhledem k tomu, že poslanci, kteří se přihlásili s přednostními právy, nebyli v sále, tak tyto přihlášky propadají.

(Jednání přerušeno od 10.50 do 10.55 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, čas určený na přestávku (k) poradě poslaneckého klubu ODS vypršel, a já tedy avizuji, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění ani nelze rozšiřovat schválený pořad.

Nyní tedy budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 138. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Eviduji žádost o odhlášení, prosím, opětovně se přihlaste svými kartami. Počet poslankyň a poslanců v sále se ustálil.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro pořad 138. schůze? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Je to hlasování s pořadovým číslem 2, přihlášeno je 144 poslankyň a poslanců, pro 80, proti 21. Konstatuji, že pořad schůze byl schválen.

Nyní tedy přistoupíme k prvnímu bodu, já tedy otevírám

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
a další související zákony /sněmovní tisk 878/ – druhé čtení**

Projednávání tohoto bodu jsme přerušili opakovaně, naposledy na 136. schůzi dne 24. dubna v obecné rozpravě.

Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal ministr životního prostředí Petr Hladík a zpravodajka výboru pro životní prostředí, poslankyně Jana Krutáková.

Připomínám, že návrh jsme v prvním čtení přikázali k projednání výboru pro životní prostředí jako výboru garančnímu. Dále byl tisk přikázán hospodářskému výboru a výboru pro bezpečnost. Usnesení výborů byla doručena jako sněmovní tisky 878/1 až 6.

Nyní budeme pokračovat v přerušené rozpravě. Dne 24. 4. byl přerušen ve svém vystoupení s přednostním právem ministr životního prostředí Petr Hladík a dále evidují jedenáct přihlášek.

Pane ministře, jednak prosím, abyste zaujal místo u stolku navrhovatele, paní zpravodajku u místa zpravodaje daného tisku. Ptám se, pane ministře, zda chcete pokračovat ve slovu s přednostním právem? (Ministr Hladík: Nechci.) Nechcete pokračovat, děkuji.

Nyní tedy vystoupí jako další řádně přihlášený pan poslanec Oldřich Černý. Přihlásí se pak pan poslanec Ondřej Babka.

Eviduji zde faktické poznámky, ale ty reagují na probíhající rozpravu. Pan ministr se slova zřekl, v tom případě tedy přistoupíme k faktickým poznámkám, protože se vracíme zpátky do rozpravy. Jsou zde tři faktické poznámky: jako první paní poslankyně Zuzana Ožanová, pan poslanec Ondřej Babka a paní poslankyně Berenika Peštová. Prosím, máte slovo. (Poslankyně Ožanová hovoří, mikrofon je však vypnutý.)

Omlouvám se. (Předsedající zapíná mikrofon.)

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Já jsem se znovu musela přihlásit k faktické poznámce, byť jsem byla přihlášena už minule. Jenom takhle že bychom se měli nad tím trochu zamyslet.

Pan ministr – já jsem si totiž zapisovala, o čem mluvil – reagoval docela drsně na kolegyni Pošarovou a říkal: Kdo nemá rád přírodu, nemá rád lidi. Mě by zajímalo, zda má pan ministr rád přírodu, když spojil dva návrhy zákonů, spojil ochranu přírody s Národním parkem Křivoklátsko. Pokud vím, tak ochrana přírody tady měla podporu napříč politickým spektrem, protože jsou tam dobré věci, které by přírodě pomohly, ale spojil něco s něčím – (to), co chtějí všichni, s tím, co chce málokdo – to je Národní park Křivoklátsko, takže já se ptám, má tedy i pan ministr rád lidi, když nemá rád přírodu a nechce jí pomoci, tím, že mermomocí prosazuje Národní park Křivoklátsko bez ohledu na to, že díky tomu se s prominutím zdržuje schválení tolik potřebných změn týkajících se ochrany přírody? Opravdu nevim.

Dále ve svém projevu uváděl, že už se nemáme vracet k peticím. Prosím vás, když petici podepíše víc než 10 000 lidí, je to málo na to, abychom se k ní nevraceli? Já si myslím, že ne. Domnívám se, že máme právo se k tomu vracet, také k tomu, že ti lidé Národní park Křivoklátsko nechťejí, takže o tom to bylo, co minule hovořil pan ministr Hladík, kdy se snažil zdiskreditovat kolegyni Pošarovou prohlášením „kdo nemá rád přírodu, nemá rád lidi“ a říkal nám, ať nemluvíme o petici, kterou podepsalo přes 11 000 lidí. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Nyní je systém faktických přihlášek (poznámek?).

Pane ministře, chcete-li, přihlaste se s faktickou poznámkou, případně s přednostním právem.

Paní poslankyně Berenika Peštová s faktickou poznámkou, přihlásil se pan poslanec Ondřej Babka. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jsem tedy na faktické minule byla hlášena jako první, tak teď jsem druhá, to nevadí.

V každém případě, pane ministře, to rčení „kdo nemá rád přírodu, nemá rád lidi“, to je vaše nějaká lidovecká modifikace. To rčení je totiž „kdo nemá rád zvířata, nemá rád lidi“, jo? To je za první. (Potlesk z lavic hnutí ANO 2011.)

Za druhé, vy jste tady říkal ohledně toho, že se divíte, proč my tady bojujeme za obce a městečka malá, co jsou v té oblasti, protože nás tam vlastně stejně nevolí. No, vidíte to, oni nás nevolí a my přesto, aniž bychom měli to triko, jaké máte vy –SPOLU – za ně bojujeme. To je druhá věc.

Třetí věc, když jste tady říkal o těch obcích, že jich nebylo tolik, tak těch obcí, které s tím nesouhlasí, je 29 a tu petici podepsalo 13 000 lidí z 16 000 lidí, což není málo, takže jenom takové doupřesnění do vašeho projevu a je škoda, že vás přerušili. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Jako další s faktickou poznámkou pan poslanec Ondřej Babka, poté pan poslanec Tomáš Helebrant, pan poslanec Vladimír Baláš, všechno faktické poznámky. Prosím.

Poslanec Ondřej Babka: Hezký den. Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, já bych chtěl asi krátce shrnout to, co vlastně se tady v rámci projednávání tohoto tisku 878 odehrává už nějaký ten den. Vy se pod záminkou vyhlášení toho jednoho nového národního parku, tedy konkrétně Křivoklátska, se vláda nebo koalice nebo koaliční poslanci – já doufám, že se dneska dozvíme, jak to tedy je – tak se snažíte přepsat celý systém ochrany přírody v České republice. To je systém, který jsme i jako hnutí ANO v minulých letech nastavili tak, aby fungoval, aby chránil to nejvzácnější, aby respektoval obce a zároveň aby se opíral o vědecká data, a ne o politické nálady.

Co dneska tedy vidíme? Desítky pozměňovacích návrhů u tohoto zákona, které chtějí třeba zpochybnit platné dokumenty, které chtějí omezit pravomoci odborných orgánů, které chtějí rozbít bezzásahová území, podřídit ochranu přírody územním plánům, a dokonce povolit zásahy i v pralesních zónách, kvůli tomu, abyste protlačili jeden národní park, nový národní park, který ale přitom místní lidé ve velké většině nechťejí, které se vám prostě nepodařilo přesvědčit.

Připomínám, že v době, kdy byl ministrem životního prostředí Richard Brabec, jsme nic takového nepotřebovali. Ochrana přírody fungovala, správy národních parků měly a mají důvěru, obce měly svůj hlas a přitom jsme dokázali zachovat nějakou rovnováhu mezi zájmem veřejnosti, mezi zájmem přírody i regiony. To, co předkládáte dnes jako koaliční

pozměňovací návrhy, to není žádná reforma. To je rozvrat systému, který doteď fungoval a který jsme zde nastavili. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji i za dodržení času. Jako další pan poslanec Tomáš Helebrant, připraví se pan poslanec Miloslav Janulík, pan poslanec Jan Bureš. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomáš Helebrant: Děkuji za slovo, pane předsedající. Kolegové, kolegyně, já bych měl dotaz tady na pana ministra, respektive dva konkrétní dotazy. Minule jste tady v projevu argumentoval, že podle studie se v dotčeném území nachází 51 procent původního ekosystému. Já bych se chtěl zeptat, protože ta čísla se objevují pokaždé jiná, já bych se chtěl zeptat, z jaké studie jste čerpal a kde je možné tady do této studie nahlídnout? Tohleto by mě zajímalo, protože ta čísla mám úplně jiná.

Pak by mě zajímalo... Pokud se vyhlásí národní park, tak v národním parku smí cyklisté jezdit jenom po vyznačených cyklostezkách, nyní v CHKO můžou jezdit po všech lesních cestách, což by znamenalo – vyhlášením národního parku – že by pro cyklisty nebylo přístupných několik set kilometrů lesních cest, tak chci se zeptat, jestli s tímhletem počítáte, případně jak by se to ošetřilo. Podobné to bude i s vodáky, kteří... Národním parkem protéká Berounka, část taky je v národním parku. Chtěl bych se zeptat, jestli to bude nějak omezené, jako je to třeba na Šumavě, kde můžou tím národním parkem proplouvat jenom s členem národního parku. Bude to nějak omezené nebo tak? Chtěl bych se tady na ty konkrétní věci zeptat. Děkuju, pane ministře. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane poslanče. Nyní pan poslanec Miloslav Janulík, připraví se pan poslanec Jan Bureš, faktické poznámky. Prosím.

Poslanec Miloslav Janulík: Děkuju za slovo, pane předsedající. No, já jsem z druhého konce republiky – stejný modus operandi, u nás chcete taky vyhlásit nad lužními lesy CHKO – a já jsem tam samozřejmě vyrostl a jako kluk jsem si tam hrál. Vůbec nevidím ty důvody, které najednou teď po x desítkách let vedou tady k tomu.

Ale co vám můžu říct, kolegové, tak u nás si lidi šeptají, že to je prostě byznys. Ten byznys bude spočívat v tom, že se nejprve vytěží nepůvodní dřeviny. To bude jeden velký byznys. Druhý byznys bude ten, že se tam budou za evropské prachy vysazovat původní dřeviny.

U nás je to naprostý nesmysl, protože krajinu stovky let zdělával rod Lichtenštejnů a vytvořil tam to, co tam vytvořil, pak tam byla železná opona, ale my jsme jako lidi místní tam odjakživa měli naprosto volný přístup, nikdo tam ničemu neubližoval a ani neubližuje a jsme zvyklí tam nějakým normálním způsobem fungovat a žít. V momentě, kdy se vyhlásí nějaké CHKO, tak to místo prostě přestane být k žití.

Otázka zní tedy... Jak to říkala kolegyně, kdo nemá rád zvířata... My chceme chránit přírodu, ale my taky chceme nějak žít. Nebudete chránit přírodu za cenu toho, že nás všechny vyženete nebo že prostě tam budeme za plotem a nebudeme moct ani do lesa, do kterého jsme celý život chodili, vstoupit pod záminkami jakýmisi, že si prostě pořídíte studie. Takových studií vám vytvořím, kolik chcete, a nemá to žádnou reálnou hodnotu.

Ale říkám, ten modus operandi mně připadá úplně stejný. Tady na Křivoklátsku vám nijak nevadí skládky odpadů a že tam hoří plasty. Prostě to nikomu nevadí, ale budete vyhlašovat něco, proti čemu všichni jsou, tak budete... Kdo nás tedy volí? Tak snad ti občané, tak musíme poslouchat jejich vůli, a jestli tam 16 000 lidí nebo všechny dotčené obce jsou proti, tak vy to budete lámat přes koleno? U nás je to to stejné. Nikdo to tam nechceme a vy prostě na sílu si to prosadíte tak, jak v diktatuře. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Jako další s přednostním právem pan poslanec Jan Bureš, paní poslankyně Marie Pošarová, pan poslanec David Pražák, faktické poznámky. Prosím.

Poslanec Jan Bureš: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Já si neodpustím pár reakcí.

Kolega Babka tady mluvil o tom, že chceme rozbít bezzásahová území, tak bych se ho chtěl zeptat, kde sebral ten pojem bezzásahové území, protože nikde v žádných předpisech žádný takový pojem není. Každý ředitel národního parku si ho vykládá po svém. Někdo ty stromy vytěží a odveze je pryč, třeba do Německa nebo do Rakouska, aniž by tam vysadil jediný původní druh, jediný původní stromeček. Někdo jiný se k tomu zase chová lépe, někdo jiný tam skutečně ty stromy vysadí, někdo jiný je zase pokácí nebo nechá je popadat, oni pak shoří – holt to se třeba stane v tom Českém Švýcarsku, tisíc hektarů tam shoří – každý z ředitelů si tento pojem bezzásahovosti vykládá po svém, tak by mě zajímalo, kde pan kolega Babka sebral tenhle pojem bezzásahovost a co si pod ním, pane kolego Babko, prostřednictvím pana místopředsedy, představujete?

Pan kolega Babka taky tady mluvil o tom, že za pana ministra Brabce měli ředitelé národních parků důvěru obcí, jestli jsem tedy dobře poslouchal. Tam byl takový chvilku šum. Kdyby měli důvěru obcí, tak tady dneska nemáme dopis od obcí, které jsou v národních parcích, které právě se vůči tomu, jakým způsobem fungují správy národních parků, vymezují.

Pan kolega Janulík, ten mi mluvil ve své podstatě dost z duše. On říkal o tom, že to je byznys. Já si nemyslím, že to je byznys. No, možná zčásti to byznys je. Vytěžit nepůvodní stromy, to je přece to, co chtějí ti ředitelé národních parků, vytěžit nepůvodní a vysadit původní. No, bohužel se nám to na té Šumavě nestává. Na Šumavě se vytěží ty nepůvodní – ty smrkové monokultury – a už se tam nic nového nesází. Místo toho, aby se na tomhleto nějakým způsobem pracovalo, tak se zlikvidovaly školky, které tam fungovaly po dlouhá léta a za velké peníze (Předsedající: Čas.) se dělaly. Díky.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Také děkuji. Nyní paní poslankyně Marie Pošarová s faktickou poznámkou a připraví se pan poslanec David Pražák. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Marie Pošarová: Děkuji za slovo. Já budu reagovat ještě na poslední slova pana ministra Hladíka, prostřednictvím vás, předsedajícího.

Když jste řekl, že „jakých 29 obcí“, tak to byl právě Svazek obcí Křivoklátska, o kterém jsem mluvila, že to sdružuje tedy 29 místních obcí. Nemluvila jsem o dotčených obcích, co se týče, já nevím, katastrálního území nebo to, takže abyste to věděl přesně. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji. Nyní pan poslanec David Pražák s faktickou poznámkou. Prosím, pane poslane.

Poslanec David Pražák: Dobré dopoledne, pane ministře, pane předsedající, paní zpravodajko.

No, pane ministře, já bych se chtěl zeptat, jakým způsobem – nebo spíš z pozice předsedy podvýboru pro lesní hospodářství – jakým způsobem bude mít vliv vyhlášení Národního parku Křivoklátsko na hospodaření státního podniku Lesy České republiky v tomto území? Chybí mi tady opět pan ministr zemědělství, škoda, že tady teďka není. Mě by fakt zajímalo, kde ten výpadek tam budeme kompenzovat.

Dneska tam funguje lesní závod Křivoklát, který dokáže fungovat samostatně. Spravuje nějakých 13 870 hektarů státního lesního majetku a k tomu ještě dělá přes tisíc hektarů odborné správy pro obce a drobné vlastníky. Funguje víceméně s ročními tržbami 110 milionů korun. Tak mě by zajímalo, pokud by byl vyhlášen národní park, kde ty peníze tento lesní závod získá jinde, když nebude moct těžit tak, jak tam těžil doteďka, a provádět tu hospodářskou činnost, protože vlastně ta činnost lesní správy v tuto chvíli je samofinancovatelná absolutně, kromě nějakých 6 milionů, které vlastně musí... mají omezení výše kvůli ochraně přírody a krajiny. Tak by mě zajímalo, jakým způsobem to máte vymyšlené, protože oni dneska fungují v nějakém režimu, mají tam nějaké zaměstnance, kteří jsou rozděleni do svých oborů, do svého území, a prostě to funguje. Vy chcete rozbít něco, co prostě funguje a co ani ty samosprávy, jak jsme slyšeli, vlastně nechťejí. Tak by mě zajímal ten vliv Národního parku Křivoklátsko na fungování lesního závodu Křivoklát v tomto území. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane poslane. Vzhledem k tomu, že žádné další faktické poznámky nejsou přihlášeny, tak poprosím pana ministra s přednostním právem o vystoupení. Prosím.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, páni poslanci, krásné dobré dopoledne. Já se pokusím reagovat na paní poslankyně a pány poslance, své předřečníky, a odpovědět ty věci tak, jak byly položeny.

Co se týká... Tady ta není... Novela je postavená na třech oblastech. Je to běžné, že u novely není jenom jedna problematika, ale jsou tam tři problematiky. Je to otázka národního parku a změn principu rad národních parků a posílení práva obcí, druhá je takzvaná druhová ochrana – není to ochrana přírody, ale druhová ochrana – kdy se mění ten princip z ochrany jednotlivce na ochranu biotopu jako takového, a třetí je ochrana stromů a stromořadí v intravilánech měst a obcí.

Druhou záležitostí... Já nechci rozporovat ty petice. Ona je petice pro, je petice proti. V těch obcích, opravdu 16 obcích, v jejichž katastrech národní park bude, ani jedno zastavěné sídlo, tak je 16 000 obyvatel, ale určitě se – omlouvám se, prostřednictvím pana předsedajícího – nedá tvrdit, že těch 13 000 je z těch 16 000 z těch 16 obcí.

Potom bych rád reagoval na pana poslance Babku, prostřednictvím pana předsedajícího. No, ten systém, tak jak máme dneska nastavenou správu národních parků, je nastavený od dob

pana ministra Brabce. To byla takzvaná novela národních parků nebo novela stočtrnáctky, která se věnovala národním parkům. Od té doby velká parková novela funguje a my ji nějakým způsobem ani neboříme, ani nerušíme. Chci znovu zdůraznit, že jak ve vládním návrhu, tak v pozměňovacích návrzích, které jsou koaličně předloženy, tak nic takového není.

Co se týká krátké reakce, prostřednictvím pana předsedajícího, na pana poslance Helebranta, ten materiál o mapování biotopů je veřejně dostupný na stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny. Mapují se tak všechny biotopy v České republice a to Křivoklátsko – tak jak o těch 51 procentech původních nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, jak jsem o nich hovořil – tak tam najdete.

Co se týká cyklotras a cyklistických stezek, tak ty budou dělány opatřením obecné povahy. Schvaluje to rada národního parku nebo projednává to rada národního parku. Již obcím a samosprávám... S nimi je detailně ten systém cyklostezek a stezek pro cyklisty projednáván.

Co se týká krátké reakce, prostřednictvím pana předsedajícího, na pana poslance Janulíka, já chci zdůraznit, že u CHKO se nemění vlastnická, respektive struktura správy. To znamená, CHKO zůstává správa a majetkové hospodaření, i když se jedná o lesy v majetku České republiky, na Lesích České republiky. Tam se prostě nemění ta správa směrem na Ministerstvo životního prostředí.

Prostřednictvím pana předsedajícího, reakce na pana poslance Pražáka, jednoznačně dneska Lesní správa Křivoklát zaměstnává některé zaměstnance. Nově vzniklý národní park samozřejmě umožní přejít těchto zaměstnanců pod národní park jako takový. Dál tam samozřejmě lesní hospodaření bude pokračovat tak, jak je navrženo již v těch dokumentech, které bude budoucí rada národního parku schvalovat. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane ministře. Mám zde dvě faktické poznámky, první pan poslanec David Pražák, potom pan poslanec Tomáš Helebrant a další. Prosím.

Poslanec David Pražák: Děkuju, pane předsedající.

Pane ministře, mě zajímá, kde vezme lesní závod Křivoklát těch 110 milionů korun, které tam dneska mají, zisk z toho hospodaření, který jim tam prostě bude chybět. Chci slyšet, že to nikomu asi vadit nebude nebo kde je prostě vezme na svůj provoz? To, že tam budou přesunuti i zaměstnanci nějakým způsobem, tomu rozumím, ale kde vezme... Když nebude moct klasicky hospodařit, kde vezme ten zisk nebo ty tržby 110 milionů korun, který tam dneska normálně má? To podle mě nezaznělo a je potřeba to slyšet. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Další faktická poznámka, pan poslanec Tomáš Helebrant, a připraví se pan poslanec Ondřej Babka. Prosím.

Poslanec Tomáš Helebrant: Děkuji za slovo. Děkuju za odpovědi, pane ministře, nicméně u těch cyklostezek bude se to řešit opatřením obecné povahy, ale určitě dojde k nějaké redukci. Jestli máte nějakou predikci, k jakému dojde omezení, protože v CHKO můžou cyklisté jezdit po všech lesních cestách. Předpokládám, že tím opatřením obecné

povahy nebudou v tom zahrnuty všechny lesní cesty. Jestli máte nějakou predikci, jak se to omezí?

Nedostal jsem odpověď pro ty vodáky, jak to bude s tou splavností, jestli mi řeknete? Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji a nyní pan poslanec Ondřej Babka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo. Já si dovolím odpovědět nebo reagovat na pana kolegu Bureše. On tady mluvil o tom dopisu, který podepsali někteří starostové z národních parků. My jsme ho samozřejmě četli. Já si dovolím jenom tvrdit, že myslím, že ho podepsalo osm z dvaadvaceti šumavských starostů v národním parku, a dokonce jeden starosta z Českého Švýcarska, obce, která podle mě není v národním parku, já jsem si nestihl ověřit, nicméně chápu nějaké to vyjádření frustrace či nespokojenosti, které v tom dopise jsou uvedeny.

Nicméně se domnívám, že některé ty problémy jsou tam popsány trochu zjednodušeně nebo zkresleně, co se třeba týče právě těch bezzásahových zón, na které jste se dotazoval. Já se domnívám, že to je naprosto standardní součást nějaké ochrany lesů, díky které se obnovují přirozeně, stabilně a odolněji než při umělé výsadbě. Myslím si, že národní parky a jejich části jsou... Nebo kde jinde by ty bezzásahové zóny měly být než tam?

V tom dopise se například tvrdí, že úředníci národních parků rozhodují svévolně, což samozřejmě nemůže být pravda, protože by jednali proti zákonu tak, jak je dnes nastaven, kde obce musí každou věc připomínkovat. Stejně tak jako když se bavíme o nějaké... Nebo ten dopis zmiňuje nějakou šikanu občanů, tak to jsou, si myslím, až dost silná slova na to, aby je někdo v takto otevřeném dopise psal a která by měla být možná... Něco takového by mělo být podepřeno nebo podloženo nějakými důkazy. Dokonce si myslím, že ředitelé národních parků nepovažují nebo rozhodně nepovažují obce za protivníky těch současných národních parků, takže určitě stejně jako... (Předsedající: Čas.) Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Byl jste přihlášen s faktickou poznámkou, které jsou vyměřeny dvě minuty, pane poslanče. Můžete se přihlásit znova.

Následují další tři faktické poznámky: pan poslanec Patrik Nacher, Berenika Peštová, Jan Bureš, v tomto pořadí. Prosím.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo. Já mám výhodu – možná nevýhodu – oproti kolegům, kteří se tomu věnují do detailu, že já půjdu po té samotné podstatě. Já bych se chtěl pana ministra zeptat, co je tedy přidaná hodnota tohoto jeho návrhu, protože jak jsem pochopil i dneska z klubu, tak místní občané to nechtějí, obce to nechtějí, starostové to nechtějí, vy se s nimi nechcete navíc o tom bavit, nescházíte se s nimi, teďka budete relativizovat, jestli 13 000 podpisů je z 16 000, nebo to je méně, prostě je to docela velká síla. Stát to bude stát peníze, takže bych řekl, i daňový poplatník to nechce, tak proč to děláte? Jaká je ta přidaná hodnota? Můžete to tady sdělit, pro koho to tedy děláte? Pro koho, jestli můžu poprosit konkrétně? Já pak když tak se doptám anebo to nechám na svých kolezích. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane poslanče. Nyní tedy paní poslankyně Berenika Peřtová a pan poslanec Jan Bureř, všechno faktické poznámky. Prosím.

Poslankyně Berenika Peřtová: Tak děkuju za slovo, pane předsedající. Já bych chtěla zareagovat na tu část, co tady říkal pan ministr ohledně druhové ochrany. S tím asi nikdo nemáme problém. Já si myslím, že to je bezkonfliktní, akorát že ty novely byly dvě. Ty novely se sloučily v jednu a ta nášlapná mina, která tam je, tak je to Křivoklátsko. A takhle to je vlastně s každým zákonem, který sem Ministerstvo životního prostředí dá. Ono ve své podstatě taky zákon o obalech by asi taky nebyl tak konfliktní, kdybyste tam nedali zálohování. To je jedna věc.

Další věc, já zase bych... Já nesouhlasím třeba se svým ctěným kolegou Ondrou Babkou ohledně bezzásahovosti, to zase spíš souhlasím se svým ctěným kolegou Honzou Burešem, prostřednictvím pana předsedajícího. Prostě já mám taky s tou bezzásahovostí problém. My neustále tady říkáme, jakým způsobem se otepluje planeta a klima a furt to tady skloňujeme ve všech pádech, ale vezměte si, když na těch 10 000 hektarech a víc máte ty stromy, které vám ten kůrovec prostě zničí, a i když třeba občané – říkám občané – z Českého Švýcarska, upozorňovali na to nebezpečí požáru, který tam může nastat, tak právě jsme se zaklínali nebo ministerstvo se zaklínalo tím, že je to přirozená sukcese, příroda si pomůže sama a není nic lepšího, než když příroda pracuje zadarmo. Vezměte si to zadarmo, co nás teď stálo a bude stát ještě do budoucna. Ano, říkáte, že tam teď dochází k tomu, že příroda si pomáhá, začínají tam pomalinku růst nějaké stromy, které tam byly vysety, ale ono to bude trvat strašně dlouho. Vezměte si, co se děje s tou sluneční energií, která vám dopadá na tyto holiny, které se vám oteplují. Ony jsou, říkám, tady dva světové názory, které... Jeden říká, že my si ničíme tu přírodu sami díky CO₂, díky průmyslu, a ten druhý názor je, že díky tomu, že právě necháváme tyto holiny, tak to CO₂ (Předsedající: Čas.) se nám dostává do vzduchu a my tímhle tím podporujeme to klima, (nesrozumitelné).

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní pan poslanec Jan Bureř s faktickou poznámkou, prosím.

Poslanec Jan Bureř: Děkuji, pane místopředsedo.

K panu kolegovi Babkovi, který tady není přítomen, tak já mu to pak když tak řeknu. (Z pléna: On si odskočil.) Chápu, ne, to je v pohodě.

Jenom prosím pěkně pro vás, pro všechny ostatní, ten dopis nepodepsalo osm obcí, ale devatenáct. Je jich tam podepsáno osmnáct a přibyla ještě devatenáctá obec.

Vůbec se v tom dopise nepíše o tom, že by úředníci jednali svévolně. Co se týče šikany, tak bych si tady odcitoval: „Starostové obcí jsou demokraticky voleni občany a jim jsou také zodpovědní za svoji práci. Ředitelé čtyř národních parků nás tímto tvrzením jen ubezpečují, že se považují nadřazení nad zájmy našich občanů a jen dokazují, že díky těmto tvrzením může docházet a také někdy dochází k šikaně občanů žijících na územích národních parků.“

Mrkněte se občas na nějaké články, které třeba k tomuhle tématu vycházejí, třeba o tom, jakým způsobem funguje v KRNAPu sledování aut, která do KRNAPu vjíždějí. Na jedné straně je samozřejmě chvályhodné, že chceme omezit to, aby do národních parků

vjíždělo co nejméně vozidel, na druhou stranu, pokud prostě po léta jezdí například zásobování do některých horských chat a najednou to samé zásobování zničehonic prostě dostane pokutu třeba 10, nebo i 20 000 korun, tak prostě to nedá se možná jinak nazvat než šikanou. Když se potom s těmi starosty těch obcí v národních parcích bavíte, tak takových případů jsou samozřejmě ne možná jednotky, ale někdy už i desítky.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane poslanče. Další dvě faktické poznámky, nejprve paní poslankyně Eva Fialová, potom pan poslanec David Pražák. Prosím.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuju za slovo, pane předsedající. Já budu reagovat, vaším prostřednictvím, na svého předřečníka. Budu se opakovat. To je hezké, že tady mluvíme o obcích, které jsou v současných národních parcích, ale vy neposloucháte ty občany a obce z toho Křivoklátska. Proč tedy vyhlášovat nový národní park? Já chápu, že argumentujete tím, že posloucháte, proto navrhuje spoustu pozměňovacích návrhů. Tak je navrhnete, ale vyjměte to Křivoklátsko, protože tam to nechtějí, a až se to osvědčí u těch ostatních, kde už jsou, tak pak přijďte s tím, že tady to je osvědčené a můžeme vyhlásit v klidu Národní park Křivoklátsko. Vyjdete vstříc úplně všem občanům. Tady argumentujete dvěma různými věcmi, na jedné straně ty obce posloucháte a na druhé je neposloucháte. Tak jim vyjděte vstříc a ukažte tu dobrou vůli, že Národní park Křivoklátsko nevyhlásíte! (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Tak já vám děkuji. Další vystoupí pan poslanec David Pražák, připraví se pan poslanec Jan Bureš, pan poslanec Tomáš Helebrant. Prosím.

Poslanec David Pražák: Tak já budu reagovat na pana kolegu Bureše, vaším prostřednictvím, pane předsedající.

Pane kolego, já tomuhle rozumím, co jste říkal teďka, ale pojďme se bavit, proč tomu tak bylo. Říkáte šikanózní jednání... Tak asi z nějakého důvodu, já nevěřím tomu, že by ty národní parky nebo vedení národních parků to dělalo cíleně k tomu, že by chtěli někoho šikanovat. Asi tam byl nějaký důvod. Přeci jen kvůli tomu, že se toto stalo, nebudeme měnit zákon. Pojďme se bavit, proč se to stalo, proč tu pokutu tam dostali, jestli to bylo odůvodnitelné, nebo ne. Nemůžeme přeci kvůli tomu měnit zákon a pustit tam do toho národního parku kohokoliv. Podle mě by to takhle být nemělo. Takové tendence už byly i u jiných zákonů, že někde měl někdo nějaký problém v druhém konci republiky, co se týče lesního hospodaření a mysliveckého hospodaření v lesích, a chtěli měnit myslivecký zákon. To přece není o tom, abychom u každého nějakého problému měnili zákon. Pojďme se bavit, proč tomu tak bylo, hledat tu příčinu a hledat to řešení, ale ne tím, že budeme měnit zákon.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Nyní pan poslanec Jan Bureš, připraví se pan poslanec Tomáš Helebrant. Prosím.

Poslanec Jan Bureš: Děkuji, pane místopředsedo. Já mám pocit, že se tady neposloucháme nebo se nechceme poslouchat nebo se nesmíme poslouchat, já teď nevím, jak bych se k tomu ještě dál vyjádřil.

Paní kolegyni Fialové bych rád vzkázal, prostřednictvím pana místopředsedy, my ty obce posloucháme, povídáme si s nimi. Já jsem to tady, myslím, říkal snad dvakrát, tak to řeknu ještě potřetí, když jsem se pídil po tom, proč nechtějí vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, tak jsem přišel na to, že mají informace od těch ostatních obcí z národních parků, jakým způsobem funguje správa národního parku. Proto vznikly některé pozměňovací návrhy a proto jsou už v tomto návrhu, v této novele, ustanovena některá opatření, která by měla to, co jim vadí, ne eliminovat, ale řekněme třeba zmírnit a zlepšit postavení obcí právě v národních parcích. Ergo kladívko, ten argument „my nechceme Národní park Křivoklátsko, proto, proto, proto“ je vlastně zneutralizován. Teď už ten důvod by neměl být, protože my těm připomínám, které ty obce měly, vlastně jdeme naproti a snažíme se jim vyhovět. Plus a bonus k tomu bude, že selepší postavení i těch ostatních obcí a měst samozřejmě, které jsou v území národního parku.

Pro pana kolegu Davida Pražáka... Davide, prostřednictvím pana místopředsedy, my neměníme zákon, aby mohl každý do toho národního parku vjet autem, jak se mu zlíbí. To ani náhodou, to tam vůbec nikde nenajdeš, prostřednictvím pana předsedajícího, ani v těch pozměňovacích návrzích. Jediné, kde se to upravuje, je návrh pana kolegy Petra Bendla, aby správní řízení za porušení takového ustanovení nedělala správa národního parku, ale aby ho dělaly obce, které samozřejmě k tomu mají i úřednický aparát, je tam ta hierarchie, to znamená možnost se odvolat a tak dále. Nic jiného.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Přeji hezké dopoledne, dámy a pánové. Převzala jsem řízení schůze.

Budeme pokračovat faktickou poznámkou pana poslance Helebranta, připraví se paní poslankyně Fialová, také s faktickou. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomáš Helebrant: Děkuji za slovo, paní předsedající. No, já si myslím, že ty obce neposloucháme, protože když si vzpomenu na jednání obcí na úrovni kraje s paní hejtmankou, které proběhlo v Broumech, tak z třiceti obcí dvacet pět zástupců obcí odešlo, protože to jednání bylo téměř šikanózní a paní hejtmanka se s nimi o tom vůbec nechtěla bavit, ale já bych se... Takže to na začátek.

Ale já bych se chtěl ještě zeptat pana ministra k národnímu parku. Já bych i rozuměl, kdyby obhájoval národní park v té původní podobě, ale teď jsou to fragmenty území a národní park by měl hlavně zase zachovávat nějakou celistvost. Pokud se bavíme o Křivoklátsku – a já si dovolím tvrdit, že ke Křivoklátsku mám k němu blíže než pan ministr už z toho důvodu, že jsem tam trávil celé dětství, protože oba prarodiče nebo prarodiče z obou stran jsou z Křivoklátska, dodneška tam na léto jezdím, takže si myslím, že tu krajinu znám – ta krajina je krásná právě proto, protože v ní hospodařil člověk, takže vyhlášení národního parku nic nepřinese. Bude nás to stát akorát peníze, zřízení bude stát stovky milionů a roční provoz na platech další stovky milionů.

Chráněná krajinná oblast je dostatečný způsob ochrany, je tam biosférická rezervace UNESCO od sedmdesátých let, takže si myslím, že ta ochrana přírody je zaručená a ti lidé mají oprávněné obavy z toho – a zažili to za covidu – že jim tam... že turistika právě z toho důvodu, že je to v blízkosti Prahy, tam bude jen jednodenní, kdy tam ti lidé nebudou se

ubytovávat, přijedou, projdou se, vyhodí tam odpadky a odjedou domů, takže tohle je to, že proč ti lidi to nechtějí.

Říkám, my s těmi obcemi nemluvíme, protože tady vzniklo několik petic, podepsaly to tisíce občanů, a když bylo jednání na úrovni kraje (Předsedající: Čas.), tak ti lidé odešli. Díky.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou je přihlášena paní poslankyně Eva Fialová, poté paní poslankyně Ožanová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuju za slovo. Já zase budu reagovat, vaším prostřednictvím, na kolegu Bureše.

Právě že se posloucháme. Já jsem vám to zmínila tady, že navrhuje právě ty pozměňovací návrhy, že jste říkali, že vy slyšíte obce a že jim nasloucháte, ale to, co tam měníte, tak není jediná věc, která občanům z Křivoklátska vadí. Tak by mě zajímalo, jak se poperete s těmi dalšími věcmi, proč to oni nechtějí. Mají k tomu své různé argumenty, a proto říkám: Ano, tak si prosad'te svoje pozměňovací návrhy v rámci koalice, přijměte je, jak to bude fungovat v současné chvíli, aby se Křivoklátsko uklidnilo, a pak si vyhlášte Národní park Křivoklátsko, aby nějakým způsobem byli uklidněni, že to opravdu nějakým způsobem fungovat bude. Tak já vám navrhuji jiný způsob. Já vás poslouchám, to není o tom, že bychom se neposlouchali. Je to různý, dvojí přístup, jak k tomu přistupujete. Na jedné straně obce posloucháte a na druhé je neposloucháte. To je za první.

Za druhé, budu reagovat i na kolegu Pražáka, který vás upozornil na vjezdy. Tak vy tady říkáte, že pan kolega Bendl navrhuje pouze přenesení na ty... do těch obcí a tak dále. Tak. Pozměňovací návrh číslo 6603 řeší, aby přestupky v dopravě na zvláště chráněných územích byly projednány s obcí, 6605: vyjmout z výjimek pro povolení vjezdu energetické společnosti, vodovody a kanalizace a majitele nemovitostí, 6646 ruší body společného ustanovení k dopravním přestupkům v národních parcích, 6648 se ruší pořizování zvukového a obrazového záznamu, takže když si to všechno poskládáte dohromady, tak majitel jakékoliv nemovitosti na jakékoliv samotě řekne, že tam jede za svým známým jakýmkoliv různým autem... (Předsedající: Čas.) Já to dopovím příště.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní paní poslankyně Zuzana Ožanová s faktickou poznámkou. Vaše dvě minuty, paní poslankyně.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní místopředsedkyně. Zareaguji jak na pana ministra, tak na kolegu Bureše, vaším prostřednictvím, o tom, že nějakým způsobem se reagovalo na obavy obcí.

No, já bych měla takový dotaz, protože jsem zjistila, že existuje Svazek obcí Křivoklátska, že mají nějakou pracovní skupinu k tomu národnímu parku, zda se s nimi ministerstvo sešlo. Aspoň podle informací ze svazku obcí nesešlo, protože by se dozvěděli něco, co vědět nechtějí. Proč o tom hovořím? Protože se zajímám o to, jak koalice chce posilovat různé nejenom svazky obcí, společenství obcí. Tady prosazuje na sílu také novelu zákona o obcích, kdy mi kolegové vysvětlují, jak to společenství obcí, kterému dokonce chtějí svěřovat přenesený výkon, jak to bude lepší, když se bude jednat jenom s jedním, například u VRTek a podobně. Tady, když už nějaké obce využijou současnou právní úpravu, chtějí se

nějakým způsobem zajímat o své území, tak nás to nezajímá? Víte, já... Proč o tom mluvím? Protože jsou tu dva různé tisky a jednou je to strašně důležité, jak ty obce spolupracují, a tady, když spolupracují, tak se nám to ve své podstatě nelíbí. Takže já opravdu nevím, co chcete, ale podle informací, které mám z dneška, se ministerstvo vyhnulo tomu, aby se sešlo s pracovní skupinou, kterou má ten Svazek obcí Křivoklátska. Já to opravdu nevím, protože – tak jako kolega Nacher – mě zajímá hospodářská stránka věci, ale pokud je to pravda, tak je to velmi zvláštní. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Berenika Peštová s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Fialová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo. Tak já zareaguji na svoji předřečnici Evu Fialovou, která to nestihla dopovídat. V každém případě zřejmě s největší pravděpodobností chtěla poukázat na to, že správní řízení povedou obce. Už nebudou vést to správní řízení ty orgány, s tím, že ta obec musí prokázat – to znamená, musí mít důkazní břemeno a prokázat – že by byl spáchán nějaký přestupek.

Ten přestupek, pokud byl spáchán, tak samozřejmě musí něčím doložit – právníci určitě vidí nebo kývou hlavou – takže musíte mít právě ony fotografie, které musíte mít pořízeny k tomu, aby to nebylo tvrzení proti tvrzení. Ten pozměňovací návrh vám říká, že tyto fotografie nikdy nevzniknou, takže jak chcete vést nějaké správní řízení o tom, že někdo byl někde, kde neměl být, když ho nesmíte vyfotit, a jak mu chcete uložit nějakou pokutu za to, že porušil zákon? Prostě krásně nasalámované, takže nejdřív to přesuneme z orgánů na obec, pak těm orgánům nebo té obci, chudákovi... Uděláme z ní bezzubou, protože není schopna doložit, že bylo spácháno, tudíž není schopna dát ani pokutu. Já rozumím i té myšlence, že nechceme, aby byla vyfocena ta auta, která tam jezdí, protože třeba nechceme, aby byla spojována s některými lidmi. Tomu rozumím, ale dneska už je to ošetřeno tak, že ten, kdo má výjimku, může jet, ten, kdo výjimku nemá, tam nemá co dělat. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní s faktickou poznámkou paní poslankyně Eva Fialová, poté pan poslanec Berkovec. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji moc. Tak já si půjdu ten příběh a tu skládačku dopovídat.

Takže co se nám stane, reálná situace. My zrušíme udělování výjimek. To v současné chvíli blahodárně je uvedeno tak, že snížíme administrativu, od vašich kolegů. OK, zrušíme výjimky, takže nikde nebudou evidované espézetky, kdo kam může vjet, i do prvních zón národních parků, za prvé. Za druhé, zrušíme ochráncům přírody a krajiny, kteří se právě v těch zónách můžou pohybovat, aby mohli natáčet, pořizovat videozáznam, zvukový záznam a tak dále. To jim také zrušíme. Potom to přehodíme na obec, aby tyto přestupky řešila obec. To je super. Takže každý ten pozměňovací návrh vypadá na začátku nevinně.

Ale co se bude ve skutečnosti dít, když to poskládáte? Majitelé samot, kteří je užívají, nebo těch lukrativních restaurací v národních parcích, tak si za nimi bude moct jezdit kdokoli jakkoliv, protože tato espézetka nebude nikde evidována a řekne, že mu vybuchlo

auto, že zajede za majitelem této nemovitosti a že má na to ze zákona právo, si to obsluhovat. Tohle fakt chceme dopustit, aby v těch největších zónách mohlo se dít? Proto možná jsou vysoké pokuty, protože tam auta – a v některých případech ani osoby – nemají co dělat, aby ta příroda byla chráněná, proto vznikají muzea, i třeba KRNAPu, které je velice hezké a ukáže nám, to muzeum, místa a vodopády, které normálně nejsou přístupné pro občany, protože by mohlo dojít k narušení té přírody. To chceme těmito pozměňovacími návrhy z řad kolegů z ODS dopustit? Já tedy nechci, upřímně. Tak tady neargumentujte (Předsedající: Čas.), že se jedná pouze o nějakou drobnost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. (Poslanec Bureš mimo mikrofon: Prostřednictvím předsedající.) (Poslankyně Fialová mimo mikrofon: Ano, prostřednictvím předsedající.) Ano, děkuji, že jste se sama opravila. (Se smíchem.) Prosím, pan poslanec Berkovec s faktickou poznámkou.

Poslanec Stanislav Berkovec: Děkuju, paní místopředsedkyně. Dámy a pánové, přeju vám pěkný den. Víte, já jsem v CHKO Křivoklátsku a vůbec v těch lesích tam vyrostl, jezdím tam posledních mnoho desítek let.

Ted' dovolte poznámku, která se týká právě těch pozměňovacích návrhů, o kterých mluvila vážená paní kolegyně Eva Fialová. Já jsem tam byl také 26. dubna, kdy se sešli občané a starostové na mostu v Roztokách, na takové velké demonstraci poměrně, několik set lidí se tam prostřídalo za ten den, za to dopoledne. Bylo to v době, kdy tam probíhala akce čištění Berounky, tak tam pluli vodáci, a tak jsem si s nimi povídal tam. Povídal jsem si s těmi starosty, s panem starostou Křivoklátska a s dalšími. Divili byste se, jak dobře jsou informováni a jaké kvalifikované dotazy mají, nejen o těch pozměňovacích návrzích. Oni to pořád nechtějí prostě, no, prostě to nechtějí. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní s přednostním právem vystoupí pan ministr Hladík. Prosím, máte slovo, pane ministře.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Já bych velmi krátce, prostřednictvím paní předsedající, reagoval na pány poslance Pražáka, Helebranta, Nachera a paní poslankyni Ožanovou.

Já jednám opakovaně, moje ministerstvo jedná opakovaně, já osobně jsem tam byl loni 4. dubna, 29. dubna, 27. května, 28. července, 2. prosince, jedu tam příští středu na celé dopoledne, byly tam desítky jednání s obcemi, s místními lidmi, s vodáky, se Sokoly, se včelaři, s podnikateli. Tam prostě ta jednání probíhají, ty detailní informace jsou. Navštívil jsem celou řadu místních obyvatel, také jsem šel dům od domu a zvonil jsem na zvonky a s celou řadou místních lidí jsem se prostě bavil. Jednáme, opravdu jednáme se všemi těmi šestnácti obcemi – proběhla celá řada fyzických i on-line jednání – které... v jejichž katastru bude národní park.

Co se týká vodáků, tam žádné omezení nebude. Tam jenom národní park probíhá mezi Týřovskou (Týřovickou?) skálou a Čertovou skálou přes řeku Berounku, necelém kilometru, ale přímo v té legislativě je stanoveno, že se to nijak nedotkne vodáků ani rybářů. To znamená, nebudou se dávat žádné speciální rybářské lístky, žádná povolení, nic takového,

protože to je opravdu krátký úsek a tady to vůbec nedává smysl. Je to tam přímo uvedeno jako tak.

Co se týká cyklistů, no naopak, starostové někde říkají: No, my ta omezení chceme. To znamená, my počítáme, že právě to opatření obecné povahy bude diskutováno s obcemi. Sami ti starostové si někdy stěžují, že už těch lidí je tam příliš, tedy vítají tu regulaci, právě třeba u té cykloturistiky. My ale teď předpokládáme, že všechny zpevněné cesty by označené byly, ale budeme o tom debatovat logicky s radou národního parku, kde budou zastoupeny všechny obce.

Omlouvám se, opravdu ten národní park není nijak fragmentován, je ucelen. Je to to jádrové území současné chráněné krajinné oblasti, je to zhruba 10 000 hektarů, pokrývá to všechny národní přírodní rezervace. Ta území, která už jsou dnes vlastně nepřístupná, jsou těmi nejceněnějšími územími jako takovými.

Určitě samozřejmě dojde k tomu, že správa národního parku dál bude mít – a je to v RIA vyčísleno – část zisku z těžby. To znamená, tady se nikam ten zisk z těžby neztratí, on bude příjem národního parku a samozřejmě Lesy České republiky jako velká organizace si uzpůsobí ten svůj chod tak, aby jim to vyhovovalo. To je standardní, děje se to tak opakovaně.

Co se týká důvodů, proč zřizujeme ten národní park, já jsem to tady hovořil minule, ale rád zdůrazním: Jedná se opravdu o unikátní vnitrozemské území s pestrými lesy a má... Je to typ biotopu, který v současném typu České republiky není v typu národní parky chráněný. Jedná se o rozsáhlá území s velkými roklími, s územími, která jsou už v současné době nepřístupná – vlastně dlouhodobě se tam nehosподаřilo právě kvůli té obtížnosti, finanční náročnosti toto vytěžit – a zároveň jedná se o ucelený celek lesů, který... kde už dneska žijí desítky zvláště chráněných a víc jak stovka chráněných druhů. Opravdu ten potenciál na rozvoj těchto chráněných a zvláště chráněných druhů v této lokalitě je obrovský. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Vaše vystoupení vyvolalo několik faktických poznámek. Jako první se k faktické přihlásila paní poslankyně Zuzana Ožanová, poté paní poslankyně Fialová. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní místopředsedkyně.

Pane ministře, já jsem se ptala na Svazek obcí Křivoklátska. To jste neřekl, zda jste se s nimi setkali. To není jenom těch šestnáct obcí, tam Svazek obcí Křivoklátska obsahuje... Ted' jsem se dívala na web, zakládajících bylo dvacet osm obcí. Jestli jste se s touto organizací setkali. Ve své podstatě koalice podporuje společenství obcí, svazky obcí a podobně a chce, aby se ty obce takto vlastně dávaly dohromady a společně jednaly, tak já se vás ptám, zda jste se sešli s tímto svazkem obcí? Tento svazek obcí má dokonce svoji skupinu odbornou na problém vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. To je můj dotaz.

To, že zajedete na hodinku za jedním starostou jedné obce, je fajn. Tento svazek obcí nějakým způsobem vystupuje, hájí zájmy mnoha obcí. Setkali jste se s nimi?

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní je na řadě s faktickou poznámkou paní poslankyně Fialová, poté paní poslankyně Berenika Peřtová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Tak já děkuju za slovo, teď budu reagovat na pana ministra přímo.

Pane ministře, vy jste mluvil o hospodaření v jednotlivých lesích. Já už jsem tady i v prvním, i v druhém čtení opakovala, že 99 procent toho území je v majetku státu. V současné chvíli tam hospodaří Lesy České republiky, ale je tady jedna varianta, kde jsem upozorňovala na to, že můžeme to chránit speciálním způsobem, že když to vlastní stát, tak proč nepřistupujeme k nějaké levnější variantě, nezřizování národního parku, ale že existuje – a i o tom na Ministerstvu životního prostředí víte – koncepce vzniku prvního přímo řízeného lesního závodu Křivoklátsko, zřízeného třeba za účelem ochrany přírody a krajiny. Vy o tom víte, v samotné RIA se tomu nevěnujete, nepředkládáte žádné varianty, tak se chci zeptat, proč třeba o tom neuvažujete, když by bylo místními toto zřízení naprosto bez problémů přijato, a dokonce vám to i na těch jednáních deklarovali, že takto řízené lesní hospodářství by pro ně bylo akceptovatelné? Může to zřídit přímo stát pobočkou. Proč tohle ignorujeme a proč jste se nám doteď zatím k tomu nevyjádřil, že vůbec o této variantě se neuvažovalo? Děkuju.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní je na řadě s faktickou poznámkou paní poslankyně Berenika Peštová, poté paní poslankyně Helena Válková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já jsem taktéž chtěla zareagovat na pana ministra, na tu skladbu porostů, kterou on tady neustále říká.

Pane ministře, skladba porostů: 7krát se snížilo zastoupení jedle bělokoré, 18krát se zvýšilo zastoupení borovice lesní, 27krát se zvýšilo zastoupení smrku ztepilého, 8krát je zvýšeno zastoupení jehličnanů, 2,5krát je sníženo zastoupení dubů, téměř 4krát je sníženo zastoupení buku lesního, 3,5krát je sníženo zastoupení lípy. Tak a z hlediska stupňů přirozenosti lesních porostů v CHKO Křivoklátsko převládají výrazně nepůvodní lesy se smrkem ztepilým a borovicí lesní, 47 procent, malý je podíl přírodě blízkých lesů, to je 4 procenta, a kulturních lesů a přírodě blízkou skladbou je 20 procent. Navíc je zde vysoký podíl geograficky nepůvodních dřevin, 11 procent.

Pane ministře, prostě nemáte pravdu. To, co říkáte, není pravda. Já rozumím, že když potom budete kandidovat na ministra a budete kandidovat jako ministr, který tady zavedl nový národní park, je to podstatně sexy, ale opravdu, věřte mi, je to zbytečné. (Potlesk.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní paní poslankyně Helena Válková s faktickou poznámkou, dále je přihlášen pan poslanec Samaš. Prosím, máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Já jsem chtěla navázat na svoji předřečnici, paní kolegyni Zuzku Ožanovou, vaším prostřednictvím, paní místopředsedkyně, protože by mě také zajímalo...

V minulém projevu na minulé schůzi, když jsme se Křivoklátsku věnovali, tak vím, že pan ministr mě upozornil – a já jsem nezapomněla si to soudní rozhodnutí stáhnout – na soudní rozhodnutí, které bylo vydáno v jednom sporu. Budu o tom hovořit ve svém

vystoupení. Bylo to ve věci, která se týkala obce Branov proti Ministerstvu životního prostředí, a kde byla tedy ta žaloba zamítnuta, ale když si podrobně prostudujete to soudní rozhodnutí, tak z něj nabydete velmi jednoznačného dojmu nebo dospějete k závěru, že to není úplně rozhodnutí, které říká: Ano, tohle je jednoznačně prokázané. Proč? Protože ten soud tam provádí takzvaný test proporcionality. To je poměrování těch různých práv, která jsou v kolizi. Dochází k závěrům, kde i sám on říká, že některé věci jsou politické anebo například, cituji: „Soud toliko dodává, že případné vyšší náklady mohou být jistě jedním z hledisek při úvahách o zřízení národního parku, nicméně půjde především o otázku politickou.“ Já se k tomu ještě vrátím v tom mém projevu.

Chtěla bych se pana ministra teď zeptat, jestli by mně odpověděl, zda byla podána – a to by opravdu ti, kteří nejsou uspokojeni, podat mohli – kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu, protože zatím to není úplně dořešené. Zatím nepadlo to pravomocné rozhodnutí v tom smyslu, které by se nedalo zpochybnit. Já už mám jenom vteřinu, pane ministře. (Předsedající: Čas.) Jak to dál vypadá s tím řízením? Ten rozsudek není úplně jednoznačný podle mého názoru.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Pan poslanec Samaš s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Lenka Knechtová. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Miroslav Samaš: Děkuji vám za slovo, paní předsedající. Dámy a pánové, já jsem tady už jednou vystupoval ve faktické poznámce k tady tomu tématu. Já tam pětadvacet let žiju, ale to, co se podařilo v posledních dvou, třech letech této vládě a vedení kraje, to se prostě nedá nějakým způsobem komentovat. Ti lidi jsou tam, když to řeknu slušně, naštvání, tím způsobem, jak s nimi komunikujete, jak to všechno tlačíte, jak je to všechno na sílu.

Tak já bych vás chtěl požádat – já se nechci ptát, já vás požádat – nechte toho, odložte to, počkejte, až bude vhodnější doba, až se ty emoce trochu uklidní, vyndejte to z toho zákonu, tenhle národní park, a pojďte se k tomu vrátit, až skutečně ti lidi budou na to připravení, a netlačte to tak, jak to tlačíte teď. Já vás tím jenom žádám, pane ministře. Děkuju. (Potlesk.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji. Nyní je na řadě s faktickou poznámkou paní poslankyně Lenka Knechtová, připraví se pan poslanec Oldřich Černý. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážená paní místopředsedkyně, děkuji za slovo. Já bych v úvodu chtěla říct, že nejsem úplně odborníkem na problematiku národních parků, ale vzhledem k tomu, že ta debata už tady běží poněkoličkáte, tak já jsem si všimla takového přesahu, kterému úplně nerozumím.

Pane ministře, vy v té debatě vždycky zmiňujete ty biotopy, ale co se týká zákona nebo legislativní úpravy, tak tam se používá pojem ekosystém, tak se chci jenom zeptat, v jakém smyslu tady tyhle věci pracují – protože já jsem vždycky měla za to, že ekosystém je jakýsi soubor, kdežto biotop je pouze jednotlivost – a jestli tedy v tomhle ohledu jsou splněny i další legislativní podmínky v té patřičné šířce. Děkuji za odpověď.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně. Nyní zatím jako poslední k faktické přihlášce je pan poslanec Oldřich Černý. Prosím, máte slovo.

Poslanec Oldřich Černý: Děkuji za slovo, paní předsedající. Já si taky dovolím zareagovat na slova pana ministra, která tady před chvílí řekl, jak jezdí na Křivoklátsko a jak tam s nimi jedná a tak dále.

Víte, pane ministře, kdybyste v současné době na Křivoklátsko přijel a sdělil těm lidem, že tento váš nápad o zřízení Národního parku Křivoklátsko stáhnete, víte, jak by vzrostla v té chvíli vaše popularita? Byl byste jeden z nejoblíbenějších politiků z této Sněmovny a tady byste nám uvolnil prostor, abychom mohli projednávat důležitější zákony. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče, a nyní můžete zůstat u pultíku, protože jste přihlášen do obecné rozpravy. Prosím, máte slovo.

Poslanec Oldřich Černý: Takže ještě jednou děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, pane ministře, jménem Svazku obcí Křivoklátska, který sdružuje dvacet devět obcí, které většinou nesouhlasí s vyhlášením tohoto Národního parku Křivoklátsko, si dovolím uvést sumarizaci některých důležitých informací o stavu vládního návrhu novely zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, který se nyní nachází již ve druhém čtení. Doposud nebyly ze strany předkladatele vypořádány odborné argumenty, a to nejenom ke zřízení tohoto národního parku, ale i k celé filozofii současných národních parků a jejich řízení.

Pan ministr Hladík při předložení návrhu tohoto zákona uvedl, cituji: „Příroda Křivoklátska svým rozsahem biotopu je unikátní. Zatím není chráněn na úrovni národního parku takovýto druh biotopu. Jde především o rozmanitost zdejší krajiny, rozsáhlého vnitrozemského komplexu převážně listnatého lesa nižších poloh, kde poměrně malé území obývá řada druhů rostlin, živočichů a hub. Celá řada z nich je chráněná, i zvláště chráněné druhy se zde nacházejí.“ Nicméně podle definice národního parku uvedené v § 15 zákona nejsou biotopy hodnocením přirozenosti. Biotopy řeší takzvané přirozenou druhovou skladbu, tedy zda daný porost v té části území s ohledem na půdní a jiné faktory tam skutečně patří. Od toho se definuje pojem přírodní a nepřírodní.

Z materiálů Národního lesnického institutu týkajících se mapy biotopů v území navrhovaného národního parku je zřejmý vysoký výskyt biotopů silně ovlivněných nebo vytvořených člověkem, a nejedná se tak o přirozené nebo člověkem málo pozměněné ekosystémy. Z hlediska stupňů přirozenosti lesních porostů v Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko výrazně převyšují nepůvodní lesy a malý je podíl přírodě blízkých lesů – jsou to asi necelé 4 procenta.

Navrhované území tedy nesplňuje zákonnou podmínku pro vznik národního parku, která je uvedena v § 15 zákona, cituji: „Národní park jsou rozsáhlá území s typickým reliéfem a geologickou stavbou a převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů. Jedinečná a významná v národním či mezinárodním měřítku z hlediska ekologického, vědeckého, vzdělávacího nebo osvětového lze vyhlásit za národní parky.“ Ministerstvo životního prostředí často uvádí, že území Křivoklátska má potenciál pro

naplnění těchto podmínek, ale dle citace zákona se nehovoří o potenciálu území, zda jsou jednoznačně definovány podmínky výchozího stavu tohoto území. Já se ptám, jak chcete – parlament – vyhlásit národní park, když nesplňuje zákonné podmínky a parametry? Prosím, na základě jaké metodiky tedy zjistilo Ministerstvo životního prostředí naplnění § 15, přirozené a člověkem málo pozměněné ekosystémy versus biotopy, potenciál versus současný stav území?

Z právního pohledu by se mohlo namítat, že takové vyhlášení národního parku je v rozporu se zákonem. Přesné dodržování zákona je totiž klíčové pro důvěru veřejnosti a zainteresovaných stran. Pokud se v praxi vyskytují případy, které nerespektují stanovená pravidla, může to vést k občanské nespokojenosti a zpochybnění autority ochrany přírody. Jak je zaručena právní jistota občanů této země, když Parlament České republiky nerespektuje naplnění litery zákona?

Místo chránění přírody je zde asi jen pouze politický zájem vytvořit nový úřad s nadměrnou finanční zátěží pro státní rozpočet. Stát se snaží redukovat úřednická místa a tímto postupem naopak navyšuje počet úředních míst s dalšími mzdovými náklady. Stát se snaží i náklady na národní park, které mají být převážně hrazeny ze státního rozpočtu a částečně z těžby dřeva – a to především z takzvaně nepůvodních dřevin, což je smrk a modřín – kde nebude docházet po jejich vykácení k umělé obnově výsadbou, ale bude vše ponecháno přírodním procesům. Krajina už nebude taková, jakou ji známe. Lesy v národním parku budou v cílovém stavu minimálně ze 75 procent ponechány přírodním procesům a les bude plnit pouze ekologickou funkci. Bude docházet k velkoplošnému hroucení ekosystémů a paradoxně i ke snižování biodiverzity. Les už nebude takový, jak ho známe dnes.

V případě vyhlášení Národního parku Křivoklátsko bude celá oblast vyjmuta z Mezinárodní sítě modelových lesů, kam byla zařazena v roce 2017, jejímž cílem je udržení principu trvalé udržitelnosti a prezentace České republiky úrovní managementu krajiny.

Území navrhovaného národního parku je součástí biosférické rezervace UNESCO od roku 1977. Od tradičních rezervací se tyto biosférické liší tím, že nejsou zaměřeny pouze na ochranu přírody, ale respektují a podporují ty lidské činnosti v krajině, které vedou k jejímu pozitivnímu, trvale udržitelnému využití a rozvoji. V praxi je tedy ochrana biodiverzity z pohledu filozofie založená na využívání každodenních, rozumných a udržitelných aktivit člověka, kdy se její obyvatelé stávají jejími strážci, kteří využívají a chrání jejich hodnoty. Vznikem národního parku by byla jedna z hlavních funkcí biosférické rezervace, a to podpora trvale udržitelného ekonomického rozvoje, významně upozaděna. Stojí-li samotný záměr na nepodložených podkladech. Je velmi pravděpodobné, že chybný bude i samotný přístup případného nového správce.

Vyhlášení parku nás ani nijak neposune vůči závazkům Evropské unie, kterými neustále argumentuje předkladatel zákona, pan ministr Hladík. Území zvažovaného parku se nachází z 98 procent v první a druhé zóně Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. Návrh přístupu České republiky k naplňování cílů směrnice Evropské unie uvádí, že v podmínkách České republiky lze za kategorie naplňující tyto požadavky požadovat (považovat?) všechna maloplošná zvláště chráněná území první zóny chráněné krajinné oblasti a dále je možné přislíbit přísnou ochranu na plochách druhých zón stávajících chráněných krajinných oblastí.

To, co je skutečně cenné a nejbližší parametrům zóny přírodní, jsou dnes národní přírodní rezervace, které jsou už dnes bezzásohové. Varianta rozšíření národní přírodní rezervace je již zpracována. Zpráva RIA zároveň zcela opomíjí variantu vyhlášení přímo řízeného účelového lesního závodu Křivoklát se speciálním zaměřením na ochranu přírody a podporu mimoprodukčních funkcí lesů v cenné krajině Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. Takové řešení také již existuje. Je detailně zpracováno ze strany Lesů České republiky. Nevyhlašuje se zákonem, nýbrž organizačním opatřením, nezátížilo by státní

pokladnu výdaji, navazovalo by na lesnickou tradici regionů a mělo by i podporu dotčených obcí.

Všechny podklady se však zatím omezují jen na účelovou propagaci vyhlášení národního parku bez ohledu na vhodnost, efektivitu nebo náklady. Vlastně jde jen o to, založit další státní úřad s více než sedmdesáti zaměstnanci, který má podstatnou část příjmů stejně postavenou na těžbě a prodeji dříví, i když právě to se stávajícímu managementu vytýká.

Vyhlášení národního parku zároveň zpřísní a omezí možnost vstupu do krajiny. Zatímco v rámci chráněné krajinné oblasti smí cyklisté jezdit na kole po všech lesních cestách, s výjimkou těch národních přírodních rezervací, v národním parku smějí cyklisté jezdit pouze po cestách vyhrazených. Které cesty vyhrazeny budou, není v záměru na vyhlášení parku ale doposud nikde definováno. Bude se to řešit opatřením obecné povahy. Je ale téměř jisté, že možnosti se zredukují. To samé se týká splavnosti řeky Berounky procházející parkem. Možnost zakotvit splavnost v bližších ochranných podmínkách přímo v zákoně ale ministerstvo odmítá stejně tak, jako umožnit cyklojízdu po lesních cestách v zóně soustředěné péče a kulturní krajiny.

Co se týče pohybu pěších, dojde nejspíš k částečnému omezení rovněž, byť výrazně menšímu. Ve zprávě RIA se ale uvádí, že klidová území se zákazem vstupu se předpokládají na území stávajících národních rezervací a přírodních rezervací, nicméně do drtivé většiny přírodních rezervací se nyní na Křivoklátsku vstupovat smí, a to se tedy změní.

Nemělo by přece docházet k napadání principů demokracie v České republice, jejíž pilířem je i princip územní samosprávy. Zákon o ochraně přírody a krajiny nereфлекtuje práva obcí a občanů na těchto územích žijících, vytváří podhoubí pro vznik požárního nebezpečí, zhoršuje příznivé životní prostředí občanů tím, že nechrání lesy, a obsahuje řadu nedemokratických prvků. Vyhlášení Národního parku Křivoklátsko představuje obrovské bezpečnostní riziko z pohledu nebezpečí vzniku požárů.

Zároveň mně dovoluete připomenout, že v uplynulých týdnech proběhla jednání i ve výborech Poslanecké sněmovny. Ve výboru pro životní prostředí jako garančním, hospodářském a výboru pro bezpečnost, kde se z řad členů také ozýval výrazný nesouhlas k tomuto návrhu a ten velmi silný nesouhlas zde na plénu Sněmovny slyšíme také zde již několikrát den v rámci projednávání tohoto čtení. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní je na řadě pan poslanec Ondřej Babka, připraví se pan poslanec Krejza. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo. Já jsem se tedy konečně dostal ke slovu v obecné rozpravě. Možná tedy některé věci, které jsem již řekl ve faktické poznámce, tak budu opakovat, nicméně si nemyslím, že by to bylo na škodu.

Jak už zde bylo několikrát řečeno, my zde jednáme o sněmovním tisku 878 ve druhém čtení. Je to tisk, který má dvě části, jedna ta část se věnuje čistě ochraně přírody a krajiny a ta druhá, která je za nás velmi problematická, je právě o vyhlášení nového Národního parku Křivoklátsko, který by se tedy měl stát pátým národním parkem v České republice. To jeho zřízení právě tato novela předpokládá, ale bohužel ten národní park nebo k tomu vyhlášení dochází v atmosféře velké nedůvěry, případně v atmosféře nějakého většího konfliktu, kdy téměř celý region Křivoklátska tento park odmítá, což je do jisté míry unikátní situace. Dalo by se říct, že tak mluvíme o nějaké zcela typické situaci, kdy Praha – možná v závorce Brno – vnucuje něco regionům, tedy nějakou novou infrastrukturu, turistický ruch nebo zvýšení

turistického ruchu, přičemž tento region si to zcela jasně v tuto chvíli nepřeje. Myslím si, že by vyhlášení národního parku mělo zcela určitě doprovázet právě souhlasné stanovisko regionu.

Chráněnou krajinnou oblastí je Křivoklátsko od roku 1978. Nový status by umožnil zpřísnit regulace a posílit péči o přírodu, což je tedy jakási definice národního parku. Ten by zahrnoval nejcennější jádrové oblasti již existující CHKO, čímž by omezil některé činnosti, například těžbu dřeva. Řada starostů v oblasti dlouhodobě upozorňuje také na to, že už nyní je turistická návštěvnost regionu na hranici únosnosti a vyhlášení parku by ji zcela jistě ještě zvýšilo. Již několikrát zde byla zmiňována petice proti vyhlášení národního parku, která žádá, aby vláda České republiky již neusilovala o vyhlášení Národního parku Křivoklátsko a zachovala ochranu tohoto území jako chráněnou krajinnou oblast, tak (tu) již podepsalo přes 11 000 lidí, ale to – a slyšeli jsme to během této rozpravy – není podstatný názor pro současnou koalici. Nevnímají názor regionu, kterého se to bezprostředně týká. Zároveň tedy zaznělo také to, že samotné vyhlášení národního parku je diskutabilní i z toho důvodu, zda nedochází k jeho vyhlášení v rozporu s § 40, kdy nedošlo k ukončení všech soudních sporů v rámci vypořádání připomínek, které jsou se záměrem vyhlášení Národního parku Křivoklátsko vedeny.

Nyní mi dovoluje navázat tím, co už jsem krátce zmiňoval i ve svých faktických poznámkách, a to nad tím, jaké pozměňovací návrhy... Ve světle toho, co vlastně tato novela přináší a jak by v uvozovkách mohla být bezproblémová, kdyby bylo vyňato právě vyhlášení nového národního parku, tak se pozastavím nad tím, kolik pozměňovacích návrhů a jaké byly do systému nahrány právě v tomto čtení, což je možná taky nebo což je zcela určitě jeden z důvodů, proč s tímto tiskem nesouhlasíme, a v tuto chvíli si dokonce myslím, že by bylo lepší jej celý zamítnout, než abychom v jeho projednávání pokračovali. Protože nemáme... Prostě bohužel nemáme jistotu v tom, jaké ty pozměňovací návrhy mají či nemají podporu například ministerstva či koalice, koaličních poslanců a tak dále, a to z toho důvodu, že potenciál přijetí těch pozměňovacích návrhů, které nahráli kolegové, zejména tedy z ODS, by nás posunul zpět před tu moderní úpravu z roku 2017, na které se tedy mimo jiné i hnutí ANO podepsalo, primárně náš tehdejší ministr životního prostředí Richard Brabec.

Pro současné národní parky jsou tyto pozměňovací návrhy, tedy případně jejich přijetí, dle mého názoru zcela likvidační, protože ruší... by rušily jejich smysl a přinášely by do budoucnosti naprostý chaos do vedení managementu těchto parků. Nejenom že velká část těch navržených úprav není konzistentní s ostatními částmi zákona, některé nejsou konzistentní ani vzájemně, ale o tom jsem zde již taky mluvil. Díky nejednoznačným a možným protichůdným výkladům by v národních parcích po jejich schválení nepochybně vznikl chaos právě s jejich možnou aplikací. Ty pozměňovací návrhy obsahují nedefinovatelné termíny, tedy zcela logicky je jejich aplikovatelnost nejasná. Tyto pozměňovací návrhy stanoví požadavky, které nejdou naplnit. Já se k tomu dostanu později, kdy budu jednotlivé pozměňovací návrhy rozebírat. Mluvil jsem tady taky o nějaké odborné kompetentnosti, případně by mě zajímalo – a nejsem si úplně jistý, jestli to tedy zcela jasně na mikrofon zaznělo od pana ministra – jaké pozměňovací návrhy mají či nemají jeho podporu. Myslím si, že by to i pro nějaké budoucí projednávání této novely bylo vhodné vědět, abychom se na to mohli připravit. Možná si dovoluji v tuhle chvíli jeden ilustrační citát z mediálního prostoru, který je tedy ještě staršího data, který se týkal nebo který pronesl jeden ředitel národního parku, tedy cituji: „Pozměňovací návrhy by byly velmi destruktivní z pohledu ochrany národního parku. Dalo by se říct, že běžný hospodářský les by měl vyšší stupeň ochrany než národní parky, takže by národní parky ztrácely smysl.“

Já jsem... Když jsem si – a je to možná čtrnáct dní, tři týdny – kdy jsem si tenhle citát dohledával, tak jsem předpokládal, že současní ředitelé tady těch čtyř národních parků se nějakým způsobem vyjádří k tomu, kolik pozměňovacích návrhů a jakým zásadním způsobem by se měla změnit ochrana přírody a krajiny, vyjádří, což se tedy v minulém týdnu také stalo.

Určitě jste všichni kolegové obdrželi ten dopis všech čtyř ředitelů národních parků do svých mailových schránek. Já ho tady mám, nebudu ho asi číst úplně celý, ale určitě se k němu v určité části svého vystoupení dostanu. Docela by mě zajímal i názor pana ministra k tomu, jakým způsobem... Ředitelé byli docela kritičtí k procesu projednávání této novely.

Kdybych se měl dostat k těm pozměňovacím návrhům, tak v jednom z těch odůvodnění se například uvádí, že „přechod rady parku na takzvaný dvoukomorový systém má posílit postavení i zájem samospráv, tedy obcí a krajů, na strategickém řízení národního parku“. Tímto přechodným ustanovením se zavádí povinnost znovu tyto dokumenty s novou dvoukomorovou radou parku dohodnout. Za mě je to nějaké nepochopení situace, protože praktickým výsledkem této definice by bylo, že z dvoukomorové platformy se stane... Nebo místo nějaké platformy pro nějakou diskusi by se spíš stalo to, že to bude s nějakou... spíš nějaké hřiště s ostrou hranicí uprostřed, kdy se velmi vyhroť vztahy v regionu, vztahy mezi radou a správou parku. Přijde mi to v tuto chvíli a v této situaci zcela zbytečné, právě i po tom, co vidíme, že osm let tady funguje ta nová úprava, která... Jasně, má své mouchy, ale nějakým způsobem se rady národních parků a správy parků vždy dokázaly dohodnout. K tomu se taky ještě později dostanu.

Zavádí se v těch pozměňovacích návrzích i případné rozhodování na úrovni vlády v případě nedohody komor, což za mě nejenže vzdálí rozhodování z regionů, ale určitě se i tímto krokem vytváří nějaký větší prostor lobbistickým skupinám nebo – co se týče ochrany přírody a krajiny – až extremistickým skupinám, kdy se prostě lidé bohužel přestanou soustředit na nějakou potřebnou dohodu v tom místě, v tom daném regionu a budou přílišnou energii věnovat lobbingu na jednotlivých ministerstvech, u členů vlády, případně na dalších místech.

Myslím si, že na tento pozměňovací návrh zcela zjevně cílí na Šumavu, kde... Protože ta místa často navštěvuju, tak si myslím, že pár let klidu na těch místech ukázalo opravdovou sílu přírody, a vždycky tady... Shodli jsme se tady na tom i při tom minulém projednávání, že by bylo občas fajn, aby se tam někteří ti kritici opravdu zajeli podívat na místo, aby to viděli. Co chci říct, že případné přijetí těchto pozměňovacích návrhů by podle mě nakonec rozložilo nejen ty vztahy na Šumavě, ale i ve všech ostatních národních parcích.

Možná si tady dovolím ještě jednu vložku, co se týče hlasování, protože právě v těch radách, kdy to tvrzení, které tady bylo často opakováno, že zástupci obcí bývají systematicky přehlasováni, tak že není pravdivé. V tuhle chvíli nebo z celkem jedenácti hlasování v národních parcích k těm zásadním dokumentům, které se týkají právě například zonace, klidových území či zásad péče, tak k tomu přehlasování komory nebo obcí došlo pouze v jednom jediném případě z jedenácti, a to ještě z důvodu, že tam některé obce na tom hlasování nebyly přítomny.

Pozměňovací návrhy, které byly k tomuto tisku nahrány, také míří na přeschvalování strategických dokumentů, primárně na zonaci, ale i na klidová území a právě zásady péče, na které jsou ale navázány další dílčí odborné dokumenty a smluvní vztahy s třetími osobami. Na zonaci je například navázán lesní hospodářský plán, tedy klíčový dokument o péči o lesy. Tyto plány a jejich pořízení stojí samozřejmě mnohdy i několik desítek milionů korun, takže výsledkem aplikace těchto pozměňovacích návrhů by byly mimo jiné utopené... samozřejmě miliony korun v podobě utopených nákladů, a to zcela zbytečně. Už jsem tady mluvil o tom, jakým způsobem by při schvalování některých strategických dokumentů mohlo být na vuvozvkách ostré lokty. Také jsem tady mluvil o tom, že prostě bohužel ta situace, tak jak ji čtu, tak jak ji čtu teď a jak to zaznělo právě i z úst kolegy Bureše z ODS, že prostě vyměňujete vznik jednoho nového národního parku za likvidaci těch čtyř stávajících, protože prostě ty pozměňovací návrhy míří k tomu, že chtějí přeměnit – nebo dokonce si troufám tvrdit, až zničit – zásady péče tak, jak je známe.

Samozřejmě to, že to děláte ve druhém čtení... My jsme tenkrát vlastně se snažili to druhé čtení přerušit, protože se to událo vlastně odpoledne toho dne, kdy tato novela přišla k projednávání. Já určitě nerozporuju to, že každý poslanec má právo nějakým způsobem nahrávat pozměňovací návrhy, obhajovat je a pokoušet se o změnu, nicméně tady v tom případě se domnívám, že ty pozměňovací návrhy jsou natolik zásadní, že měly být nahrány určitě před prvním čtením, po prvním čtení, abychom se jimi mohli zabývat už na výboru po prvním čtení, protože si myslím, že ta diskuse... Já jsem se... Já jsem právě o jednom z těch pozměňovacích návrhů už na výboru pro životní prostředí mluvil.

Bohužel se nám tedy... Tady jsme se dostali do situace, kdy ta ochrana přírody se stává politikou a způsobem, jakým chcete – aspoň jsem to tak pochopil z řeči pana kolegy Bureše – vyjít vstříc v uvozovkách těm nespokojeným starostům, nespokojeným obyvatelům Křivoklátska, ale já to považuju za zásadní chybu v tomto případě, protože ve chvíli, kdy je chcete vyslyšet, tak prostě ten národní park v tuto chvíli nevyhlašujete, ale nesnažte se zničit ochranu přírody tak, jak ji známe teď, protože drobné chyby v oblasti politiky životního prostředí... I drobné chyby se právě v této oblasti napravují až dekády.

I proto vás žádám o podporu našeho pozměňovacího návrhu k vyjmutí vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, který jsme s kolegy... který nahrála kolegyně Eva Fialová, kdy si prostě myslíme, že vyhlásování nového národního parku v době, kdy velká část místních obyvatel s tímto vyhlášením nesouhlasí – vyjádřili ten svůj nesouhlas i pomocí peticí, kterou se zabýval petiční výbor Poslanecké sněmovny v rámci veřejného slyšení – tak prostě není v tuto chvíli vhodné. Ti obyvatelé samozřejmě se obávají nadměrného nárůstu cestovního ruchu a dalších věcí s tím spojených, což samozřejmě...

Oceňuju to. Myslím si, že, pane ministře, byste to měl dělat častěji nebo měl jste to dělat častěji předtím, než vůbec k tomuto kroku došlo: vysvětlovat, co vlastně pro ten region znamená vyhlášení nového národního parku, či neznámá, jaké jsou pro obyvatele výhody a nevýhody. Myslím si, že prostě bohužel tady došlo k nějakému podcenění situace ze strany Ministerstva životního prostředí.

Mluvil jsem tady o tom, kdy to projednávání tohoto zákona provází desítky pozměňovacích návrhů, z nichž některé – a za mě opravdu velké bohužel – zásadně ohrožují základy ochrany přírody a krajiny v naší republice, tak jak je nastavila novela z roku 2017 za ministra životního prostředí Richarda Brabce. Samozřejmě vnímám ochranu přírody jako nějaký komplexní systém, nikoli jako improvizaci, a tu právě cítím z těch nahraných pozměňovacích návrhů. Jak už jsem říkal, tak za nás jsme nastavili nějaký model ochrany přírody, který dost zásadním způsobem spojoval vědeckou odbornost, komunikaci s obcemi, nějakou mezinárodní důvěryhodnost. Myslím si, že tento model přinesl výsledky od nějaké digitalizace procesů přes jasná pravidla zonací až po účinnou ochranu bezzásahových území. I proto zde považuju za nutné ještě blíže okomentovat některé pozměňovací návrhy, které dostávají tento systém pod tlak, zejména tedy z pera poslanců ODS.

Co nám konkrétně vadí? Dovolte mi možná teď citovat nebo částečně citovat z toho otevřeného dopisu poslankyním a poslancům PSP ČR od čtyř ředitelů národních parků, se kterým do značné míry souhlasím, kdy tedy mimo jiné například píší: Některé návrhy poslanců fakticky ruší základní principy existence národních parků v České republice, vrací stav před rok 1952.

Jedním z klíčových argumentů, které ti ředitelé mají, se týká právě oněch sedmi, osmi pozměňovacích návrhů, které kritizují. Třeba například zásadní retroaktivitu u pozměňovacího návrhu 6623 kolegyně Krutákové, Bureše a Bendla, kdy návrh by podle jejich slov umožnil znovu projednat a zpochybnit již schválené dokumenty, tedy zonaci a zásady péče. Přirovnávají je k tomu, jako by nové zastupitelstvo mohlo rušit platný územní plán. Samozřejmě důsledkem případného přijetí těchto návrhů by bylo zpochybnění splatnosti smluv, investic, velká právní nejistota a škody v desítkách milionů korun.

K devastaci lesů a nepřesnému pojmenování pojmů... Se zase vyjadřuju k pozměňovacímu návrhu 6497 a 6545 poslance, kolegy Bureše, kdy právě tyto návrhy vrací ochranu přírody před rok 1952, kdy by bylo dokonce umožněno hospodařit i v pralesních zónách. Opět tyto pozměňovací návrhy zavádí nejasnou terminologii, požadavky jsou odborně i právně nekonzistentní. Dokonce se tady zmiňují o fakticky „zahrádkářských představách“ o národních parcích, které by proměnily území na běžné hospodářské lesy.

Já předpokládám, že toto, pane ministře, bychom nechtěli.

Další pozměňovací návrh 6610 kolegy Petra Bendla, který je v tom dopise označován jako „nad tisíc metrů nad mořem zákon neplatí“. Tento pozměňovací návrh ruší regulační možnosti ve výškách nad tisíc metrů, povoluje drony, povoluje používání pesticidů, povoluje vjezdy aut, povoluje stavbu stánků a jiných. De facto by se týkal těch nejceněnějších oblastí Krkonoš, Šumavy, té arкто-alpinské tundry.

Pozměňovací návrh 6606, kdy podřizují Agenturu ochrany přírody a krajiny územnímu plánu, což ředitelé označují jako za nesmyslné, kdy územní plán je samozřejmě obecný a nepočítá s přírodním vývojem nebo změnami biotopů. Ve zvláště chráněném území může být situace jiná než před patnácti lety, kdy byl územní plán schválen.

Věnuji se i těm pozměňovacím návrhům 6616 a 6617 kolegy Krejzy – který je asi po mně bude představovat – které se týkají požárních opatření. Samozřejmě – a já to chápu – na první dobrou můžou být tyto snahy vnímány pozitivně i vzhledem k tomu, co se stalo v Českém Švýcarsku, Národním parku České Švýcarsko. Nicméně opravdu i tady nabádám k opatrnosti, protože ten důsledek přijetí těch pozměňovacích návrhů, které se týkají požárních opatření, by mohl mít nedozírné důsledky právě pro ochranu přírody. V dopise, který jsem již zmiňoval, jsou definovány tyto pozměňovací návrhy jako neodborné, neproveditelné, s nákladnými opatřeními a s negativními vlivy na lesy a přírodu. Zmiňují tam hasičské jednotky, případně nějaké přeshraniční spolupráce, ať už se Saskem, či s Bavorskem, kde je prevence účinná.

Ředitelé národních parků také dost významným způsobem upozorňují na to, že by mohla být ohrožena mezinárodní spolupráce, že by přijetí těch návrhů mohlo vyvolat jakousi mezinárodní ostudu, protože národní parky jsou mezinárodně uznávané, spolupracují v rámci Unesca, Europarcu, Natury 2000 a do jisté míry tyto návrhy ohrožují důvěru zahraničních partnerů, granty i reputaci České republiky jako ochránce přírody.

Samozřejmě zmiňují, že veřejnost ten současný model podporuje, kdy zmiňují tam průzkum obyvatel Krkonoš, kteří hodnotí například správu Národního parku Krkonoše průměrnou známkou 1,7, což je silná důvěra veřejnosti.

Já bych to asi shrnul vlastními slovy tak, že: zachovejme pravidla, která fungují, zachovejme pravidla, která jsme zde zavedli, která zavedl náš ministr životního prostředí Richard Brabec. Nepodléhejme tlakům, které se zaštiťují veřejným zájmem, ale ve skutečnosti slouží jen zájmům úzkých skupin. Současné národní parky opravdu nejsou problém, jsou naopak národní hrdostí.

Asi už nemá cenu se blíže těmto pozměňovacím návrhům věnovat. V případě, že by se debata ještě k nim nějakým způsobem stočila... Já předpokládám, že pan ministr životního prostředí vystoupí a ještě tady důrazně se proti nim ohradí, případně nějakým způsobem garantuje, že nemají jeho podporu a že to nejsou ani pozměňovací návrhy, které by byly nějakým způsobem projednány koaličně a měly by případně koaliční podporu.

Už jsem to tady říkal vlastně dopoledne, hned na začátku tohoto jednání, kdy se za mě prostě pod záminkou vyhlášení jednoho nového parku, tedy konkrétně Křivoklátska, se někteří poslanci – doufám, že to není vládní návrh – snaží přepsat celý systém ochrany přírody a krajiny v České republice. Systém, který už tady nějakých osm let, devět let funguje, na který můžeme být hrdí, který respektuje to, že chrání to nejceněnější, co tady v národních

parcích máme, že respektuje obce, že zároveň se opírá o vědecká fakta, a ne jen o politické nálady.

Já doufám, že nedojde... Já doufám, že se kolegové k těm pozměňovacím návrhům v podrobné rozpravě ani nepřihlásí, což by byla úplně nejlepší varianta, protože ty pozměňovací návrhy zpochybňují platné dokumenty, omezují pravomoci odborných orgánů, snaží se rozbít bezzásahová území, podřídit ochranu přírody územním plánům, případně dokonce povolit zásahy i v pralesních zónách, což považuju úplně za nemyslitelné.

Všechno je to samozřejmě děláno, tak jak jsem pochopil z úst svých kolegů, kvůli tomu, aby se ten jeden nový národní park protlačil, a to přitom národní park, který si většina místních nepřeje. Případně, že by tento zákon byl přijat, tak to nepokládám za reformu, ale za rozvrat, za rozvrat systému. I vzhledem k tomu, kolik tady bylo nahráno pozměňovacích návrhů, se kterými jsme se samozřejmě snažili nějakým způsobem vypořádat, abychom je mohli zkritizovat, případně k nim zaujmout nějaké stanovisko, a že jsou to pozměňovací návrhy, které jsou zcela zásadní pro fungování národních parků a ochrany přírody a krajiny obecně, tak mi, paní předsedající, dovoluje navrhnout, aby se podle § 93 odst. 2 našeho jednacího řádu vrátil tento tisk garančnímu výboru k novému projednávání. Předpokládám, že se o tomto návrhu bude hlasovat po konci obecné rozpravy.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Předpokládáte správně, váš návrh bude hlasován po skončení obecné rozpravy, to znamená, že jsem váš návrh zaznamenala (Poslanec Babka: Děkuji.), vrácení návrhu zákona garančnímu výboru k novému projednání.

Nyní je na řadě v obecné rozpravě pan poslanec Karel Krejza, poté paní poslankyně Helena Válková. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Karel Krejza: Vážená pane předsedající, děkuji za udělení slova. Kolegové, kolegyně, několikrát tady zazněl dopis ředitelů čtyř národních parků, bylo z něj citováno. Já si myslím, že teď by mohl, než se budu věnovat pozměňovacím návrhům, mohl by tady zaznít i text dopisu, který odeslalo dnešního dne všem poslancům a poslankyním devatenáct samospráv, které tady ani asi nemusím celkově jmenovat, a dovoluje mi ho přečíst:

„Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, starostové obcí na Šumavě a v Českém Švýcarsku se ostře vymezují proti některým částem dopisu, který adresovali čtyři ředitelé parku poslancům. Dopis je dehonestující občany a obce v národních parcích a obsahuje informace, které jsou zkreslené a mnohdy popisují nepravdivě stav věci v národních parcích. Denně se díváme na rozpadající lesy. Některé informace o obnově lesa, které ale neplatí pro celé území národního parku, jsou zavádějící, protože není jisté, že za osmdesát až sto let budou na místě původních lesů vzrostlé živé lesy, tak jako zde byly dříve, když byly národní parky vyhlášeny.

Části dopisu, kde se chlubí národní parky skvělými výsledky v ochraně přírody, jsou naprosto matoucí. Za státní peníze byly šumavské lesy a lesy Národního parku České Švýcarsko ponechány žíru kůrovce jen tak a nikdo za to nenese odpovědnost. V Národním parku České Švýcarsko obce soustavně upozorňovaly na stav suchého lesa, a dokonce jim bylo sdělováno, že suché dřevo nehoří, až vznikl požár, který byl téměř neuhasitelný.

K pozměňovacímu návrhu Petra Bendla dopis uvádí, citace z textu: „Pozměňovací návrh 6606 poslance Petra Bendla, který ukládá Agentuře ochrany přírody a krajiny a správám národních parků plně respektovat územněplánovací dokumentaci, zejména územní

plány. Nebere však ovšem v potaz, že jde o dokumenty jen určité míry podrobnosti a navíc často platící dlouhou dobu, během které mohlo ve zvláště chráněném území nebo jeho ochranném pásmu dojít k zásadním posunům v kvalitě přírodních stanovišť.

Ředitelům národních parků nepřísluší hodnotit platné územní plány obcí, které se nachází na území parků. Každý územní plán, každá změna územního plánu musí vždy projít připomínkovým řízením úředníků z národního parku. Schválená zonace Národního parku Šumava v roce 2020 říká, že zóna přírodní má 27,7 procenta, roce 2036 má mít 52,3 procenta a v roce 2060 celkem 75 procent. Zóna kulturní krajiny měla v roce 2020 celkem 1,2 procenta a stejnou rozlohu má mít i v roce 2060 podle platných – radou parku neschválených – zásad péče o Šumavu. Ministr Brabec sliboval, že dvacet dva obcí na Šumavě bude mít kulturní zónu cirká 10 procent, ale byly to jen plané sliby. Ředitelé parku si nárokují tímto sdělením, že už tak malé území určené pro rozvoj obcí mohou ještě více zmenšit.

Starostové obcí se ostře ohrazují proti tvrzení čtyř ředitelů národních parků, citujeme: „Debatu o budoucnosti národních parků a také místních samospráv nelze oddělit, obojí pak nelze oddělit od debaty o reformě veřejné správy. Demografický vývoj pohraničních regionů je spojen se zmenšováním samospráv, u nichž postupně hrozí privatizace ve prospěch zájmů, které lze jen stěží označit jako veřejné. Tyto soukromé zájmy“ – podtrženo – „se dostávají do střetu s veřejným zájmem ochrany přírody a krajiny daleko častěji než jiné oprávněné veřejné zájmy. Dovolujeme si vás požádat, abyste svou autoritou pomáhali tyto zájmy odlišovat a postavili se za zájem veřejný.“

Toto tvrzení považujeme za dehonestující, velmi urážlivé a plně znevažující práci nás starostů. Jak si nějaký úředník jmenovaný do svého úřadu státem může dovolit toto napsat? Starostové obcí jsou demokraticky voleni občany a jsou také zodpovědní za svoji práci. Ředitelé čtyř národních parků nás tímto tvrzením jen ubezpečují, že se považují nadřazení nad zájmy našich občanů, a jen dokazují, že díky těmto tvrzením může docházet a také někdy dochází k šikaně občanů žijících na území národních parků. Neměli by se ředitelé parků a s nimi úředníci parků spíše snažit o spolupráci s námi obyvateli? Obyvatelé našich obcí si nevybrali to, že se jimi – mnohdy po staletí – obývané území stalo územím, kde rozhoduje nevolený úředník národního parku.

Tímto dopisem chceme deklarovat, že my obce máme právo být v národním parku a mít právo na trvale udržitelný rozvoj, protože sem patříme. Byly jsme tu dříve než národní parky a zajišťovaly jsme správu daného území. Byly jsme to my obce, které se zasazovaly o vytvoření národních parků pro ochranu přírodních hodnot a zvláště lesů. Naši předchůdci chtěli ochránit tato území právě před komerčními aktivitami, které by přinesly destrukci tohoto území. A nyní jsou to právě naši občané, ti, kteří se na výsledky státní ochrany přírody musí denně dívat, a právě naši občané jsou ti, kteří státní ochraně přírody čím dál víc nerozumí.

Dopis ředitelů národních parků považujeme za irelevantní, jasně směřující proti všemu, co by přispělo k ochraně občanů a místních samospráv, a směřující k tomu, aby se místní občané a obce stali podřízenými ředitelů národních parků a rezortu životního prostředí.“ Tolik z dopisu samospráv, celkem devatenáct. Nevyjadřují svůj názor, ale je to názor těchto samospráv.

Nyní pojďme velmi stručně k mým pozměňovacím návrhům. První z nich pod číslem 6658, ten reaguje na zpřísnění podmínek pro kácení stromů a zasahuje do stavebního zákona, kdy se doplňuje nový odstavec tohoto znění: „Povolování a výstavba staveb pro hromadné bydlení nebo souvisejících staveb veřejné infrastruktury, které se nachází v zastavitelném území a jsou v souladu s územněplánovací dokumentací, je veřejným zájmem.“ Myslím, že to je naprosto jasné, k čemu to směřuje, pokud na jedné straně zpřísňujeme podmínky pro kácení, je potřeba to vyvážit veřejným zájmem pro bydlení, které evidentně problémem je v České republice.

Další pozměňovací návrh, 6644, se týká hlavně prevence vzniku nebo včasné detekce vzniku lesního požáru, a to tak, že se dává povinnost kontinuálně sledovat lesní porost, a to se zapojením technických prostředků v době zvýšeného požárního rizika, a to s odkládací podmínkou od 1. 1. 2028, až skončí projekty, které se věnují právě technickým prostředkům, jak tu detekci dělat včas a v podstatě bezchybně.

Drobnější částí je tam i to, že se do 30 metrů od budov bude uklízet hořlavý materiál. Tento pozměňovací návrh by měl být relativně bez problémů.

Pak jsou tady dva pozměňovací návrhy, respektive tři. Jeden pod číslem 6617, který stanovuje, aby do 200 metrů od staveb nemovitě kritické infrastruktury byla požární zátěž 90 kubických metrů na 1 hektar, v pásmu 200 metrů od těchto staveb. Tady jenom upozorním na to, že tam je věta „pokud nestanoví dokumentace ke zdolávání požáru jinak“, což tedy znamená, že je to jakýsi návod, co má dokumentace ke zdolávání požáru obsahovat, a je možné potom tyto podmínky stanovit na míru v jednotlivých parcích.

Podobně je to pod číslem 6616, kdy je stejně tak doplněno o větu „pokud nestanoví dokumentace, kterou musí park zpracovat, jinak, tak jde o zajištění zdrojů požární vody 50 kubiků nebo 10 litrů za sekundu každé 3 kilometry“, ale znova upozorňuji na to, že v rámci dokumentace je možné tyto podmínky stanovit jinak a zase udělat je na míru.

Posledním pozměňovacím návrhem, který chci okomentovat krátce, je 6615, který opět se zabývá stanovením zatížení hořlavým materiálem, a to hroubím, a to tak, aby bylo odstraněno a byl zajištěn jeho dotyk s půdou, aby docházelo ke tlení a tak dále. Opět tady máme podmínku, aby toto bylo schváleno v dokumentaci ke zdolávání lesního požáru s tím, že to je vlastně návod, aby to tam v té dokumentaci vůbec bylo řešeno, aby se tomu nedalo vyhnout. Samozřejmě pak je tam i příslušná odpovědnost lidí, kteří tuto dokumentaci budou zpracovávat a opět je to možné udělat na míru každému národnímu parku zvlášť.

Nemyslím si, že by to byly věci, které by směřovaly proti ochraně přírody. Slyšel jsem tady mnohokrát „ochrana přírody“, s tou já naprosto žádný problém nemám, ovšem pokud se zastavíme u terminus technicus, „ochrana přírodních procesů“, což je třeba i kůrovec, požár, nevím, jaká jiná katastrofa, tam s tím poněkud mám problém, protože pohled na České Švýcarsko po požáru je opravdu velmi zdrcující a velmi smutná záležitost. Nemůže to nahradit žádná vyhlídková plošina, z které koukáte na dvoucentimetrové výhonky, což je ta obnova toho původního přírodního lesa, který tam několik set let nebyl, a několik desítek let, možná stovek let potrvá obnova, tak abychom do těch hvozdů mohli nahlédnout a projít se ve stínu lesa. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji, pane poslanče. Vaše vystoupení vyvolalo dvě faktické poznámky. Jako první se přihlásil pan poslanec Ondřej Babka, poté paní poslankyně Fialová.

Ještě než dám panu poslanci slovo, tak mám zde jedno sdělení: pan poslanec Ryba ruší svoji omluvu od 12 hodin.

Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Babka: Děkuji za slovo. Ještě v reakci na to, co tady na začátku řekl kolega Krejza, který tady citoval tedy z toho dopisu, který nám dneska ráno zaslali starostové z Národního parku Šumava. Já už jsem to tady zmiňoval. Těch starostů – a teď samozřejmě nechci snižovat vůbec váhu toho dopisu – je tam podepsaná méně než polovina ze Šumavy.

Když jsme u těch citací dopisů, tak já bych si dovolil tady bez uvedení toho jména, nicméně je to jeden obyvatel správy z jedné konkrétní šumavské obce, poslal včera tento mail: „S hrůzou v očích teď se sousedy sledujeme, co předložil poslanec Bureš z ODS a spol. za pozměňovací návrhy k novele zákona o ochraně přírody a krajiny. Ta hrůza proto, že obyvatelé národního parku po dlouhých letech nejistoty našli společnou řeč s národním parkem, doladily se pozemkové úpravy, domluvil se způsob hospodaření s lesy, stanovila se pravidla a hranice zón. Po dlouhých letech to má konečně nějaký rámec i přes omezení, které přináší existence národního parku, kterého si tu i vzhledem k tomu všichni váží, protože jeho značka nám samozřejmě přináší obrovskou kvalitu života v nádherné přírodě a mnohem širší možnosti podnikání a zaměstnanosti. V tuhle chvíli přijde poslanec Bureš a spol. s návrhy, které nás vrátí o mnoho let nazpět a způsobí opět velkou nejistotu. Představa, že všechna ta několikaletá jednání budou probíhat znovu, že by nám dokonce hrozilo odebrání značky národního parku, ze které tu všichni profitujeme, mne i mé sousedy naprosto nehorázně, s prominutím, šťve. V případě jakéhokoliv dotazu se na mě klidně obraťte. S pozdravem a přáním hezkého dne...“ Tolik tedy k dopisům, které nám v tuto chvíli chodí v reakci na to, co tu projednáváme.

Já se ještě přihlásím s jednou faktickou poznámkou, kde bych chtěl okomentovat pozměňovací návrhy kolegy Krejzy týkající se požární ochrany. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Paní poslankyně Eva Fialová se přihlásila k faktické poznámce. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Já moc děkuju za slovo. Já bych chtěla reagovat na pana kolegu Krejzu, prostřednictvím vás, paní předsedající.

Pane kolego, já jsem se chtěla zeptat. Já jsem ty pozměňovací návrhy četla. Na první dobrou ohledně bezpečnosti mi to dává nějakým způsobem smysl a chápu ten záměr – jsme oba ze stejného kraje, takže víme, co se stalo v Českosaském Švýcarsku, kde je mi to velice líto, co se stalo – ale některé ty návrhy jsou vlastně možná až moc přísné z toho pohledu, tak by mě zajímalo, odkud jste vycházel? S kým to bylo konzultováno?

Mě to fakt zajímá z pohledu bezpečnosti, protože co jsem pochopila a debatovala i s ministerstvem, tak vznikala nějaká celková pracovní skupina, která do toho návrhu zákona dávala tato opatření, a ta jsou prokonzultovaná i se záchranným hasičským sborem, která byla naprosto dostačující nebo...

Tady na sebe děláme různé ty mimiky, tak se omlouvám, že rovnou reaguju.

Tak by mě to zajímalo, jestli to vychází tady z toho a jestli víte o tom, že minulý týden proběhlo v Českosaském Švýcarsku jednání, kde v rámci spolupráce to, co je navrženo, tak vlastně hasiči řekli, že to je dostačující, že k tomu odklizení nějakým způsobem dochází a že si nedokážou představit to nadměrné odklizení té tlející hmoty. Mě to fakt zajímá teď po té praktické stránce, abychom si to tu vyříkali, jak to bylo myšleno. Jak se to bude dít prakticky, jakým způsobem, kde se na to vezmou prostředky? Protože to bude pak další zásah pro národní parky, aby tohle musely zabezpečovat, protože jistým způsobem tahle požární ochrana dává logiku. Ráda bych slyšela, z čeho vychází a jakým způsobem se k tomu postavíme.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji za dodržení času. Na vaši faktickou bude reagovat pan poslanec Karel Krejza také faktickou. Prosím, také máte slovo.

Poslanec Karel Krejza: Děkuji za slovo. Tak já velmi stručně, byly tyto návrhy konzultovány s Hasičským záchranným sborem na úrovni pana náměstka, který za to nebyl pochválen od pana ministra, že se se mnou o tom bavil, protože jsou to prostě věci, které jsou přísnější, než... Oni souhlasili s nějakou tou variantou, která v zákoně je. Tady to je, řekněme, ideálnější stav pro hasiče. Netvrdím, že se nám to podaří prosadit.

Ano, některé ty věci můžou stát nějaké prostředky, ale vzpomeňme si, kolik stál zásah v Českém Švýcarsku, jo? Myslím si, že národní parky nějaké prostředky na takovouhle údržbu by mít měly a mohly.

Navíc – ještě jednou zopakuji – ty pozměňovací návrhy dávají možnost upravit to v dokumentaci, kde se neřekne, že to bude 90 kubíků na hektar, ale bude to třeba bez limitu, protože to je území, kde nic nehrozí a kde naopak chceme, aby – ochránci přírody tedy, já ne, ale ochránci přírody, necht' chtějí – ať tam ty stromy leží, stojí nastojato, tak jak to někdy bývalo, ale je potřeba, aby se to projednalo v rámci té dokumentace. Stejně tak se zásobováním požární vodou, stejně tak s tím hroubím. Ano, je to přísné, ale je to návrh k tomu, aby se tím vůbec někdo zabýval v rámci dokumentace. Jestli to takhle stačí?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Hezké odpoledne. Nyní tedy s faktickou poznámkou chce reagovat pan poslanec David Pražák a já mu tímto předávám slovo.

Poslanec David Pražák: Dobré odpoledne. Tak ještě na pana kolegu Krejzu, sice odchází, já bych se chtěl jenom zeptat.

To znamená – vaším prostřednictvím, paní předsedající – že ten návrh mít na každých třech kilometrech lesní cesty jednu nádrž, ten dali hasiči, jestli tomu rozumím dobře, jak jste říkal? (Poslanec Krejza souhlasně přikyvuje.) Jak říkala kolegyně Fialová, ano, ono když se koukneme z bezpečnostního hlediska nebo ochrany, tak nějaký smysl něco dává, ale já si neumím představit, že tam vytvoříme infrastrukturu, kde bude na třech kilometrech lesní cesty jedna nádrž a všechny ty cesty ostatní budou tak natolik zpevněny, aby se tam dostaly ty cisterny a tak dále. Co z toho vznikne, z těch národních parků? Jak to bude vypadat? Dovedete si to představit, dneska když tam chodíte po těch pěšinách, že tam vytvoříme takovéhohle, dá se říct, dálnice?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní se vracíme do obecné rozpravy. Paní poslankyně Válková je další přihlášenou, následovat bude paní poslankyně Balaščíková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, paní předsedkyně. Já bych v úvodu možná překvapivě, byť to nezaznělo na mikrofon, poděkovala panu ministroví životního prostředí, který teď musel jít do Duelu. Mně to oznámil a řekl, že si poslechne – pokud tam v tom

projevu bude něco, co ho zaujme – dodatečně, a současně mně i sdělil odpověď na otázku, kterou jsem položila v té své dvouminutové řeči nebo ve faktické poznámce, zda už obce, které nebyly uspokojeny...

Konkrétně třeba obce Branov, která podala žalobu na Ministerstvo životního prostředí, které nebylo vyhověno Městským soudem v Praze – přestože se městský soud zabýval žalobou zase jiné obce, kde tedy vyhověno bylo, nicméně to bylo jenom z formálně procesních důvodů, tam se ten soud věcnou podstatou věci nezabýval – a tenhle soud, který nevyhověl žalobě obce Branov, tak ten se už věcně zabýval tou kauzou Křivoklátsko a vznik národního parku.

Takže pan ministr – vrátím se k tomu původnímu – mně současně sdělil na můj dotaz, jestli už toho využily, té možnosti podat kasační stížnost, příslušné obce, tak mně řekl, že ano, čili potvrdilo se mně to moje podezření nebo spíš předpoklad, že ty obce, které neuspějí, tak budou podávat kasační stížnosti Nejvyššímu správnímu soudu a ten potom bude rozhodovat, a jak i z praxe víme, tak v řadě případů rozhodne jinak než ten původní soud, v tomto případě městský soud, obzvlášť v případech, které my označujeme jako kolize určitých práv chráněných naším ústavním zřízením, kde ten soud přikročí k takzvanému testu proporcionality, kde je to poměřování kolize dvou práv, která stojí proti sobě, dvou, řekněme, veřejných zájmů.

Tato kauza je takovým příkladem a mě – i z toho právního hlediska se budu vyjadřovat k tomu právnímu hledisku ze svého pohledu – zaujala, protože na jedné straně je zde vládní zájem splnit si nějaké programové prohlášení, vládní úkoly, to, co je vydáváno za určitou kontinuitu v ochraně přírody – úkol, že musíme našim potomkům předat naše přírodní bohatství v co nejúplnějším stavu – a na straně druhé tady je veřejný zájem na tom, aby ti, kteří tam bydlí, na tomto území, tak aby s tím souhlasili, aby to bylo s nimi prodiskutováno, aby se alespoň mírná většina přiklonila k tomu, že bude zasaženo takto do jejich práv. Že bude, o tom asi není sporu, protože o tom tady se po té věcné stránce vedla diskuse celé hodiny předcházející mému vystoupení. Takže je zajímavé potom si prostudovat třeba i to rozhodnutí, které sice nedalo za pravdu obci Branov, nicméně ten městský soud, ten senát, který to rozhodoval, tak tam velmi hezky rozebírá otevřeně – až jsem byla překvapena – ty svoje právní argumenty a upozorňuje tam právě na řadu, což není zvykem, otázek, které jsou ryze politické povahy. My jako politici bychom vždycky měli dbát o to, aby když dochází k nějakému zásadnímu rozhodnutí, tak aby to bylo ložené, aby to bylo sjednocené s vůlí občanů, kteří nám dali tedy mandát a které reprezentujeme. V tomto případě jsou to občané toho příslušného regionu nebo regionů. Je to víc.

Tady se to nepodařilo. Zcela otevřeně se nepodařilo získat ten shodný názor na řešení věci, a z mého pohledu to tedy není zralé přijímat rozhodnutí, které nebude zřejmě akceptováno většinou těch obyvatel. Nechci předjímat, nicméně jako právnička musím konstatovat, že vymahatelnost práva v České republice je relativně nízká. Také na to upozorňovala některá vystoupení, třeba paní poslankyně Peštové, že opravdu naši spoluobčané dovedou obejít zákon, když se jim nelíbí, a ta vymahatelnost práva není zrovna nejlepší. My dovedeme přijímat dobré zákony, ale v praxi nám ty dobré zákony často nepomáhají, jak by měly, protože se nedovedou prosadit, tak jak – striktně – by v právním státě bylo zapotřebí, takže já se i obávám, že to může potom podlomit důvěru v právní stát, když to, co bude takto trochu, řeknu, s nadsázkou násilným způsobem nebo vnuceně – minimálně části těch obyvatel tam – přijato, tak nemusí být vždycky respektováno a nebude ani často v silách státu potom důsledně dodržování toho zvláštního režimu vymoci.

Já jsem si vybrala z toho soudního rozhodnutí pár takových zajímavých myšlenek, a protože pan ministr řekl, že si to rád poslechne dodatečně, tak možná že i to by mohlo vést k... Neříkám ke změně názoru, ale přinejmenším k diskusi nad tím, jestli je teď ta nejvhodnější doba, nebo jestli by se mělo ještě pracovat s vedením těch obcí a jestli to silové řešení, ke kterému zřejmě dojde dříve nebo později, tak jestli je to řešení, které z hlediska naší

České republiky... Když jinde, třeba v Německu a v Rakousku, postupují jinak, a tam když ty obce řeknou ne, tak prostě to jejich ne rezonuje a ti politici se neodvážejí proti té vůli vystoupit, protože jinak by je nikdo potom nevolil. Navíc my jsme před volbami, tak i z tohoto hlediska politického bych doporučovala zvážit, jestli to silové řešení, které se tady prosazuje a které z věcných hledisek je velmi dobře mými kolegy a kolegy zpochybnáno, by se mělo dotáhnout do takzvaného vítězného konce, aby to nebylo Pyrrhovo vítězství.

Já teď budu citovat a vždycky řeknu – zatím jsem mluvila spatra – to, co v té obecné rovině vnímám jako právník, který opravdu tady... S tím souhlasím, že je to otázka, kdy se musí přikročit k testu proporcionality a kdy opravdu ten soud musí posoudit, jestli ta kolize proti sobě stojících práv je ve prospěch jednoho či druhého.

Co ten soud v tom svém poměrně obsáhlém rozhodnutí – je to asi na dvacet jedna stránek – říká v bodě 102? „Soud nepřehlédl stanovisko Ekonomické komise OLH České akademie zemědělských věd z 20. 10. 2023, které žalobkyně předložila s doplněním rozkladu a jež nepovažuje vyhlášení národního parku za odůvodněné.“ Pak jasně říká – a to také oceňuju – že „stejně vyznívá i apel České lesnické veřejnosti“ a tohle její stanovisko že provedl jako důkaz, to znamená, že se s tím musel vypořádat také ten soud. Teď to přijde. „Proti tomu však stojí stanovisko ČSPE z 22. 2. 2022, které soud rovněž provedl k důkazu a v němž se uvádí, že v případě Křivoklátska existují silné odborné argumenty, proč by se jádrová část území mohla stát“ – mohla, ne musela, tady přímo ten soud říká mohla – „stát národním parkem.“ Tady právě se z toho dovozuje, že „Křivoklátsko je mimořádně rozsáhlý komplex nížinných smíšených lesů zahrnující i cenná otevřenější stanoviště, který nemá v české kotlině obdoby a je unikátní i v evropském měřítku. Podle tohoto stanoviska by národní park představoval ne jediný způsob, ale lepší způsob, jak zabránit degradaci lesů nevhodným hospodařením.“

Soud pokračuje dále: „Na základě žalovaných snesených argumentů, zejména pak sporného odborného stanoviska Agentury, ale i dalších podkladů, má soud i při vědomí jiných, odlišných názorů za to“ – takže vidíte, že ten soud, to čtu opravdu a cituji, tak píše velmi opatrně, má za to – „že se žalobkyni vhodnost ani potřebnost zvolené formy ochrany, to je národního parku, relevantně zpochybnit“ – relevantně, to znamená významně, čili zpochybnit se jí to podařilo, ne relevantně z hlediska soudu – „nepodařilo, a to z pohledu ani environmentálního, ani socio-ekonomického.“ K tomu se ještě vrátím, protože on potom tu ekonomickou otázku charakterizuje jako ryze politickou, že tam mu ani nepřísluší se k tomu vyjadřovat.

Pak se tady vypořádává s některými argumenty žalobkyně a říká, že „má-li žalobkyně obavy z míry bezzásahovosti a dopadů na lesnictví, rozšíření kůrovce a podobně, lze poukázat na to, že se na těchto krocích může v budoucnu podílet – vyjadřovat se k nim, uplatňovat svá práva, to znamená podávat nějaké opravné prostředky, návrhy – cestou účasti v radě národních parků. Bránit se (může) i proti schválení zásad péče o národní park“. To mě zaujalo taky, protože tady vlastně v uvozovkách navádí ten soud, jak má postupovat ta žalující strana v případě, když se jí něco nebude líbit, ale tím současně i oslabuje tu argumentaci ve prospěch svého rozsudku, rozhodnutí, protože pochopitelně je vidět, že i ten soud tady není úplně jednoznačný. Proto jsem byla ráda, že mě pan ministr na ten soudní rozsudek upozornil, protože jsem původně myslela, že to bylo jednoznačné vyvrácení všech těch argumentů, a to ani náhodou není. Teď když jsem se ještě dozvěděla o tom, že tedy bude... Ne bude podána, ale že je podána už kasační stížnost, tak si myslím, že možná už tohle rozhodnutí má jenom dočasnou platnost, ale to nemůžu říkat, zatím očividně Nejvyšší správní soud – to bychom věděli i z médií – nerozhodl. Já jsem tam nic nedohledala.

Pak bych vám ještě si dovolila ocitovat to, že „žalovaný už v prvostupňovém rozhodnutí vysvětlil, že šíření kůrovce nebylo zdaleka omezené jen na bezzásahová území národních parků, zabýval se i otázkou vzniku požáru v Českém Švýcarsku a analýzou Hasičskou...“ – Hasičského, to je asi překlep – „záchranného sboru, jež je součástí správního spisu.

Žalobkyně tyto závěry konkrétněji nerozporuje – teď to přijde a to se tam opakuje – „není tak důvod, aby se jimi soud blíže zabýval.“ Ty argumenty byly velmi podstatné a soud musí i v tomto ohledu dohledávat všechny podstatné argumenty. On dodal, že „bezzásahovost v Národním parku Křivoklátsko jistě nebude absolutní“. To nevím, kde došel k názoru, že to úplně jistě nebude absolutní, tak ono to vyplývá, nicméně ten výraz jistě je dost odvážný. „Záměr napříč odůvodněním předpokládá zachování lidských zásahů – byť daných primárně cíli ochrany, nikoli například hospodařením v lesích – v prvostupňovém rozhodnutí i ve vyjádřeních soudu se rovněž zmiňuje, že cíle v podobě zachování – obnovy – přirozených procesů na převažující ploše parku bude dosaženo postupně, v průběhu desítek let.“ Ale že by to bylo příliš vymezené s výjimkou toho, že se bude nanejvýš, jak jsem také navnímal, jednat o 15 procent toho území, to tady také není.

Potom bych ještě... Tohle je také velmi zajímavé: „Zbývá poslední konkrétnější námitka, a to poukaz žalobkyně na údajně nepřiměřené náklady státního rozpočtu na zřízení a správu národního parku.“ Ted' to přijde. „Tato otázka jednak není předmětem záměru – právní úprava ve vyhodnocení finančních nákladů v záměru nevyžaduje, dopady regulace včetně nákladů a výnosů byly vyhodnoceny až během legislativního procesu v rámci zprávy RIA – jednak soudu uniká, jak se dotýká zájmů obce a jejích občanů. Soud vysvětlil výše, že obec má široký prostor pro uplatnění svých námitek, před soudem však stěží může hájit otázky, jež se jejích práv nijak nedotýkají. Soud toliko dodává...“ Další větu jsem vynechala, je procesní. „Soud toliko dodává, že případné vyšší náklady mohou být jistě jedním z hledisek při úvahách o zřízení národního parku – stejně jako jakékoliv jiné činnosti veřejné správy – nicméně půjde především o otázky politické, nikoli o právní úvahy. V případě, že je zřízení národního parku vyhodnoceno jako nezbytné, nemohou být náklady státního rozpočtu právně významné.“ Ale jestli jste pozorně poslouchali, tak v těch předchozích, když jsem citovala, tak tam říká, že by to mohlo být – ten národní park – lepší řešení než to stávající, ale neříká, že by to bylo nezbytné, čili jako právnička, která by podávala kasační stížnost, tak už bych se měla čeho chytit.

Ted' přijde to nejpodstatnější, vždycky last but not least, článek 107 toho rozhodnutí na straně 20, ten se mi líbil. „Vlastní přiměřenost: Zbývá tak posouzení třetího kroku...“ To je všechno o testu proporcionality, čili „třetího kroku testu proporcionality, to je poměrování v kolizi stojících práv, respektive veřejných zájmů. Žalobkyně však pohříchu ani zde nepředpokládá (nepředkládá?) dostatečně konkrétní argumentaci, na jejímž podkladě by mohl soud úvahy žalovaného blíže přezkoumat. Žalobkyně poukazuje na omezení práv občanů a rovněž rozvoje obce, fakticky však jen konstatuje očividné, tedy že regulace národních parků přináší určitá omezení.“ Já bych se zeptala městského soudu, jak má být ještě konkrétnější, když v té žalobě i v peticích a i v konkrétních vystoupeních bylo těch příkladů mnoho? „Tuto skutečnost přitom žalovaný nijak nezpochybňuje, čili sám se možným zásahem do vlastnických práv, svobody pohybu, rozvoje obce zabýval. Jeho úvahy považuje soud v obecné rovině za srozumitelné, logické a přesvědčivé.“

Takže při tom celkovém poměrování té přiměřenosti kolize těch dvou skupin práv se ten soud přiklonil k žalovanému oproti žalobkyni, ale přesvědčivě to podle toho odůvodnění rozsudku opravdu neudělal, čili já osobně si myslím, že je tady... Nemůžu předjímat a nechci, protože bych nerada dala nějaký polibek smrti – protože Nejvyšší správní soud je jediný suverén, který v této oblasti může rozhodovat, a také určitě bude dělat test proporcionality a vyžádá si k tomu ještě další posudky, předpokládám – takže nemůžu tady nějak predikovat ten závěr, ale samotné rozhodnutí toho Městského soudu v Praze, na které mě laskavě upozornil sám ministr životního prostředí, pan Hladík, tak není tedy, jak bych řekla, opravdu skálopevné a takové, že by si mohlo Ministerstvo životního prostředí oddechnout.

Naopak, ukazuje tady i možnost posoudit tu věc úplně jinak a přiklonit se k tomu, o čem hovořili mí předřečníci. Já jsem si dávala velký pozor v tom svém vystoupení, abych je neopakovala, protože myslím si, že obstrukce mohou být, ale já se snažím vždycky říct něco,

co ostatní neřekli ještě. Chtěla jsem tady opravdu poukázat na to, že když je tady takto postavená věc, teď ještě i tím rozhodnutím městského soudu, je zřejmé, že tady jde o dva rozporuplné zájmy, kde i soud má problémy – pak se k něčemu přikloní a samozřejmě to odůvodní – a běží tady další žaloby, stížnosti, kasační stížnosti jsou podány, čili myslím si, že za této situace, a to jsem také řekla neformálním způsobem panu ministrovi, když mi byl říci, že ty kasační stížnosti už byly podány, by bylo rozumnější tuto diskusi přerušit a vrátit se k ní třeba až Nejvyšší správní soud rozhodne. Pak už budeme mít i relevantnější právní argumentaci.

Z toho hlediska politického setrvávám na tom – a asi to nikoho nepřesvědčí (nepřekvapí?) – že ti, kteří bydlí v tom regionu, by se měli vždycky vyslyšet a jejich hlasu by měla být dána minimálně ze strany politiků přednost. Takže samozřejmě ctím demokraticky zvolený poměr sil v této Sněmovně, ale bylo by velmi rozumné a velmi, myslím si, i politicky chytré, kdybychom se k tomuto bodu vrátili, až budeme mít jasněji i z pohledu právního, který podle mého názoru zatím přesvědčivě tady prezentován nebyl.

Paní předsedkyně, děkuju za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní tedy vystoupí paní poslankyně Margita Balaščíková, následuje pan poslanec Rozvoral. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Margita Balaščíková: Tak dobrý den, vážené kolegyně a vážení kolegové. Dnes před námi stojí návrh na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko a rozhodnutí, které má bezesporu zásadní význam pro krajinu, místní obyvatele, lesní hospodáře, zemědělce i budoucí generace, a proto mě velmi mrzí, že vláda a Ministerstvo životního prostředí k tomuto návrhu přistupují způsobem, který nelze nazvat jinak než jednostranným, uzavřeným, bez respektu k těm, kteří budou důsledky tohoto rozhodnutí dále nést. Já jsem přesvědčena, že všichni zde ve Sněmovně sdílíme společný cíl chránit přírodu a krajinu pro naše budoucí generace, ale ochrana přírody a krajiny by... nesmí být záminkou pro prosazování rozhodnutí silou, bez dialogu, bez naslouchání odborníkům a bez úcty k těm, kteří v krajině žijí, starají se o ni každý den a vlastně díky jejich práci a péči ta krajina je ve stavu, v jakém ji dnes můžeme vidět.

Zástupci Svazku obcí Křivoklátska sdružujícího dvacet devět obcí – dvacet devět obcí – opakovaně upozorňují, že daná oblast nesplňuje základní podmínky pro vyhlášení národního parku podle zákona, a místní samosprávy varují před negativními dopady na tradiční způsob hospodaření, na život obyvatel i na samotný charakter krajiny, která byla po staletí formována lidskou činností, a to lidskou činností zodpovědnou, udržitelnou a přírodě blízkou. Navzdory těmto opakovaným výhradám ministerstvo pokračuje v tomto svém legislativním procesu. Petici proti vyhlášení podepsalo více než 11 000 občanů regionu. Je to 11 000 občanů, kteří tam žijí, bydlí a budou mít problémy s tím, co Ministerstvo životního prostředí hodlá udělat. Místní obyvatelé, lesníci, zemědělci i ochránci přírody však čelí bohužel naprostému nezájmu ze strany státu a jejich obavy se tady neberou v potaz.

Pan ministr Hladík veřejně deklaruje, že vede širokou diskusi. Dnes, po dnešním jednání se zástupci zmíněných obcí, vám však mohu s plnou zodpovědností říci, že mám dojem, že opak je pravdou. Od starostů, od odborníků z lesnické a přírodovědné komunity i od hospodářů, kteří v krajině pracují, mám jasnou informaci, že pan ministr se odbornému setkání s nimi vyhýbá, nepřichází na tato jednání, která jsou svolána, a ani neodpovídá na konkrétní výzvy a návrhy k dialogu, místo sebe posílá pouze pracovníky a vypadá to – aspoň na mě to tak působí – že pan ministr chce především splnit jednu čárku, čárku v programovém

prohlášení vlády, ke kterému se jeho strana KDU-ČSL zavázala. Ale vyhlášení národního parku, to není technická formalita. Je to rozhodnutí, které ovlivní náš každodenní život. Je to život tisíců lidí, kteří v tom území žijí. Takové rozhodnutí určitě nemůže být činěno v izolaci od reality, v izolaci od odborných poznatků a v izolaci od skutečné péče o krajinu, kterou dnes zajišťují lidé, kteří žijí na tomto místě. Odborníci z oblasti lesnictví, ekologie i ochrany přírody – a nikoli pouze ti vybraní, ale celá širší názorového spektra – upozorňují, že současná ochrana prostřednictvím CHKO Křivoklátsko je dostatečná.

Vyhlášení Národního parku by navíc mohlo vést ke ztrátě diverzifikovaného způsobu hospodaření, který dosud přinášel ekologické i ekonomické výsledky, jak jsem se dnes dozvěděla, zatímco vyhlášení národního parku nám ponese velké ztráty. Myslím si, že v současné době máme na pořadu dne mnohem důležitější věci z pohledu ekonomiky, než jsou finanční ztráty. Je třeba si také uvědomit, že tímto rozhodnutím dojde k výraznému omezení práv obcí a místních hospodářů. Samosprávy ztratí část své pravomoci spolurozhodovat o správě území a o to jim především jde. Oni jsou zodpovědní za to, že místní obyvatelé ztratí přímý vliv na podobu krajiny, ve které žijí, a lesníci, kteří byli dosud zárukou odborného a udržitelného hospodaření, budou nahrazeni anonymním státním managementem, často bez znalostí místních – podotýkám, místních – podmínek. Především se ztratí důvěra. A v co? Důvěra v to, že stát je partnerem, ne diktujícím orgánem. Důvěra v to, že chránit přírodu lze společně, a nikoli proti vůli těch, kdo se o ni dennodenně starají. Tento dojem jsem já získala.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, vyzývám vás, abychom se pozastavili a možná tento návrh zamítli – myslím si – abychom se vrátili v celém tomto procesu zpět k otevřenému, odbornému a transparentnímu dialogu, který tady chybí, abychom respektovali hlas obcí, odborníků a obyvatel regionu a abychom odmítli způsob rozhodování, který vylučuje veřejnost, odbornou diskusi i demokratické principy.

Já si myslím, že my neodmítáme ochranu přírody. My odmítáme nátlak, odmítáme manipulaci a rozhodování za zavřenými dveřmi pouze z pozice ministra životního prostředí a dotčených dalších ministrů. Přírodu je třeba chránit, ale s rozumem, s pokorou, a především spolu s těmi, kdo v ní žijí. Já jsem vždy tvrdila, že pokud tvoříme nové zákony, nové předpisy, vždy bychom se měli především bavit s těmi, kterých se to týká. Oni v tom budou žít, oni to budou aplikovat a také oni budou řešit problémy, které jim mnohdy úředníci ve své neznalosti nastavili. Měli bychom se toho vyvarovat.

Já vás prosím, zvažte toto mé prohlášení a zvažte, zda hlas těch starostů, kteří reprezentují občany svých obcí, nemá větší váhu, než vy jste mu v současné době dali. Děkuji vám za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní tedy vystoupí pan poslanec Rozvoral, následuje pan poslanec Kott. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, tento vládní návrh zákona mimo předložené důležité a potřebné změny obsahuje pro nás zcela nepřijatelný návrh na zřízení Národního parku Křivoklátsko. Nemáme žádný problém s obsahem části A tohoto návrhu, který se týká ochrany dřevin a nové výsadby, ani s částí B, která se věnuje posílení druhové ochrany ohrožených rostlinných a živočišných druhů, ale máme zásadní problém s celou tou částí novely, která se týká zřízení Národního parku Křivoklátsko, kdy petici proti jeho zřízení podepsalo více jak 11 000 lidí a projednávala se veřejně i na petičním výboru Poslanecké sněmovny.

Nyní zde mnoho let existuje a skvěle funguje chráněná krajinná oblast, kterou se již dlouho snaží vždy nějaká rádoby ochránářská lobby povýšit na národní park. Dosavadní vlády i představitelé Středočeského kraje tomu v zájmu místních občanů, a především tamní přírody úspěšně odolávali, avšak tato vláda i přes oprávněný nesouhlas drtivé většiny místních občanů, podnikatelů a obcí dává těmto snahám nepochopitelně zelenou a chce vznik Národního parku Křivoklátsko prosadit doslova za každou cenu, a to i přes masivní odpor místních občanů, když z devěťadvaceti obcí, které jsou členskými subjekty Svazku obcí Křivoklátska, se pro (proti?) zřízení národního parku vyslovila již mnohokrát valná většina.

Stěžejním argumentem proti vzniku Národního parku Křivoklátsko je skutečnost, že většina jeho území není neobdělávaná, ale založená místními lesníky, a to především v průběhu 18. století. Původních porostů je v této lokalitě pouze zanedbatelné množství, a proto se nejedná o žádnou nedotčenou přírodu zasluhující mimořádný stupeň ochrany a zvláštní zacházení.

Co tedy v případě zřízení Národního parku Křivoklátsko hrozí? Především na většině území může být vyhlášena takzvaná bezzásahová zóna. Právě zde si dovoluji připomenout osud šumavských lesů, které nechalo vedení tamějšího národního parku prostřednictvím těchto bezzásahových zón doslova zničit kůrovcem. Největší změnou by tedy v případě zřízení národního parku byl způsob hospodaření. Ten funguje v rámci chráněné krajinné oblasti na základě rozumného kompromisu mezi ochranou přírody a ekonomickými zájmy. Lesníci musí nyní svá rozhodnutí a postupy pokaždé konzultovat s orgány ochrany přírody, kdežto v národním parku je vše jen čistě na nominovaných ochránářích.

Dále si dovoluji zdůraznit, že současný systém hospodaření v křivoklátských lesích v současnosti daňové poplatníky nic nestojí, kdežto národní park bude opakovaně potřebovat další a další peníze ze státního rozpočtu.

Velmi zajímavé také je, že nejenže neexistují žádná odborná vyjádření, která by říkala, že na Křivoklátsku dochází ke zhoršování stavu lesa, jsou zde naopak studie oceňující zlepšování zdejší dřevinné skladby a také o snižování poškozování lesa místní zvěří.

Existence národního parku nejenže snižuje kompetence místních samospráv, ale přinese s sebou masivní turismus se všemi negativními dopady, které nejvíce ponesou místní občané a dotčené obce, a to včetně všech finančních nákladů. Jako příklad uvedu třeba daleko vyšší pohyb vozidel, hluk, nerespektování obecních pravidel, mnohonásobné zvýšení objemu odpadu a tak dále. Takže celkově znamená zřízení národního parku logicky zvýšenou zátěž pro okolní přírodu a životní prostředí.

Proti tomuto záměru se původně ostře stavěl i státní podnik Lesy České republiky, který ale své námitky k záměru vyhlášení Národního parku Křivoklátsko vzal zpět s odůvodněním, že bere na vědomí politickou dohodu vlády. To asi nemá cenu více komentovat.

Svaz měst a obcí České republiky a Sdružení místních samospráv České republiky kritizují postup vlády a Ministerstva životního prostředí v otázce vyhlášení národního parku pro obcházení řádného legislativního procesu. Podle nich je zcela nepřijatelné, aby se o vyhlášení Národního parku Křivoklátsko rozhodovalo bez zohlednění názoru místních samospráv a občanů.

Další neméně závažnou skutečností je, že příslušné takzvané zájmové území nesplňuje parametry, které zákon pro národní parky předpokládá.

Provoz národního parku bude daňové poplatníky stát tři miliardy korun jen za prvních deset let fungování, a to i po započtení výnosu z těžby. Vyhlášením národního parku totiž vznikne úřad, cca se sto zaměstnanci a mnoha jejich automobily, spravující území pouze o rozloze sto kilometrů čtverečních.

Naopak za čtyřicet let existence Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko se ochrana zdejší přírody stala respektovanou součástí života v regionu a propojení obcí, hospodářů a ochranářů zde velmi dobře funguje, takže místo toho, abychom řešili, co konkrétně a kde je potřeba na Křivoklátsku ještě zlepšit, řešíme založení nového úřadu za miliardy korun násilím shora proti vůli drtivé většiny místních obyvatel. Právě hlas těchto občanů přece musí být v tomto případě, vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, naprosto rozhodující.

Zřízení Národního parku Křivoklátsko je tedy z výše uvedených důvodů pro hnutí SPD naprosto nepřijatelné. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní by měl vystoupit pan poslanec Kott, ale je omluven, takže jej posouvám na konec. Nyní prosím tedy paní poslankyni Knechtovou, která již připravená je, a následuje paní poslankyně Zuzana Ožanová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážená paní předsedkyně, děkuji za slovo.

Vážený pane ministře, já jsem si dovolila k této problematice vystoupit z toho důvodu, že mezi pozměňovacími návrhy je i pozměňovací návrh pana poslance Zuny k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon (č.) 114/1992 (Sb.), o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a týká se to vlastně zákona (č.) 449/2001 Sb., o myslivosti.

V odůvodnění se píše: „V dnešní době je značný fenomén chovat psa či kočku jakožto domácí mazlíčky, přičemž jsou tyto často považovány za rodinné příslušníky, kdy s majiteli jezdí například i na dovolené a tráví s nimi veškerý volný čas. Usmrcením takového zvířete je způsobena nejen majetková újma, ale také značná újma nemajetková. Z tohoto důvodu se domníváme, že stávajícím zákonem stanovená pravidla pro usmrcení psa jsou značně benevolentní. Benevolence těchto zákonných požadavků má za následek časté excesy, kdy se myslivecká stráž domnívá, že jedná po právu, ale nečiní tak, a to zejména z důvodu, že má pravomoc psa usmrtit, přičemž zákon jí nestanoví jinou další povinnost.“

Co se týká toho zdůvodnění, tak následuje vlastně popis situace, který se týká a vztahuje se pouze na ochranu psa. V závěru toho odůvodnění pak najdete, že výše uvedený pohled je nutné zohlednit i pro toulavé a opuštěné kočky, neboť i ty požívají stejnou právní ochranu jako psi, ale já bych chtěla upozornit, pane ministře, že co se týká koček... My už jsme to spolu řešili i v rámci mé interpelace. Ta situace vůbec není tak růžová, jak se tady píše ve zdůvodnění, protože předkladatelé tohoto pozměňovacího návrhu si vlastně vypíchli jenom opravdu to, že jsou tato zvířata jako domácí mazlíčci, ale vůbec už se nikdo nezajímá o to, jakým způsobem žije ta část spektra zvířat, o které nikdo nepečuje a stávají se tak, bych řekla, nedílnou součástí sídlišť nebo přírody.

My jsme spolu vlastně k téhle problematice už také hovořili. Já jsem k tomu několikrát vystupovala, protože problematika domácích zvířat a ochrany zvířat proti týrání, do které spadají i otázky například kastrace koček, je plně v gesci Ministerstva zemědělství. Tady vidíme důvod, aby se na těchto věcech spolupracovalo i s Ministerstvem životního prostředí. Nelze opominout rovněž související otázku hygieny a rizika přenosu různých chorob, to znamená takzvané ochrany veřejného zdraví. To je zase v gesci rezortu Ministerstva zdravotnictví, a tím pádem se týká i tohoto rezortu.

V neposlední řadě mnou zmiňovaná problematika se dotýká i ochrany volně žijících živočichů a to je právě v gesci Ministerstva životního prostředí a zmíněného zákona o ochraně

přírody a krajiny. Proto si myslím, že provádět tady experimenty v téhle oblasti nějakými pozměňovacími návrhy mně přijde velmi zážející. Bylo by daleko vhodnější, kdyby se na tuhle problematiku sešel nějaký odbornější tým, který by to vydiskutoval i mezirezortně, abychom se tady nepouštěli do nějakých legislativních pokusů.

Přestože by se mohlo zdát, že kočky domácí dnes konzumují výhradně speciální a komerčně nabízenou stravu a přiživují se samozřejmě na komunálních zbytcích, a to tady mluvím právě o těch zvířatech, která se pohybují nejenom v rámci měst a obcí, ale i se potom dostávají do přírody, tak samozřejmě dochází k tomu, že ohrožují i volně žijící živočichy. Kočka domácí je typickým predátorem drobných savců, ptáků, příležitostně i dalších menších obratlovců z třídy, kterou tvoří část plazů nebo obojživelníků. Významnost problematiky posiluje fakt, že je zdivočelá kočka domácí jako predátor prakticky ve volné přírodě nemá predátora (nepřítele?). To znamená, že měli bychom se touhle situací, tímhle stavem také zabývat. Co se týká odhadů, tak jen v Evropě uloví kočky ročně desítky milionů ptáků, ať už v hnízdech, nebo v ptačích budkách, na zahradách, v parcích a dalších biotopech kulturní krajiny. Ptáčata jsou pak ohrožena také ve chvíli, kdy už vylétla z hnízda, ale neumí ještě dokonale létat a rodiče se k nim pravidelně vrací a přikrmují je. V záchranných stanicích ročně končí stovky až tisíce různých zraněných drobných živočichů, vlaštovek, kosů, ale i dalších významných a zejména pak zvláště chráněných druhů. Problematika predace volně žijících živočichů domácími a polodivokými kočkami je tedy důležitým aspektem při ochraně ptactva i dalších drobných obratlovců a je třeba se jí vážně zabývat. Tady chci říct, že tohleto mi i potvrdilo vaše ministerstvo.

Ačkoliv ve veřejném prostoru určitá dílčí diskuse na toto téma probíhá, na jejím řešení nepanuje samozřejmě dostatečná shoda. S ohledem na výše uvedené kompetence by hlavním moderátorem diskuse mělo být zřejmě bezpochyby Ministerstvo zemědělství, které tuhle problematiku částečně řeší, a to je právě v rámci zákona o myslivosti, ale bohužel my jsme tady dnes u zákona o ochraně přírody a krajiny, přesto nějakým způsobem se snaží někteří předkladatelé i do tohoto zákona vstoupit.

Tato právní norma poskytuje za stanovených podmínek možnost redukce toulavých koček. Nutno podotknout, že již tato skutečnost vyvolává ve společnosti poměrně velké kontroverze a samozřejmě hraje zde i vliv ochránců zvířat velkou roli. Uvědomme si závažnost celé problematiky a za mě určitě hledejme nějaké společné řešení, protože tenhle problém samozřejmě trápí i obce, kde dochází k přemnožení koček a nejsou potom nástroje – kromě kastrace – jakým způsobem se o tato zvířata postarat. Já bych chtěla říct, že jsem byla velmi překvapená, když se někteří vyjadřovali v tom ohledu, že pak takovéto zvíře se dá usmrtit. Tak to opravdu nefunguje. Každé zvíře má právo na život a veterinář pouze v případě, že je ohroženo zdraví toho zvířete, pak je ochoten vám to zvíře uspat, ale jinak zdravé zvíře má nárok na život.

Právě situací kolem koček se zabýval i výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí na své 5. schůzi 21. ledna 2025 v Senátu, kdy byla projednávána petice za změnu zákonů pro kočku, a já bych tady ráda z té zpravodajské zprávy část odcitovala, abych doložila to, o čem tady teď hovořím. Text petice je datován už z 31. října roku 2023 a do doby předání do Senátu ji podepsalo 8 224 osob, pro účely projednání v Senátu se tedy jedná o takzvanou malou petici. V lednu roku 2025 bylo pod peticí na elektronické platformě registrováno následně 15 000 on-line podpisů, takže tady z toho i vidíte – a protože já jsem členkou petičního výboru, kde jsme podobnou petici projednávali – z hlediska i občanů je velký zájem o to, se touto problematikou zabývat.

Poslání petice je v záhlaví charakterizováno jako požadavek za „prosazení změny legislativy, která zajistí právní ochranu kočky domácí ve všech souvislostech v úrovni běžné v ostatních vyspělých státech Evropské unie“, a dále v textu petice jako požadavek na „změnu stávající právní úpravy, která dle našeho názoru nevytváří dostatečnou právní ochranu koček před jejich týráním ani dalšími formami jejich strádání bez ohledu na to, zda je fyzické či

psychické povahy, a nezajišťuje ochranu ostatních volně žijících živočichů a člověka před koloniemi zdivočelých opuštěných koček.“

Důvod vzniku petice je v textu petice rozveden takto: „Stovky, možná tisíce dobrovolníků po celé České republice denně hasí šířící se požár a to je kalamita opuštěných přemnožených koček po celé České republice. Na úkor svého volného času i rodiny se snaží zmírnit utrpení zvířat, která jiný člověk vyhodil na ulici, a současně ochránit veřejný prostor před koloniemi zdivočelých koček krmením, vlastním odchytem a kastrací na vlastní náklady.“ Tento základní důvod se ještě doplňuje takto: „Obce – až na výjimky – zavírají oči, politici dělají, že problém neexistuje nebo že to není nic akutního. Denně voláme po změně zákonů.“

Konkrétně petice navrhuje následující změny a žádá o jejich prosazení: „Vytvoření centrální evidence koček na státní úrovni společně s centrální evidencí psů.“ Tady bych chtěla navázat na důvodovou zprávu k tomu pozměňovacímu návrhu, kdy je potom ta důvodová zpráva zavádějící, protože nelze, tak jak tam mají předkladatelé, říct, že to, co platí u psů, platí i u koček. „Prosazení povinné, trvalé identifikace veškerých koček prostřednictvím aplikace mikročipu a jeho následné registrace do centrální evidence koček. Uzákonění povinné kastrace veškerých volně žijících i venku, i ve vnitřních prostorech s přístupem ven chovaných koček i divokých v koloniích, vyjma jedinců určených k registrovanému chovu. Tato povinnost se musí týkat všech odpovědných orgánů, institucí, samosprávných celků, osob, majitelů i útulků. Kastrace by prováděli veterináři současně s aplikací identifikačního čipu a zavedení kočky do centrální evidence. Povinné registrace majitelů koček, kteří chovají tři a více koček samičího pohlaví starších pěti měsíců. Vytvoření státního dotačního programu na úhradu kastrací pro obce, jako je to například ve Španělsku. Stanovení zákonné povinnosti obcí a měst k odchytu toulavých i opuštěných koček – ve spolupráci se spolky, veterinárními lékaři a útulky – a k úhradě kastrace a nutné veterinární péče včetně pobytu v útulku nebo hospitalizace u veterináře, a to i u koček vypouštěných zpět na místo jejich odchytu. Stát ani obce a města nesmí mít možnost zříci se povinnosti postarat se o nalezená zvířata, a to ať jsou opuštěná, nebo toulavá.“

Co se týká vyjádření Ministerstva zemědělství, tak současný přístup českého práva k ochraně kočky domácí má samozřejmě Ministerstvo zemědělství na starosti a to je v terminologii týkající se koček ukotveno v několika zákonech. Zákon na ochranu zvířat rozlišuje zvířata toulavá a opuštěná. Vedle toho jsou v dalších právních předpisech také zvířata bez pána, která nemají vlastníka. Zvířata bez pána zahrnují jednak zvířata opuštěná – kočka měla vlastníka a vlastníka kočku opustil – a jednak zvířata, která nikdy vlastníka neměla. To jsou potomci koček ze zájmových chovů, kteří zdivočeli. Občanský zákoník označuje toulavé zvíře jako zvíře nalezené. Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů, veterinární zákon, uvádí vedle toulavých a opuštěných zvířat také zvířata bez pána.

Občanský zákoník také uvádí zvíře bez pána s tím, že bez pána může být i zvíře náležející druhem k domácím zvířatům – kočky, psi – pokud jednotlivý kus žije divoce v přírodě, pokud není jednoznačné, že se jedná o zvíře opuštěné či zvíře bez pána, je třeba takové zvíře považovat za zvíře toulavé. V praxi se tedy většinou bude jednat o zvířata toulavá.

Cílem je ochrana dosavadního vlastníka zvíře. Hlavní sdělení ministerstva jsou potom následující: „V případě toulavých koček je povinnost obce jim zabezpečit péči v útulku nebo jinak, to znamená předáním do adopční péče novému chovateli. V případě opuštěných koček, které jsou zdivočelé, doporučujeme jim zabezpečit péči v útulku nebo jinak, například předáním do adopční péče novému chovateli. Zdivočelé kočky doporučuje odchytit, vykastrovat a po zotavení vrátit na původní lokalitu. Umísťování zdivočelých koček do útulku není pro tato zvířata vhodné a ministerstvo jej nedoporučuje.“ Zejména v ohledu na ten

předložený pozměňovací návrh tedy úplně nerozumím tomu, jakým způsobem tohleto stanovisko Ministerstva zemědělství je s tímto návrhem v souladu.

„Vypuštění zdivočelé kastované zotavené kočky na původní lokalitu se nepovažuje za opuštění zvířete ani za porušení dalších ustanovení zákona na ochranu zvířat. Odchyt koček může provádět pouze osoba, která absolvovala odborný kurz pro odchyt zvířat bez pána, toulavých a opuštěných zvířat a zacházení s nimi, včetně péče o ně v útulcích pro zvířata, a která má povolení od Státní veterinární správy. Provádění kastrace nebo sterilizace toulavých a opuštěných zvířat nebo zvířat bez pána je možnost, nikoliv povinnost obce.“

Co se týká studie Parlamentního institutu, protože i Parlamentní institut se této problematice věnoval, a to autorka Zuzana Kodatová, už v září 2019 zpracovala studii „Preventivní opatření proti přemnožení koček, ochrana koček a psů před nelegálním množением“, vybrané téma číslo 3 z roku 2019.

„Studie se věnuje problematice účinné právní regulace v oblasti kontroly populace koček a psů a srovnává existující právní přístupy vybraných členských států Evropské unie s“ – tehdy navrhovanými a později uskutečněnými – „legislativními změnami v České republice.“

Parlamentní institut uvádí, co se týká ochrany zvířat, tak „způsobem, jak uvést návrh zákona do souladu s mezinárodním standardem, je aplikovat především ustanovení § 7a týkající se psů a také kočky, ovšem i v tomto případě po změně příslušných ustanovení. Změna ustanovení by se měla týkat povinnosti čipovat všechna štěňata nejpozději do věku padesáti dnů a všechny psy před změnou majitele. Analogicky u koček potom všechna koťata čipovat nejpozději do věku 84 dnů a všechny kočky před změnou majitele, formou prodeje nebo darování.

U koček je dále třeba zvážit zavedení povinné kastrace u těch, které nejsou určeny pro chov za účelem rozmnožování. V Itálii je v tomto ohledu navíc upravena povinnost registrace koček, které jsou v bezprizorní – to znamená, žijí v takzvaných volných koloniích – tedy zcela bez majitele, natož chovatele. Obec je povinna takové kočky registrovat a očipovat.“

Já bych zde ještě citovala stanovisko České společnosti ornitologické, protože to je taky zajímavé s ohledem na to, jakým způsobem se staví k toulavým kočkám. „K nejčastějším predátorům, kteří ohrožují vejce a mláďata v hnízdních budkách, patří především oba druhy kun, a co se týká koček, tak kočka domácí. Toulavé domácí kočky jsou velkým nebezpečím pro volně žijící ptáky a nezastupují roli volně žijících šelem v naší přírodě. V našich sídlech se vyskytují v mnohem větší koncentraci a často loví jen pro zábavu.“ To znamená, že také Česká ornitologická společnost samozřejmě se přiklání k tomu, abychom se problematikou toulavých koček zabývali.

Jak zmiňují autoři toho pozměňovacího návrhu, tak povinné označování a centrální evidence psů byly už zavedeny od 1. října roku 2022. Rovněž existuje povinnost nechat čipovaného psa zapsat do centrální evidence. Ovšem „údaje do evidence budou nadále vkládat jednotliví soukromí veterinární lékaři. Rozsah údajů je v zásadě identický s evidencí pasů psů. Povinnost chovatele zajistit zapsání psa do centrální evidence je navázána na jeho povinnost zajistit, aby byl pes označen elektronickým čipem před nabídkou psa k prodeji nebo před předáním psa novému chovateli, nejpozději však do tří měsíců věku psa podle § 4 odst. 3 veterinárního zákona. Údaje centrální evidence psů budou využívány Státní veterinární správou k plánování a výkonu státního veterinárního dovozu (dovozu?), například v souvislosti s kontrolou očkování psů, ochranu zvířat proti týrání.“

Tady je potřeba si říct, že ta centrální evidence psů dodnes nefunguje, přestože Komora veterinárních lékařů České republiky, Státní veterinární správa a Ministerstvo zemědělství ve společném prohlášení v prosinci 2022 uvedli: „Vzhledem k technickým i bezpečnostním požadavkům na informační systém by plnohodnotná verze centrální evidence psů měla být

spuštěna během roku 2023.“ Já bych chtěla říct, že v současné době moje zkušenost jako komunální političky je taková, že jsme z té centrální evidence psů schopni dohledat zvíře, které se nachází pouze u nás v rámci města. To znamená, že pokud je to pes, který je z jiného katastru, tak potom máme problém a nejsme schopni ta data vlastně zjistit a propojit.

Tak já si myslím, že jsem dostatečně uvedla důvody, co se týká té situace v přírodě. Shrnu bych to asi tak, že neřešené přemnožení koček domácích páchá škody na drobných obratlovcích, zvláště těch chráněných. U koček, které nejsou určeny pro chov za účelem rozmnožování, je vhodné zvážit zavedení spíš povinné kastrace nebo podpory kastrace a určitě po zlepšení životních podmínek kočky domácí je veřejná poptávka a tady je to vidět jak na peticích, které byly v Poslanecké sněmovně, i v Senátu. Důležité je, abychom podpořili i obce v této problematice zajišťování povinností při péči o ta bezprizorní zvířata, abychom to tady potom nemuseli nějakým způsobem z mého úhlu pohledu lepit.

Vzhledem k tomu, že jsem členkou petičního výboru, tak samozřejmě tady už jenom na závěr okrajově zmíním, že samozřejmě ta petice k Národnímu parku Křivoklátsko měla přes 10 000 podpisů. To znamená, nebyla to žádná malá petice, sešli se tam opravdu různé osobnosti, odborníci, zástupci petentů, takže ta debata byla opravdu velká, padla tam spousta otázek. Já bych si velmi přála, aby na ty otázky byly i odpovědi.

Co se týká financí, tak samozřejmě za mě zřízení té státní instituce, správy národního parku, která bude logicky hrazena z našich daní – a sami to tady vidíte, slyšíte, když řešíme zdravotní věci, sociální věci, tak se nemůžeme dopočítat – takže bylo by fajn, kdybychom opravdu znali nějaké zásadní částky, které tedy budou mít vliv na zatížení toho rozpočtu, protože samozřejmě v tom mediálním prostoru jsem zaznamenala i informaci, že původně byla prezentována částka 50 milionů. V aktuální zprávě RIA vypracované Ministerstvem životního prostředí, který je podkladovým materiálem pro novelizaci zákona, tam to vychází více než 200 milionů s tím, že tedy 1 milion je do značení vlastního parku, zbytek do administrativy, roční provoz parku má být potom 300 milionů korun, takže já bych byla velmi ráda, kdybychom se i u těch finančních záležitostí dostali na nějaká konkrétní čísla, která by tady pan ministr potvrdil.

Ještě bych chtěla říct, že vždycky, když v území dojde k takovéto situaci, že se vybudí aktivita těch občanů, tak samozřejmě to vnímám tak, že jsou dvě strany.

Bohužel bez toho, že budeme obrušovat ty hrany na obou dvou stranách, tak podle mě vždycky to bude jenom o tlaku, který vytváříme. Bud' to vítězí jedna, nebo druhá strana a myslím si, že tohleto obzvlášť u národních parků není úplně dobré, takže bych chtěla podpořit pana ministra v tom, abychom o těch věcech dále debatovali a jednali a hledali nějaké, bych řekla, do budoucna stanovisko pro obě dvě strany, protože my, co do toho mluvíme zvenku, tam v konečném důsledku žít nebudeme.

Nepovažuji tedy za problém to vyhlášení v tom smyslu, jakým způsobem tam bude probíhat ta ochrana, protože to tady pan ministr nějakým způsobem vysvětlil, ale co se týká toho zhodnocení, co je biotop a co je ekosystém, tak to si myslím, že by taky si zasloužilo ještě pozornost. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní chce reagovat s faktickou poznámkou pan ministr Výborný. Prosím, vaše dvě minuty.

Ministr zemědělství ČR Marek Výborný: Děkuju, paní předsedkyně. Dobrý den. Vaším prostřednictvím, k paní kolegyni...

Protože jsem pečlivě poslouchal, tak informace aktuální, pokud jde o centrální registr psů, tam skutečně ty termíny byly zamýšleny dříve. Naráželo to na kapacitní možnosti Komory veterinárních lékařů, nicméně... Ještě jeden problém tam vznikl, a to, že celý systém posléze spadl do informačních systémů veřejné správy. Tím pádem se násobně zvýšily požadavky na ten samotný systém. Už to nejsou jenom ty obyčejné pasy těch registrovaných psů.

Nicméně dobrá zpráva je ta, že v tuto chvíli – teď jsem si to ověřoval – máme uzavřené výběrové řízení na dodavatele toho systému a počítám, že by měla být v brzké době připravena smlouva mezi komorou a dodavatelem a nejpozději do konce, nebo respektive do roka, tedy někdy do začátku roku 2026, by ten systém měl skutečně reálně fungovat tak, jak je nakonec v zákoně ukotven, jak jste po něm tady teďka se ptala. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Paní poslankyně Ožanová v obecné rozpravě. Následuje pan poslanec Pražák. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní předsedkyně. Kolegové a kolegyně, dostáváme samozřejmě k tomuto tématu různé věci, různé e-maily. Zaujal mě dopis, který poslali ředitelé národních parků. Přečetla jsem si ho, zdál se mi zajímavý, zajímavé češtinářské obraty i vtipně ironický. Posléze jsme obdrželi reakci na tento otevřený dopis. Je to reakce obcí na tento dopis, kdy nám to přeposlala doktorka Jana Marečková, advokátka Křenova, a ve svém mailu požádala, aby jeho obsah byl brán v potaz a byl přečten na plénu Poslanecké sněmovny. Já tedy její přání splním. Nicméně abych přečetla, jak reagují obce, tak musím říct, na co reagují, takže s dovolením vás seznámím s oběma dokumenty, jak s dopisem ředitelů národních parků, tak s reakcí na tento dopis. Musela jsem vám to dopředu říct, proč tak činím. Nyní k samotnému dopisu.

„Ve Znojmě, Vimperku, Vrchlabí a Krásné Lípě 1. května 2025. Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, právě před osmi lety nabyla účinnosti novela zákona o ochraně přírody a krajiny, která upravila nástroje ochrany a péče o národní parky a přiblížila je pravidlům Mezinárodního svazu ochrany přírody, IUCN. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je úctyhodným dědictvím po velkých postavách české politiky a ochrany přírody, z nichž jmenujme alespoň Josefa Vavrouška, Ivana Dejmalu nebo prezidentem republiky v roce 2023 oceněného Bedřicha Moldana. V prostředí naší legislativy tento zákon představuje stabilní pilíř péče o přírodu a krajinu, který díky svému modernímu založení na počátku devadesátých let bez potíží unesl celou řadu novelizací, včetně těch implementujících legislativu Evropské unie.

Vznik a projednávání takzvané národněparkové novely zákona před více než osmi lety provázel filozofický spor několika koncepcí i laických představ o národních parcích. Jednu z koncepcí reprezentovali zastánci konzervativních lesnických postupů užívaných při správě hospodářských lesů. K nim se přidaly zájmové skupiny, jejichž představu národního parku naplňuje za atraktivním logem schované území bez reálné ochrany, vždy k dispozici pro další a další zásahy do jeho celistvosti, stability nebo přirozeného vývoje na základě často úzkých a ryze soukromých zájmů. Proti tomu stála koncepce podpory přirozených funkcí ekosystému na dostatečně velkém území, které bude představovat ostrov co nejméně narušovaných přírodních procesů a centrum biodiverzity v jinak výrazně pozměněné, poškozené a fragmentované krajině střední a západní Evropy. Tato koncepce za výrazné podpory nejen odborné veřejnosti nakonec přesvědčivě zvítězila.

Máme za to, že neuspokojivý stav hospodářských lesů na řadě míst České republiky, a především až nečekaná dynamika přírodních procesů směrem ke vzniku lesních porostů druhově, strukturně a věkově rozrůzněných v lesích na území národních parků spolehlivě dávají za pravdu rozhodnutí tehdejších zákonodárců. Pozitivní zkušenost ze stávajících národních parků pravděpodobně také motivovala autory vládního prohlášení k závazku vyhlásit v České republice nové Národní parky Křivoklátsko a Soutok.

Rady národních parků. Součástí velmi poctivého a časově náročného projednávání novely před osmi lety byly také samosprávy. Neaktivnější byly ty v Národním parku Šumava. Jejich zástupci se účastnili celé řady seminářů, kulatých stolů výboru pro životní prostředí Poslanecké sněmovny i nepočítaně neformálních setkání v průběhu jednotlivých čtení návrhu v Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu České republiky. Na základě jejich iniciativy došlo k několika důležitým úpravám, například ke změně vyhlášení zonace péče národních parků vyhláškou oproti původně navrženému opatření obecné povahy nebo k posílení role rad národních parků v případě procesu vyhlášení zonace, klidových území a zásad péče. Pouhé projednání strategických dokumentů bylo v průběhu legislativního procesu v textu zákona nahrazeno potřebou dohody na úrovni správy a rady národního parku.

Současné zákonné nastavení podoby rad národních parků z nich činí svého druhu samosprávný orgán, jenž si může svobodně upravovat své vnitřní poměry a jehož členové jsou nuceni k jednání, dohodám a kompromisům, což na místní úrovni představuje vůbec nejcennější devizu. Novela zákona o ochraně přírody a krajiny, vtělená do sněmovního tisku 878, upravuje strukturu rad národních parků tak, že de facto povinně zavádí systém dvou komor s právem veta komory členů delegovaných nebo členů jmenovaných orgánem ochrany přírody v případě hlasování o strategických dokumentech. Tuto změnu podnítila ve veřejné debatě opakovaně užívaná lež, že obce jsou v případě hlasování o strategických dokumentech v radách národních parků přehlasovány jmenovanými členy rad. Realita je přitom taková, že z celkem dvanácti hlasování o všech strategických dokumentech ve všech čtyřech národních parcích byli delegovaní členové přehlasováni jmenovanými pouze v jednom případě. To, když se ve srovnání s jinými národními parky na malou Radu NP Podyjí nedostavili zástupci čtyř obcí.“

„Myšlenka dvoukomorové rady národního parku není nikterak nová, v Krkonošském národním parku takový model funguje. Vznikl ovšem po vzájemné dohodě uvnitř rady, kde členové pracují v sekci regionální a v sekci vědecké. V jednacím řádu Rady KRNAP, která navenek hlasuje a vystupuje jako celek, zároveň funguje pojistka proti přehlasování jedné sekce druhou. Je třeba dodat, že tato pojistka nikdy nebyla aktivována a vždy došlo k dohodě bez potřeby dohádovacího řízení. I když je jednání někdy zdoluhavé a bolestivé, smysl rad národních parků spočívá právě v něm, společně s místní znalostí a odbornou kompetencí. Povinné rozdělování rad národních parků na komoru členů delegovaných a komoru členů jmenovaných orgánem ochrany přírody by mohlo namísto dosavadní platformy pro diskusi a shodu vytvořit frontovou linii a popřít smysl takového sboru. Zjednodušeně řečeno, členové rady by se místo snahy o dohodu soustředili na zajišťování podpory pro své postoje u jednotlivých ministrů. Přesun rozhodování ve sporných bodech na úroveň vlády by znamenal vytvoření prostoru pro lobbisty nebo extremisty, ale především by vzdálil rozhodování o výjimečných místech, kterými národní parky jsou, místním lidem a kompetentním odborníkům.

Ve světle výše uvedených skutečností a zkušeností s aktuálně nastavenými procesy považujeme za nadbytečnou, pro potřeby zákona nestandardně detailní a principu subsidiarity odporující úpravu, kterou přináší pozměňovací návrh 6625 poslanců Jany Krutákové, Jana Bureše, Karla Smetany a Miloše Nového. V souvislosti s radami národních parků si ale dovoluujeme upozornit především na pozměňovací návrh 6623 poslanců Jany Krutákové, Petra Bendla a Jana Bureše. Ten vtěluje do přechodných a závěrečných ustanovení zákona možnost znovu projednat a dohodnout v nově postavených radách národních parků již jednou

dohodnuté a nyní platné a účinné strategické dokumenty. Jde o úpravu zjevně retroaktivní a navržený postup, použít obecně, by efektivně rozvrátil právní systém České republiky. Navrhuje se postup podobný tomu, jako kdyby každé nové obecní zastupitelstvo zrušilo platný územní plán, schválený před několika měsíci zastupitelstvem předchozím.

Strategické dokumenty národních parků, tedy zonace, vymezení klidových území a zásady péče, byly ve všech národních parcích dohodnuty – jeden z dvanácti nebyl o hlas dohodnut – v radách národních parků a následně schváleny na úrovni Ministerstva životního prostředí. Tyto strategické dokumenty se již staly základem pro další dílčí dokumenty, strategie a smluvní vztahy. Na zonaci jsou například navázány lesní hospodářské plány, které správy národních parků pořizují stejně jako jiní správci lesů. V případě Krkonošského národního parku dosáhly náklady na nový lesní hospodářský plán, včetně provozní inventarizace, 25 milionů korun, v Národním parku Podyjí cca 6 milionů korun, ve všech parcích jde o několik desítek milionů korun jen za tento povinný dokument. Na lesní hospodářské plány navazují smluvní vztahy s dodavateli v pěstební a těžební činnosti. Na zonaci a zásady péče pak smluvní vztahy s hospodáři, stejně jako s vědeckými institucemi v případě výzkumu a monitoringu. Změna v základních dokumentech, nedávno schválených na přesně vymezené období, by vyvolala nutnost znovu vytvořit dokumenty navazující, znamenala by zmrhání dosud vynaložených prostředků, stovek hodin času a práce desítek lidí včetně zástupců samospráv, a především zpochybnění právních jistot dodavatelských subjektů.

Rady národních parků fungují, jejich stávající model se osvědčil. Nejlepším důkazem proto je právě proces dohadování strategických dokumentů v uplynulých letech. V minulosti existovaly pokusy – spojené zejména s prosazováním samostatného zákona o Národním parku Šumava – nastavit rozhodování v národních parcích na principu exekutivní role rady národního parku. Takový systém ale není možné aplikovat bez hmotné a trestní odpovědnosti členů rady. Model, kdy by orgán ochrany přírody byl radami národních parků přímo úkolován, by byl v poměrech právního řádu České republiky personálně neudržitelný.

Okna do světa. Případné dopady schválení pozměňovacího návrhu 6623 poslanců Jany Krutákové, Petra Bendla a Jana Bureše by se pravděpodobně projeví i v mezinárodním měřítku. Všechny naše stávající národní parky jsou bilaterální, mají svůj přeshraniční protějšek. Spolupráce s kolegy v Rakousku, Bavorsku, Sasku a Polsku nejenže už dávno přerostla v každodenní kontakty odborných pracovníků, ale někde dostala i podobu rozsáhlých projektů společné péče. Ty jsou závislé na stabilním legislativním prostředí a také dodržování mezinárodních standardů. Nečekaná změna strategických dokumentů by takovou spolupráci logicky otrásla a Českou republiku by postavila do pozice nespolehlivého partnera.

Krkonošský národní park a Národní park Šumava jsou biosférickými rezervacemi UNESCO, Národní park Podyjí je od roku 2020 držitelem evropského diplomu Rady Evropy. Všechny naše národní parky jsou členy Europarc, federace více než 400 evropských velkoplošných chráněných území a její skupiny TransParcNet pro přeshraniční chráněná území. Krkonošský národní park je společně s Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky součástí World Protected Areas Leaders Forum, sdružení nejvýznamnějších reprezentantů chráněných území od Spojených států a Kanady, přes Izrael a Jihoafrickou republiku po Jižní Koreu, Austrálii a Nový Zéland. V roce 2024 se celosvětové setkání tohoto prestižního uskupení uskutečnilo právě v Krkonoších a Jizerských horách. Šlo o praktický důkaz respektu ke stávající kvalitě národních parků a státní ochrany přírody v České republice.

Při pohledu na Krkonoše si dnes opravdu málokdo vzpomene, že v roce 1984 zařadilo generální shromáždění IUCN v Madridu Krkonošský národní park mezi dvanáct nejohroženějších národních parků světa. Stále moderní zákon (č.) 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, dnes dává chráněné české přírodě prostor naplno ukázat svůj potenciál, dynamiku a nadobyčejnou krásu. Příroda v českých – a jednom moravském –

národních parcích toho v posledních třech desítkách let k radosti všech jejích milovníků v míře vrchovaté využívá, ale tak tomu nemusí být napořád.

Národní parky v ohrožení. Náš nejstarší národní park na severovýchodě Čech v minulosti posloužil jako laboratoř pro celou řadu lidských zásahů, které ve snaze pomoci přírodě nakonec vytvořily ničivý bludný kruh. Ať už to byl plošný letecký zásah proti obaleči modřínovému – a všemu živému – letecké vápnění hor postižených kyselými dešti, zejména v osmdesátých letech 20. století, nebo rozsáhlá výsadba nepůvodních druhů dřevin či dřevin nepůvodní provenience na imisních holinách.“

„Nejrůznější kuriózní nápady a necitlivé zásahy provázely krkonošské lesy až do roku 1994, kdy byly státní lesy v Krkonoších převedeny pod správu národního parku. Poměrně rychle došlo zásluhou spoluzakladatele Krkonošského národního parku, profesora Josefa Fanty, po jeho návratu z emigrace k částečné umělé obnově imisních ploch původními dřevinami, krkonošské lesy ovšem velmi rychle předvedly neuvěřitelnou dynamiku i v přirozené obnově. Tento proces trvá a akceleruje. Ukázalo a ukazuje se, že je často nejrychlejší, nejefektivnější a také nejlevnější prostě nedělat nic. Pro člověka je ovšem zároveň velmi těžké si připustit, že příroda se bez jeho zásahu obejde, a přitom je to zcela zřejmé. Zatímco prvenství slepice, nebo vejce může být předmětem nekonečné dispute, o tom, že lesy tu byly dávno před lesníky, nikdo nepochybuje.

Obrodné síly přírody v našich zeměpisných šířkách vždy směřují k lesu jako nejstabilnějšímu a soustavou těch nejsložitějších a nejbohatších vazeb zajištěnému společenstvu, které má potenciál se samo o sobě dlouhodobě zachovat. Přitom může opakovaně procházet různými stadii, z nichž některá nemusí konvenovat lidské estetice. Tomu procesu, kterému z důvodů zemědělského hospodaření, udržení našich obydlí nebo zachování vzácných biotopů druhotného bezlesí vytvořených člověkem na mnoha místech cíleně a dlouhodobě bráníme, říkáme sukcese a jejímu konečnému stadiu pak klimax. Stejně tak mu ale můžeme říkat zázrak. Místy, kde nyní ještě můžeme tento zázrak sledovat v reálném čase, jsou právě naše národní parky, v největším rozsahu posledních dvacet až třicet let v Národním parku Šumava. Sama příroda tu skeptiky porazila sto ku nule. Ne všichni jsou ale ochotni si to připustit.

S popíráním existence tvořivých sil přírody, zpochybňováním jejich efektivity nebo snahou o jejich potlačování prostřednictvím zcela zbytečných lidských zásahů se setkáváme po celou dobu trvání veřejné debaty o národních parcích. Prosta jich není ani aktuální parlamentní debata o sněmovním tisku 878. Některé poslankyně a poslanci tak v rozpravě opakují mnohokrát vyvrácené místy (mýty?), tlumočí podivínské akademiky, tvořivě pracují se statistikami, citují lesníky vychované v časech budovatelského étosu, jako hrozné déjà vu se vrací terminologie z dob snah o samostatný zákon o Národním parku – ne-parku Šumava a neúspěšných pokusů zvrátit proces schvalování zákona (č.) 123/2017 Sb., tedy národněparkové novely, zákona (č.) 114/1992 Sb.

Aktuálním zhmotněním snah o revizi v letech 1992 nastoupené, v roce 2017 potvrzené cesty ochrany národních parků v Česku a nástrojem reálné likvidace nejvzácnějších území u nás je pozměňovací návrh 6497 poslance Jana Bureše. Tento návrh je poměrně rozsáhlý, a nejen z toho důvodu také velmi nekonzistentní. Použití neznámé terminologie, tápání v termínech odborníkům známých i protichůdné požadavky v jednotlivých částech pozměňovacího návrhu dávají tušit, že jeho skutečný autor nedisponuje poznatky o biologických procesech, ekologii lesa, z ochranné praxe ani praktické aplikace environmentálního práva. Pozměňovací návrh snoubí zahrádkářské představy o národním parku s představami developera. Například jeho dopad na lesy národních parků nevrací ochranu přírody před rok 1989, jak už jeho někteří kritici připomínají, ale dokonce před rok 1952. V tom roce vyhlášené velké přírodní rezervace v Krkonoších totiž požívaly větší ochrany, než jakou by jim přiznal tento pozměňovací návrh. Při aplikaci pozměňovacího návrhu by byly lesy národních parků prakticky převedeny na lesy hospodářské, a to včetně

pralesů! Jako náplast na jejich zničení zakazuje pozměňovací návrh 6497 poslance Jana Bureše do národních parků vstup lýkožroutům a dřevokazným houbám.

Pozměňovací návrh 6497 poslance Jana Bureše necílí ničivě jen na lesy národních parků. Ve své prodeveloperské části snižuje ochranu druhotného bezlesí, konkrétně květnatých luk. Ty jsou ovšem předmětem ochrany nejen národních parků, ale také evropsky významných lokalit, kterými naše národní parky zároveň jsou. Pozměňovací návrh se tak střetává s evropským právem, chránícím soustavu Natura 2000. Jen stručný výčet dopadů tohoto pozměňovacího návrhu lze uzavřít tím, že dále rozměšňuje cíle a poslání národních parků, bere správám národních parků už tak malou kompetenci regulovat overturismus a vnáší do zákona takový výkladový chaos, že již tak přetíženým českým soudům přidělá práci hned na několik let.

Na pozměňovací návrh 6497 poslance Jana Bureše, konkrétně na jeho prodeveloperskou část, bezprostředně navazuje pozměňovací návrh 6621, rovněž poslance Jana Bureše. Zdánlivě logický a opticky jen zpřesňující návrh znamená ve spojení s předchozím otevření cesty k živelnému zastavování národních parků. Požadavek na povinné vydání výjimky odporuje správnímu řádu. Identickou roli sehrává pozměňovací návrh 6544 poslance Jana Bureše, který je kombinací požadavku na povinnost vydat výjimku a omezení předkupního práva státu.

Ryze zahrádkářský pohled na národní parky a také na legislativu představuje pozměňovací návrh 6545 poslance Jana Bureše. Stanoví povinný obsah zásad péče o národní parky v podrobnosti, která přísluší nikoliv zákonu, ale prováděcímu předpisu, který již existuje. Především je ale tento povinný obsah zásad péče sestaven velmi amatérsky a nekompetentně. Jednotlivé požadavky jsou terminologicky nejasné, postrádají indikátory a kritéria. Jazyk je pro potřeby zákona epický, matoucí, chybí odkazy na (Vynechaná pasáž.) součástí jiných dokumentů, například objem plánovaných těžeb je záležitostí lesních hospodářských plánů. Zásady péče jsou již dnes objemným a na orientaci čtenáře náročným dokumentem, který by při aplikaci pozměňovacího návrhu 6545 nabobtnal do absurdního objemu.

Pustinou táhneme na Klondike. Národní parky v České republice zaujímají 1 a půl procenta území státu a jejich klidová území, kde je pohyb návštěvníků omezen jen na vyhrazené cesty z důvodu ochrany křehkých ekosystémů nebo citlivých druhů, pak dvě desetiny území Česka. Pro srovnání, národní parky v Německu zaujímají 2,7 procenta území, v Rakousku 3 procenta území, na Slovensku 7 a půl procenta rozlohy a v Polsku 1 procento. Zde jich je ale 23. Přesto se může z parlamentní debaty zdát, že určitý standard ochrany území národního nebo nadnárodního významu, nezbytný prostor pro nerušený vývoj přírodních procesů v jinak oslabené evropské krajině, představují jeden z nejzásadnějších problémů, se kterými se Česká republika potýká. Ve skutečnosti tomu tak není.

K tomuto přesvědčení nás vede kupříkladu reprezentativní průzkum veřejného mínění, uskutečněný od listopadu 2022 do srpna 2023 na území Krkonošského národního parku, v němž ocenili návštěvníci parku práci Správy KRNAP průměrnou známkou 1,8 a místní obyvatelé dokonce známkou 1,7. V šetření přitom věru nešlo u sluníčkové otázky o lásce k přírodě národního parku, ale skutečně o postoje ke správě parku jako organizaci.“

„Obdobné výsledky ukázaly průzkumy i v dalších národních parcích. Průzkumy provedené profesionálně a s pomocí sociologických metod cizelovaných sto let, nikoliv amatérské ankety spočívající v oběhnutí sousedů, kterých se ‚nikdo nikdy na nic neptal‘.“

Národní parky jsou ze své podstaty také místy, kde příroda s pomocí správců chráněného území vytváří mimořádně atraktivní kulisu pro život a pro podnikání. Aby tato kulisa atraktivní zůstala, stanovili zákonodárci v minulosti nemnoho pravidel, která jsou přesto někomu trnem v oku. Pravidla a zákony totiž tu a tam stojí v cestě snadnějšímu a vyššímu zisku nebo většímu pohodlí.

Svatému Benediktovi, ale také svatému Norbertovi nebo svatému Augustinovi bývá připisován výrok: ‚Zachovej řád a řád zachová tebe.‘ Nejde o nějaký temně středověký, mysteriózní vzkaz k ochraně církevního společenství, ale o prostou výzvu k dodržování pravidel, zákonnosti, chcete-li. Těhle postulát by dnes mohl být například zásadním mottem státní správy každého funkčního, svobodného státu. Konečně, jak připomíná i Winston Churchill: ‚Řád znamená svobodu.‘ Dovolujeme si (na) vás, vážené paní poslankyně a vážení páni poslanci, apelovat, abyste neměnili osvědčená a fungující pravidla například jen kvůli tomu, že frustrace několika hlučných jednotlivců vyhřezly v podobě ukazováčků namířených na ochranu přírody.

V této souvislosti stojí za pozornost například pozměňovací návrh 6610 poslance Petra Bendla, který na základě nepravdivého odůvodnění mění § 16 zákona (č.) 114/1992 Sb. natolik, že s trochou nadsázky by se dal nazvat ‚nad tisíc metrů nad mořem zákon neplatí‘. Zatím jde o zákon o ochraně přírody a krajiny, otázkou je, jaký zákon by v případě úspěchu přišel na řadu příště. Tento pozměňovací návrh by zbavil správy národních parků možnosti regulovat automobilovou dopravu v nejcenějších částech území, včetně například arko-alpínské tundry v hřebenových partiích Krkonoš. V těchto nejcenějších lokalitách by umožnil chemický posyp cest, skladování pohonných hmot a chemikálií, rozdělování ohňů, létání s drony, stánkový prodej, volné používání pesticidů, šíření nepůvodních druhů organismů a tak dále.

V diskusi o odůvodnění výše uvedeného pozměňovacího návrhu nelze pominout nálezk Ústavního soudu ze dne 25. 9. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 18/17, kdy Ústavní soud konstatoval, že zákonná úprava národních parků je přiměřená a vhodně vyvažuje střet práva vlastnit majetek ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny, svobody pohybu podle čl. 14 Listiny a práva na samosprávu dle čl. 101 Ústavy na straně jedné a práva na příznivé životní prostředí, rovněž zakotveného na ústavní úrovni čl. 35 Listiny, doprovázeného pozitivním závazkem státu dbát o ochranu přírodního bohatství podle čl. 7 Ústavy. Pro zajímavost uvádíme, že čl. 7 Ústavy si vynutil a formuloval Václav Havel. Děkujeme.

Podobně ukvapený a na základě tradovaných městských legend zpracovaný se zdá pozměňovací návrh 6606 poslance Petra Bendla, který ukládá Agentuře ochrany přírody a krajiny a správám národních parků plně respektovat územněplánovací dokumentaci, zejména územní plány. Nebere ovšem v potaz, že jde o dokumenty jen určité míry podrobnosti, a navíc často platící dlouhou dobu, během které mohlo ve zvláště chráněném území nebo jeho ochranném pásmu dojít k zásadním posunům v kvalitě přírodních stanovišť.

Obecným problémem pozměňovacích návrhů, podaných ke sněmovnímu tisku 878, je úplná absence vyhodnocení jejich finančního a personálního dopadu, přičemž některé by RIA bezpochyby zasluhovaly. Příkladem mohou být pozměňovací návrhy 6603, 6608, 6638 nebo 6612 poslance Petra Bendla, které se dotýkají kompetencí orgánů státní správy a jejich přesunů, nebo pozměňovací návrhy 6614, 6616 a 6617 poslance Karla Krejzy, které se věnují části 2 novely zákona, zjednodušeně řečeno požární problematice.

Lesy v národních parcích nejsou hořlavější než jiné lesy. Požár v Národních parcích České Švýcarsko a Saské Švýcarsko v roce 2022 obrátil pozornost veřejnosti k riziku lesních požárů. Bylo jen otázkou času, kdy se kombinace dopadů klimatické změny a často velmi nezodpovědného chování návštěvníků lesa projeví rozsáhlejším lesním požárem i na území České republiky. Bohužel se tak stalo na území jednoho z národních parků, typického písčitém podložím, jedinečnou a pro intenzitu požáru vhodnou geomorfologií, postiženého historickou výsadbou stanoviště nepůvodního smrku.

Úroveň požární prevence na území Národního parku České Švýcarsko je dnes, po zpracování zkušeností z požáru v roce 2022, na úrovni, která je zcela nesrovnatelná s požární prevencí v hospodářských lesích v České republice. Před požárem národní park naplňoval požadavky na požární prevenci stanovené zákonem, dnes prevence veškeré zákonné

požadavky zdaleka přesahuje. Správa parku opatření přijímá z vlastní iniciativy, konzultuje je a spolupracuje na nich s Hasičským záchranným sborem i správou sousedního Národního parku Saské Švýcarsko, kde jsou přijímána velmi podobná a preventivní opatření a jsou vnímána jako zcela dostačující, i v kontextu saské vládní Koncepce pro prevenci vzniku lesních požárů, přijaté po několika rozsáhlých lesních požárech v Sasku v roce 2022.

I ostatní národní parky v České republice mají v rozsahu svých potřeb a zkušeností vypracované postupy týkající se požární bezpečnosti a prevenci požáru v přírodním prostředí. Správa Národního parku Šumava k tomu disponuje vlastní hasičskou jednotkou. Správy národních parků spolupracují i s Hasičským záchranným sborem, i místními sbory dobrovolných hasičů a pořádají společná cvičení. Evidují přístupové cesty, vytipovávají zdroje hasební vody, pracují na pasportizaci komunikací pro jednotlivé typy techniky a její aktualizaci. Díky spolupráci a výměně informací se správami chráněných území v Evropě jsou si zároveň vědomy, že v případě rozsáhlých lesních požárů je realistickým způsobem hašení především letecký zásah.

Nejrůznější opatření k požární prevenci v národních parcích jsou nastavena ve vztahu k jejich území a poslání tak, aby nebyly poškozovány předměty ochrany národního parku, na rozdíl od opatření navrhovaných v některých pozměňovacích návrzích, které se objevily v průběhu druhého čtení sněmovního tisku 878. Jde konkrétně o pozměňovací návrhy 6616, 6617 poslance Karla Krejzy a jsou také výrazně finančně úspornější. Zásahy, které předpokládají uvedené pozměňovací návrhy, by došlo k nemalému poškození přítomného lesního porostu – odstranit mrtvé dřevo znamená se k němu dostat skrze živé stromy – přirozeného zmrazení lesa, opoždění obnovy lesních porostů. Pominout nelze ani hledisko značného poškození přírodních krás a krajinného rázu.

Některé z pozměňovacích návrhů jako by vycházely z předpokladu, že požáry vznikají pouze v národních parcích, zatímco ve všech ostatních lesích požáry problém nepředstavují, a přístup k požární prevenci v nich tedy není nutné nijak měnit. V lesním zákoně by (bylo?) dokonce jen před několika dny přes (bez?) mrknutí oka zmenšeno ochranné pásmo lesa z 50 na 30 metrů. Pozměňovací návrhy proto působí, jako kdyby se jednalo o kolektivní trest pro ochranu přírody za to, že se v jednom z národních parků – v extrémně komplikovaném terénu a za extrémních povětrnostních podmínek – nepodařilo oheň uhasit dříve, než dosáhl velké rozlohy. Přitom statistiky Hasičského záchranného sboru ukazují, že daleko častěji hoří v lesích mimo národní parky.

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, národní parky a jejich ochranná pásma nejsou izolované ostrovy uvnitř České republiky. Všechny čtyři stávající národní parky se nacházejí v pohraničí a na jejich území se projevují fenomény, jako za jejich hranicemi. Vyrovnávají se dosud s následky významných demografických, sociálních a ekonomických změn po druhé světové válce i s nejrůznějšími projevy dějů současných. Obce v národních parcích a jejich ochranných pásmech mají oproti ostatním tu výhodu, že leží v oblastech s výskytem přírodních krás národního a nadnárodního významu a v přiměřené míře je mohou ekonomicky využívat.

Pandemie covidu-19 ukázala, že se do budoucna nelze spoléhat jen na mantru rozvoje cestovního ruchu. Sázet pouze na kartu turistiky a rekreace už nelze, nejen kvůli objektivním dopadům overturismu, realitě klimatické změny, ale i rizikovosti tohoto odvětví tváří v tvář podobným hrozbám, jako byl právě covid-19. Obce v národních parcích a jejich ochranných pásmech je třeba podpořit cílenými pobídkami, které vytvoří pracovní místa mimo sektor služeb v nejbližším okolí zvláště chráněných území.

Samotné správy národních parků jsou významnými investory, zaměstnavateli a výrazně se podílejí na kulturním životě celého regionu. Například Správa Krkonošského národního parku za uplynulá dvě a probíhající třetí programové období investovala nebo investuje v regionu takřka 2,3 miliardy korun. Tyto prostředky byly a budou využity na přestavby a

stabilizaci v minulosti nevhodně založených lesních porostů, obnovu vodního režimu krajiny, účelových komunikací a turistické infrastruktury, záchrany místního dědictví i podpory územního plánování a povodňové ochrany obcí v podobě realizované studie odtokových poměrů. Rozsáhlý projekt obnovy lesních mokřadů, který vede k velmi účinnému zadržování vody v krajině pro přírodu a pro lidi, realizuje také Správa Národního parku Šumava. V dubnu obhájila Správa KRNAP prestižní certifikát, který drží od roku 2009 jako správce vůbec největšího lesního majetku s touto certifikací v Česku. V rámci auditu je posuzován také sociální pilíř, který by v podobě zaměstnání místních lidí mohl být ještě silnější, pokud by je od toho neodrazovala centrálně nastavená, složitá pravidla veřejného soutěžení a prostředí Národního ekonomického nástroje, NEN.

Debatu o budoucnosti národních parků a také místních samospráv nelze oddělit, obojí pak nelze oddělit od debaty o reformě veřejné správy. Demografický vývoj pohraničních regionů je spojen se zmenšováním samospráv, u nichž postupně hrozí privatizace ve prospěch zájmů, které lze jen stěží označit jako veřejné. Tyto soukromé zájmy se dostávají do střetu s veřejným zájmem ochrany přírody a krajiny daleko častěji než oprávněné jiné veřejné zájmy. Dovolujeme si vás požádat, abyste svou autoritou pomáhali tyto zájmy odlišovat a postavili se za zájem veřejný.

Závěrem si vás dovoluujeme pozvat k návštěvě národních parků. Bude nám radostí seznámit vás s rozsáhlou činností správ nejen v oblasti ochrany přírody a krajiny, ale také v oblasti ochrany kulturních památek, environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, budování a údržby turistické infrastruktury, protipožárních opatření, spolupráce s hospodáři, ubytovateli, a především místními samosprávami.

S úctou Petr (Pavel?) Müller, ředitel Správy Národního parku Podyjí, Pavel Hubený, ředitel Správy Národního parku Šumava, Robin Böhnisch, ředitel Správy Krkonošského národního parku, předseda Asociace národních parků ČR, Pavel (Petr?) Kříž, ředitel Správy Národního parku České Švýcarsko.“

Na tento otevřený dopis – a dovolím si necitovat přílohu, kterou je stanovisko těchto ředitelů k pozměňovacím návrhům – je právě již na úvod zmiňovaný dopis několika obcí. Opět dovolím si citovat: „Sepsáno dne 6. 5. 2025. Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, starostové obcí na Šumavě a v Českém Švýcarsku se ostře vymezují proti některým částem dopisu, který adresovali čtyři ředitelé parku poslancům. Dopis je dehonestující občanů a obce v národních parcích a obsahuje informace, které jsou zkreslené a mnohdy popisují nepravdivě stav věcí v národních parcích. Denně se díváme na rozpadající lesy. Některé informace o obnově lesa, které ale neplatí pro celé území národního parku, jsou zavádějící, protože není jisté, že za osmdesát až sto let budou na místě původních lesů vzrostlé živé lesy, tak jako zde byly, když byly národní parky vyhlášovány. Části dopisu, kde se chlubí národní parky skvělými výsledky v ochraně přírody, jsou naprosto matoucí. Za státní peníze byly šumavské lesy a lesy Národního parku (ČS) ponechány žíru kůrovce jen tak a nikdo za to nenese odpovědnost. V Národním parku České Švýcarsko obce soustavně upozorňovaly na stav suchého lesa, dokonce jim bylo sdělováno, že suché dřevo nehoří, až vznikl požár, který byl téměř neuhasitelný.“

Jenom s nadsázkou, já opravdu nevím, jak dlouho tu ještě budeme, jak se tady kolegové vedle baví, ale nicméně to, že nás někdo požádal o to, abychom přečetli tento dopis, je zcela legitimní, abychom tak učinili.

Pokračuji v dopise: „K pozměňovacímu návrhu Petra Bendla dopis uvádí, citace z textu: ‚Pozměňovací návrh 6606 poslance Petra Bendla, který ukládá Agentuře ochrany přírody a krajiny a správám národních parků plně respektovat územněplánovací dokumentaci, zejména územní plány. Nebere ovšem v potaz, že jde o dokumenty jen určité míry podrobnosti, a navíc často platící dlouhou dobu, během které mohlo ve zvláště chráněném území nebo jeho ochranném pásmu dojít k zásadním posunům v kvalitě přírodních stanovišť.‘

Ředitelům národních parků nepřísluší hodnotit platné územní plány obcí, které se nacházejí na území parků. Každý územní plán, každá změna územního plánu (S důrazem.) musí vždy projít připomínkovým řízením úředníků z národního parku. Schválená zonace Národního parku Šumava v roce 2020 říká, že zóna přírodní má 27,7 procenta, v roce 2036 má mít 52,3 procenta a v roce 2060 celkem 75 procent. Zóna kulturní krajiny měla v roce 2020 celkem 1,2 procenta a stejnou rozlohu má mít i v roce 2060 podle platných – radou parku neschválených – zásad péče o Šumavu. Ministr Brabec sliboval, že dvacet dva obcí na Šumavě bude mít kulturní zónu cca deset procent, ale byly to jen plané sliby. Ředitelé parku si nárokují tímto sdělením, že už tak malé území určené pro rozvoj obcí mohou ještě více zmenšit.

Starostové obcí se ostře ohrazují proti tvrzení čtyř ředitelů národních parků, citujeme: „Debatu o budoucnosti národních parků a také místních samospráv nelze oddělit, obojí pak nelze oddělit od debaty o reformě veřejné správy. Demografický vývoj pohraničních regionů je spojen se zmenšováním samospráv, u nichž postupně hrozí privatizace ve prospěch zájmů, které lze jen stěží označit jako veřejné. Tyto soukromé zájmy se dostávají do střetu s veřejným zájmem ochrany přírody a krajiny daleko častěji než oprávněné jiné veřejné zájmy. Dovolujeme si vás požádat, abyste svou autoritou pomáhali tyto zájmy odlišovat a postavili se za zájem veřejný.“ Konec citace.

Toto tvrzení považujeme za dehonestující, velmi urážlivé a plně znevažující práci nás starostů. Jak si nějaký úředník jmenovaný do svého úřadu státem může dovolit toto napsat? Starostové obcí jsou demokraticky voleni občany a jim jsou také zodpovědní za svoji práci. Ředitelé čtyř národních parků nás tímto tvrzením jen ubezpečují, že se považují nadřazení nad zájmy našich občanů, a jen dokazují, že díky těmto tvrzením může docházet a také někdy dochází k šikaně občanů žijících na území národních parků. Neměli by se ředitelé parků a s nimi úředníci parků spíš snažit o spolupráci s námi obyvateli? Obyvatelé našich obcí si nevybrali to, že se jimi – mnohdy po staletí – obývané území stalo územím, kde rozhoduje nevolený úředník národního parku.

Tímto dopisem chceme deklarovat, že my obce máme právo být v národním parku a mít právo na trvale udržitelný rozvoj, protože sem patříme.“

„Byly jsme tu dříve než národní parky a zajišťovaly jsme správu daného území. Byly jsme to my obce, které se zasazovaly o vytvoření národních parků pro ochranu přírodních hodnot a zvláště lesů. Naši předchůdci chtěli ochránit tato území právě před komerčními aktivitami, které by přinesly destrukci tohoto území. Nyní jsou právě naši občané ti, kteří se na výsledky státní ochrany přírody musí denně dívat, a právě naši občané jsou ti, kteří státní ochraně přírody čím dál víc nerozumí.

Dopis ředitelů národních parků považujeme za irelevantní, jasně směřující proti všemu, co by přispělo k ochraně občanů a místních samospráv, a směřující k tomu, aby se místní občané a obce stali podřízenými ředitelů národních parků a rezortu životního prostředí.

Městys Strážný, obec Borová Lada, obec Modrava, obec Lenora, obec Hartmanice, obec Čachrov, obec Nová Pec, obec Srní, obec Stachy, obec Jetřichovice, obec Staré Křečany, obec Růžová, město Krásná Lípa, město Česká Kamenice, obec Nicov, obec Horní Planá, obec Rejštejn, město Volary.“

Vážené kolegyně, kolegové, tolik pouhé dva dopisy, které nám přišly, ale které bylo vhodné v rámci projednávání zveřejnit.

Protože tady byl zájem o to, jak dlouho to bude trvat, tak já si myslím, že mám takový návrh. Navrhuju procedurální hlasování o tom, že přerušíme projednávání tohoto tisku do 30. 6. 2025.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji, paní poslankyně, já jsem si váš návrh poznamenal. Přerušit do 30. 6. 2026 jste říkala? (Poslankyně Ožanová: 2025.) 2025, omlouvám se. Prosím.

Poslanec Jan Bureš: Vážený pane místopředsedo, já jsem pozorně poslouchal, jak paní kolegyně Ožanová tady přečetla oba dva dopisy. Bylo to moc zajímavé, nicméně musím dát protinávrh k jejímu procedurálnímu návrhu. Já chápu, že chce přerušit tento bod, neřekla ale z jakého důvodu, ale to samozřejmě je právo paní kolegyně. (Námitky v sále. Předsedající: Prosím o návrh, pane poslanče.)

Prosím, neskákejte mi do řeči, nepokřikujte tady, pane kolego, na mě. (Obrací se do levé části sálu.) Já taky na vás tady nepokřikuju, když tady stojíte u toho. Kdybyste na mě nepokřikoval, tak na vás taky, prostřednictvím pana předsedajícího, nebudu křičet. (Předsedající: Kolegyně, kolegové, prosím o ztišení.) Prosím, dodržujme nějaké základní věci. (Předsedající: Ano, povídejte.)

To znamená, já si dovolím, pane předsedo, navrhnout, abychom přerušili tento bod do 15.15 hodin. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Dobře, do 15.15. Děkuji.

Prosím, pane poslanče.

Poslanec Martin Exner: Děkuji za slovo, pane předsedající. Máme pozdní odpoledne, myslím, že všichni jsou unavení, tak já bych si dovolil dát protinávrh procedurální, abychom přerušili toto jednání do 15.30 hodin. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Jsou zde nějaké další návrhy? Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Bačíková: Já tedy také přicházím s procedurálním návrhem a navrhuji, abychom přerušili toto jednání do 15.45. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Dobře. Chce někdo další navrhnout ještě nějaký protinávrh? Není tomu tak.

Padly zde čtyři návrhy na přerušení: do 30. 6. 2025 a dnes do 15.15, 15.30, 15.45.

Eviduji žádost na odhlášení, já vás tedy odhlásím, požádám vás, abyste se opětovně přihlásili svými kartami. Počkám, až se počet přítomných v sále ustálí.

Tak jak byly předneseny jednotlivé návrhy, tak budeme hlasovat, od těch protinávrhů.

První návrh, který dám hlasovat, je návrh, aby projednávání tohoto bodu bylo přerušeno dnes do 15.45.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování s pořadovým číslem 3, přihlášeno je 129 poslankyň a poslanců, pro 2, proti 114. S návrhem nebyl vysloven souhlas.

Dále.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro přerušení do 15.30? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování s pořadovým číslem 4, přihlášeno je 131 poslankyň a poslanců, pro 3, proti 115. S návrhem nebyl vysloven souhlas.

Dále je zde návrh na přerušení dnes do 15.15.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro tento návrh? Ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování s pořadovým číslem 5, přihlášeno je 136 poslankyň a poslanců, pro 6, proti 120. S návrhem nebyl vysloven souhlas.

Nyní tedy budeme hlasovat ten původní návrh a to je přerušení tohoto bodu do 30. 6.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování s pořadovým číslem 6, přihlášeno je 137 poslankyň a poslanců, pro 57, proti 72. Návrh na přerušení projednávání tohoto bodu nebyl schválen.

My tedy budeme pokračovat řádně v rozpravě. Jsme tedy v obecné rozpravě a jako další vystoupí pan poslanec David Pražák a připraví se paní poslankyně Klára Kocmanová, Stanislav Berkovec a další. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Jinak, kolegyně, kolegové, vy, kteří máte potřebu diskutovat – zvláště v pravé části sálu – poprosím, abyste diskuse přenesli do předsálí. I v levé části sálu.

Prosím, pane poslanče.

Poslanec David Pražák: Děkuju, pane místopředsedo. Já jsem se těšil po té dopolední takové debatě, která tady probíhala při té obecné rozpravě, že v tom budeme pokračovat i po obědě nebo odpoledne. Bohužel tomu tak nebylo.

Pan ministr nám trošku asi ztratil slova, nevím, jestli to bylo tím, co si četl v nadpisech článků, že nám odvolali pana generálního ředitele České televize nebo že nám soud v Brně zakázal schválit...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, pane poslanče.

Kolegové v levé části sálu zde u lavic, z koalice i z opozice, poprosím, jděte diskutovat do předsálí. Děkuji.

Poslanec David Pražák: Děkuju, takže nevím, jestli to bylo i díky tomu, že nám soud zakázal podepsat nebo vám zakázal podepsat smlouvu na dostavbu Dukovan, ale věřím tomu, že budeme moct pokračovat teďka ještě dál.

Já tedy bych se kupodivu dostal i k tomu, že bych přednesl odůvodnění pozměňovacího návrhu kolegy Josefa Kotta, který je dneska omluven. Chtěl bych přednést odůvodnění k číslu 6602. Jedná se o pozměňovací návrh poslanců Josefa Kotta, Margity Balaščíkové, Evy Fialové, Karla Turečka, Davida Pražáka k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 114, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Návrh zní: V části první čl. I se za novelizační bod 27 doplňuje novelizační bod 28, který zní...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, pane poslanče, že vám opět vstupuji do vašeho projevu, ani mně to není příjemné.

Ale kolegyně, kolegové, míra hluku v sálu je poměrně vysoká. Prosím.

Poslanec David Pražák: Děkuju. Vítám pana ministra zdravotnictví. (Ministr Válek sedí na místě předkladatele.) Je vidět, že i rezort životního prostředí ve zdravotnictví má své místo. (Reakce zpravodajky mimo mikrofon.)

Že to spolu souvisí, ano, paní zpravodajko, určitě. To možná bude souviset, až tam budou někde škobrtat lidi a budou si vymykat kotníky a tak v těch bezzásahových zónách.

Bod 28, který zní: V § 8 odst. 2 se za text „při správě vodních toků“ vkládá slovní spojení „a na vodních dílech nakládání s povrchovými vodami a na ochranných hrázích“.

Povinnosti vlastníků, správců koryt vodních toků, stejně tak vodních děl, jsou stanoveny ve vodním zákoně. Jednou ze základních shodnou povinností (?) u obou zmíněných je pravidelné odstraňování náletových dřevin ve vazbě na technickobezpečnostní stav jednotlivých objektů a zajištění ochrany před povodněmi. Z důvodu snahy o čitelnost předvídatelných a pravidelných zásahů a nezbytnosti údržby břehových porostů, z důvodu prevence vzniku škod při povodních také u vodních nádrží, považujeme za smysluplné doplnit v ustanovení § 8 odst. 2 explicitně i chybějící termín „vodní díla včetně hrází“. Povinnost ohlášení kácení nejméně 15 dní před zamýšlenou činností orgánu ochrany přírody tímto není dotčena. Toť stručné odůvodnění pozměňovacího návrhu.

Já bych se teďka ještě dostal k dalším věcem, které tady dneska sice padly částečně, ale myslím si, že jsme na ně nedostali odpověď. Bohužel asi ji nedostanu ani teďka od pana ministra zdravotnictví. Tím ho nechci nějak dehonestovat, že by to na to neuměl odpovědět, ale přeci jenom...

Já jsem se chtěl zeptat to, co tady už bylo předneseno, jestli se opravdu pan ministr životního prostředí neobává, jaký to může mít vliv, ty pozměňovací návrhy, které tam jsou dneska nahrané v tom systému, na přeshraniční spolupráci? Jak už tady bylo řečeno, tak vlastně všechny národní parky jsou spojeny s ostatními státy okolo nás, ať už to je Rakousko, Bavorsko, Sasko nebo Polsko. Myslím si, že tam je důvěra na takové vysoké úrovni, že si

nezaslouží to, aby některé pozměňovací návrhy, které by prošly, tuto důvěru nějakým způsobem podrážděly.

Myslím si, že je potřeba říci, že Krkonošský národní park, Národní park Šumava jsou biosférickými rezervacemi UNESCO. Není to jen taková nějaká značka, ale opravdu jakýkoliv zásah do toho území, který bude v rozporu s tím, co se tam dneska děje, tak by byl špatný.

Další věc, která byla v titulcích psána nebo naznačena, že „novela zákona by mohla ohrozit zařazení Národního parku Šumava mezi nejuznávanější parky“. Tak by mě zajímalo, co si o tom myslí pan ministr životního prostředí. Když budu citovat: „Plánovaná novela zákona o ochraně přírody a krajiny by mohla ohrozit zařazení Národního parku Šumava do skupiny celosvětově uznávaných parků. Úprava zákona by totiž na Šumavě umožnila více zásahů a omezila tím přirozený zdroj (rozvoj?). Novela zákona by například umožňovala různé preventivní zásahy a zablokovala by rozšiřování přirozeného vývoje. Šumavský Národní park by se mohl dostat do kategorie celosvětově uznávaných parků, v nichž je například americký Yellowstone, ve chvíli, kdy bezzásahová plocha dosáhne 70 procent.

Nyní se nesmí zasahovat přibližně ve 40 procentech území parku. Platí zde režim pouze přirozeného vývoje a v těchto lokalitách se ani netěží při různých polomech nebo orkánech. Každý rok se snažíme bezzásahovou plochu o procento navýšit. Už nyní tvoříme společně s Bavorským lesem ucelené a propojené bezzásahové území o rozloze bezmála 350 kilometrů čtverečních. Dalších více než 130 kilometrů čtverečních divočiny leží na další části území Národního parku Šumava a čeká na propojení s touto velkou centrální oblastí. Šumava a Bavorský les jsou tak největším divokým lesním územím ve střední a západní Evropě.“ Cituji z článků, které byly takto předneseny.

Dále co mě znepokojuje, tak jsou nadpisy, které si myslím, že jste četli i vy, a opět bych rád slyšel, co si o tom myslí pan ministr životního prostředí, nebo jestli mu to je jedno. Jeden z nadpisů zní: „Masakr pro ochranu přírody a krajiny, pokud budou pozměňovací návrhy schváleny“, další: „Národní parky zrají do krásy, a tak je čas, dle některých, na sklizeň. Na sklizeň v podobě jejich vytěžení, rozparcelování a zastavění“, protože přesně to by nastalo, pokud by byly předložené pozměňovací návrhy schváleny.

Jedním z pozměňovacích návrhů je vlastně způsob hlasování v radách národních parků. Jak někteří odborníci už řekli: „Aby obce získaly znovu blokační možnost k jakémukoliv rozhodnutí rady – bylo tady už před rokem 2017 – a opravdu to vedlo k paralýze rozhodování o čemkoliv, tedy například o zonaci, plánech péče, tedy pro parky klíčových dokumentů. Po novele, kdy se každý jednotlivý člen rady – včetně povinně zastoupených starostů – stal jedním z členů rady a ta hlasovala jako celek, se naopak rozhodování pohnula. Dokumenty, jako právě zonace, zásady péče a klidová území, byly projednány a odsouhlaseny. Ano, část obcí vždy hlasovala proti, ale tak to bylo a bude vždy. Důležité je, že ta rozhodnutí byla přijata.“ Je potřeba říci, že v Krkonošském národním parku funguje ta dvouproudost hlasování a bylo to na základě toho, že se tam ty samosprávy a ty orgány národního parku domluvily. Bylo to na dobrovolné bázi, kdy si uměly sednout ke stolu, dokázaly se o tom bavit a dokázaly se shodnout na tom, jakým způsobem budou postupovat při schvalování některých procesů.

Já bych chtěl opravdu jenom slyšet od pana ministra životního prostředí, jestli se ztotožňuje se zněním těch pozměňovacích návrhů, které tam kolegové nahráli. Ač někdy můžou mít takový bohulibý smysl, můžou se možná zdát, že jsou ku prospěchu některých věcí, ale bohužel ta pachutí toho, že jdeme na ruku někomu, který to s ochranou přírody a krajiny nemyslí úplně vážně, tam je veliká. Dneska to tady vůbec nezaznělo, jestli pan ministr životního prostředí se ztotožňuje s těmi návrhy, které tam jsou, a co bude dělat pro to, aby případně neprošly. Jsou to návrhy kolegů z vládní koalice a neumím si představit, že ministr životního prostředí pro tyto návrhy zvedne ruku. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče.

Než budeme pokračovat, přečtu omluvy: od 20 hodin z osobních důvodů se omlouvá pan poslanec Ondřej Babka, od 10 do 11 hodin z pracovních důvodů pan poslanec Ivan Bartoš, od 11.41 do 14 z pracovních důvodů pan poslanec Jiří Hájek, paní poslankyně Jarmila Levko bere zpět svoji omluvu, dále pan poslanec Jan Richter se omlouvá od 12.20 hodin z pracovních důvodů, paní poslankyně Olga Richterová se omlouvá od 10 do 11 z pracovních důvodů, pan poslanec Jan Skopeček od 15.30 z pracovních důvodů, dále od 15 hodin ruší svoji omluvu paní poslankyně Adámková.

Budeme pokračovat v obecné rozpravě a jako další vystoupí paní poslankyně Klára Kocmanová, připraví se pan poslanec Stanislav Berkovec. Prosím.

Poslankyně Klára Kocmanová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, vzhledem k tomu, kolik pozměňovacích návrhů bylo k tomuhle sněmovnímu tisku načteno, tak považuji za klíčové i za Piráty shrnout výhrady, které k nim máme, protože některé z nich mění dost zásadním způsobem vůbec ten původní smysl zákona.

Ten původní návrh obsahuje opravdu řadu dobrých věcí. Já už jsem tady o tom hovořila v prvním čtení, hovořila jsem o tom i na výboru. Například opatření k ochraně opylovačů, omezení světelného znečištění nebo ochranu stromů před zbytečným kácením, tyhle změny za Piráty určitě podporujeme, ale vedle toho se bohužel dostáváme do situace, kdy je ten zákon zatížen celou řadou dalších návrhů, které mají jednoho společného jmenovatele, a to postupné vykuhání smyslu a fungování národních parků. Řada z těch návrhů přichází z dílny kolegů z ODS, některé ještě nebyly načteny, nevím, jestli budou, ale jejich výsledkem by byl zásadní odklon od ochrany přírody jako veřejného zájmu a bylo by to směrem k rozhodování ovlivněnému spíš momentálními tlaky namísto nějaké ucelené strategie ochrany přírody.

Například ty pozměňovací návrhy, které mění zásady péče o národní parky. Z odborného dokumentu, který stanovuje dneska, jak pečovat o přírodu, tak by se stal těžkopádný, byrokratický a spíš nepřehledný elaborát, který by měl povinně rozepisovat nejenom vědecké poznatky, ale i plány těžby, rozvoj turismu nebo plánované turistické značky.

Pak tu jsou návrhy, které ruší možnost orgánů ochrany přírody samostatně rozhodovat, například přeměnou formulace konkrétní, namísto „může povolit výjimku“ na „povolí výjimku“, což znamená, že z orgánů, které mají hájit veřejný zájem, by se staly v podstatě úřady bez rozhodovací pravomoci, které jenom kontrolují plnění formálních podmínek a povolují všechno, všude a všem. Takhle v moderním státě role ochrany přírody opravdu fungovat nemůže. Další, můžeme říct asi, rafinovaná změna slovíčka, má zneplatnit celé ustanovení o tom, co je v které zóně národního parku zakázáno dělat a co lze výjimečně povolit. Prostě to už zakázané být nemá a správa má daný seznam činností dostat zákonem naopak za úkol. Já nevím, jestli tohle je opravdu myšleno vážně.

Ty další návrhy míří přímo na předkupní právo státu v národních parcích. Pokud by prošly, tak by to znamenalo, že stát by přišel o možnost bránit spekulacím s pozemky v tom přírodně nejvzácnějším, co naše republika má.

Za snad nejproblematictější považuji návrh, podle kterého by se měly znovu přehodnocovat a přeschvalovávat všechny už dneska platné dokumenty národních parků. To by znamenalo jednak obrovskou ztrátu peněz, pak taky času a i nějaké kontinuity, protože

některé z těch dokumentů opravdu vznikaly roky, stály miliony korun a jsou na ně navázány smlouvy a konkrétní projekty v území, takže zpochybnění jejich platnosti by přineslo nejistotu a ohrozilo práci stovek lidí.

Ve spojení s tím návrhem na dvoukomorový systém rad národních parků a s tím, aby rozpory mezi samosprávami a odborníky v radách národních parků řešila celá vláda, tak já se obávám naprostého zahlcení ministrů požadavky rad, a to jak od místních, tak i od odborníků. Já myslím, že vláda má spíš řešit strategické otázky státu, a ne se pravidelně zabývat tím, jestli má, nebo nemá vést konkrétní stezka v národním parku tudy, nebo jinudy.

Takže mnoho z těch pozměňovacích návrhů bohužel rozkládá systém, který dnes sice není dokonalý, ale dává aspoň nějakou jistotu, že přírodu chráníme na základě pravidel a odborných poznatků, a ne podle toho, kdo má zrovna silnější hlas, takže za Piráty takové návrhy, které ochranu přírody oslabují nebo rozkládají fungování národních parků nebo zpochybňují už dnes platné dokumenty, jednoznačně odmítáme. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji a jako další v pořadí je přihlášen pan poslanec Stanislav Berkovec a připraví se paní poslankyně Eva Fialová, František Petrtyl a další. Prosím.

Poslanec Stanislav Berkovec: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Vážený pane ministře, vážené dámy poslankyně, vážení páni poslanci, přeju vám hezké odpoledne. Dovolte, abych i já promluvil k této kauze – zřízení Národního parku Křivoklátsko – jako občan Středočeského kraje, jako někdo, kdo v té oblasti vyrůstal dávno předtím, než tam byla v roce 1978 vyhlášena chráněná krajinná oblast, která od té doby funguje.

Svůj příspěvek bych napsal (nazval?) Odpor místních obyvatel i odborné veřejnosti. Na začátku položím takovou řečnickou otázku. Proč asi vznikla petice, kterou jsme projednávali na petičním výboru při veřejném projednávání, která měla 11 300 podpisů? Proč zcela nedávno se k ní připojila další petice, která byla předána do Senátu, která má 3 382 podpisů? To je tedy odpor místních obyvatel.

Já bych se teď ještě zastavil u té druhé části a to je odborná veřejnost. Jaký byl odpor odborných organizací? Byla to výzva a stanoviska České lesnické společnosti – teď nechci vyjmenovávat všechny funkce, ale bylo tam podepsáno také deset profesorů, patnáct docentů, inženýři, doktoři, magistři – dále stanovisko České akademie zemědělských věd, dále stanoviska Sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů – to je zhruba přes 700 členů – stanovisko Czech Forest Think Tank, stanovisko Asociace lesnických a dřevozpracujících podniků, usnesení Agrární komory České republiky a tisková zpráva Lesnicko-dřevařské komory České republiky.

Pochopitelně se zde nabízí paralela, o které mluvili i vážené kolegyně a vážení kolegové, a to je situace při vzniku Národního parku České Švýcarsko. V této věci se můžeme odkázat na článek, který byl uveřejněn před vznikem národního parku v odborném časopisu Lesnická práce v roce 1999, ze kterého si dovolím citovat. V základních informacích k projednání o přípravě zákona z února 1999 navrhovatel, tedy Ministerstvo životního prostředí, uvádí, že... Cituji: „Posláním připravovaného národního parku je uchování a zlepšení přírodního prostředí, ochrana jedinečných geomorfologických hodnot – tedy pískovcových skalních útvarů i čedičových vyvěřelin – planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a typického vzhledu krajiny.

Své stanovisko vyjádřilo i Ministerstvo zemědělství na tiskové konferenci v březnu stejného roku, kdy podpořilo vznik národního parku, avšak vyjádřilo obavu mimo jiné z lesnických rizik zřízení národního parku ve velké variantě, zejména v souvislosti s nebezpečím napadení nepůvodních smrkových kultur v jižní části navrhovaného území kůrovcem. Navrhovatelé zastávají názor, že nebezpečí kůrovcové kalamity z důvodu odlišné konfigurace terénu v porovnání se Šumavou nehrozí. Kromě toho bude prováděn běžný monitoring kůrovce pomocí lapáků a lapačů a v případě zjištěného vyššího výskytu budou přijata další opatření.“

Tedy tedy další skutečnost: V Národním parku České Švýcarsko přestala být prováděna slibovaná ochrana lesních porostů a výsledkem byl velkoplošný rozpad lesních ekosystémů na ploše několika tisíců hektarů. Výsledkem managementu správy Národního parku České Švýcarsko pak byl nejrozsáhlejší požár v historii České a Československé republiky, kdy shořelo více než tisíc hektarů lesních porostů, a to včetně předmětů ochrany, kvůli kterým byl národní park zřízen. Zároveň je prokazatelné, že z důvodu neprováděné péče dochází z území národního parku k šíření lesních škůdců, především podkorního hmyzu, a jsou tak ohroženy i okolní majetky soukromých vlastníků.

Vzhledem k již zmíněné skladbě lesních porostů v navrhovaném území Národního parku Křivoklátsko tak můžeme konstatovat, že toto nebezpečí reálně hrozí i v tomto území, neboť je zde převaha jehličnatých porostů a jedná se o oblast srážkově velmi chudou. Současný způsob řízení národního parku ze strany Ministerstva životního prostředí nedokáže dát dostatečné záruky, aby se tato situace neopakovala i na Křivoklátsku.

Na Křivoklátsku je cenná nejenom příroda, ale i dlouhodobě využívaný přístup správců lesních majetků, který dovedl křivoklátské lesy právě do stavu, v jakém ho máme teď. Právě z tohoto důvodu by měla být zachována kontinuita lesního hospodaření, neboť místní lesy jsou živou expozicí českého lesnictví a tak, jak je Třeboňsko spjato s rybníkářstvím, jižní Morava s vinařstvím, tak je Křivoklátsko spjato s lesnictvím.

Tedy si dovoluji další historickou reminiscenci. Je to článek z 19. listopadu 2023. Připomínám, že v roce 2023 jsme veřejně projednávali tu zmíněnou petici, ve které je přes 11 000 podpisů. Je to vizionářský pohled autora Jiřího Nápravníka s titulkem „Křivoklátsko – demokracie nebo silou prosazený nápad. Na Křivoklátsku byla a je stále už úžasná příroda, o kterou se starali a starají místní lidé. Úředníci a politici tam chtějí udělat národní park. Ten však chce jen několik ekokariéristů. Současná vláda si dala do programového prohlášení mimo dalších bodů také vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, který by se měl rozkládat mezi Kladnem, Rakovníkem a Rokycany, tedy na části dnešní Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko.

Lesy a louky, prostě celé území CHKO Křivoklátsko, bylo v minulých staletích utvářeno místními lesníky nebo sedláky. Dnes je to úžasná krajina, ale není původní jako například Boubínský prales. To znamená, že není splněna zákonná podmínka, že se národní park vyhláší na místech přirozených – tedy původních – nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů. Pro lesníky a pro lidi, kteří žijí na dosah od lesů a luk, je a od pradávna také byla ochrana přírody samozřejmostí. Nikoli proto, že to nařizuje nějaký zákon nebo že to vykřikují kavárenští ekologové, ale proto, že pro lesníky, sedláky, rybáře, včelaře a lidi z vesnic a okrajů měst je rozmanitá a živá příroda součástí jejich života, součástí prostředí, kde pracují a tráví volný čas.

Nedávno jsem v souvislosti se záměrem vyhlásit Národní park Křivoklátsko slyšel názor, že je tam zachovalá rozmanitá příroda, o kterou se zde lidé po dlouhé generace starali. Ano, ale o ty lesy se nestarali ekologové. Starali se lidé, kteří v těch konkrétních místech žili a žijí.“

„Jak jsem již uvedl výše, tak podle zákona (č.) 114/1992 Sb., se má národní park vyhlášovat v místech nedotčených činností člověka nebo jen málo pozměněných.

Krása lesů okolo Křivoklátska i Lánské obory ale tkví právě v tom, že tam lesní hospodáři cíleně a citlivě zasahují. Nejsou tam líhně kůrovce, kterým se například v Národním parku Šumava přezdívá bezzásahová zóna. Existuje nebezpečí podložené minulými zkušenostmi, že příroda na Křivoklátsku bude po vyhlášení národního parku v podobném ohrožení jako lesy v Českém Švýcarsku nebo na Šumavě.

Na Šumavě, přesněji v její západní části, býval Vojenský výcvikový prostor Dobrá voda. Lesníci a vojáci tam však tehdy hospodařili tak, že lesy byly plné zvěře, hub – a hlavně – byly tam stromy. V místech, kde je dnes Národní park Šumava a sousední CHKO Šumava, fungoval systém na rychlé odstraňování stromů napadených kůrovcem nebo jiným škůdcem, houbovou chorobou a tak dále. A jak to v Národním parku Šumava vypadá dnes?“ – Předeseílám datum článku, který cituji. – „Zajedte se podívat na Poledník, což je nejvyšší vrchol bývalého vojenského prostoru. Okolo Poledníku se prohnal v roce 2007 orkán Kyrill, všechny polomy zůstaly na místě a z nich se pak rychle stala líheň pro další generace kůrovce. To, co se odehrávalo po roce 2007 okolo Poledníku a Prášílského jezera, se dnes odehrává i nedaleko Čenkovy pily a Rejštejna.

Důvod? Na území národních parků nemusí správci vyhledávat a aktivně zasahovat proti škůdcům. To je další důvod, proč každý rozumný lesní hospodář i moudrý ochránce přírody bude bojovat proti vyhlášení dalšího národního parku. Škůdce je škůdce, ať už likviduje hospodářské lesy, nebo se líhne na stromech v takzvané bezzásahové zóně v národním parku. Jen pár naívek a kariéristů toto nechce pochopit.

Národní park České Švýcarsko. Mimo bezzásahové zóny může být problém i v dalších oblastech. Zkuste si vzpomenout na požár v Národním parku České Švýcarsko. Jen úplný hlupák a ten, kdo se spokojí s jednoduchým vysvětlením, to odbude argumentem, že za to může ten mladý pán, který prvotní požár založil. Ano, ale jen z malé části. Mnohem větší problém byl následně v komunikaci mezi lidmi z okolí Národního parku České Švýcarsko a vedením zdejšího národního parku. Zeptejte se starostů z městeček a vesnic od Hřenska po Rumburk, zeptejte se dobráků – tedy členů Sboru dobrovolných hasičů – i profesionálních hasičů, jaká byla komunikace nebo spíš nekomunikace s minulým vedením Národního parku České Švýcarsko.

Zmínil jsem, že na Křivoklátsku lidé v minulých staletích udržovali a někdy i výrazně pozměňovali krajinu a ekosystém, takže tato oblast vlastně nesplňuje podmínky pro vyhlášení národního parku. Dále jsem uvedl dva vážné příklady, proč v oblasti, kde je krásná a rozmanitá příroda, nevyhlašovat nový národní park. Dnes – podle současné legislativy a výkladu zákonů, především lesního zákona (č.) 289/1995 Sb. a zákona o ochraně přírody a krajiny (č.) 114/1992 Sb. – je možné ochranu vykládat mnoha různými a svéráznými způsoby. Výsledkem je pak kůrovcem zničená velká část Šumavy i požárem sežehnutá obrovská lokalita Českého, a dokonce i Saského Švýcarska.

Čtvrtým důvodem, proč nevyhlašovat Národní park Křivoklátsko, jsou finance. Ochrana přírody dnes na Křivoklátsku funguje v rozsahu chráněné krajinné oblasti a funguje velmi dobře, tak proč v době, kdy je státní rozpočet ve ztrátě – v deficitu – máme ještě utrácet další peníze za vyhlášení nového národního parku, na vytvoření jeho ředitelství a na jeho provoz a fungování?

Vláda České republiky má sice v programovém prohlášení mimo jiné i bod, že vyhlásí Národní park Křivoklátsko. Jenže situace je složitá, ve státním rozpočtu chybí peníze na platy učitelů a na další důležitější věci, než je vyhlášení nového národního parku. Navíc vyhlášení Národního parku Křivoklátsko nepřinese ministrovi životního prostředí ani celé naší vládě žádné plusové body. Naopak. Další snahy o vyhlášení Národního parku Křivoklátsko ještě víc utvrdí občany – tedy voliče – že vládě, panu premiérovi Fialovi a ani panu ministrovi Hladíkovi nezáleží na zájmu občanů, ale tito všichni jsou pouze loutkami různých zájmových, v tomto případě – si troufám říci – „ekoteroristických skupin.

Existuje ještě druhá, ta horší varianta, tedy že se současná vládní pětikoalice pokusí protlačit vyhlášení Národního parku Křivoklátsko a novelu zákona (č.) 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, silou většiny 108 hlasů. To by znamenalo, že pětikoalici nezáleží na občanech, nezáleží jim ani na demokracii, ale jsou za bezhlavé prosazení zájmů lobbistických skupin, které zastupují.“ Tolik tedy autor tohoto článku, Jiří Nápravník.

Ještě dovolte jednu historickou, moji soukromou, reminiscenci. Já jsem měl veliké štěstí, že v roce 1992 jsem mohl strávit téměř celý den, jediný den, kdy tehdejší Československo navštívil oceánograf, bývalý námořní důstojník, profesor Jacques-Yves Cousteau. Byl to pro mě veliký zážitek. Pan profesor sem přijel proto, aby podpořil svoji Pétition Cousteau (nesrozumitelné?) 1992. Tehdy pražské rádio Evropa 2 podpořilo tuto petici, stejně jako (nesrozumitelné?) ve Francii. Ještě předesílám, že OSN odmítlo tehdy podpořit tuto petici. Obsahem petice bylo prosté sdělení, že jsme povinni předat tuto planetu budoucím generacím minimálně ve stejném stavu, v jakém jsme ji dostali od těch minulých. Měli jsme tiskovou konferenci, moderoval ji Pepa Vavroušek. Já jsem předtím natáčel rozhovor rozhlasový s panem profesorem a na konci toho rozhovoru jsem se ho ptal, jestli je optimista, co se týče životního prostředí a lidstva. On tedy řekl, že není optimista rozumem, co se týče vlád, governmentu a organizací nejrůznějších vládních, ale co se týče obyčejných lidí, tak že je optimista srdcem. Tito lidé, tito obyčejní lidé vám vzkazují, že jsou pro, aby byla zachována životaschopnost občanů i přírody v oblasti Křivoklátska, proto nechtějí národní park. Děkuji za vaši pozornost. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče. Budeme pokračovat v obecné rozpravě. Poprosím o vystoupení paní poslankyni Evu Fialovou a připraví se pan poslanec František Petrtýl. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Mrzí mě, že tu nemáme pana ministra životního prostředí, ale chápu, že ta rozprava je dlouhá, ale máme opravdu spoustu myšlenek na probrání a na srdci, protože chceme mluvit i za ty občany ohledně Křivoklátska.

Ale já se budu věnovat zákonům, možná ze všech těch úhlů. Mě jste... Opravdu (mě) mrzí na tom, že se spojily dvě novely dohromady, přičemž ta jedna část je naprosto nekonfliktní. Naopak novela zákona o ochraně přírody a krajiny přináší spoustu dobrých věcí, ať už je to ta samotná druhová ochrana, stanovení nových biotopů a prostředí, ve kterém živočichové žijí, oproti chránění jenom jedinců, to rozdělení. Já chápu, že ta problematika je velice odborná, ale opravdu velice přínosná i do budoucna, i třeba pro nějaké rozhodování v té dané lokalitě, i třeba pro budoucí stavební povolení nebo jednodušší rozhodování přináší i hodně zjednodušení administrativy ohledně záchranných stanic.

Určitě je velice vhodná na to, že se zabývá světelným smogem, ochranou opylovačů a spoustou a spoustou dalších dobrých věcí. Po tom, co jsme si vysvětlili i nějaké pohledy na samotné kácení jednotlivých dřevin, tak vlastně i ten princip poplatků za kácení dřevin, aby šly do obecních rozpočtů a jejich následnou péči o svoje dřeviny v rámci měst, které mají, aby na to získaly dodatečné finanční prostředky, tak vlastně je velice přínosný.

No ale pak byl ten jeden jediný spor velkého charakteru, což bylo Křivoklátsko, vyhlášení Křivoklátska, přičemž jak bylo zmíněno, na začátku to byly dvě různé novely a ta původní by prošla úplně bez problémů. Naopak bychom za ni byli velice rádi. Samotné to Křivoklátsko, které tam bylo přidáno, tak dlouhodobě s vyhlášením národního parku nesouhlasíme nebo já osobně určitě ne. I pozměňovací návrh, který jsem připravovala

a avizovala jsem ho už od prvního čtení, je, že budu navrhopvat vyjmutí Národního parku Křivoklátsko společně se svými kolegy, tak se budu věnovat dalšímu hlubšímu odůvodnění, proč tomu tak je, protože k samotnému vyhlášení Národního parku Křivoklátsko je spousta sporných otázek. Já bych tady řekla některé důvody, proč tomu tak činím v tom pozměňovacím návrhu.

Nicméně je mi líto, že do této doby se nepřihlásil do rozpravy pan kolega Bendl, který navrhuje nebo nahrál spousta pozměňovacích návrhů, které vypadají na první dobrou jako docela zajímavé a dá se říct nevinné, ale když se opravdu poskládají jeden... za sebou dohromady, tak nám devastují opravdu národní parky, což je mi opravdu líto. Myslela jsem si, že tu společně budeme diskutovat, protože mě by opravdu zajímal názor, proč ho k tomu to vedlo, podat tyto pozměňovací návrhy, protože pak to nahrává jenom případným spekulacím, proč tomu tak je, proč je to rozkouskováno do těchhle těch jednotlivých drobných pozměňovacích návrhů, aby prošlo alespoň něco.

Opravdu se mi to absolutně nelíbí s tím, že nemůžu souhlasit s tím, aby se nepořizovaly audiozáznamy, videozáznamy nebo pořizování fotografií, když někdo udělá přestupek, aby se tyto kompetence přenášely na obce a řešilo se správní řízení na obcích místo na národních parcích. Chtěla jsem o tom tady diskutovat a znát ten názor, proč k tomu vede. Můžeme polemizovat ohledně výše pokut, které navrhuje nechat v této původní výši, tam bych asi velký problém neměla, ale pokud seskládám všechny ostatní pozměňovací návrhy včetně neudělování výjimek, tak odůvodnění v samotné zprávě a v tom pozměňovacím návrhu mi přijde nedostačující a cíleně líbivé k tomu, že snižujeme administrativu, ale to opravdu do té první zóny národních parků bude moct pak vjíždět úplně každý s jednoduchým odůvodněním a ve chvíli, kdy nebude moct pořizovat ochránce přírody a krajiny fotodokumentaci, případně audionahrávky, tak nebude žádné důkazní břemeno, že tam opravdu neměl co dělat, a bude se špatně dokazovat to, že ta osoba tam neměla co dělat, ač mohla mít úmysl sebelepší. Budu v to doufat, že to takhle bylo myšleno, aby se opravdu ulehčilo administrativě, ale nemyslím si, že tomu tak bylo, protože ta skladba těch pozměňovacích návrhů opravdu nahrává jenom některým očekáváním a spekulacím a s cíleným úmyslem, ale bohužel tady není, tak si to nemůžeme vysvětlit osobně.

Ted' hlavní argumenty proti návrhu vzniku Národního parku Křivoklátsko, který společně s kolegy navrhujeme vyjmout z celého toho zákona pod pozměňovacím návrhem číslo 6579. Tak jeden z těch důvodů je přirozenost lesních ekosystémů v návaznosti na § 15 zákona č. 114/1992 Sb.

Nejprve si řekněme, co je národní park a jak je definován. Je definován jako „rozsáhlá území s typickým reliéfem, geologickou stavbou a převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, jedinečná a významná v národním či mezinárodním měřítku z hlediska ekologického, vědeckého, vzdělávacího nebo osvětového lze vyhlásit za národní park“.

Jaký je skutečný stav Křivoklátska? Dle historických dokumentů je... Podle přehledu majetku z roku 1739 pokrývaly 89 procent plochy křivoklátských lesů pouze holiny, pastviny, mlaziny a křoviny.

Na původ lesů upozorňují i dvě práce. Jednou z nich je stanovisko odboru lesního hospodářství České akademie zemědělských věd dle dříve platné vyhlášky Ministerstva životního prostředí číslo 60/2008 Sb., kdy les původní – prales – se objevuje na Křivoklátsku v 0 procentech, les přírodní, přirozeně vzniklý v 0 procentech, les přírodě blízký v 13 procentech, les kulturní ve 42 procentech a les nepůvodní v dalších 45 procentech.

Další ze zdrojů – práce – je Vacek–Moucha z roku 2012, Péče o lesy (lesní ekosystémy?) v chráněných územích České republiky, Ministerstvo životního prostředí, vydané v Praze, kde na území CHKO Křivoklátsko je ve stupni přirozenosti jedna – takzvaný les přírodě blízký – pouze 4,35 procenta, ve stupni dva – les kulturní a přírodě blízký

skladbou – se nachází 20,49 procenta, ve stupni tři – což znamená les kulturní a přírodě vzdálený skladbou – je 17,75 procenta, ve stupni čtyři – les kulturní s dominancí alochtonních smíšených lesů – je 46,67 procenta a ve stupni pět – kde je les kulturní a geograficky nepůvodní skladbou – se nachází 10,73 procenta. Sám autor publikace, pan profesor Vacek, se dlouhodobě k návrhu vzniku národního parku staví odmítavě, a to již... Toto vyjádření tady bylo sděleno v minulých dnech, kdy jsme projednávali novelu zákona č. 114.

„Celková zásoba porostů na navrhovaném území národního parku je přibližně 2 473 268 metrů krychlových, přičemž zásoba nepůvodních druhů dřevin tvoří 1 413 622 metrů krychlových, což představuje zhruba 57,18 procenta. Například zásoba smrku – to je ten, který nám žere ten kůrovec – je v těchto lesích zhruba 733 487 metrů krychlových a zásoba modřínu je 328 126 metrů krychlových. Z uvedených dat je patrné, že v navrhovaném území převažují člověkem výrazně pozměněné ekosystémy, a není tak naplněna základní podmínka § 15 zákona č. 114/1992 Sb., pro vyhlášení národního parku. Stav ekosystémů v navrhovaném území je dán výsledkem součinnosti přírodních procesů a činnosti člověka, v tomto případě především lesníka.

Právě proto bylo toto území již v roce 1977 nominováno do programu Člověk a biosféra, biosférické rezervace UNESCO, a od roku 1978 je zde CHKO. Od roku 2010 zde vlastníci lesů hospodaří v projektu Lesnický park Křivoklátsko podle velmi přínosného standardu. Programy environmentálního vzdělávání Lesnického parku Křivoklátsko za patnáct let působení prošly desítky tisíc dětí i dospělých.“

„Lesnický park byl založen a je provozován vůlí tří zakladatelů, kterými jsou Lesy České republiky, inženýr Mannsfeld – což je jeden z největších vlastníků lesů v České republice – a Českou lesnickou společností, pobočným spolkem Křivoklát. V roce 2017 pak byly místní lesy zařazeny na Mezinárodní síť modelových lesů.“

K tomu, že území neobsahuje dostatek přírodních a člověkem málo pozměněných ekosystémů, se nakonec přiznává i závěrečná zpráva Zhodnocení dopadů a regulace, takzvaná RIA, kterou vydalo Ministerstvo životního prostředí v roce 2024, když na straně 43 konstatuje, že „při vzniku Národního parku Křivoklátsko cca 85 procent území národního parku bude zařazeno do zóny soustředěné péče o přírodu. To znamená, že zóna přírodní a zóna přírodě blízká budou zabírat pouze 15 procent území.“ Trošku málo.

Dalším důvodem je samotná fragmentace krajiny, a to z pohledu toho, že se jedná o vnitřní část naší republiky, máme zde koridor na letiště Václava Havla, je velice osídlená, ale pojďme si to říci trošku i v číslech. „Krajina je fragmentovaná, za prvé vlivy přirozenými“ – což všichni víme – „které představují přírodní bariéry jako kaňony, horské masivy, velké vodní toky nebo jezera, a za druhé, vlivy antropogenními, tedy způsobenými člověkem, tedy celým urbanizovaným územním spolusídlem a jeho interakčními prvky v podobě železnic, dálnic, silnic a veškerých tras technické infrastruktury.“ Proto celá mapa vyhlášení národního parku je jako sýr Ementál, kde máme různé kousky sem a tam, kde vyhlášíme: Tady budeme speciálně chránit a vyhlášovat národní park, takže „vycházíme-li z předpokladu, že čím větší je velikost jednotlivých fragmentů vymezených antropogenními prvky, tím vyšší je přírodní hodnota území“.

Můžeme porovnat území našich národních parků a uvažovaného Národního parku Křivoklátsko. Takže, vezmeme-li si Krkonošský národní park, celková rozloha parku je 444 kilometrů čtverečních, nefragmentováno z toho máme 210 kilometrů čtverečních, což představuje 47 procent. Šumava, kde se bere i to naše párové dvojče včetně – v České republice a v Německu – má dohromady 920 kilometrů čtverečních a nefragmentovaná plocha je 460 kilometrů čtverečních, což představuje 50 procent. Českosaské Švýcarsko má rozlohu 173 kilometrů čtverečních, nefragmentováno je 100 kilometrů čtverečních, což odpovídá 58 procentům. Podyjí, které má celkovou rozlohu 76 kilometrů čtverečních, kde je nefragmentováno 60 kilometrů čtverečních, což představuje 79 procent plochy.

Křivoklátsko dle návrhu bude obsahovat 105 kilometrů čtverečních, z toho je nefragmentováno pouze 30 kilometrů čtverečních, což představuje 25 procent. Další údaj, proč by neměl být vyhlášen Národní park Křivoklátsko. Jednoduchým porovnáním tedy zjistíme zcela odlišné parametry prostoru Křivoklátsko. Hustota neregulovaných antropogenních vlivů na Křivoklátsku dosahuje úrovně, která je neslučitelná s regulativy na území národních parků. Není překvapením, že území Křivoklátska nesplňuje elementární kritéria Mezinárodního svazu ochrany přírody, na jehož vzniku se podílela Česká republika, pro kategorii Národní park. Z hlediska mezinárodních standardů se jedná o chráněnou krajinnou oblast.

No a co si budeme povídat o nákladech? Ekonomické aspekty jsou poprvé zmiňovány až v materiálu „Národní park Křivoklátsko, stav záměru a informace o podkladech pro přípravu vyhlášení“, který byl zveřejněn začátkem roku 2023. Je zde uvedeno, že „provozní náklady na zaměstnance a administrativu se orientačně počítají s částkou 50 milionů Kč. Předpokládaný počet zaměstnanců správy národního parku byl zamýšlen v počtu do 60 míst.“ Je nutné podotknout, že tento materiál s prvními oficiálními informacemi se objevil až poté, co uplynula lhůta pro podání námitek k národnímu parku, což byl prosinec roku 2022.

No a pokud se podíváme na údaje zveřejněné Závěrečné zprávy k hodnocení dopadů regulace, zjistíme informace naprosto odlišné, kdy ze zdroje Ministerstva životního prostředí „Národní park Křivoklátsko, stav zaměstnanců (záměru?) a informace o podkladech pro přípravu vyhlášení z roku 2023“ uvádí předpokládaný počet zaměstnanců 60. Závěrečná zpráva, takzvaná RIA, kterou máme k tomuto zákonu, uvádí 112. Trošku velký rozdíl. Pokud se podíváme i na předpokládané náklady správy na národní park, původní zpráva z roku 2023 uvádí 50 milionů, RIA nám uvádí 263. No, trošku velké rozdíly. Informace uvedené v Závěrečné zprávě k hodnocení dopadů regulace z roku 2024, kde jsou zmíněny náklady na zřízení národního parku, které dříve nebyly uváděny – náklady na provoz, zhodnocení, vyplacené újmy a předpokládané výnosy – a teďka... Možná asi si všichni můžeme tu zprávu přečíst, ale jenom abychom měli představu: celkové náklady související pouze se vznikem Křivoklátska a správy národního parku jsou tedy 206 milionů a roční náklady na provoz národního parku se odhadují tedy na 263 milionů, výnosy z prodeje vlastních výrobků uvádíme 49, příspěvek na pokrytí provozu ze státního rozpočtu činí 175 milionů.

Trend financování činnosti národního parku z prodeje dříví na území České republiky je patrný i z dalších národních parků na území České republiky. Například na území Národního parku Šumava bylo v roce 2023 vytěženo 275 724 metrů krychlových dříví, přičemž tržby z prodeje dosáhly 374 milionů a kryly z 60 procent náklady celého Národního parku Šumava. I přes tuto skutečnost se v roce (?) tohoto národního parku uvádí, že z důvodu nedostatku finančních prostředků byly správy národního parku nuceny přistoupit k redukci péče o spravovaný majetek, což za deset let vznikl dluh na opravách majetku ve výši 179 milionů.

Na problém s financováním provozu národních parků na území České republiky upozorňuje i systematická zpráva Hodnocení národních parků České republiky z Ministerstva životního prostředí z roku 2019, kde se uvádí, že prodej dříví v rozpočtu Správy národních parků v letech 2014 až 2017 pokrýval bezmála 43 procent příjmů, takže můžeme citovat: „Model, kdy těžba dříví představuje hlavní příjem správy, není dlouhodobě udržitelný. Zóna přírodní se postupně rozšiřuje, proto těžitelné dřevo v parcích postupně ubývá a bude ubývat.“

Konečně, v příštím programovém období se patrně sníží příležitost k čerpání evropských fondů, kterým správy financují velkou část nezbytných investic, důležitého managementu a výzkumu. Kombinovaný deficit se postupně sčítá do vážného propadu v příjmech správ, který má dvě klíčové konsekvence. První je koncepční, smysl státního příspěvku se prakticky rozchází s účelem, k čemu stát parky zřídil, proto proč vůbec uvažujeme o vzniku dalšího národního parku v současné situaci deficitního státního rozpočtu, kdy můžeme předpokládat, že vznik a provoz Národního parku Křivoklátsko by v prvních třech letech znamenal reálné náklady ve výši 3,1 miliardy (?) korun, v prvním roce pak

pravděpodobně půl miliardy? V situaci, kdy není zajištěno dostatečné financování stávajících národních parků, je (to) naprosto iracionální.

Oproti tomu současný lesní hospodář přináší peníze ze státního rozpočtu v systému, který je funkční, vysoce nadstandardní z pohledu přínosu pro ochranu přírody a krajiny a pozitivně přijímaný místními obyvateli, kteří jsou v drtivé většině proti vyhlášení národního parku. Zajímavé by bylo i vyhodnocení vynaložených nákladů z rozpočtu národního parku na opatření, která prokazatelně vedou ke zlepšení stavu ekosystémů na území národního parku a jejich porovnání s náklady vynakládanými na navrhovaném území současným správcem majetku.

O pozitivním trendu zlepšování stavu území ve vztahu k ochraně přírody vypovídají i zveřejněná data. Jedná se například o informace uveřejněné v analýze stavu a vývoje k oblastním plánům rozvoje lesů pro Křivoklátsko a Český kras z 2021, kde se například uvádí, že na území této přírodní lesní oblasti dochází ke zvyšování lesnatosti, nárůstu porostní zásoby, stoupá podíl místně přestárých porostních skupin, dochází k navyšování středního věku dřevin, zvyšování přírůstku dřevin, zvyšuje se přirozenost dřevinné skladby a snižuje se nové poškození lesních porostů zvěří. A i na základě studií z let 2021 a 2016 zpracované pro ALPK (?).

O prokazatelně pozitivním trendu hospodaření hovoří i audit celosvětově nejrozšířenějšího systému certifikace trvale udržitelného hospodaření v lesích na světě, z jehož závěrů z roku 2023 lze uvést hned několik silných stránek: nadstandardní spolupráci současného správce území s orgány ochrany přírody v rámci hospodaření současné zvláště chráněné území a Natury 2000, výrazně vysoký podíl melioračních a zpevňujících dřevin využívaných při obnově lesních porostů a vysokou odbornou znalost a kvalifikaci lesního personálu.

Ekonomická analýza současného hospodaření: na navrhovaném území v současnosti hospodaří Lesy České republiky v rámci organizační jednotky Lesní správa Křivoklát. Ta hospodaří na území cca 19 hektarů, to jest téměř dvojnásobek plochy navrhovaného národního parku, a počet zaměstnanců je 30, to jest jeden zaměstnanec na 633 hektarů, národní park uvažuje o 112 zaměstnancích, to jest jeden zaměstnanec na 93 hektarů. Počet vozidel v současné chvíli je 22, to jest jedno vozidlo na 863 hektarů, národní park uvažuje o 36 vozidlech, což je jedno vozidlo na 289 hektarů.

Pokud se budeme zabývat uplatněnými újmami, protože se jedná o CHKO Křivoklátsko, tak samotná RIA vypočítává, že by se žádalo o několik řádek desítek milionů. No, ale skutečnost je taková, že v roce 2024 byla náhrada 10,78 milionu. Tak kde je pravda?

Nechápu, proč v současné ekonomické situaci chceme vyhlášovat další národní park, pane ministře. Asi je to ta fajfčíčka za splněný program. Chápu, hezky se usmíváte na mě, děkuju, ale ty ekonomické důvody jsou také jasné.

Pak bych ráda poprosila vás na otázku, co už jsem tady vznesla, proč ministerstvo ve své RIA vůbec neuvažuje o alternativní variantě, která je zavedení existujícího konceptu, vzniku prvního přímo řízeného lesního závodu Křivoklát, zřizovaného za účelem ochrany přírody a krajiny, protože 99 procent národního parku je zřizováno na majetku státu? Když víte, že tato skutečnost by byla přijata i pro místní obyvatele, Ministerstvo životního prostředí tuto alternativní variantu dlouhodobě ignoruje a neuvádí jako návrh ve své RIA. Děkuji za odpověď a děkuju za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní poslankyně.

Přečtu omluvy: od 15.30 do 15.45 se omlouvá paní poslankyně Lucie Potůčková a dále od 15.30 do 16 z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Jan Skopeček.

Budeme tedy pokračovat v obecné rozpravě a s přednostním právem se hlásí pan ministr. Prosím, pane ministře.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Jen velmi krátce zareaguju, prostřednictvím pana místopředsedy, na paní poslankyni Fialovou. No, my jsme ji nezvažovali nikdy, protože takovýto návrh na stole neležel a neleží. Není žádná legislativa, která by říkala, jakým způsobem v systému mezinárodní ochrany a mezinárodních chráněných území něco takového existuje. Není na to žádná legislativa, není žádná provazba. My máme systém maloplošných a velkoplošných chráněných území. Velkoplošná chráněná území jsou chráněné krajinné oblasti, které kde hospodaření zůstává i na majetku státu původního hospodařícího – tedy buďto Lesů České republiky, nebo Vojenských lesů – a pak máme vyšší kategorii, která je mezinárodně vyšší, a to jsou národní parky, kdy hospodaření přejímá ta samotná nově vytvořená entita na majetku České republiky. Nic takového jako nějaká alternativa vlastně není, nemá legislativní oporu, a proto jsme se jí ani nemohli zabývat. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Vzhledem k tomu, že není žádná faktická poznámka, budeme pokračovat v obecné rozpravě. Vystoupí pan poslanec František Petrtýl, připraví se paní poslankyně Marie Pošarová. Prosím, pane poslanče.

Poslanec František Petrtýl: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, dobrý den. Dovolte mi, abych také já se vyjádřil ještě jednou k této novele zákona. Už jsem k tomu jednou hovořil, kdy jsem se spíše... když jsem to zhodnotil nějakým způsobem obecně, kde jsem zmínil jak zmíněné Křivoklátsko, tak i vlastně ty drakonické pokuty pro eventuální – při kácení dřevin a podobně. Nyní tedy bych rád chtěl spíše se soustředit na Křivoklátsko.

Již od devadesátých let minulého století pracuje Správa Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko s termínem devastace turismem a rekreací. Jedná se o negativní projevy zvýšené koncentrace osob na jednom místě. Podobnou problematiku programátoři národního parku bagatelizují a její skutečný rozměr tají, naopak vykreslují fixní obraz souladu masového turismu s přírodou, a to ve prospěch obcí a jejich obyvatel, kteří budou pouze bohatnout. Skutečností jsou už dnes nekontrolovatelná množství automobilů a návštěvníků, která v obcích bez jakékoliv potřebné infrastruktury působí jejich kolaps. Další a další středočeské investice do nových povrchů silnic, do intenzifikace hromadné dopravy a do výletnických serverů pod heslem „příroda dostupná pro všechny“ utváří místo chytrých projektů, prostor pro overturismus.

Vznik národního parku tyto problémy nevyřeší, ale pouze prohloubí. Navrhovatelé buď záměrně, nebo spíše z nevědomosti ignorují vzorce chování společnosti v hustě urbanizovaném prostředí prostoru České republiky, potažmo Evropy a zejména Středočeského kraje. Přírodní prostředí dostupné z metropole jakýmkoliv druhem dopravy do třiceti minut a sevřené dvojicí dálnic se ocitá pod násobně vyšším tlakem konzumentů turistických cílů, než je tomu v příhraničních národních parcích. Děsivé scénáře tisícíhlavých davů, které se během slunečných dnů valí Krkonošemi a Šumavou, jsou nutným důsledkem neregulace turismu a dlouhodobým projevem rozpadu kulturních hodnot a vztahu k půdě a krajině, kterou v těchto oblastech sledujeme od vysídlení původního obyvatelstva.

Jak uvádí v rozhovoru pro server Dnes šéf Asociace národních parků, pan Robin Böhnsch, dovednosti původních obyvatel při péči o krajinu jsme si nestihli ještě osvojit. Má absolutní pravdu a neplatí to jen o původních obyvatelích a Krkonoších, ale o celé české krajině a jejích hospodářích. Slova Romana (Robina?) Böhnsche, ředitele KRNAPu, vrcholného představitele státní správy a profesionálního ochránce přírody, nelze v kontextu Křivoklátska interpretovat jinak než jako výzvu zachovat Křivoklátsku jeho přirozený, staletími osvědčený styl hospodaření, který v posledních téměř padesáti letech probíhá v souladu se všemi požadavky státní správy přírody a krajiny ve formě chráněné krajinné oblasti a v duchu biosférické rezervace UNESCO, zejména když hospodařící subjekty – Lesy České republiky a Lesní správa Zbiroh – získaly za své výsledky respekt odborné veřejnosti a vyhlášený lesnický park reprezentuje Českou republiku v mezinárodní síti modelových lesů.

Opusťme... Nedopřejme sluchu výkřikům populistů o nepřátelích přírody, o lesnících, kteří devastují lesy za účelem zisků, o myslivcích, kteří si chovají nadstavy zvěře pro snadnější lov, a o obcích, které chtějí rozparcelovat svá území pro nenajedené developery. Naslouchejme spíše lesním hospodářům, kteří na Křivoklátsku dobře hospodaří, občanům a obcím, které se o své území dobře starají a pečují o ně způsobem, který je naučili jejich otcové a dědové v desítkách generací. Neměňme kulturní identitu a kontinuitu prostoru Křivoklátska za lacinou iluzi národního parku, která se nikdy nemůže stát realitou. Neopakujme chyby svých předchůdců.

Jak můžeme Křivoklátsku pomoci? Podpořme úspěšný systém udržitelného lesního hospodaření a soustřeďme se na kvalitu a způsob hospodaření v nelesní krajině, která je součástí CHKO a která je na rozdíl od lesů opravdu ve špatném stavu. Tím pomůžeme přirozené obnově lesů, obnově původních ekosystémů, obnově přirozených biotopů nebo jinými kategoriemi nazvaných obyčejných zdravých lesů zdaleka nejvíce, zejména však zachováme Křivoklátsko pro budoucí generace takové, jaké ho nyní známe.

Prosím, nerozšiřujme počet národních parků v naší republice. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk z lavic hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Hezké odpoledne, kolegyně, kolegové. Já vám přeji hezký den. Vystřídali jsme se v řízení schůze.

Budeme pokračovat v rozpravě. Jako další vystoupí řádně přihlášená paní poslankyně Pošarová. Paní poslankyně, prosím, máte slovo.

Poslankyně Marie Pošarová: Děkuji za slovo. Já budu celkem krátká, protože minule jsem měla dlouhý projev, takže já bych se chtěla vyjádřit k tomu Národnímu parku Křivoklátsko, protože je plánovaný vládou České republiky a vyvolává samozřejmě mezi obyvateli regionu silné emoce a odpor. Nejenom místní starostové, vlastníci lesů, lesníci a odborníci se obávají negativních dopadů tohoto záměru na jejich každodenní život, ekonomiku a krajinný ráz.

Podíváme-li se na hlavní důvody, proč mnoho lidí v Křivoklátsku tedy proti vyhlášení národního parku protestuje. Jedním z klíčových argumentů proti vyhlášení národního parku je nedostatečná podpora ze strany místních obyvatel. Svazek obcí Křivoklátska, který zahrnuje dvacet devět obcí s přibližně 15 000 obyvateli, jak už jsem řekla minule, vyjádřil dlouhodobý nesouhlas s tímto záměrem. Petice proti národnímu parku podepsalo tedy přes 11 000 lidí. Starostové obcí, jako je Iveta Kohoutová z Karlovy Vsi, tvrdí, že stávající ochrana přírody prostřednictvím chráněné krajinné oblasti je dostačující a že změna statusu by mohla přinést tedy více problémů než užitku.

Vyhlášení národního parku by mohlo mít negativní dopad na místní ekonomiku. Omezení těžby dřeva a dalších lesních činností by mohlo ohrozit pracovní místa v lesnictví a dřevařském průmyslu. Lesníci a vlastníci lesů sdružení ve Svazu vlastníků obecních a soukromých lesů varují před ekonomickými důsledky, jako je zvýšení nákladů na správu lesů a omezení příjmů z lesního hospodářství.

Mnozí kritici upozorňují na nejasnosti týkající se správy a regulací k národnímu parku. Není jasné, jak budou definovány hranice parku, jaké činnosti budou povoleny a jak bude probíhat komunikace mezi správou parku a místními obyvateli. Například starostka Kohoutová zmiňuje nejasnosti ohledně stavebních prací na hřbitově a přístupových cestách, které by mohly být ovlivněny novými regulacemi.

Kritici tvrdí, že změna statusu na národní park nezaručuje automaticky lepší ochranu přírody. Mnozí odborníci upozorňují, že aktivní lesnický management, který zahrnuje udržitelné hospodaření s lesy, může být efektivnější než pasivní přístup bezzásahového režimu. Například starostka Kohoutová navrhuje rozšíření bezzásahových zón v rámci stávající chráněné oblasti jako schůdnější cestu k ochraně přírody. Někteří odborníci varují před možnými negativními ekologickými dopady vyplývajícími z bezzásahového režimu. Například ve vyhlášeném Národním parku České Švýcarsko došlo k rozsáhlému rozpadu lesních ekosystémů, což vedlo k erozi půdy, vysychání pramenů a zvýšení rizika lesních požárů. Samozřejmě kritici se ještě obávají, že podobné problémy by se mohly objevit i v Křivoklátsku, což by mělo negativní dopad na kvalitu života místních obyvatel.

Vyhlášení Národního parku Křivoklátsko je složitým a kontroverzním tématem, které vyžaduje důkladnou diskusi a zvážení všech pro a proti. Je nezbytné, aby byly brány v úvahu názory a obyvatelé místních obyvatel, odborníků a dalších zainteresovaných stran. Bez široké podpory a jasného plánu správy by mohl tento záměr přinést více problémů než užitku. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak děkuji, paní poslankyně. Jako další řečník vystoupí pan poslanec Kott, který je řádně přihlášen. Omlouvá se, takže dáme: nepřítomen. Tak paní poslankyně Lesenská v tom případě. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Vladimíra Lesenská: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Členové vlády, kolegyně, kolegové, dovoluji mi, abych přednesla své výhrady k projednávanému vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon o ochraně přírody a krajiny a další související zákony, sněmovní tisk 878.

Musím hned na úvod říci, že tento návrh považuji za další ukázkou odtrženosti této vlády od reality života běžných občanů, zemědělců, lesníků, podnikatelů i obcí naší země. Je to další příklad zelené ideologie povýšené nad zdravý rozum a skutečné potřeby České republiky. Tato vláda, zdá se, pokračuje ve svém tažení proti vlastní zemi a jejím obyvatelům. Pod pláštíkem vznešených slov o ochraně přírody a krajiny nám zde předkládá balík změn, který ve skutečnosti znamená další byrokracii, další regulaci, nové poplatky a daně a především další omezení svobody a práv našich občanů a další komplikace pro ty, kteří v naší krajině hospodaří a žijí.

Nejprve se zastavím u jednoho z nejkontroverznějších bodů, vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. To, co vláda prezentuje jako velký úspěch pro ochranu přírody je ve skutečnosti nepřipravený krok, který nerespektuje zájmy a především vůli místních obyvatel, obcí a tradičního hospodaření v této oblasti. Místo dialogu a hledání konsenzu přichází vláda s direktivním nařízením, proti kterému se, připomínám, vyjádřilo 27 z 29 obcí sdružených ve

Svazku obcí Křivoklátska a petici podepsalo téměř 12 000 místních občanů. Vládní postup ignoruje řádný legislativní proces a dosud nebyly vypořádány všechny námitky.

Tento krok omezí přístup do krajiny, zkomplikuje život lidem, kteří zde po generace žijí a pracují, a potenciálně poškodí i turistický ruch, který je pro region důležitý. Jaké budou skutečné dopady na lesnictví, myslivost, zemědělství, na rozvoj obcí? To nám vláda uspokojivě nevysvětluje, jen obecné fráze a sliby. Mám vážné obavy, že místo ochrany přírody půjde spíše o vytvoření dalšího byrokratického molochu a rezervace pro vyvolené, zatímco běžní obyvatelé budou z vlastní krajiny vytěšňováni. Zavádění nových zákazů a omezení bez důkladné analýzy dopadů je nepřijatelné.

Dalším hřebíčkem do rakve pro naše občany a podnikatele je zcela nově koncipovaný systém náhradních výsadeb, a především zavedení nového poplatku za kácení dřevin, jakési nové ekologické daně. Vláda tvrdí, že chce kompenzovat ekologickou újmu, ale ve skutečnosti zavádí další finanční zátěž, která především dopadne na stavebníky, developery, ale i běžné obyvatele, kteří si chtějí postavit dům nebo upravit svůj pozemek.

Samozřejmě, jak je u této vlády zvykem, je to spojeno s obrovskou byrokracií. Výpočet hodnoty dřevin a náhradní výsadby podle nové přílohy číslo 7 je tak složitý, že se v něm tedy fakt nevyznám, natož aby se v něm vyznal obyčejný běžný občan nebo úředník na obci.

Zavádění koeficientů zdravotního stavu, atraktivitu umístění, růstových podmínek, to je ráj pro všechny byrokraty (Odkášláni.) – pardon – a prostor pro libovůli a možná – doufám, že to nebudu přivolávat – korupci, a to vše v situaci, kdy stát sám není schopen zajistit ani základní péči o zeleň ve svém vlastnictví. Navíc je tato povinnost nesmyslně svázaná s institutem jednotného environmentálního stanoviska, což jen potvrzuje, že jde o další salámovou metodu, jak pod záminkou ochrany přírody zkomplikovat a prodražit jakoukoliv výstavbu. Výjimka pro rodinné domy a pro obce na vlastních pozemcích je jen chabou náplastí na tento celkově špatný systém.

Aby toho nebylo málo, vláda nám servíruje další regulace pod záminkou ochrany opylovačů a boje proti světelnému znečištění. Jistě, ochrana opylovačů je důležitá, ale opravdu si vláda myslí, že to vyřeší nařizováním povinných 30 procent ploch pro obnovu biotopů opylovačů u veřejné zeleně nebo diktováním, jaké osivo mají zemědělci a obce používat? Je to další příklad zeleného inženýrství, které ignoruje praktické možnosti a ekonomickou realitu. A co teprve boj proti světelnému znečištění? Každý bude nově povinen omezovat nežádoucí účinky osvětlení, instalovat takzvaně vhodné osvětlení podle technických norem. Kdo to zaplatí? Obce, firmy, občané? Další zátěž, další nařízení, další kontrola a potenciální pokuty.

Celá novela navíc přináší chaos do systému ochrany zvláště chráněných druhů. Zavádí nové kategorie, které nejsou navázány na stupeň ohrožení, ale na jakési nové právní režimy. To povede jen ke zmatení a další byrokracii. Zavádí se nové povinnosti pro držitele mrtvých exemplářů: registrace, označování. Další papírování, další zátěž pro sběratele, muzea, preparátory. Rozšiřují se povinnosti pro chovatele zvířat v lidské péči, komplikuje se systém osvědčení. To vše pod záminkou implementace EU práva a boje proti nelegálnímu obchodu, ale v praxi to opět dopadne na ty slušné.

Samozřejmě nesmí chybět represe. Návrh obsahuje celou řadu nových skutkových podstat přestupků a dramaticky zvyšuje horní hranice pokut. Nově bude postižitelný provozovatel motorového vozidla za to, že řidič vjel do zákazu. Budou se postihovat nedostatečně ekologická světla nebo péče o zeleň z hlediska opylovačů. Pokuty se zvyšují na astronomické částky, v případě právnických osob až na 20 milionů korun. To už není ochrana přírody, to je nástroj k šikaně a k likvidaci.

Vláda se ohání vznešenými cíli, jako je adaptace na změnu klimatu, ochrana biodiverzity, plnění mezinárodních závazků a implementace evropského práva. Ale já se

ptám, za jakou cenu? Za cenu dalšího omezování svobody, zvyšování byrokracie, zdražování a komplikování života našim občanům a podnikatelům? Skutečným cílem, zdá se, není ani tak ochrana přírody jako spíše plnění ideologických zadání a diktátu z Bruselu a posilování moci úředníků a různých expertů.

Domnívám se, že tento zákon v navrhované podobě poškodí naše zemědělce, lesníky, stavebníky, majitele nemovitostí, chovatele, sběratele, obce i běžné občany. Přinese více byrokracie, více regulací, nové poplatky a vyšší pokuty. Nepřinese však záruku skutečně efektivní a smysluplné ochrany naší přírody a krajiny, která by měla být založena na spolupráci a motivaci, nikoli na zákazech, příkazech a represích. Proto tento návrh v předložené podobě odmítám. Považuji ho za škodlivý paskvil, který je potřeba buď zcela zamítnout, nebo zásadním způsobem přepracovat tak, aby skutečně sloužil ochraně přírody a krajiny, a nikoli jen zelené ideologii a byrokratickým zájmům. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Paní poslankyně, děkuji. Nyní se připraví nebo nyní vystoupí paní poslankyně Peštová.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jsem tady měla minule svůj výstup a bylo mi líto, že pan ministr tady nebyl, měl tady záskok, a proto teď jsem ráda, že tady pan ministr je, proto mu to ráda zopakuji. Co já bych pro něj neudělala?

Takže já jsem si... Minule ve svém projevu jsem tady četla krásný článek, a proto vám ho přečtu znova. Doufám, že si budete dělat poznámky, abyste mi na něj mohl odpovědět. Napsal ho pan docent Jiří Pokorný, jistě ho znáte, kandidát věd. Napsal ho 15. dubna 2025. Vidím, že někteří už ho jednou slyšeli, tak si ho jistě poslechnou rádi i podruhé. Budu se snažit ho mít se správným přednesem.

Ten článek byl nebo je nazvaný „Velkoplošná bezzásahovost prohlubuje klimatické extrémy a poškozuje udržení dalších generací. S nástupem k tržnímu systému po roce 1989 byl v České republice princip bezzásahovosti v ochraně přírody přijat jako synonymum moderního posttotalitního způsobu velkoplošné obnovy krajiny. Hlavním argumentem pro jeho přijetí a politické prosazování bylo a nadále je na první pohled velmi lákavé heslo: příroda pracuje zadarmo.“ My říkáme, příroda si pomůže sama nebo takzvaná přirozená sukcese.

„S touto myšlenkou přišli po roce 1989 i zakladatelé Národního parku Šumava a tvůrci nového zákona (č.) 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, podporováni Stranou zelených a Hnutím Duha. A právě Šumava se stala jakousi pokusnou laboratoří, kde se bezzásahovost měla pozorovat jako samovolný přírodní děj. Zakladatelé Národního parku Šumava však v roce 1992 vycházeli z představy, že toto rozsáhlé území tvoří divočina, a dokonce se zde vyskytuje původní prales, který má genetické předpoklady obnovit smíšený les. Teoretici tvrdili, že kůrovec je přirozenou součástí entomofauny pralesa a kalamitně se nerozmnoží. Lesníci varovali, vždyť s kůrovcem bojovali na hranicích s Národním parkem Bavorský les.

V roce 2007 se ale stalo něco, s čím koncepce bezzásahovosti nepočítala. Na Šumavu přišla vichřice Kyrill, větší než v roce 1870, a v Čechách se postupně rozšířila historicky největší kůrovcová kalamita. Ministerstvo životního prostředí tehdy podalo veřejnosti vysvětlení, že vichřice, sucho a kůrovec jsou vlastně součástí přírodních dějů, a dále zaujalo pozici pasivních pozorovatelů. Přitom v některých částech Národního parku Šumava se překotně těžilo a odváželo napadené dřevo.“ O tom se určitě již zmiňoval můj kolega, který toto zmínil ve svém projevu, že byť je to bezzásahové, těžit se tam nemá, tak se tam překotně těžilo. „Důsledek toho byl, že vznikly mrtvé lesy a holiny přibližně na 22 000 hektarech lesa

a kůrovec se rozšířil na sousední území Bavor a Horního Rakouska. Kůrovec nezná hranice a dokáže létat na velké vzdálenosti, a tak se nevyhnul přírodním rezervacím, jako jsou ledovcová jezera nebo Boubín. Teoretici tvrdili, že kůrovec uletí vzdálenost nejvýše několik set metrů, na víc nemá údajně tukové zásoby. Praktici ale varovali a vědecké práce potvrzují pasivní přenos kůrovce větrem na desítky kilometrů až do vzdálenosti sto kilometrů za den.“

„Toto varování bylo ignorováno. Ano, do tohoto okamžiku pracovala příroda zadarmo. Vědecky se tomu říká biotická disturbance. Problém kulturního hospodářského lesa v Čechách však je, že bez pomoci člověka se v současnosti už neobnoví a při prohlubujícím se klimatickém rozvratu to ani neumí.“ (Hluk v sále.)

Mohu požádat, nebo zvednu hlas?

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, kolegyně, kolegové, byť jsme v malém počtu, tak vás poprosím, abychom (Poslankyně Peštová: Já klidně zvednu ten hlas.) byli v tichosti a paní kolegyně mohla v klidu pokračovat. Moc vás o to prosím. Děkuju.

Pokračujte.

Poslankyně Berenika Peštová: „České lesy totiž ztratily v některých územích schopnost samovolných autoregulačních procesů a v místech mrtvých lesů a holin se začínají vyskytovat cizí nebo invazivní rostliny a dochází ke ztrátě toho nejdůležitějšího a nenahraditelného, což je biodiverzita ekosystémů.

Otázkou je, zda je velkoplošná bezzásahovost, v současnosti nedemokraticky prosazovaná Ministerstvem životního prostředí České republiky v národních parcích, skutečně pro občany České republiky bezplatná, anebo je v aktuálních podmínkách 21. století vysoce ztrátová, a tudíž i vysoce škodlivá státní politika ochrany přírody za cenu výrazného poškozování klimatických služeb přírody i samotné udržitelnostižití lidí.

Odpověď na položenou otázku je třeba hledat v kontextu s podstatou života na Zemi. Živé organismy se na zemi začaly rozvíjet před téměř čtyřmi miliardami let díky každodenně přicházející sluneční energii, která ohřívá zemské povrchy na teploty příznivé pro udržení a vývoj života. V průběhu evoluce živé organismy vstoupily na kontinenty a jejich autotrofní ekosystémy zeleně si vytvořily schopnost samoregulovat své vlastní životní prostředí tak, že dokázaly udržet teploty v rozmezích příznivých pro život, i když se intenzita slunečního záření od počátku existence sluneční soustavy zvýšila asi o čtvrtinu.

Z ekologie je v současnosti známo, že samoorganizovaný sukcesní proces postupné náhrady živých krajinných pokryvů je směřovaný proces, čítající v našich klimatických podmínkách mírného pásma přibližně 150 let a ústící v klimaticky nejefektivnější klimaxovou vegetaci přirozených opadavých smíšených lesů a mokřadů, které nejúčinněji regulují teplotní, tlakové a další gradienty konkrétního životního prostředí.

Na Šumavě kůrovcem uhynuly horské smrčiny, které vyčesávaly vodu z mraků a působily jako chladič. Ušchlý les se v létě sluneční energií přehřívá a působí jako radiátor. Respektuje ochrana přírody historické poznání o následcích odlesnění? Zabývá se vědeckými pracemi o zásadní úloze lesa v oběhu vody a utváření klimatu?

K získání odpovědi na výše položenou otázku je také žádoucí identifikovat, komu vlastně prospívá, že v České republice máme v národních parcích již mnoho desítek tisíc hektarů převážně uschlých či shořelých lesních porostů ponechaných dlouhodobě sukcesi. Odpověď na tuto otázku zcela spontánně dávají občané žijící v národních parcích a jejich sousedství, kteří drtivě odmítají koncept bezzásahovosti. Odmítavou odpověď na

bezzásahovost zdůvodňuje i ekosystémová metoda energie–voda–vegetace, vypracovaná Ministerstvem životního prostředí v letech 2007 až 2009, která poprvé vyčísluje ztráty podpůrných ekosystémových služeb z přeměny živých lesů na neživé povrchy.

Jestliže na území České republiky přichází na jeden metr čtvereční ročně průměrně asi 1 000 až 1 200 kilowatthodin sluneční energie a přirozená vegetace – myšleno tím smíšený les s dostatkem vody a mokřadní ekosystémy – dokáže prostřednictvím evapotranspirace a latentního tepla efektivně využít a přeměnit až dvě třetiny z této energie na sobě i člověku užitečnou tvorbu základních živých (životních?) podmínek v podobě podpůrných a regulačních ekosystémových služeb, potom ztráta každého hektaru živé lesní vegetace evokuje každoroční ztrátu přibližně 6 600 až 7 000 megawatthodin na hektar. Při ceně za 4 000 korun za megawatthodinu to znamená každoroční ztrátu využití sluneční energie ve výši přes 25 milionů korun z hektaru uschlého či shořelého lesa. Sluneční energie není využita na životní procesy ani na běh vody, ale mění se na nevyužité teplo, takže například 22 000 hektarů uschlého lesa v Národním parku Šumava produkuje podle ekosystémové metody energie–voda–vegetace ekologickou újmu ve výši přibližně 550 miliard korun za rok, což je za kontroverzního odhadu 75 let bezzásahového vývoje a pomalé sukcesní obnovy ekosystémů kumulativně znamená ekologickou újmu v celkové sumě přes 41 bilionů korun, což je 41 000 miliard korun, což je téměř devět ročních HDP v České republice, přepočteno, na rok 2015. Takové dlouhodobé škody ze ztrát klimatizačních a vodozádržných podpůrných ekosystémových služeb nejúčinnějších živých lesů si nemůže obyvatelstvo hustě osídlené České republiky dovolit, protože tyto škody akcelerují rychlý nárůst regionálních i kontinuálních klimatických ekosystémů (extrémů?).“

Já vidím, pane ministře, že se u toho hezky bavíte. Nevím... (Reakce ministra Hladíka mimo mikrofon.) Vy čtete dopředu? Vy ho máte? Tak doufám, že potom si o tom popovídáme, o tom článku. Děkuji.

„Takže souhrnem, desítky tisíc hektarů uschlých lesů v národních parcích mohou zůstat čekajícími na pomalu vznikající divočinu jen za podmínky, že vedení Ministerstva životního prostředí prokáže, že existují nějaké pádné sociálně-ekonomické a ekologické důvody k bezzásahovosti, to je, že veřejný zájem na velkoplošné bezzásahovosti je hodnotnější, než je veřejný zájem občanů na kontinuálním zachování a průběžné kulturní obnově živých lesů. Pokud takové pádné hodnotové argumenty veřejného záměru (zájmu?) vyčleňují člověka z kulturní krajiny hustě osídlené středoevropské země nejsou, je třeba redukovat bezzásahové plochy na rozumné výměry pro studijní účely a ostatní plochy co nejrychleji zalesnit řízeným managementem kulturní přímé obnovy klimaxových lesních porostů. V sázce je v národním rámci velmi mnoho, a to reálná hrozba nárůstu četnosti i intenzity klimatických extrémů.“

Za druhé, do kulturních živých lesů Křivoklátska, přibližně 200 až 600 metrů nad mořem, bezzásahovost a národní park principiálně nepatří, protože to je vzorový příklad a výsledek dlouhodobé, citlivé, každodenní spolupráce lesních odborníků se živými lesními ekosystémy. Jestliže environmentální svazek dvaceti devíti obcí Křivoklátska, jehož hlavním posláním je spolupráce v oblasti ochrany přírody s respektem ke kulturní jedinečnosti regionu, opakovaně deklaruje veřejný zájem na kulturním zachování živých lesů, pak právně neexistuje žádný vyšší veřejný zájem na ochraně životadárných podpůrných ekosystémových služeb krajiny, a to i kdyby byl návrh Národního parku Křivoklátsko vládou protlačen parlamentem.“

„Za třetí, dnešní samospráva obcí na území Křivoklátska je na rozdíl od roku 1991 na Šumavě poučena z negativních dopadů zelené ideologie některých neziskových organizací na kulturní krajinu. Starostové a starostky a nezisková organizace Otevřené Křivoklátsko se identifikovali (informovali?) o zákazech vstupu, odklonu cestovního ruchu a nedostatku pracovních příležitostí pro obyvatele národních parků. V současnosti je podáno sedm žalob občanů nebo dotčených obcí Křivoklátska a spor není ukončen. Jak asi může figurovat

(fungovat?) státní správa národního parku, kterou odmítá 80 procent dotčených obyvatel? A co generace po nás?“

Co se týče bezzásahovosti, tak k tomu už jsem zde vystupovala. S tou já mám taky osobně problém, protože to, co se stalo v Českém Švýcarsku. Myslím si, že to není tak dávno a všichni to máme v živé paměti.

Říkám, jsem ráda za některé kolegy, kteří dávali pozměňovací návrhy, které aspoň se snaží to vyprecizovat a doladit, věci, které tam jsou.

Ale já se ještě vrátím k tomu, co tady byla debata, a to bylo ohledně té skladby porostů, kdy jsem panu ministrovi jednoznačně říkala, že z hlediska stupňů přirozenosti lesních porostů v CHKO Křivoklátsko výrazně převažují nepůvodní lesy...

Tohle kdybyste, pane ministře, udělal ve škole, tak dostanete poznámku. Otočit se ke mně zády a drbat mě přímo za zády, to je nádhera. Odborná diskuse, děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak poznámky tu rozdávám jenom já, paní kolegyně, když už. (Smích v sále.)

Poslankyně Berenika Peštová: Takže byste měl dát nějakou poznámku panu ministrovi.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Bohužel jsem neslyšel, protože když vedete takhle komunikaci mezi sebou, tak o ní nikdo z nás v sále neví, tak poprosím, abychom (Berenika Peštová: Pan ministr nemá žádnou žákovskou.) na sebe reagovali jenom prostřednictvím mikrofону a řádného přihlášení a abychom pokračovali v rozpravě. Děkuju.

Poslankyně Berenika Peštová: Ne, mně spíš vadila ta záda, pane předsedající. Mně nevadilo to, že si povídá odborně nebo neodborně, ale tak otočit se zády, to je dost nepříjemné.

To byla ta poznámka. (K ministru Hladíkovi.)

Takže z hlediska stupňů přirozenosti lesních porostů, jak jsem říkala, v CHKO Křivoklátsko, jak jsem řekla – jistě jste dával pozor – výrazně převažují ty nepůvodní lesy, jak už jsem tady několikrát zmiňovala, že to je ten smrk ztepilý a borovice lesní, která tam čítá 47 procent, a malý je podíl těch přírodě blízkých, to jsou zhruba 4 procenta, a kulturních lesů a přírodě blízkou skladbu nějakých 20 procent. Navíc je zde vysoký podíl geograficky nepůvodních dřevin, zhruba 11 procent.

Mě spíš jenom zaráží jedna věc, že na jednu stranu se tlačí Národní park Křivoklátsko. Můžeme si tady říkat, z jakých důvodů nebo nedůvodů, to nemá teď smysl. Myslím si, že jedni budou říkat, že to mají v programovém prohlášení, další, protože tam žijí, tak tam vidí nějaký potenciál, ale říkám, to je věc názoru. Ale já už v současné době, tak jak koukám na to Křivoklátsko, tak ta ochrana už je tam značná. Jsou tam přírodní rezervace, je tam národní přírodní rezervace, jsou tam evropsky významné lokality, je tam rezervace biosférická, která je chráněná Unescem, takže z mého pohledu už ta ochrana je tam dostatečná na to, aby se ještě dávala další, to znamená, aby tam vznikl Národní park Křivoklátsko.

Já rozumím i lidem, kteří nám neustále píší e-maily a staví se za ten národní park, abychom my se tady postavili taktéž za národní park, ale většinou jsou to lidi... Ti, kteří tam žijí, tak nepíší nebo ti jsou spíš proti a ti, kteří tam nežijí, tak ti posílají to, že máme zvětšit ještě víc ochranu, než ta ochrana tam je.

No, takže já si připravím potom další projevy, asi ne už do druhého čtení, spíš asi do třetího čtení, protože vidím, že za mnou už nikdo asi nebude, protože pan poslanec Kott je omluven, takže určitě budou načítány pozměňovací návrhy.

Ale ještě než si pan ministr určitě vezme závěrečné slovo, protože ví, že potom už reagovat nemůžeme, tak určitě rád nám ještě něco řekne. Děkuju. (Potlesk.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Tak teď by měl vystoupit pan poslanec Kott, ale bylo řečeno, že je omluven, čili pana Kotta... Ano, pan poslanec z místa se hlásí, pan poslanec Bělobrádek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, vážený pane ministře, já se omlouvám, že na poslední chvíli, ale chtěl bych načíst pozměňovací návrh, který je ve sněmovním dokumentu 6695. Jedná se o návrh, který vychází z požadavků povodí, která by chtěla změnu v tom, že pokud vyřezávají nálety kolem vodních toků, které potom brání průtoku a podobně, aby nebyly v podstatě ve stejné situaci, jako je stromořadí, to znamená, aby nebyly tyto dřeviny považovány za stromořadí a aby za ně nemusela být náhradní výsadba. Potom se přihlásím v podrobné rozpravě k tomuto pozměňovacímu návrhu.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Ano, děkuju. Ptám se, zda se ještě někdo další hlásí do obecné rozpravy, byť z místa, protože přihlášený už prostřednictvím počítače není nikdo. Nikdo se nehlásí, rozpravu tedy končím.

Ptám se, zda je zájem o závěrečná slova v této chvíli od pana předkladatele? Ano.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Vážený pane místopředsedo, vážené paní poslankyně, páni poslanci, krásný dobrý večer. Děkuju za tu rozpravu, která proběhla. Myslím si, že to je důležité. Přece jenom probíráme novelu zákona, která má řešit tři záležitosti, a to především druhovou ochranu, potom zřízení nového národního parku a změnu principu a posílení práv obcí v národních parcích a také ochranu stromů a stromořadí v intravilánu obcí a měst.

Přiznám se, že mně je trošku líto, když neustále jsou míchány prostě jablka a hrušky. Opravdu my tu debatu vedeme s obcemi, spolky, podnikateli, místními lidmi, kteří žijí v tom území, tedy v šestnácti obcích, v jejichž katastru bude zřízen nový národní park. Znovu zdůrazňuji, nemá a nemůže to mít vliv do intravilánu obcí, neboť nový národní park, tak jak je vymezen v legislativě, je pouze a jen v extravilánech, tedy v lesích a v loukách. Na tomto vymezeném území není žádné zastavěné území, není tam jediná obec, není tam jediná osídlená chalupa. Na základě správního procesu, který byl opravdu dlouhý, jsme vyhověli všem soukromým vlastníkům, kteří nechtěli být součástí CHKO tak, aby být nemuseli.

Rád by také podotkl pár věcí, které tady zazněly v rozpravě. Struktura lesa, která tady neustále je zmiňována, je v celém CHKO. Já jsem mluvil o struktuře lesního ekosystému, který je v budoucím národním parku. Tam je těch 11,51 procenta nepozměněných nebo málo pozměněných systémů.

Poslední věc, kterou bych rád zmínil, je kůrovec. Prosím vás, nestrašme kůrovcem v kontextu Národního parku Křivoklátsko. Tam opravdu původní smrk ztepilý není, je tam lesnický zasahováno a v dalších desetiletích dál bude lesnický zasahováno a vnášeny původní dřeviny tak, aby postupně smrk ztepilý odsud byl odstraněn – říkám postupně, v horizontu desetiletí – a zároveň pokud by došlo k standardní prostě situaci kůrovcové v tomto území, tak by se zasahovalo stejně lesnický jako v hospodářském území.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane ministře, já vás na chvíli přeruším.

Kolegové, kolegyně, i ti, co jste přicházeli, možná jste si nevšimli, ale probíhá jednání Poslanecké sněmovny, tak vás poprosím, aby ten příchod byl poněkud tišší a umožnili jste panu ministrovi důstojně dokončit závěrečné slovo. Děkuju.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Závěrem bych rád zdůraznil věci, které tady zazněly, ať už se to týká provazby ekosystému a ekosystémových služeb – které jsou v legislativě popsány, a to v tomto zákoně, v zákoně (č.) 114 – na mapování biotopů. Rád je vysvětlím, ale k tomuto spíše slouží výbor nebo nějaký konkrétní seminář než plenum Sněmovny.

Stejně tak je otázka toho, co tady bylo, prostřednictvím pana předsedajícího, zmiňováno paní poslankyní Peřtovou, a to je otázka vlivu slunečního záření na jednotlivé ekosystémy, ať už hospodářského, nebo chráněného lesa, v kontextu využití toho lesa, ale pozor, tady je velmi často zapomínáno na biodiverzitu.

Já tady chci odmítnout jednu záležitost – mluvit o uschlých stromech jako o mrtvém lese – protože prostě i uschlý strom má svoji velkou hodnotu pro celou řadu druhů hmyzu, případně ptáků, které mohou být útočištěm jednotky až desítky let, na tomto suchém stromě. To znamená, suchý strom nemusí se rovnat strom mrtvý.

Děkuji za podporu a za tu otevřenou a detailní debatu v druhém čtení.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak děkuji. Ptám se, zda paní zpravodajka má zájem o závěrečné slovo? Není tomu tak.

Končím tedy, skončili jsme obecnou rozpravu, závěrečné slovo jsme zaznamenali.

Nyní bychom měli podle § 93 odst. 2 hlasovat o vrácení návrhu zákona garančnímu výboru k novému projednání, neboť tento návrh byl podaný 6. 5. panem poslancem Ondřejem Babkou. Já jsem mezitím gongem přivolal kolegy.

Ještě jednou si dovolím vás informovat o tom, že nyní budeme hlasovat o návrhu pana poslance Babky na vrácení návrhu zákona garančnímu výboru k novému projednání. Ano, eviduji vaši žádost o odhlášení, všechny vás odhlásím a poprosím vás, abyste se svými identifikačními kartami opětovně přihlásili. Já budu hlasovat náhradní kartou číslo 5. Tak, počet poslanců se pomalu ustálil.

Já tedy zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro, abychom vrátili návrh zákona garančnímu výboru k novému projednání? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti takovému návrhu?

V hlasování číslo 7 bylo přihlášeno 145 poslanců, pro hlasovalo 62, proti 80. Návrh byl zamítnut.

Tak, nyní tedy zahajuji podrobnou rozpravu a připomínám, že pozměňovací a jiné návrhy přednesené v podrobné rozpravě musí být vždy odůvodněny.

O přednostní právo poprosil pan ministr Výborný. Pane ministře, máte slovo.

Ministr zemědělství ČR Marek Výborný: Děkuju, pane místopředsedo. Já se tímto hlásím k pozměňovacímu návrhu pod číslem 6641 sněmovního dokumentu, tak jak jsem ho odůvodnil v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju pěkně. Další se hlásí paní předsedkyně Pekarová Adamová.

Jenom poprosím, aby na tabuli se vrátil aktuálně projednávaný tisk. Děkuju pěkně.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuju pěkně. Já se hlásím k pozměňovacímu návrhu pod číslem 6653, zákaz držení lišek v zajetí, který byl odůvodněn v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, děkuji. Nyní budeme pokračovat řádně přihlášenými, jako první vystoupí paní poslankyně Hanzlíková, připraví se pan poslanec Zuna.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo, pane předsedajícím. Já se hlásím k pozměňovacímu návrhu číslo 6173 a podrobně jsem ho představila, odůvodnila v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Zuna, připraví se pan poslanec Bernard.

Poslanec Michal Zuna: Děkuji za slovo. Já se tímto hlásím k pozměňovacímu návrhu 6597, který jsem podrobně odůvodnil v obecné rozpravě a týká se zákazu střílení psů a koček.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju pěkně. Nyní vystoupí pan poslanec Bernard, připraví se pan poslanec Černý.

Poslanec Josef Bernard: Děkuju za slovo. Já se přihlašuju k pozměňovacímu návrhu pod sněmovním dokumentem 6613, odůvodnil jsem ho v obecné rozpravě.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Černý, připraví se paní poslankyně Fialová Eva.

Poslanec Oldřich Černý: Děkuji za slovo. Také se přihlašuji ke svému pozměňovacímu návrhu – a mých kolegů – pod číslem 6639 a zdůvodnili jsme ho v obecné rozpravě.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Ano, děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Fialová, připraví se pan poslanec Bureš.

Poslankyně Eva Fialová: Tak děkuji za slovo. Já bych se ráda přihlásila k pozměňovacímu návrhu 6579, který řeší vyjmutí Křivoklátska, a také ke společnému návrhu pana kolegy Fridericha a Bělora pod číslem 6659, který řeší ochranu památných stromů.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Bureš, připraví se pan poslanec Kott.

Poslanec Jan Bureš: Děkuji, pane místopředsedo. Já se tedy hlásím k pozměňovacím návrhům, které jsem řádně odůvodnil v obecné rozpravě, a jsou to pozměňovací návrhy 6621, 6497, 6623, 6624, 6625, 6629, 6630, 6631, 6633 a 6545. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji pěkně. Nyní vystoupí pan poslanec Kott, připraví se pan poslanec Friderich Stanislav. Pan poslanec Kott tu není, to jsme zaznamenali už v obecné rozpravě, nyní tedy pan poslanec Friderich, připraví se pan poslanec Krejza.

Poslanec Stanislav Friderich: Já se přihlašuji ke svému pozměňovacímu návrhu 6659, který jsem představil a podrobně zdůvodnil v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji pěkně. Nyní vystoupí pan poslanec Krejza, připraví se pan poslanec Svoboda.

Poslanec Karel Krejza: Děkuji, pane předsedající. Já bych se chtěl přihlásit k pozměňovacím návrhům, které jsem odůvodnil v obecné rozpravě, a to těchto čísel: 6658, 6615, 6616, 6617 a 6644. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju pěkně. Nyní vystoupí pan poslanec Svoboda, který je přihlášený dvakrát, ale předpokládám, že to všechno zvládne v jednom vystoupení.

Poslanec Bohuslav Svoboda: Přihlašuju se k pozměňovacímu návrhu, který je v systému veden pod číslem 6651 a je odůvodněn v písemné části mého návrhu. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Pražák David, připraví se pan poslanec Kobza.

Poslanec David Pražák: Dobré odpoledne, já se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu kolegy Kotta, který jsem odůvodnil v obecné rozpravě. Je to pod číslem 6602 a týká se to náletových dřevin na hrázích. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju pěkně. Vystoupí nyní pan poslanec Kobza, připraví se pan poslanec Bendl.

Poslanec Jiří Kobza: Dobrý den, chci se přihlásit k pozměňovacímu návrhu, který je v systému zanesen pod číslem 6167. Důvodová zpráva byla přednesena v obecné rozpravě.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní vystoupí pan poslanec Bendl, připraví se pan poslanec Kott Josef.

Poslanec Petr Bendl: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Kolegyně, kolegové, vážený pane ministře, já se tímto přihlašuji k pozměňovacím návrhům podaným pod čísly 6603, 6605, 6606, 6607, 6610, 6638, 6646, 6648, 6649 a 6692. Součástí každého pozměňovacího návrhu je v souladu se zákonem o jednacím řádu Poslanecké sněmovny také

zdůvodnění. Předpokládám, že všem pozměňovacím návrhům se budeme věnovat v období mezi druhým a třetím čtením, tak jak tomu přísluší. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Nyní by měl vystoupit pan poslanec Kott, ale opakovaně si říkáme, že není nepřítomen (přítomen?), já ho tedy odmažu. Nyní vystoupí pan poslanec Bělobrádek.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Pane ministře, kolegyně, kolegové, přihlašuji se tímto k pozměňovacímu návrhu pod sněmovním dokumentem číslo 6695. Jak už jsem odůvodnil v obecné rozpravě, jde o to, aby náletové dřeviny na březích řek nebyly ve stejném režimu, jako je stromořadí, to znamená, aby tam nemusela být i náhradní výsadba.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju, byl jste zatím posledním přihlášeným do podrobné rozpravy.

Já se ptám a dívám se do sálu, zda se ještě někdo další hlásí do podrobné rozpravy? Pokud tomu tak není, podrobnou rozpravu končím.

Ptám se, zda je nyní zájem o závěrečná slova ze strany navrhovatele či zpravodaje? Není tomu tak.

Paní zpravodajky se zeptám, jestli souhlasí to, že není teďka nic k hlasování, že nezazněly návrhy na vrácení zákona garančnímu výboru ani návrhy na zkrácení lhůt (Zpravodajka souhlasí.), čili nemáme už o čem hlasovat.

Tím pádem jsme se vypořádali s druhým čtením tohoto tisku. Já končím druhé čtení tohoto návrhu.

Děkuju panu navrhovateli i paní zpravodajce za spolupráci.

Budeme pokračovat bodem

2.

**Návrh poslanců Viktora Vojtky, Zbyňka Stanjury, Mariana Jurečky,
Pavly Pivoňky Vaňkové, Jiřího Navrátila, Michaela Kohajdy, Miloše Nového,
Martina Dlouhého, Jana Skopečka a Jana Bauera na vydání zákona
o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří a o změně souvisejících zákonů
(zákon o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří)
/sněmovní tisk 894/ – druhé čtení**

Prosím, aby předložený návrh uvedl za navrhovatele pan poslanec Viktor Vojtko.

Poslanec Viktor Vojtko: Děkuji za slovo. Dobré odpoledne, dámy a pánové, vážený pane místopředsedo. Dovolte mi, abych krátce představil návrh zákona o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří, konkrétně teď ve druhém čtení.

Tento navržený zákon zavádí povinnost zaměstnavatele přispívat zaměstnancům, kteří u něho vykonávají rizikovou práci zařazenou do třetí kategorie pro vybrané faktory pracovních podmínek, každý měsíc na jejich penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření určitou částku. Ta částka se odvíjí od vyměřovacího základu, jehož zaměstnanec v daném měsíci dosáhl, a počtu směn rizikové práce, které v daném měsíci odpracoval. Původní návrh počítá s tím, že ta pásma by byla dvě – tři procenta a čtyři procenta od tří odpracovaných směn – ale já už tady avizuji, že i v rámci rozpočtového výboru byl přijat pozměňovací návrh, který tato pásma sjednocuje od těch tří směn výše na čtyři procenta.

Dále tento zákon zavádí informační povinnost zaměstnavatele vůči zaměstnancům týkající se práva na povinný příspěvek a způsobu jeho uplatnění, zavádí povinnost zaměstnavatele vydat zaměstnanci jednorázové potvrzení o zaplacení tohoto povinného příspěvku, upravuje přestupky spočívající v porušení povinností zaměstnavatele podle navrženého zákona, rozšiřuje působnost orgánu inspekce práce na kontrolu dodržování povinností stanovených v navrženém zákoně a zmírňuje časové podmínky pro čerpání takzvaného předdůchodu v doplňkovém penzijním spoření v případě zaměstnanců, kterým zaměstnavatel platil povinný příspěvek podle navrženého zákona.

Tolik, myslím, na úvod stačí. Všichni, kdo se tím zabývají, tak ten zákon, myslím, poměrně detailně znají a není příliš dlouhý a složitý. Děkuju.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji. Návrh jsme v prvním čtení přikázali k projednání rozpočtovému výboru jako výboru garančnímu, dále byl tisk přikázán také výboru pro sociální politiku. Usnesení výboru vám byla doručena jako sněmovní tisky 894/2 a 4.

Prosím, aby se slova ujal zpravodaj rozpočtového výboru, pan poslanec Vojtěch Munzar, a informoval nás o projednání návrhu ve výboru a případné pozměňovací návrhy odůvodnil.

Poslanec Vojtěch Munzar: Ano, děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, rozpočtový výbor se tímto návrhem zákona zabýval dne 2. dubna 2025 na své 59. schůzi. Výsledek jednání je, že doporučil Poslanecké sněmovně, abychom tento zákon projednali, abychom s ním vyslovili souhlas.

Zároveň doporučil, abychom vyslovili souhlas s tímto zákonem ve znění dvou pozměňovacích návrhů. Jeden pozměňovací návrh je pouze technický, je to oprava čísla v § 10, a ten druhý návrh – o něm už mluvil zástupce předkladatelů – je to věcný návrh, který mění ten původní záměr předkladatelů ze dvou pásem poskytování příspěvků tři a čtyři procenta pouze na jedno pásmo: čtyři procenta od tří směn rizikové práce, jak bylo pro (při?) jednání na rozpočtovém výboru, jak bylo při něm řečeno, jedná se i o dohodu se svazem zaměstnavatelů a se zaměstnavateli, protože účelem je i snížit administrativní zátěž zaměstnavatelů.

Tím bych skončil svou zpravodajskou zprávu. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju. Nyní poprosím zpravodaje výboru pro sociální politiku, pana poslance Michaela Rataje, aby nás informoval o projednání návrhu ve výboru a případné pozměňovací návrhy odůvodnil. (Poslanec Rataj není přítomen.) Z důvodu nepřítomnosti pana Michaela Rataje načte kolega, rovněž člen výboru pro sociální politiku.

Poslanec Vít Kaňkovský: Dobré odpoledne, vážený pane místopředsedo, členové vlády, kolegyně, kolegové. Dovolte mi, abych vás v zastoupení pana kolegy Michaela Rataje seznámil s usnesením výboru pro sociální politiku ze 62. schůze ze dne 2. dubna 2025 ke sněmovnímu tisku 894: „Po úvodním slově zástupce skupiny předkladatelů poslance Viktora Vojtka, zpravodajské zprávě poslance Michaela Rataje a po rozpravě výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

I. doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby vyslovila nesouhlas s návrhem poslanců Viktora Vojtka, Zbyňka Stanjury a dalších na vydání zákona o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří a o změně souvisejících zákonů, zákon o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří, sněmovní tisk 894;

II. zmocňuje zpravodaje výboru, aby se stanoviskem výboru seznámil schůzi Poslanecké sněmovny.“ Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Tak děkuji. Nyní otevíráám obecnou rozpravu, do které mám s přednostním právem jako první přihlášenou paní předsedkyni Schillerovou.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo.

Vážené dámy, vážení pánové, zákon o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří se týká skupiny lidí, kteří ještě před pár měsíci zcela oprávněně očekávali, že jejich situace bude řešena novelou důchodového zákona. Jenže jak se již opakovaně ukázalo, vláda Petra Fialy znovu a znovu slibuje svým voličům mosty přes řeky, ale desky k jejich stavbě k břehu řeky nikdy nepřinesou. Tentokrát tomu není skutečně jinak.

Naděje této skupiny občanů pohasla ve druhém čtení údajné důchodové reformy, když vláda Petra Fialy změnila svou vlastní novelu a omezila snížení důchodového věku pouze na ty zaměstnance, kteří vykonávají práci zařazenou do čtvrté rizikové skupiny. Řešení pro zaměstnance třetí rizikové skupiny odkázala na právní úpravu, kterou slíbila do konce roku. Nereálnost toho slibu byla již tehdy zřejmá.

Dnes se dostáváme do druhého čtení tohoto zákona, a když se vrátím ke své metafoře o slíbených mostech přes řeku, desky, které přinesla vláda Petra Fialy, po měsících marného čekání jsou zpráchnivělé, shnilé a plesnivé, desky, které se lámou pod prvním krokem. Stavět most ze zpráchnivělých prken je jako věřit slovům, která lžou již při vyslovení.

Novela zavádějící dosud neexistující povinnost byla připravena izolovaně, bez odpovídající diskuse s odborníky či samotnými aktéry dotčeného procesu. Jde o zákon legislativně, jako i věcně nepřipravený, který bude navíc obtížně proveditelný v praxi. Novela se přitom dotýká oblasti, kterou už dnes pokrývají systémy vnitropodnikové sociální péče. Navrhovaná právní úprava zasahuje do oblasti, která je úzce propojena s vnitřními systémy zaměstnavatelů, včetně mzdových struktur, benefičních programů a interních zásad personální politiky.

Kvůli zcela zásadní absenci dialogu a důkladné přípravy tak hrozí vznik problémů pro řadu odpovědných zaměstnavatelů, kteří svým zaměstnancům přispívají již nyní, často dokonce ve většímu rozsahu, než bude požadovaná (požadovat?) nová legislativa. Zaměstnavatelé zpravidla poskytují příspěvky bez ohledu na konkrétní rizikovou kategorii nebo typ rizika, se kterým se zaměstnanci setkávají.

Novela vůbec nereflektuje existenci již zavedených sociálních programů a kolektivních smluv, které obsahují ustanovení související s oblastmi dotčenými navrhovanou úpravou. V mnoha případech se jedná o dlouhodobě sjednané závazky mezi zaměstnavateli a zaměstnanci, které jsou výsledkem kolektivního vyjednávání a které mají výrazný vliv na stabilitu pracovněprávních vztahů v jednotlivých sektorech. Navíc ti, kdo by podle nového zákona měli získat povinný příspěvek, ve skutečnosti nemusí získat nic navíc, jelikož jim zaměstnavatel tuto podporu již poskytuje v rámci vlastních sociálních programů. Navíc předkladatel vůbec nebere v potaz potřebu zaměstnanců posoudit a odpovídajícím způsobem nastavit své vlastní strategie v oblasti zabezpečení na stáří, zejména pokud navrhovaná úprava ovlivňuje jejich motivaci k individuálním formám spoření či investic.

Důvodová zpráva zákona zcela opomíjí, jaké to bude mít dopady právě na vybrané regiony a vybrané odvětví a na trh práce. Po skutečně dlouhé a opakované diskusi na rozpočtovém výboru jsem na své opakované dotazy dostávala často čistě formální odpovědi. Každopádně i z těchto, z mého pohledu nedostatečných, informací vyplývá to, čeho jsem se obávala. Regionální struktura zaměstnanců pracujících ve vybraných rizicích kategorie 3 je významně heterogenní. V Moravskoslezském kraji je například celkem 13,5krát vyšší počet zaměstnanců pracujících ve vybraných rizicích kategorie 3 nežli v Karlovarském kraji. Tyto odlišné dopady na jednotlivé regiony předkladatel zákona zcela opomíjí.

Navíc stále nemáme informaci, jaké je věkové složení dotčených zaměstnanců. Kolik z pracujících v konkrétních odvětvích nemá nasmlouvaný žádný produkt spoření na stáří? Netušíme, o kolik se zvýší příspěvky, a tedy i objem prostředků, se kterými soukromé penzijní společnosti hospodaří. Otázkou zůstává, kdo si na základě předložené novely vlastně polepší a jak. Navíc z pohledu firem je zcela zásadní otázka celkového agregovaného dopadu do nákladů zaměstnavatelů. Jaké to vyvolá dodatečné změny v nastavení sociálních systémů? Mnoho otázek, málo odpovědí.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vůbec neřeší, jak na tom budou zaměstnanci a zaměstnavatelé, kteří již v tuto chvíli vytvářejí dodatečné úspory na penzi. Vzniká otázka, do jaké míry budou nabourány dosavadní modely podpory k zajištění zaměstnanců na stáří aplikované mnoha zaměstnavateli na dobrovolné bázi.

Pokračuji dále. Počet osob pracujících ve vládních institucích, které budou mít povinný příspěvek, je 16,6 tisíce. Jaký to bude mít dopad do veřejných rozpočtů? Opět bez dostatečné odpovědi předkladatele, zcela bez zájmu Ministerstva financí.

Taky důvodová zpráva neřeší, podle jakého klíče byly zvoleny počty směn a k nim náležející výše příspěvku. Prostě nevíme již tradičně vůbec nic.

Zásadní administrativní komplikací budou dvě sazby vztažené k počtu odpracovaných směn. Je zřejmé, že počet odpracovaných směn rizikové práce se bude meziměsíčně lišit. Podle stávajícího návrhu tak zaměstnavateli vznikne povinnost reagovat na změnu a každý měsíc měnit parametry výpočtu. Administrativně je to zbytečně náročné. Tímto směrem cílí i můj pozměňovací návrh, který chce snížit administrativní náročnost na straně zaměstnavatelů. Navrhují zavést pouze jednu sazbu, tím tato komplikace odpadne. Navrhují se tedy sjednocení na vyšší hodnotě, protože vykonávaná práce je stále hodnocena stejným stupněm rizika a vyšší příspěvek bude znamenat rychlejší růst uspořené částky.

Další můj – samozřejmě můj a kolegů – pozměňovací návrh se týká odkladu účinnosti. Právě s ohledem na legislativní a věcnou nepřipravenost návrhu a jeho problematickou proveditelnost v praxi se navrhuje odklad nabytí účinnosti na 1. červenec 2026. Je nezbytné vytvořit prostor pro úpravu interních systémů zaměstnavatelů a pro sladění navrhované právní úpravy s již existujícími sociálními programy a kolektivními smlouvami. Současně je třeba zohlednit oprávněnou potřebu zaměstnanců posoudit a odpovídajícím způsobem nastavit vlastní úspory na stáří.

Vážení kolegové, dnes je již zcela zřejmé, že o spravedlivé nastavení penzijního systému tady nikomu nejde. Pokud se vrátím ke své úvodní metafoře s mosty přes řeku, dnes již vládě Petra Fialy jde jenom o to, aby se mohla tvářit, že splnila úkol a začala stavět most. Bohužel staví, stejně jako v případě důchodové reformy, most z prken starých, zpráchnivělých a shnilých, z prken, která nepatří již ani do kamen. Děkuju vám za pozornost. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. V tuto chvíli otevírám obecnou rozpravu, poněvadž s přednostním právem se nikdo nehlásí, a do ní je jako první přihlášen pan poslanec Martin Dlouhý. Vážený pane poslanče, máte slovo, prosím.

Poslanec Martin Dlouhý: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a pánové, dovolu, abych vám představil za skupinu poslanců pozměňovací návrh, který najdete pod číslem 6563 a který se týká vlastně takové drobnosti, ale mohla by právě zaměstnavatelům přinést velké potíže, a sice, že se může stát, že jeden zaměstnanec v průběhu měsíce bude provádět činnosti v kategorii 4 a zároveň bude provádět činnosti v kategorii 3 ve vybraných pracovních podmínkách, a tím by vlastně mohlo dojít k tomu, že by zaměstnavatel musel zaplatit jednak vyšší sociální pojištění do toho veřejného systému a zároveň by měl platit pojistné do toho nového systému, který zákon má nyní zavést, takže je asi logické, aby to pojistné platil zaměstnavatel jenom jednou, takže tento pozměňovací návrh to řeší tak, že přednost bude mít povinný příspěvek na ty produkty spoření čili ten soukromý systém. Tím bude vyřešeno, aby zaměstnavatel nepřispíval dvakrát. To je vlastně celé, takže děkuju za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. Další, kdo je přihlášen do obecné rozpravy, je pan kolega Igor Hendrych. Prosím.

Poslanec Igor Hendrych: Tak děkuji vám za slovo, vážený pane místopředsedo. Vážené dámy, vážení pánové, vážený pane ministře, já se budu trochu opakovat, to, co jsem říkal tady v prvním čtení. Myslím si, že to je poměrně důležité, aby to tady zaznělo, protože na to nikdo příliš tady nereagoval z předkladatelů.

Mnohé tady už řekla moje předřečnice, paní předsedkyně Schillerová, to opakovat nebudu, ale myslím si, že opravdu je důležité, abychom se zaměřili v podstatě na tu primární příčinu toho, proč vlastně tady sedíme a řešíme tuhleto novou zákonnou úpravu. V podstatě to vyplývá jako jeden z momentů zpackané důchodové reformy, kterou jsme tady relativně nedávno probírali, a to v té části, kdy v souvislosti s navyšováním věku odchodu do důchodu vládní koalice deklarovala, že ti lidi, kteří pracují v té třetí a čtvrté kategorii náročných profesí, tak že v podstatě se jim umožní dřívější odchod do důchodu. Ono to platilo až v podstatě téměř do finále, kdy – a to opakuji a myslím si, že to je opravdu důležité – kdy ODS prostřednictvím pana poslance Bendy a TOP 09 prostřednictvím pana poslance Jakoba v podstatě přišly s pozměňovacím návrhem, který vlastně eliminoval tu třetí skupinu. No a kvůli tomu vlastně tady dneska sedíme, protože bylo přislíbeno v rámci vládní koalice – takto jsem to aspoň četl tedy v médiích – že je třeba tedy připravit nějakou kompenzaci pro lidi v té třetí kategorii, když už byli hozeni přes palubu. Mimochodem, týká se to 120 000 lidí, kteří pracují v prachu, v hluku, v horku, v mrazu. Bylo třeba připravit nějakou kompenzaci,

tak aby v podstatě ta důchodová reforma prošla. Tak jsem to četl já, takhle to bylo interpretováno v médiích.

Připravila se tahle věc, tenhle nový instrument a tvrdí se o něm, že je to dostatečná kompenzace a že je to v podstatě jakýsi univerzální nástroj, který by měl řešit situaci těch 120 000 lidí, kteří do toho předčasného důchodu nemohou odejít. Našel se instrument, který už tady máme, a to je instrument takzvaného předdůchodu, který je možné využít v případě, že ti lidé si spoří prostřednictvím doplňkového spoření té první nebo druhé formy – to je asi celkem jedno v tuhle chvíli – a budou do toho přispívat dále zaměstnavatelé. Tím pádem se v podstatě vytvoří nějaký finanční polštář, na základě kterého potom budou moci odejít lidé do předdůchodu.

Já jsem tady hovořil o konkrétních číslech. Ona ta data skutečně tady chybí, mluvila o tom paní předsedkyně Schillerová a já jsem o tom hovořil už v prvním čtení. Na to, aby konkrétní člověk mohl čerpat dvouletý předdůchod v současné době – a ono to bude platit i dál – potřebuje našetřit 324 768 korun. Na pětiletý předdůchod musí našetřit 811 000. Myslím, že to je přibližná částka, ne úplně přesná, ale to není podstatné. Při těchto konkrétních částkách to znamená v současné době, že ten příjem na předdůchod nebo ten předdůchod bude čerpat ve výši 13 532 korun českých. Když se podíváme na průměrný důchod v roce 2025, který mírně přesahuje 21 000 korun, a podíváme se do statistik a zjistíme, že zhruba sedmdesát procent důchodců pobírá buď průměrný důchod, nebo důchod blízký průměru důchodu, sedmdesát procent, tak částka 13 a půl tisíce korun je tedy hluboce, ale hluboce pod průměrem.

Je třeba si to říct na rovinu. My říkáme, že lidé, kteří budou mít na účtě 324 700, respektive 811 000 – pak jsou tam ještě samozřejmě nějaké mezistupně – tak budou moci čerpat 13 a půl tisíce měsíčně a to v podstatě by mělo stačit na jejich obživu. To by měl být jejich příjem. Oni samozřejmě mohou pracovat u toho. To tady také zaznělo už v tom prvním čtení, že se počítá s tím, že lidé, kteří budou odcházet z náročných profesí a budou čerpat předdůchod, aby nemuseli už tu náročnou profesi vykonávat, tak se v podstatě nějak implicitně počítá s tím, že budou moci pracovat. To mohou i teďka současní předdůchodci, ano, ale já si myslím a tvrdím, že se to nebude týkat zdaleka všech, že skutečně velká část lidí, kteří by odcházeli do těch předdůchodů nebo kteří už potřebují v podstatě ukončit ten svůj aktivní profesní život, tak jsou to lidé, kteří už opravdu toho mají dost a už i fyzicky opravdu už v podstatě nejsou příliš schopni pracovat. Někteří ano, někteří ne. Tady se o tom příliš nehovoří.

Pokud by ti lidé měli brát vyšší předdůchod než je 13 500, tak by museli naspořit mnohem větší částky, než které jsem tady uváděl. Mě teďka zajímá, za jak dlouho jsou prostřednictvím toho příspěvku zaměstnavatelů schopni našetřit takovou částku, aby dosáhli, řekněme, aspoň na ten průměrný důchod. Já jsem ho tady uváděl, pobírá ho medián zároveň populace a nějakých sedmdesát procent ho má buď průměrný, anebo o něco vyšší. To vychází ze statistik. Tak by mě zajímalo, za jak dlouho je současný člověk – zájemce o dřívější ukončení jaksi profesní kariéry, zájemce tady o tenhle instrument – schopen našetřit takovou částku, aby pobíral aspoň průměrný důchod.

Já jsem přesvědčený o tom, že to bude trvat poměrně dlouhou dobu, a že se to vůbec tím pádem nemůže týkat lidí, kterým je v současné době nějakých šedesát, padesát osm, možná padesát sedm let, že je to věc, běh na dlouhou trať. Já bych rád ta čísla znal, za jak dlouho. Nevím, jestli je mají předkladatelé k dispozici, máme tady ještě potom třetí čtení, můžeme to porovnat. Já si troufám tvrdit, že to je otázka minimálně deseti let, ale spíše je to běh ještě na mnohem delší trať. Co z toho plyne? Plyne z toho, že v podstatě pro současnou generaci nebo půlgeneraci lidí, kteří se nacházejí tady už v tom věku, který už se blíží odchodu do důchodu, se to rozhodně týkat nebude, respektive to není nástroj, který by jim měl pomoci.

Budu rád, když se k tomu tady někdo vyjádří, tady z předkladatelů, protože tohleto, to je, myslím, alfa a omega, že to je skutečně nejenom o těch parametrech, kolik zaměstnavatel bude dávat a tak dál, ale za jak dlouho je schopen tady z těchhle těch příspěvků skutečně vůbec člověk dosáhnout na to, aby do toho předdůchodu mohl jít. To je podstatná věc, protože pokud tu částku mít nebude, tak v podstatě ani do toho předdůchodu jít nemůže. Tohleto, to je poměrně zásadní věc a budu rád, když se k tomu tedy někdo vyjádří a když to vysvětlí. Samozřejmě jsou tam ještě i mnohé jiné věci, jiné parametry, které tady zmiňovala moje předřečnice, paní poslankyně a předsedkyně Schillerová, ale tohleto, to konkrétně zajímá mě. Děkuju za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak děkuji. S přednostním právem se hlásí pan místopředseda Juchelka, jestli tomu správně rozumím? Ano.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji, pane místopředsedo. My se dostáváme do druhého čtení tady tohoto zákona o povinném příspěvku na stáří. Máme tady už několik pozměňovacích návrhů.

Dovolte, abychom se tedy vyjádřili nejdříve obecně. To znamená, že ten návrh zákona řeší to a ta klíčová opatření jsou taková, že povinný příspěvek je tam zaměstnavatele a taktéž se tam řeší výše příspěvku, to znamená, že ten příspěvek v tuto chvíli bude odstupňován podle počtu pracovních směn. Pan zpravodaj tady už potvrdil, že tam je pozměňovací návrh, který řeší de facto tu jednu hladinu. To je (hladina) těch čtyř procent, pokud se nepletu.

Takže právo má zaměstnanec vykonávat práci ve třetí rizikové kategorii z důvodu čtyř vybraných rizik. To víme. To je teplo, chlad, vibrace a fyzická námaha. Doteďka nikdo nebyl schopen vysvětlit, proč ten výběr je zrovna takový. V důvodové zprávě je zmínka o tom, že okruh vypadl z důchodové reformy, a pokud se podíváme na zákon o důchodovém pojištění, tak tam je v důvodové zprávě napsáno, že u těch náročných profesí tady tato čtyři rizika vypadla z Ministerstva zdravotnictví. Když se zeptáte na Ministerstvu zdravotnictví, tak tam není žádná analýza, neexistují žádná data, proč zrovna z těch třinácti rizik vybrali tady tato čtyři.

Zaměstnavatel musí zaměstnance o právu informovat a zaměstnanec musí o příspěvek požádat a sdělit taktéž potřebné údaje. Tento příspěvek je povinný a podléhá stejným daňovým úlevám, jako je ten dobrovolný. To znamená, že zákon nijak neřeší, co s těmi dobrovolnými, jestli je... nechává to na zaměstnavatelích, nebo na kolektivním vyjednávání, zda je ponechají třeba navíc, či je nahradí ty dobrovolné za tyto povinné.

Potíž určitě nastane tam, kde jsou dobrovolné příspěvky právě součástí v rámci kolektivního vyjednávání těch pracovních smluv už v tuto chvíli.

Platba ve výši tří procent vyměřovacího základu, tak pro odvody pojistného je to za odpracování tří až deseti směn rizikové práce, u čtyř procent za více než deset. To budou jistě samozřejmě napadat zaměstnavatelé – a už se tak děje – poněvadž je to jejich administrativní zátěž. Možná že právě tou odpovědí je pozměňovací návrh na unifikaci jedné procentní hladiny.

Posuzování a zápočty směn, to je tam přehledně vysvětleno, ale i to je zatěžující, ale tady je alespoň jasné, co se tím myslí.

Zaměstnavatel vydá písemné potvrzení o platbě nejpozději do konce prvního měsíce, v němž příspěvek zaplatil. To má sloužit zaměstnanci jako důkaz při žádosti o takzvaný předdůchod, že má právo na mírnější podmínky pro čerpání předdůchodu, protože penzijní

společnosti nejsou schopny rozlišit u sebe povinné a dobrovolné příspěvky zaměstnavatelů. Podle textu i v té důvodové zprávě se má potvrzení vydat jenom jednou. Nechápu tedy, jak se podle něj pozná, jak dlouho pojištěnec setrval v rizikové práci. De facto vlastně schválně je tam podle mě napsáno, že to je pouze jenom jednou, klidně i u jedné směny. Už teď tam může zažádat o předdůchod, i když odpracoval jenom jednu směnu v rámci náročné profese.

Státní úřad inspekce práce, jak je napsáno, tak bude tím, kdo bude kontrolovat náročné profese. Tím přestupkem bude buď nezaplacení nebo nedodání informačních povinností nebo nevydání toho potvrzení. Změny se samozřejmě týkají i zákona o doplňkovém penzijním připojištění, to znamená spoření.

Co nám tam chybí? Není tam samozřejmě RIA. O tom už hovořila má ctěná kolegyně Schillerová. Taky tam nejsou žádné propočty. Zaměstnavatelé soukromého sektoru příspěvky platí už v tuto chvíli, a to někteří i dost vysoké, pro většinu to spíš bude znamenat další administrativní zátěž. Problém bude mít samozřejmě veřejný sektor – který sice taky platí, ale platí málo oproti soukromníkům – vznikne tlak na navýšení dotací na určité sociální služby, prostředky ve zdravotnictví, ale i třeba v údržbě komunikací. To by mělo být samozřejmě všechno jasně vyčísleno.

Takže za mě je tento návrh odbytý, protože je – víme, jak byl přichystán – protože to je damage control toho, co tady předvedli mí ctění kolegové, Marek Benda a pan poslanec Jakob, kteří tady ve druhém čtení dali právě to zúžení náročných profesí a právě po kritice nejen opozice, ale i zaměstnavatelských svazů, i odborů, tak jako damage control vznikl tady tento poslanecký návrh. To je další problém, protože ten poslanecký návrh je samozřejmě – víme to všichni – psán Ministerstvem financí, ale nemá všechny náležitosti, jako kdyby to byl návrh vládní. To znamená, že prostě si tady pár poslanců předložilo tento návrh zákona o povinném příspěvku (na) produkty na spoření na stáří, že ano, a snaží se to tady prosadit. Vláda za tím samozřejmě stojí, ale vlastně nestojí. Jak říkám, je to odbyté, protože spousta věcí je tam nejasných, jako například to samotné směnování, a samozřejmě nám chybí jakákoliv data, takže toto je vlastně jenom pouze, jak jsem říkal, odpověď na to, co tady způsobil ten šílený pozměňovací návrh, který z náročných profesí pro statisíce zaměstnanců udělal náročnou profesi vlastně jenom pro těch 12 až 14 000 lidí.

Takže za mě je to netransparentní a představoval jsem si, že u náročných profesí uděláme zvláštní právní úpravu, která bude řešit nejen ve 21. století náročné profese z hlediska rizik, která tady máme, z hlediska hygieny, Ministerstva zdravotnictví, ale že tady budeme samozřejmě řešit i to, jaké bude u tady těchto zaměstnanců nejen jejich odměňování, ale hlavně kdy půjdou do toho předčasného důchodu.

S tímto návrhem zákona nesouhlasí odbory. To znamená, že navržené řešení zvýhodnění některých zaměstnanců pracujících ve třetí kategorii náročných profesí považují za nedostatečné. V praxi v drtivé většině nedojde vůbec k jejich zvýhodnění, které v tuto chvíli vlastně tak trochu odebírá možnost vyjednávat odborům v rámci kolektivního vyjednávání, další podmínky u náročných profesí. Příspěvek ve výši čtyř procent na produkty na spoření na stáří pro všechny zaměstnance je samozřejmě důležitým benefitem, navrhované řešení však nepřinese žádnou další výhodu navíc. Tady tento zákon se vlastně vlamuje do otevřených dveří, protože celá řada zaměstnavatelů už ty benefity pro své zaměstnance má, a dokonce i vyšší než jsou čtyři procenta. Navíc navrhované řešení je podle mě i podle odborů, jak jsem říkal, velmi administrativně náročné. Současně chybí jakákoliv provazba na zákoník práce, což v praxi znamená zejména v oblasti pracovní doby praktické přinesení problémů.

Tady jsem si také vyčísлил to, co pan kolega Hendrych. To znamená, pokud člověk půjde pět let do předdůchodu, jaké jsou ty finanční záležitosti. Těch 811 000 měsíčně, to je 13 200 a nějaké drobné. Tam je také nejasné potom z hlediska archivace těch deset let a samozřejmě u jedné směny, že vlastně i díky tomu, že jednu směnu odpracuji v náročné profesi, tak se dostávám právě už do možnosti předdůchodu a penzijního pojištění.

To je zhruba za mě všechno. Možná ještě budu reagovat nějakými faktickými poznámkami.

Jinak jsem samozřejmě připodepsán k pozměňovacím návrhům, které tady představila má ctěná kolegyně Alena Schillerová. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Tak nyní vystoupí řádně přihlášená paní poslankyně Šafránková.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám za slovo, vážený pane místopředsedo. Vážené kolegyně, kolegové, naše hnutí tento návrh vládních poslanců na faktické zavedení povinného spoření v penzijních fondech pro zaměstnance v náročných profesích ve třetí rizikové kategorii a jejich zaměstnance (zaměstnavatele?) dlouhodobě a principiálně odmítá. Nepodpoříme jej a za vhodné řešení nepovažujeme ani případné kosmetické úpravy pomocí pozměňovacích návrhů.

Naopak, za nejvhodnější považujeme tento návrh zamítnout, proto podávám dle § 94 odst. 4 jednacího řádu Poslanecké sněmovny návrh na zamítnutí tohoto návrhu zákona.

Zopakuji, že ze strany vlády jde o další podraz na tyto zaměstnance, kterých je více než 100 000, v krátké době. Protože dle předchozího vládního slibu měli mít už nárok na dřívější odchod do řádného a plnohodnotného, nekráceného starobního důchodu, což bylo na poslední chvíli tady právě ve Sněmovně – jak už tady bylo dneska několikrát řečeno, na návrh dlouholetých expertů na hygienu pracovního prostředí a dopady práce v rizikové profesi na zdraví zaměstnanců, pánů poslanců Bendy a Jakoba – na poslední chvíli zrušeno. Zrušeno bez náhrady a bez jakékoli rozumné a smysluplné alternativy. Tento návrh rozhodně za jakoukoliv alternativu nepovažujeme, protože to, co vláda těmto lidem nyní nabízí, vůbec žádnou reálnou a slušnou alternativou není. Hovořím nyní o předdůchodech na základě povinného penzijního spoření a příspěvku zaměstnavatelů v předložené podobě.

Tato možnost totiž bude pro drtivou většinu zaměstnanců v náročných profesích prakticky nedostupná, protože vyžaduje naspoření enormně vysokých finančních částek. V případě pětiletého předdůchodu, tedy odchodu do důchodu o pět let dříve, než je zákonná hranice věku odchodu do řádného starobního důchodu, by bylo nutné za stávajících podmínek našetřit víc jak 810 000 korun, přičemž samozřejmě tato suma, jak půjde čas, tak poroste.

Například při průměrné mzdě a navrhované výši příspěvku zaměstnavatelů toho lze dosáhnout nejdříve zhruba za třicet let a u lidí s nižší mzdou to půjde ještě... Jde o delší dobu. Starší zaměstnanci v náročných profesích zhruba nad padesát let věku by pak byli možností dřívějšího odchodu do důchodu skrze tuto variantu předdůchodu jednoznačně zbaveni zcela.

Ten, kdo minimální požadovanou částku dokáže našetřit, pak měsíčně pobírá částku odpovídající 30 procentům aktuální průměrné mzdy. Vloni to bylo necelých 13 000 korun. Myslíte si, že je to dobrá a dostatečná alternativa důchodů? Kdo si může dovolit vůbec žít v dnešní době při takto vysokých cenách za tuhleto částku? Kdo si z toho může zaplatit nájem? Kdo si z toho může zaplatit základní životní potřeby? Já vám odpovím. Prakticky nikdo, leda ten, kdo by žil na ulici.

Dále, doba předdůchodu se nepovažuje za náhradní dobu účasti na důchodovém pojištění, takže se klidně může stát, že až lidé, kteří využijí této v uvozovkách fantastické vládní nabídky, půjdou po pěti letech požádat o řádný důchod, tak se tam dozvědí, že musí odpracovat třeba ještě další rok nebo dva nebo třeba tři, přičemž každý rok účasti na sociálním pojištění současně zvyšuje starobní důchod, respektive jeho zásluhovou složku,

o jedno a půl procenta, takže jít do předdůchodu současně může znamenat i budoucí nižší řádný důchod. Tak to je opravdová bomba, že? Myslíte si, že tito zaměstnanci vědí tyto informace, že jim to vláda řekla?

Další nepříjemnou věcí je skutečnost, že do dvou měsíčně odpracovaných směn v rizikovém provozu nebudou muset zaměstnavatelé za tyto zaměstnance povinný příspěvek odvádět vůbec. To je například za deset let 240 směn, tedy v přepočtu skoro tři odpracované měsíce v náročném provozu, které nebudou zaměstnanci nijak prakticky zohledněny, což je další naprosto nepřijatelný projev vládní asociální arogance vůči těmto zaměstnancům.

Svaz průmyslu a dopravy uvádí, že z pohledu zaměstnavatelů je legislativní podoba vládního návrhu téměř neaplikovatelná. Dle Svazu průmyslu a dopravy návrh vykazuje zásadní obsahové nedostatky, které jej budou činit obtížně aplikovatelným. Návrh například dostatečně nevymezuje, co se považuje za výkon rizikové práce pro účely vzniku práva na příspěvek, což vyvolá zásadní aplikační problémy v případě překážek v práci, čerpání dovolené i výkonu jiné než rizikové práce ze strany zaměstnance. To jsou připomínky naprosto zásadního charakteru.

A co říkají na tento návrh odbory? O obsahu návrhu se rovněž dozvěděli z médií a prakticky s nimi nebyl nijak projednán. Se zněním návrhu jednoznačně nesouhlasí a uvádějí, že v praxi v drtivé většině případů k žádnému zvýhodnění zaměstnanců v náročných profesích nedojde. Již nyní je totiž v rámci kolektivního vyjednávání v mnoha firmách dohodnut příspěvek zaměstnavatele ve výši čtyř procent na produkty spoření pro všechny zaměstnance jako speciální benefit. Navrhované řešení tudíž těmto zaměstnancům nepřinese žádnou výhodu, ale naopak povede k zásadnímu omezení kolektivního vyjednávání v oblasti zaměstnaneckých benefitů.

Co se týče porovnání zvýhodnění situace zaměstnanců ve čtvrté kategorii pracovních rizik a navrhovaného řešení pro třetí kategorii náročných profesí, pak zaměstnanci ve čtvrté kategorii mohou odejít do předčasného důchodu při splnění podmínky odpracování 4 400 směn v náročném provozu o pět let dříve. V praxi tedy tuto podmínku mohou splnit v horizontu zhruba deseti let.

U pracujících ve třetí kategorii náročných profesí by bylo nutné splnit dvě podmínky: naspořit zákonem požadovanou částku, o které jsem hovořila, a ještě navíc odpracovat zákonem požadovaný měsíční počet směn rizikové práce, aby obdržel příslušný příspěvek zaměstnavatele na penzijní spoření. Pokud zaměstnanec neodpracuje v daném měsíci alespoň tři směny rizikové práce, právo na příspěvek mu nevznikne, což je něco naprosto nehorázného.

O nevýhodnosti, praktické nevyužitelnosti a rizicích režimu předdůchodů hovoří nejvýstižněji aktuální statistika Asociace penzijních společností České republiky, která uvádí, že v naší zemi je aktuálně 6 456 takzvaných předdůchodců, přičemž každý rok účasti na sociálním pojištění zvyšuje starobní důchod, jak už jsem říkala, jeho zásluhovou složku, o jedno a půl procenta.

Prezentovat tedy předdůchod jako ekvivalent dřívějšího odchodu do plného, nekráceného starobního důchodu je ze strany Fialovy vlády cynickým podvodem na tyto zaměstnance v náročných profesích, kterých se má tato připravovaná úprava týkat. Pokud by byl tento vládní návrh realizován, budou z něj profitovat pouze a jenom vlastníci a akcionáři soukromých penzijních fondů, spořitelen nebo bank.

Když vláda uvádí, že připravovaná úprava se má týkat zhruba 108 000 zaměstnanců, tak jestliže budeme kalkulovat pouze s průměrnou hrubou mzdou, aby se to dobře počítalo, a povinným odvodem zaměstnavatele v objemu čtyř procent z ní, máme zde částku 2 miliardy 180 milionů korun ročně, které přistanou na účtech příslušných finančních institucí.

V podstatě by to byl ze strany Fialovy vlády pouze a jenom dáreček do soukromých penzijních fondů.

Z těchto důvodů tento návrh nikdy nepodpoříme, a pokud budeme součástí příští vlády, tak zajistíme, aby lidé v náročné kategorii, v rizikové profesi číslo tři mohli opravdu odcházet do dřívějšího nekráceného starobního důchodu. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. My jsme se vystřídali v řízení schůze Sněmovny.

Já jen, vážená paní poslankyně, protože jsme se vystřídali, tak vy jste dávala návrh na zamítnutí. To budeme hlasovat ve třetím čtení poté. To jenom pro pana zpravodaje, aby si to zaznamenal, jenom pro pořádek.

V tuto chvíli se nacházíme tedy v obecné rozpravě. S přednostním právem se... Ne, v tuto chvíli pokračujeme... (Poslanec Vojtko hovoří mimo mikrofon.) Ano, pokračujeme skutečně panem poslancem Viktorem Vojtkem. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Viktor Vojtko: Dobrý den, děkuji za slovo. Já jsem si nechal své delší vystoupení až teď do rozpravy, abych mohl i reagovat samozřejmě na to, co zde zaznělo ve vystoupení různých kolegů z opozice.

Já si dovolím shrnout základní kontext důchodové reformy, a to, kde vlastně jsme a proč jsme tady a proč projednáváme tento zákon. První z důležitých věcí je, že oproti původnímu návrhu důchodové reformy, který doputoval do Sněmovny v loňském roce a který byl velmi výrazným způsobem i tady ve Sněmovně změněn, tak nastala spousta změn, které samozřejmě vedly k tomu, že řešení pro náročné profese dává smysl udělat jiným způsobem. Jedna ze základních změn je v tom, že původní návrh počítal s tím, že poroste věk odchodu do důchodu výrazně rychlejším tempem, než jak to nakonec dopadlo. Je logické, že to se týká úplně všech, včetně náročných profesí. I v tomto kontextu je zřejmé, že zachovat úplně stejné tempo toho benefitu pro náročné profese ve stejném rozsahu by vlastně znamenalo, že v konečném důsledku půjdou do důchodu výrazně dříve, než jak to bylo i v tom původním vládním návrhu. To je první věc, kterou je potřeba si říct.

Druhá věc, my se tady pořád bavíme o náročných profesích, jako by to mělo být hned a zítra, ale náročné profese i tak, jak se počítá s tím, jak to je ve čtvrté kategorii, tak v principu se týkají především těch, kteří půjdou do důchodu po roce 2030. I stávající návrh řešení ve čtvrté kategorii rizik, který funguje na základě našeho I. pilíře, který je velmi solidární, tak funguje vlastně tak, že evidenci, na základě které je něco možné spočítat, máme deset let zpátky. Deset let zpátky odpovídá v té maximalistické variantě nějakým 2 200 směnám, a když se podíváte do původního návrhu zákona, 2 200 směn by znamenalo (o) patnáct měsíců dříve do důchodu.

Zároveň tady zaznělo, že se tím zmenšuje další důchod, který by tihle měli, ale vlastně princip toho výpočtu je stejný i u toho předdůchodu. Započítávají se tam odpracované roky a logicky, když někdo bude odcházet v náročné profesi dříve, tak se mu tam započítá méně odpracovaných let, než je tomu, kdyby dříve nešel. To je logické, takže se mu spočítá důchod vlastně úplně stejně a bude logicky nižší o ta procenta, která tady před chvílí zmiňovala paní poslankyně Šafránková.

Další důležitá věc je – a to tady zaznělo – po 4 400 směnách má být nárok na šedesát měsíců dřívějšího odchodu u čtvrté kategorie. To není pravda. Při 4 400 směnách, což odpovídá zhruba dvaceti letům práce v rizikovém prostředí, tak ten nárok je na třicet měsíců

dříve. To není šedesát měsíců. Teprve následně se k tomu postupně ty další měsíce napočítávají, takže celkový nárok na těch šedesát měsíců je při nějakých více než čtyřiceti letech odpracovaných. Když se podíváte na ty výpočty, které se týkají toho našeho návrhu, jak to řešit právě přes ten předdůchod pro třetí kategorii, tak to tempo je tam vlastně nastaveno téměř identicky. Ono to úplně přesně nejde, protože tady nepočítáme směny takovým způsobem, jako to je u té čtvrté kategorie, ale – a já za chvíli odpovím ještě panu kolegovi Hendrychovi, kolik let znamená nárok na předdůchod i v té průměrné výši důchodu, to jsme schopni z toho spočítat – ale každopádně prostě pořád se pohybujeme na stejných hranicích, to znamená zhruba deset let, patnáct měsíců. Více se postupně samozřejmě ten počet měsíců logicky zvyšuje.

Zároveň je potřeba si uvědomit, že u toho původního návrhu, který tady řada z vás tak velebí, tak to celé je postavené na solidaritě, na tom, že ti, kteří pracují v náročné profesi, tak solidárně dostanou peníze na svůj důchod od těch, kteří v této profesi nepracovali. Tak ten systém máme nastaven. Za mě otázka spíš možná filozofická, ale určitě na zamýšlení: jestli máme tímto způsobem takto solidárně přispívat někomu, kdo si tohle sám vybral o své vlastní vůli? Na druhé straně, kdo má nést ty náklady na to? Má to nést stát? Máme to rozložit mezi všechny plátce sociálního pojištění a státní rozpočet? Když se podíváme, jak vypadá deficit, co se týče důchodů, pohybujeme se aktuálně v desítkách miliard. Víme, že s demografickým stárnutím to bude ještě horší, takže máme to opravdu řešit tímto způsobem? Já jsem přesvědčen, že ne. Já jsem přesvědčen o tom, že odpovědnost za to, jakým způsobem si na ten důchod naspoří, tak má jednak zaměstnavatel a jednak to má ten samotný zaměstnanec.

Využití toho nástroje, který jsme tady zvolili, tak těm zaměstnancům umožňuje, aby si k tomu ještě spořili sami, tím pádem si ten čas můžou velmi výrazně zrychlit. Můžou si navýšit i tu částku oproti tomu povinnému příspěvku. Tohle všechno je něco, co u toho původního návrhu nebylo a zároveň to zjednodušujeme velmi výrazně tím, že ten nárok se vlastně vyřeší každý měsíc. Nepotřebujeme ho evidovat x let zpátky, nepotřebujeme s tím pracovat nějak složitě jinak, protože po měsíci práce ten člověk něco dostane.

Opět připomínám, u té čtvrté kategorie rizik to funguje tak, že pokud někdo neodpracuje alespoň těch 2 200 směn v rizikovém prostředí, tak se stane to, že nemá žádný nárok na odchod do důchodu dříve. Nic. Kdežto v tomto případě, pokud někdo i třeba pět let bude v takovémhle rizikovém prostředí pracovat, tak ten benefit jasně dostává. To si myslím, že je taky jako velmi podstatné i pro uvědomění si toho, jaký smysl to vlastně celé dává.

Ani ta první varianta u čtvrté kategorie není pro zaměstnavatele zadarmo. Přestože tam přispívají pět procent, stejně by to vedlo k deficitu v rámci důchodového systému, takže i v tomto směru ta čtyři procenta a to individuální spoření mají nepochybně poměrně velký význam a mají... Je to vlastně levnější řešení v konečném důsledku.

Chci také říct to, že během projednávání, jak jsme slíbili, tak jsme samozřejmě naslouchali námětům, požadavkům jak zaměstnavatelů, tak odborů. Nakonec paní předsedkyně Schillerová tady zmínila, že dává pozměňovací návrh a bude ho načítat, který sjednocuje tu hranici na čtyři procenta. Vlastně velmi podobný nebo stejný návrh byl schválen už rozpočtovým výborem jako výborový a byl právě na popud zaměstnavatelů, protože jim ta administrativa přijde samozřejmě v tomto případě jednodušší, což mají pravdu. Naše původní idea, proč to bylo rozděleno do těch dvou kategorií, tak byla taková, že pokud někdo samozřejmě pracuje méně v rizikovém prostředí, tak by měl ten příspěvek dostávat i nižší, ale nakonec je vidět, že to zaměstnavatelům zase až tolik nevádí.

Kolega Hendrych se tady ptal, kolik je nutno spořit, jak dlouho na to, aby dosáhl daný pracovník průměrného důchodu, nikoliv toho minimálního, který je potřeba pro předdůchod. Já jsem to rychle si spočítal, za nějakých základních výchozích předpokladů a využití trochu dynamičtější strategie, protože jsme tady přece jenom v dlouhém časovém horizontu, a nějakého základního dlouhodobého růstu hrubé mzdy, který tady máme, tak se dá říct, že

oproti těm zhruba deseti letům, které by to trvalo na ten minimální předdůchod, tak tohle by trvalo asi patnáct let, na těch patnáct měsíců.

Ale zase v okamžiku, kdy si ten pracovník bude dávat pětistovku navíc ze svého a k tomu ještě dostane státní příspěvek, tak si ten čas může výrazným způsobem zkrátit. To je další kouzlo tohoto opatření, protože je vysoce individualizované. Každý si tady vlastně může tu svoji strategii velmi jednoduše přizpůsobit oproti tomu, co je ve čtvrté kategorii a co by bylo řešení přes I. pilíř. Ale je to buď a nebo. Buďto dosáhnu 2 200 a něco mám, a nebo nedosáhnu, nemám nic. V tomto případě by to mělo i ty pracovníky vybízet k tomu, aby logicky měli nějakou péči o své vlastní zdraví, pracovali v takovém prostředí třeba pět let a pak si našli třeba ideálně nějakou jinou práci, která... nebo takové prostředí pracovní, které není pro jejich zdraví takové rizikové, protože přece tady nechceme, aby naši lidé v rámci takovýchto rizikových prostředí byli nemocní, umírali dříve a podobně. Chceme, aby pracovali v co nejlepším pracovním prostředí, takže proto i ten náklad pro zaměstnavatele je důležitý, protože to vytváří nějakou motivaci.

Taky bych tady chtěl opravit několik čísel. Po debatách, které jsme vedli na rozpočtovém výboru... Já opravdu upřímně za ty dotazy děkuji. Myslím si, že jsme se je snažili co nejlépe vypořádat. Samozřejmě připouštím, že tam některá data nejsou k dispozici a pravděpodobně by byla k dispozici velmi složitě. To, co určitě neplatí, je, že těch pracovníků ve třetí kategorii rizik je nějakých 120 000. Ten poslední údaj z Ministerstva práce a sociálních věcí je 98 909 a to jenom trochu vypovídá o tom, že ti, kteří odcházeli z těchto rizikových prostředí, tak buďto si tedy vybrali jinou práci, nebo už to jsou ti, kteří do toho důchodu šli za stávajících podmínek. Stejně by na ně to opatření prostě nemělo nějaký významný efekt.

Zároveň tady byly dotazy na to, jaké to má dopady. My jsme dopočítali za předkladatele, ačkoliv je to poslanecký návrh zákona, tak samozřejmě zpracování analýz má nějaké limity, ale dopočítali jsme nějakou maximalistickou variantu, nějakou variantu, která asi odpovídá blíže realitě. Určitě to není tak, že tady přihrajeme dvě miliardy penzijním společnostem. Já už jsem to říkal v prvním čtení, to jsou dvě miliardy, které budou mít ti lidé na svých účtech. To nejsou peníze penzijních společností. Penzijní společnosti... Ano, mají tyto peníze zhodnocovat, ale přece to není jejich zisk. Dokonce to mají majetkově odděleno. Penzijní společnost i když zkrachuje, tak ty prostředky, které mají ti střadatelé u ní, tak jsou vedeny vlastně samostatně, nejsou v majetku té společnosti, takže tohle je taky důležité. Ještě jednou to vypíchnu, ty dvě miliardy v maximalistické variantě jsou peníze, které ti lidé dostanou navíc.

Ale protože korektně souhlasím s tím, že řada zaměstnavatelů svým zaměstnancům přispívá na penzijní produkty, tak proto jsou tam dopočítány v těch dopadech, které jsme rozesílali i na žádost všem členům rozpočtového výboru, nějaké realističtější odhady. Ty realistické odhady jsou někde... 1,4 miliardy korun ročně, které by měli ti lidé dostat vlastně navíc oproti stávajícímu stavu. Je to také dopad navíc na zaměstnavatele a je to zároveň i nějaký přínos nebo příliv těch peněz, které by v těch penzijních společnostech na základě tohoto měly být.

Co ještě k tomu určitě chci říct, za mě je tohle řešení principiálně výrazně lepší a správnější. Přenáší odpovědnost na ty, kteří tu odpovědnost opravdu mají za své rozhodování. Dává jim významné možnosti, jakým způsobem s těmi penězi pracovat. Dává jim možnost dosáhnout toho, že opravdu budou moci odejít z nějaké ekonomické aktivity dříve. Netrestá je to za to, že odejdou dříve, jako je to třeba nebo může být za nějakých okolností u předčasného důchodu, kde se snižuje ta výměra. Zároveň to má dopad na to, že si nesmí přivydělávat další peníze nad určitou částku. Tohle všechno je tam otevřeno, takže za mě je to opravdu principiálně mnohem správnější řešení, a já za sebe kdybych mluvil úplně, tak já si myslím, že by to bylo lepší řešení obecně pro rizikové profese.

Máme tady i historické nastavení, ať už u záchranářů, kteří už tady byli taky zmiňováni, i když ne dnes, podnikových hasičů a jiných. Osobně si myslím, že tohle by prostě mohlo velmi výrazným způsobem ten systém zjednodušit a zpřehlednit.

Tolik asi k těm základním vyjádřením je snad i odpovědí na některé z těch otázek, které tady zazněly.

Zároveň bych rád představil v rámci tohoto svého proslovu i pozměňovací návrh, který předkládám a budu ho... se k němu přihlašovat v rámci podrobné rozpravy. Tento pozměňovací návrh pod číslem sněmovního tisku (dokumentu) 6654 posunuje datum účinnosti zákona na 1. 1. 2026. Ten důvod je vcelku zřejmý. Protože jsme vlastně neschválili ten původní návrh v takzvané devadesátce, ve zkrácené lhůtě, tak je logické, že než doběhne legislativní proces, tak termín 1. 7. 2025, který byl původně navržen, tak je zcela nerealistický. V tom také souhlasím, v tom, co tady zaznělo ze strany opozice. Tento posun na 1. 1. 2026 by měl být dostatečný na to, aby se na něj mohli jak zaměstnavatelé, tak samozřejmě výrobci softwaru a podobně dostatečným způsobem připravit.

Tolik asi za mne v tuto chvíli. Uvidím, jestli se ještě nějak rozvine debata, případně se budu snažit dál odpovídat. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. My pokračujeme v obecné rozpravě. V tuto chvíli s faktickou poznámkou pan kolega Igor Hendrych, který se přihlásil. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Igor Hendrych: Tak děkuji za slovo. Jenom stručně, protože na to nemám ani příliš mnoho času. Bylo tady toho řečeno hodně, možná se pak přihlásím ještě jednou.

Bylo by dobré, kdybychom si připomněli vlastně i jeden takový základní kámen našeho sporu s vládní koalicí ohledně důchodové reformy a to je věk odchodu do důchodu, který se měl navyšovat nad 65 let, nebo navýšil se tedy mírnějším tempem. Pan kolega Vojtko, vaším prostřednictvím, o tom tady hovořil, že původně to mělo být o čtyři měsíce, nyní je to o dva, i když to takhle neformuloval, ale víme to. Ale je třeba říct jednu věc. Ministerstvo zdravotnictví ve svém vyjádření a v rámci mezirezortu řeklo jasně, že navyšovat věk odchodu do důchodu nad 65 let – přímo to tam takhle bylo – není možné, protože zdravotní stav populace na to není připraven. Pan ministr Válek tady několikrát byl v průběhu projednávání a nikdy se k tomu nevyjádřil, respektive poprvé se k tomu přiznal, že to je jeho vyjádření, a tak dál. Je to významný člen vládní koalice. To je zásadní spor, takže říkat, že my jsme to vlastně zmírnili a nic se neděje, přitom že v podstatě zdravotníci – a tady se nejedná jenom o samotného ministra, ale i o lidi, kteří se tím zabývají skutečně v rovině vědecké, odborné – tvrdí, že to není možné i z toho důvodu, že v podstatě všechny statistiky říkají, že v České republice – dostupné statistiky – se dožívají lidé ve zdraví pouze 62 let přibližně, teď to hodně průměruju, takže v podstatě tenhle argument opravdu nemůžu přijmout, že my v podstatě bychom to strašně zmírnili a že se vlastně nic nestalo. Už mám jenom půl minuty, takže se asi přihlásím znovu.

Potom mám ještě výhradu vůči tomu, že v podstatě jestli to je, nebo není solidární a že ta věc je v podstatě na straně lidí, že si dobrovolně zvolili tu profesi. Já si myslím, že celý důchodový systém je založený na solidaritě. To bychom tady mohli skutečně filozoficky přemýšlet nad tím, jestli to je dobře, nebo špatně. Já jsem přesvědčený o tom, že je to dobře, a tvrdit, že zrovna oni v podstatě tím, že si to zvolili, tak mají nést náklady... Ta společnost potřebuje i tyhle ty profese. Přihlásím se ještě jednou. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji, děkuji za dodržení času. V tuto chvíli je ovšem do obecné rozpravy přihlášena má ctěná kolegyně Lenka Knechtová a poté se připraví pan poslanec Jiří Navrátil. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Lenka Knechtová: Vážený pane místopředsedo, děkuji za slovo. Já bych také ráda přednesla příspěvek, protože po vystoupení pana Vojtky je vlastně jasné vidět, jakou salámovou metodou tahle vláda v podstatě postupuje.

Tak nejdřív jsme tady měli úžasnou a skvělou důchodovou reformu, která byla perfektně vypracovaná se všemi stanovisky, byla k tomu úžasná prezentace, a najednou nám z toho vypadly náročné profese, takže teď tady máme v druhém kole nějaký dodatek, který se to snaží upravit nebo vymyslet nějaký způsob, jak bychom to řešení dále posunuli do života, a ještě si to vlastně pochválíme, takže já bych za klub hnutí ANO vyjádřila k předloženému návrhu zásadní nesouhlas, protože vlastně ukládáme firmám povinnost přispívat na penzijní spoření zaměstnanců v náročných profesích a v podstatě stát se zříká jakékoliv odpovědnosti za toto téma. Tento návrh je dle mého názoru nesystémový a nespravedlivý vůči zaměstnavatelům a ve výsledku vlastně neochrání i samotné zaměstnance, tak jak si to předkladatelé slibují. Proti návrhu, samozřejmě připomenu, se vymezili jak zástupci podnikatelů, tak odborů, proto vlastně tady uvádíme do života nějaké další vylepšení a další pozměňovací návrhy.

Měli bychom si položit otázku, zda je správné přenášet veškerou odpovědnost na zaměstnavatele. Kromě toho je potřeba si uvědomit, že není zaměstnavatel jako zaměstnavatel. Co si může dovolit velká korporace, nemusí zvládnout firma, která zaměstnává jenom pár zaměstnanců. Mnozí zaměstnavatelé... lidi pracují v podmínkách, kde působí ty rizikové faktory, které jsme tady už mnohokrát vyjmenovali – a to je hluk, vibrace, zápach, fyzická zátěž – a ti si samozřejmě uvědomují, že tu situaci je potřeba řešit. Uvědomme si také, že spoření na předdůchod předpokládá, že takový zaměstnanec odejde z trhu práce dřív. To taky znamená v některých odvětvích, jako je třeba stavebnictví, že zaměstnanci budou odcházet dříve a je otázka, kde zaměstnavatelé potom budou zase nacházet tu adekvátní náhradu.

Také odbory nepovažují navržené řešení zvýhodnění některých zaměstnanců pracujících ve třetí kategorii náročných profesí za dostatečné, a jak už tedy bylo zmíněno, dochází k nějaké debatě, abychom tohleto ještě vyřešili. Zástupcům podnikatelů se nezamlouvá zvýšení administrativní a finanční zátěže a bohužel tady se vracíme k té diskutabilní praxi přenosu povinností státu v oblasti sociálního zabezpečení na zaměstnavatele.

Dále bych taky ráda uvedla, že předložený návrh zákona zavádí pro zaměstnavatele řadu nových povinností, které s sebou nesou již zmíněné administrativní náklady. Kromě nových povinností přímo spojených s finančními příspěvky na produkty spoření na stáří by museli zaměstnavatelé měnit také interní procesy a přizpůsobovat systémy pro evidenci směn a příspěvků, takže není to úplně jednoduchá materie, bude to vyžadovat ze strany zaměstnavatelů i zaměstnanců pozornost.

Prakticky nastane to, že podnik bude muset zaměstnance informovat, že mají na příspěvek nárok, lidé budou muset firmě nahlásit, že spoření chtějí, dodat číslo účtu, penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření. Od dalšího měsíce po nahlášení by tak měli peníze začít dostávat. Pokud by zaměstnavatel neplatil, hrozila by mu pokuta až dva miliony korun. Kdyby nevydal o příspěvku pracovníkům potvrzení, sankce by pak činila 200 000 korun. Tyto případy má řešit inspekce práce.

Takže tak jak jsme si tady řekli, k tomu návrhu samozřejmě nemáme RIA a je otázka, kterým propočtům tady kdo budeme věřit.

Taky bych se chtěla zastavit u usnesení výboru pro sociální politiku, které tady bylo citováno, z 2. dubna 2025 ze 62. schůze, které tedy doporučuje Poslanecké sněmovně vyslovit nesouhlas s návrhem poslanců, sněmovní tisk 894.

No a znovu mi to nedá, apelovat tady už po několikáté na pana ministra zdravotnictví, protože si myslím, že ten při debatě o důchodové reformě vůbec nevystoupil a vlastně v současné době stále není přítomen v sále. Určitě by k tomu měl co říci, protože když vidíme tu situaci v terénu, tak mnozí pracující nejen v náročných profesích se potýkají s těžkým zdravotním stavem, a to už ve věku od padesáti let. Ministerstvo práce a sociálních věcí nedokázalo, a není to ani nikde v důvodové zprávě k vaší důchodové reformě, říci, proč vybralo právě ta čtyři rizika – a to je chlad, teplo, těžká břemena a vibrace – proč z těch třinácti rizik vybralo pouze tato čtyři. Byli jsme odkazováni na Ministerstvo zdravotnictví a na paní hlavní hygieničku. Myslím si, že pan ministr zdravotnictví, pan ministr Válek, by určitě měl k tomuto tématu vystoupit.

Nechci polemizovat s argumentací předkladatelů, protože jak již vyplynulo z debaty v prvním čtení, máme na řešení náročných profesí každý jiný názor a souhlasím s tím, že je to legitimní. Naše představy, jak řešit důchodové zabezpečení těchto lidí, se rozcházejí. Co nelze zpochybnit, je řešení náročných profesí v rámci parametrů u důchodů, kdy jste vlastně načetli ten pozměňovací návrh, a myslím si, že jestli se budeme bavit o 120 000 lidí nebo jenom o 90 000 lidí, pořád je to velká skupina lidí, kterou bychom nějakým způsobem měli mít na paměti a věnovat jí pozornost.

Taky jsem se chtěla zmínit o tom, že vlastně bavíme se pořád jenom o takových těch náročných profesích, co se týká nějakého těžkého pracovního výkonu, ale vůbec se tady třeba nezmínily sociální služby nebo zdravotnictví, které... Taky nějakým způsobem se jich tohleto téma dotýká. Je potom otázka, jaký to bude mít dopad na státní rozpočet.

Ráda bych vás požádala o podporu dvou pozměňovacích návrhů, které tady už představila moje ctěná kolegyně, paní předsedkyně klubu Alena Schillerová, a to... Je to pozměňovací návrh číslo dokumentu 6656 – pozměňovací návrh, který se věnuje zrušení dvou pásem zvýšení povinného příspěvku zohledňující počet odpracovaných směn, tam je to především z toho důvodu, abychom zamezili té zvýšené administrativě – a 6655, kdy se zamýšlíme nad tou účinností a náš návrh... Podporujeme návrh od 1. července 2026. Děkuji za podporu pozměňovacích návrhů.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. V tuto chvíli je na řadě pan kolega Jiří Navrátil a připraví se pan ministr Marian Jurečka. Prosím.

Poslanec Jiří Navrátil: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji vám krátce představit pozměňovací návrh k zákonu o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří, který podávám společně s kolegy a kolegyněmi z výboru pro sociální politiku, Pavlou Pivoňkou Vaňkovou, Viktorem Vojtkem, Martinem Dlouhým a Janem Bauerem, označený jako sněmovní tisk (dokument) 6580.

Jako jeden z předkladatelů zákona o povinném příspěvku na produkty spoření, sněmovní tisk číslo 894, jsem po společném jednání se zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí a kolegy z výboru došel k závěru, že je třeba změnit správní úřad, který bude kontrolovat dodržování povinností uložených zaměstnavatelům. V návrhu zákona podle

sněmovního tisku číslo 894 je kontrola dodržování povinností uložených zaměstnavatelům a projednávání přestupků za porušení těchto povinností svěřena státnímu úřadu inspektorátu práce a v návaznosti na to se rozšiřuje působnost tohoto správního úřadu v § 7 odst. 4 a v § 9.

V našem pozměňovacím návrhu se kontrola nad dodržováním plnění povinností zaměstnavatelů vyplývajících ze zákona o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří namísto Státnímu úřadu inspekce práce a oblastním inspektorátům předává na Územní správy sociálního zabezpečení, neboť tyto povinnosti zaměstnavatele budou úzce souviset se správným stanovením vyměřovacího základu pro odvod pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Výše povinného příspěvku se totiž odvozuje právě od tohoto vyměřovacího základu, přičemž kontrola plnění povinností v oblasti pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je právě v kompetenci Územních správ sociálního zabezpečení již nyní.

S tím také neoddělitelně souvisí kompetence projednávat přestupky za porušení povinností zaměstnavatele, vyplývající ze zákona o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří. Tyto povinnosti nejsou přitom nijak administrativně náročné a logicky plynou z uvedené základní povinnosti. Navíc tyto povinnosti nejsou pro zaměstnavatele nové, neboť obdobné povinnosti zaměstnavatelé již plní v souvislosti se slevami na pojistném na sociálním zabezpečení, takže zaměstnavatelé tyto povinnosti již znají a plní je.

Děkuji všem, kteří tento logický pozměňovací návrh podpoří ve třetím čtení při hlasování. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taky děkuji, pane poslanče. Poslední, kdo je přihlášen do obecné rozpravy v tuto chvíli, je pan ministr Marian Jurečka. Prosím, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Vážené kolegyně, kolegové, já si dovoluji také v obecné rozpravě okomentovat pozměňovací návrh, který jsem nahrál k tomuto tisku. Jde o posun účinnosti změny výplatního období důchodů, které se vyplácí Českou správou sociálního zabezpečení.

Tady byl nahrán tedy pozměňovací návrh pod sněmovním dokumentem číslo 6552. On je připraven na základě žádosti České správy sociálního zabezpečení a jde o to, že my jsme v roce 2023 zákonem č. 321 schválili změnu výplatního období, kdy se z výplaty důchodu na takzvaný klouzavý měsíc – to jest ode dne splátky důchodu v jednom měsíci do dne předcházejícího dni splátky v následujícím měsíci – má přejít na výplatu na kalendářní měsíc, to jest tak, jak je tomu u ostatních plátců důchodů, tedy výplata na kalendářní měsíc je jednodušší, srozumitelnější a odpadnou též doplatky důchodů při lednové valorizaci.

Ten stávající systém provádění důchodové agendy je již zastaralý a ta změna výplatního období v původním termínu, která měla nastat tedy od července 2025, nám neumožňuje, abychom toto, co zákon říká, byli schopni technicky naplnit, protože ten moderní systém, který měl být na to aplikován, tak vlastně se nám ho ještě nepodařilo dokončit, tak abychom mohli od 1. července s jistotou, garancí správně, spolehlivě tuto změnu garantovat. To znamená, změna toho výplatního období měla být dělána v rámci takzvané elektronizace důchodové agendy, takzvaný systém EDA. Tady máme prostě určité zpoždění a nejsme to schopni od toho 1. července 2025 realizovat.

Týká se to tří a půl milionu důchodců, a nelze tedy riskovat nějaké komplikace. Tak proto načítám tento pozměňovací návrh, kdy bychom tuto úpravu posunuli ještě o dva roky, takže to je tento pozměňovací návrh. Přihlásím se k němu v podrobné rozpravě. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji, pane ministře. V tuto chvíli ještě s přednostním právem v obecné rozpravě paní kolegyně Olga Richterová, která se hlásí. Máte slovo, paní místopředsedkyně.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuju pěkně. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych ráda navázala na to téma zajištění na stáří s tím, že to, jak dnes fungují penzijní fondy v Česku, bohužel není pro české střadatele výhodné a pro české občany atraktivní. Je to vidět i na číslech, lidé si přestávají spořit, lidé vidí, že jim penzijní fondy nevynášejí. Možná nevědí, že nevynášejí i ve srovnání s ostatními zeměmi OECD, úplně nejhůř ze všech. V celém OECD jsme, co se týče penzijních fondů a jejich výnosů, v Česku nejhorší.

To je důvod, proč tady za Piráty předkládám dva pozměňovací návrhy. Týkají se toho, aby prostě české penzijní fondy střadatelům normálně vynášely při průměrné úložce 2 000 korun měsíčně za úspory v době těch zhruba třicet let klidně i ve finále o půl milionu korun víc.

Co je podstata našeho návrhu? Je to za prvé snížení poplatků u všech fondů. Tak, jak jsou v Česku nastavené správní poplatky, jsou prostě přehnaně vysoké. V naprosté většině jiných zemí zvládají penzijní fondy spravovat ten majetek a ty vklady za mnohem menší náklady, takže ty správní poplatky, to, co jde na režii, na provoz těch fondů, chceme, aby se snížily, a navrhujeme – a je to po zapracování připomínek Ministerstva práce a sociálních věcí, návrh poměrně asi prostý, a sice sjednotit poplatky všech penzijních fondů včetně transformovaných na jednotnou úroveň 0,4 procenta za správu a 10 procent ze zisku. U konzervativních fondů, to znamená snížení z 0,8 procent na to navrhované 0,4, u dynamických a vyvážených fondů to je snížení přibližně o polovinu.

Ale – a to je to podstatné – co to znamená pro běžného občana? Po třiceti letech spoření v dynamickém fondu získá střadatel, když ukládá každý měsíc 2 000 korun, zhruba toho půl milionu, 482 000 korun navíc. Takhle jsme počítali, abychom mohli dát konkrétní číslo, co ta změna, zdánlivě malá, z 0,8 na 0,4 procenta, znamená právě při tom dlouhodobém spoření. Je to půl milionu a to znamená klidně o 2 000 korun měsíčně více k penzi. To je razantní rozdíl a je to pouze dané, když započítáme snížení těch správních poplatků.

Podstatné, i po takovéto změně zůstanou poplatky stále násobně vyšší než u těch zavedených zahraničních fondů a ano, ty švédské penzijní fondy, které mají jaksi delší tradici, tak je ale potřeba si říct, ty si účtují pouze 0,1 procenta, takže ještě zásadně méně, než je ten náš návrh. Švédské penzijní fondy si taky neúčtují žádné další všimné za ten výnos. Ano, uvědomujeme si, že ty české fondy spravují méně peněz – i když máme třeba stejně obyvatel jako Švédsko, takže tam je potenciál dostat se na tu švédskou úroveň – ale právě proto jsme to navrhli stále v takovém štedřejším módu, aby fondy měly dostatečný prostor pro kvalitní služby a současně aby prostě lidé byli motivovaní si přes penzijní fondy spořit, protože jinak se na to postupně populace asi vykašle, jak je to vidět z úbytku střadatelů.

Druhá věc je, lidé vidí – kromě toho, že jsme tedy nejhorší v OECD, co se týče penzijních fondů – že prostě jsou tam i velice přísná investiční pravidla, takže předkládáme za Piráty ještě druhý návrh, uvolnit ta velmi přísná pravidla. Dneska tedy ta ztráta většiny fondů

není způsobena jenom vysokými poplatky, ale i příliš svázanými pravidly pro možné investování.

Co navrhujeme? Aby konzervativní fondy mohly investovat až 30 procent svého portfolia do akcií. Co to znamená? Stále to je konzervativní přístup. Když dám srovnání, Nobelova nadace, což je nadace, která financuje Nobelovu cenu, tak ta má v akciích 55 procent majetku a cílem Nobelovy nadace samozřejmě není nějaký krátkodobý, riskantní výnos, ale dlouhodobá nezávislost, uchování majetku pro příští generace, pro to dlouhodobé fungování Nobelovy ceny. Takže my jsme navrhli opravdu velmi konzervativně těch 30 procent portfolia a jako možnost investování do akcií, žádnou povinnost.

Stejně tak chceme, aby vyvážené a dynamické fondy mohly investovat 10 procent portfolia do private equity a do startupových fondů. Jasně, poměrně nedávno jsme schválili tady ve Sněmovně tu možnost investovat až 20 procent portfolia do nemovitostních fondů, takže ten návrh – 10 procent alokace do private equity a venture kapitálu – je prostě konzervativnější, opatrnější, nicméně i tak by tahle opatrná dávka investiční svobody mohla přinést až, odhadujeme, 20 miliard korun do těch perspektivních oblastí, což může být klidně i třeba český obranný průmysl, kde je dneska velký zájem a kde se domníváme, že státní půjčky a garance prostě stačit nebudou.

No a závěrem, ano, je to poměrně velká věc, ano, bylo by ideální, aby něco takového předložilo ministerstvo, ale prostě za ty obrovské dlouhé roky, kdy se tady platí ty velké správní poplatky penzijním fondům, ministerstvo s tímto nepřišlo. Jednali jsme od roku 2022 na té pracovní i politické rovině, ale prostě k žádnému návrhu reformy těch zaostávajících penzijních fondů nedošlo.

Ano, teďka se tady projednává vládní návrh, který má penzijním fondům povinně přivést nové klienty, ale přitom vůbec neřeší ty jejich základní vstupní problémy, takže to, co nám za Piráty vadí, že to vlastně žene lidi povinně do penzijních fondů, které přitom fungují nejhůře ze zemí OECD, u nás, to je něco, s čím se prostě nemůžu smířit.

Já bych se ráda tady řečnický optala. V námitkách, které byly ve výboru, v námitkách, které zněly ze strany ministerstva, pokud vím, financí, že snížení poplatků by mohlo výnosy těch důchodových fondů pro střadatele ještě snížit, tak ta otázka zní, jak by to mohlo ty výnosy ještě snížit, když už teď jsme poslední ze zemí OECD.

O co nám jde dlouhodobě, je prostě, aby postupně začaly ty výnosy, ty příjmy pro střadatele růst, aby se konečně lidem reálně vyplácelo spořit si na penzi, aby jim inflace ty peníze nesežrala, a nijak neohrožujeme fungování fondů. I po snížení těch poplatků, pokud náš návrh bude podpořen, zůstanou dynamickým fondům poplatky 1 procento ročně, těm vyváženým přibližně 0,8 až 1 procento. To je stále několikanásobek toho, co si účtují podobné fondy v zahraničí.

Já si myslím, že tím tématem dnešní debaty má být prostě podstata věci, to je důstojné zajištění na stáří, ochrana úspor občanů. Když ministerstvo nepomohlo, když ignorovalo naše námitky, že naše penzijní fondy nepůsobí dostatečně efektivně, nefungují tak, aby střadatelé dostali maximum toho, co mohou dostat, tak nabízíme pomocnou ruku. Předkládáme dva úplně konkrétní návrhy a věřím, že nezískají-li vaši podporu, tak získají aspoň vaši pozornost, protože tahle změna je prostě zásadně potřeba. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku pana předkladatele Viktora Vojtky. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Viktor Vojtko: Děkuju. Ač to téma považuju taky za velmi důležité, tak nepovažuju za úplně vhodné, abychom to přiřazovali pozměňovacím návrhem konkrétně k tomuto zákonu. Ač se spoustou věcí, které tady zazněly, bezesporu souhlasím, tak ta poplatková politika si myslím, že si zaslouží poměrně detailní debatu, protože může mít jak ty pozitivní, tak ty negativní dopady.

Já bych jenom rád uvedl na pravou míru v této faktické poznámce jednu věc. To srovnání OECD, já ho mám celkem pečlivě nastudováno. Ano, vycházíme tam nejhůře, ale je potřeba chápat také to, z čeho to vychází. Jsou to data, která, pokud si pamatuju dobře, tak jsou možná pět let stará, zároveň ta situace i v té době – a od té doby už se to trochu změnilo – tak je taková, že velká část těch prostředků je v takzvaných transformovaných fondech – to znamená penzijní připojištění – tam ten výnos opravdu je mizivý a v reálných číslech by byl určitě jako poměrně výrazně záporný.

To, co je jinak, tak je, že od té doby došlo k celkem už významnému přesunu těch prostředků z penzijního připojištění do doplňkového penzijního spoření, které má ty tři strategie, které tady byly zmíněny – konzervativní, vyváženou a dynamickou – a když se podíváme na výsledky těch dynamických fondů, které opravdu strukturou hodně odpovídají tomu, jak fungují penzijní fondy jinde ve světě, tak tam si troufnu říct, že ta výkonnost bude velmi podobná. To znamená, my tady máme něco, co funguje, a já se prostě... Za sebe nejsem úplně schopen říct (Předsedající: Čas, pane poslanče.), že do toho máme takto jednoduše prostě zasáhnout pozměňovacím návrhem. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: S faktickou poznámkou se hlásí z místa paní kolegyně Richterová. Prosím, vaše dvě minuty.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Právě proto jsme to nahrávali na výbor, aby to proběhlo i tou věcnou diskusí, proto jsme zohledňovali ty připomínky ministerstev, a proto jsme na to dlouhodobě upozorňovali. To samozřejmě není nová věc, že ty české správní poplatky v penzijních fondech jsou prostě obrovsky vysoké a v tom srovnání to vychází české střadatele opravdu draho.

Proč se to hodí do téhle diskuse? No protože ten dnešní návrh žene lidi do toho, je to i v samotném návrhu zákona, je to návrh zákona o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří. Takže když má někdo povinně si spořit na stáří, tak přece musí stát zajistit, aby ty úspory se mu opravdu maximálně vyplátily, aby to nepožral provoz těch fondů, aby to pro ně nebylo přehnaně výhodné. Když vidíme to srovnání, když vidíme ta prostá čísla na správu poplatků, tak jasně, mění se to. Můžeme si tady pinkat sem a tam debatu o tom, že ti, kdo se posunuli do toho doplňkového spoření, že jsou na tom líp a tak dále, můžeme k tomu vyzývat, ať to lidi dělají.

Ale furt to nemění nic na podstatě věci, a sice že ty samotné správní poplatky jsou prostě přehnaně vysoké. V tom mezinárodním srovnání, to je vidět úplně jasně. Co je druhá věc, ty investiční možnosti, to omezení, kam mohou ty fondy investovat, je tak přísné, tak úzké, že i drobné rozvolnění může přinést obrovské zisky. Jasně, můžete na to mít různý názor, ale ten fakt, že pro české střadatele nejsou dnes úspory v penzijních fondech výhodné, lidé to vidí, a proto se do nich nehrnou, to je prostě fakt. My bychom rádi, aby se podařilo ho změnit. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taky děkuji. S faktickou poznámkou Igor Hendrych. Prosím, pane poslanče, vaše dvě minuty.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo. Jenom stručně, já jsem nedopověděl všechno.

Já jsem rád, že tady zazněl aspoň nějaký hrubý výpočet, který tady prezentoval pan poslanec Viktor Vojtko, že vlastně, ale... Možná jsem přeslechl něco a rád bych, aby mi to možná ujasnil, že na ten průměrný důchod, který je dneska cca těch 21 000, tak že je třeba spořit patnáct let v dynamických fondech, bylo to tak řečeno, ale přeslechl jsem, na jakou dobu. Na těch patnáct měsíců? (Poslanec Vojtko přitakává.) Těch 15 měsíců. No, tak je to poměrně dlouhá doba. Ne všichni budou spořit v dynamických fondech, to je logické, takže nenecháme to v tom v uvozovkách extrému, někteří nebudou tak odvážní. No, a těch patnáct let je poměrně dlouhá doba a v podstatě to odpovídá tomu, co jsem tady říkal. Je to opravdu běh na dlouhou trať a těch lidí... V podstatě by měli začít dneska už v padesáti, a ti, co jsou starší, tak mají tady v tomhleto smyslu problém.

Jinak já jsem tady sice neargumentoval tím, že – to říkal někdo jiný, já už nevím kdo – že tedy ty dvě miliardy v podstatě jsou od lidí a že z toho ty fondy nic nemají. Z té debaty, kterou jste tady měl s paní místopředsedkyní, jasně vyplynulo, že to tak úplně není, že samozřejmě za tu správu a tak dál nějaká odměna je a není zrovna nízká, ale já jsem tady tímhleto neargumentoval. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. S faktickou poznámkou se již nikdo nehlásí, ani v obecné rozpravě, nevidím ani nikoho z místa, tím pádem končím obecnou rozpravu.

Poprosím o případná závěrečná slova pana předkladatele, jestli je zájem? Není. Pan zpravodaj? Také vidím, že není.

Vrácení návrhu zákona garančnímu výboru k novému projednávání dán nebyl, že ne, pane zpravodaji? Nebyl.

Tím pádem zahajuji podrobnou rozpravu a připomínám, že pozměňovací návrhy a jiné návrhy přednesené v podrobné rozpravě musí být vždy odůvodněny. O slovo se přihlásili následující poslanci: nejdříve pan poslanec Martin Dlouhý. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Martin Dlouhý: Dobrý den, děkuji za slovo. Já se přihlásím k návrhu pod číslem 6563, který jsem odůvodnil v obecné diskusi a týká se toho, aby zaměstnavatel neplatil v určitých případech dvakrát, to znamená do státního i do soukromého systému. Děkuji za slovo.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. Paní poslankyně Alena Schillerová se hlásí do podrobné rozpravy. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já se hlásím ke dvěma pozměňovacím návrhům. První je vložen pod číslem 6655, je to pozměňovací návrh poslanců Aleny Schillerové, Aleše Juchelky, Lenky Knechtové a Jany Pastuchové a odůvodnila jsem ho v obecné rozpravě, stejně tak jako pozměňovací návrh, ke kterému se dále hlásím, pod číslem... vložený do systému pod číslem 6656, opět poslanců Aleny Schillerové, Aleše Juchelky, Lenky Knechtové a Jany Pastuchové. Taktéž byl odůvodněn v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. Paní kolegyně Olga Richterová je další na řadě v podrobné rozpravě. Prosím.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuju pěkně. Já tedy načítám dva pozměňovací návrhy, jeden s číslem 6611, druhý s číslem 6640. Jenom shrnu, ty české penzijní fondy jsou za vysoké poplatky a příliš konzervativní portfolia kritizovány opakovaně i třeba Národní rozpočtovou radou, ta naposled ty vysoké poplatky kritizovala v roce 2023, pokud vím. Ten průzkum, to srovnání mezi zeměmi OECD, které zmiňoval i pan poslanec Vojtko, i já předtím, to se provádělo v letech 2013 až 2023. Tady to jsou data, z kterých vycházelo to srovnání, takže to nejsou nějaká zastaralá data.

Co se týče opravdu i toho doporučení naší Národní rozpočtové rady, tak na obě míří ty naše pozměňovací návrhy: 6611, to jsou ty správní poplatky, ať jsou prostě nižší. Takhle jednoduše, že jsou ty vysoké poplatky opravdu bariérou, že to není výhodné pro české střadatele. To je něco, co říkají i jiní čeští odborníci, než jenom že my to vidíme politicky, že je to potřeba změnit. Ten dokument 6640, to je pozměňovací návrh mířící právě na tu paletu investičních možností – zdůrazňuju, možností – pro fondy, ne povinností, ale možností. Není to zdaleka tolik, jak by třeba investovala Nobelova nadace, ale je to prostě jenom doplnění toho portfolia o možnosti, které dnes vůbec nemají. Zdůrazním zase, že Národní rozpočtová rada přesně tohle měla na mysli, když říkala, že ta portfolia jsou dnes přehnaně konzervativní. Děkuju za zvážení.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. V tuto chvíli je na řadě v podrobné rozpravě pan předkladatel Viktor Vojtko. Prosím.

Poslanec Viktor Vojtko: Děkuju za slovo. Já se chci přihlásit ke svému pozměňovacímu návrhu, který je pod číslem sněmovního tisku (dokumentu) 6654. Zdůvodnil jsem ho v obecné rozpravě a jedná se o změnu účinnosti na 1. 1. 2026. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. Pan poslanec Navrátil je v tuto chvíli na řadě v podrobné rozpravě. Prosím.

Poslanec Jiří Navrátil: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já se hlásím k sněmovnímu tisku pozměňovacího návrhu pod číslem 6580. který jsem taktéž odůvodnil

v podrobné rozpravě. Týká se kontrol dodržování povinností zaměstnavatelů, kdy se tato kontrola předává ze Státního úřadu inspekce práce na Územní správy sociálního zabezpečení. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. Taktéž v podrobné rozpravě pan ministr Marian Jurečka. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, já se hlásím k sněmovnímu dokumentu číslo 6552, který jsem v obecné rozpravě odůvodnil. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. Ještě z místa se hlásí v podrobné rozpravě paní kolegyně Šafránková. Prosím.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji. Já se hlásím pro jistotu ke svému návrhu na zamítnutí a prosím pana zpravodaje, aby si ho poznamenal. Děkuju.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, taktéž děkuji. V tuto chvíli už se nikdo nehlásí, já končím podrobnou rozpravu.

Případné hlasování o návrzích... Nebyl žádný návrh, pane zpravodaji, dán? (Zpravodaj souhlasí.)

Tím pádem já končím druhé čtení tohoto návrhu zákona. Děkuji všem.

Otevírám

3.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 909/ – druhé čtení

Z pověření vlády předložený návrh zákona uvede ministr průmyslu a obchodu Lukáš Vlček. Já tady nevidím pana ministra Vlčka v tuto chvíli. Mám zprávu, že pan ministr Vlček už běží. (Poznámky z pléna: Není přítomen žádný člen vlády.) Tak já v tuto chvíli vyhlásím přestávku v době dvou minut. (Ministr Vlček vbíhá do sálu. Přítomný je i ministr Jurečka.) Už je tady. (Poznámka ministra Jurečka mimo mikrofon.)

Ale pan ministr Vlček tady není jako předkladatel zákona, ano, pane ministře Jurečko? (Směje se.)

Tak jo, tak já to беру zpět. Pan ministr dorazil, takže já vás poprosím, abyste se ujal slova, pane ministře.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Lukáš Vlček: Pane předsedající, já vám děkuji. Omlouvám se kolegyním, kolegům za pozdější příchod. Každopádně tedy dovoluji, abych krátce uvedl pokračování druhého čtení zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů, zákon o poštovních službách. (Reakce z pléna.) (nesrozumitelné?)

Dovolte mi jenom krátce připomenout samotný obsah této novely, která aktualizuje nebo novelizuje tento zákon, kde poslední novelizace proběhla v roce 2012, a to hlavně v souvislosti s dokončením liberalizace evropského poštovního trhu, který tedy od té doby prošel celkem významnými změnami, hlavně pak v otázce poklesu tradičních listovních zásilek, spojených s digitalizací a růstem balíkových zásilek a rozvojem elektronického obchodu.

Tou hlavní, klíčovou navrhovanou změnou této normy je tedy zvýšení maximálního limitu roční úhrady čistých nákladů spojených s poskytováním základních poštovních služeb držiteli poštovní licence ze státního rozpočtu, a to ze stávající jedné a půl miliardy na dvě miliardy.

Dále pak se mění podmínky v otázce cash flow s tím, že tato norma upravuje možnosti čerpání takzvaně předběžných čistých nákladů, a to ze stávající pololetní na čtvrtletní frekvenci. Tato změna by tedy měla přispět ke zlepšení cash flow držitelem poštovní licence.

Další důležitou oblastí, kterou ještě připomenu, je, že novelou jsou upravovány procesy spojené s udělováním, přechodem a změnou poštovní licence. Tyto úpravy mají garantovat, aby v době změn, které na trhu poštovních služeb probíhají z hlediska subjektů, které na něm působí, byla vždy zajištěna kontinuita poskytování základních poštovních služeb.

Připomenu, že tímto tiskem se 20. března zabýval hospodářský výbor, kterému jako jedinému byl přikázán. Dále pak z pohledu pozměňovacích návrhů tak na tomto hospodářském výboru nebyly ve stanoveném termínu předloženy žádné písemné pozměňovací návrhy, následně ale byl předložen pozměňovací návrh pana poslance Hellera, který podle našeho názoru však s ohledem na obsah věcně nesouvisí, a pana zpravodaje Munzara s legislativně technickými úpravami. Víím, že od té doby ještě tam přibýly nějaké pozměňovací návrhy, které tedy nepochybně budou odůvodněny.

Tolik moje základní slovo a děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. My jsme návrh v prvním čtení přikázali k projednávání hospodářskému výboru jako výboru garančnímu. Usnesení výboru bylo doručeno jako sněmovní tisk 909/1.

Nyní prosím, aby se ujal slova zpravodaj hospodářského výboru, pan poslanec Vojtěch Munzar, informoval nás o projednání návrhu ve výboru a případné pozměňovací návrhy odůvodnil. Prosím.

Poslanec Vojtěch Munzar: Děkuji, pane předsedající. Ještě jednou dobrý den, kolegyně a kolegové. Hospodářský výbor se tímto návrhem zákona zabýval 20. března 2025. Vyhlásil lhůtu na vydání pozměňovacích návrhů, nicméně ve lhůtě žádný pozměňovací návrh nedoputoval na hospodářský výbor, jak o tom už mluvil pan ministr, to znamená, hospodářský výbor už se nezabýval žádnými pozměňovacími návrhy. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. V tuto chvíli otevírám obecnou rozpravu, do které jako první je přihlášen pan poslanec Jiří Strýček. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Strýček: Dobré odpoledne, vážený pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já v krátkosti jenom shrnu v podstatě to, co tady bylo řečeno panem ministrem, a sice to, že návrh zákona má dvě části a to je financování základních služeb, kdy se navyšuje zákonný limit pro úhradu čistých nákladů pro nepravidelnou finanční zátěž, to znamená pro ty základní poštovní služby, které pošta povinně provozuje, a to z částky jedné a půl miliardy na dvě a půl miliardy, a samozřejmě je tam otázka toho cash flow, což je v podstatě odstranění časového nesouladu mezi zdroji a potřebami.

Druhou částí navrhované změny, ta se týká úpravy té stávající licence, protože jak víme, licence podle mě už byla přidělena České poště 1. 1. 2025 a ten stávající zákon neumožňuje po dobu pěti let v tom zákoně dělat jakékoliv úpravy, takže tady tato část zákona umožňuje provést změnu poštovní licence v průběhu jejího trvání. Upravuje okolnosti odnětí, zániku poštovní licence a tak dále a tak dále. V podstatě pokud se nepletu, tak tady se nejedná o nic jiného než o přípravu základního rámce pro způsoby nakládání s licencí v průběhu transformace České pošty, která tedy v současné době, jak jsem se tady zmínil už při prvním čtení, se odehrává nebo připravuje zcela mimo legislativní rámec. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. V tuto chvíli se hlásí ještě pan kolega Munzar. Prosím.

Poslanec Vojtěch Munzar: Děkuji. Protože (to) i podle tabule vypadá, pokud se nikdo nepřihlásí, že žádný pozměňovací návrh ani ve druhém čtení nepadne na plénu, tak bych chtěl v tomto případě dát návrh podle jednatelského řádu § 94a odst. 4, aby se dále tímto návrhem zákona výbor nezabýval.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, v tuto chvíli to je procesní návrh, musím o něm nechat... (Reakce z pléna.)

Pardon?

Musím o něm nechat hlasovat, o tomto návrhu, samozřejmě v tuto chvíli, takže zavolám všechny z předsálí.

Zopakuji, že budeme hlasovat návrh, aby se garanční výbor již návrhem nezabýval podle § 94(a) odst. 4, poněvadž nezazněl žádný z pozměňovacích návrhů.

Já jsem zahájil hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 8, přihlášeno 141 poslanců, pro 70, proti 1. Tento návrh byl zamítnut.

Máme tady kontrolu hlasování. Pan poslanec Benda bude kontrolovat hlasování v tuto chvíli, tak vyčkáme.

Mezitím načtu omluvy: z pracovních důvodů se od 17.15 omlouvá pan kolega Ivan Bartoš, Richard Brabec celý jednací den z pracovních důvodů tak jako pan poslanec Bartoš, Milada Voborská od 17 hodin z pracovních důvodů.

Z členů vlády se omlouvá od 17.30 z pracovních důvodů premiér Petr Fiala a pan ministr Lukáš Vlček do 17.30 z pracovních důvodů.

Pan poslanec Benda se hlásí, prosím.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane místopředsedo, vážené dámy, vážení pánové, stává se mi to zřídka, ale stát se to nepochybně může. Všichni jste viděli, že jsem signalizoval, že hlasuji pro, na sjetině mám proti. Zpochybňuji hlasování.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, v tuto chvíli budeme hlasovat tedy o zpochybnění hlasování.

Já jsem zahájil hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 9, přihlášeno 149 poslankyň a poslanců, pro 125, proti nikdo. Tento návrh byl přijat.

V tuto chvíli hlasujeme, ještě jednou zopakují pro všechny přítomné...

Ano, zaznamenal jsem odhlášení vás všech, takže prosím, abyste se přihlásili svými kartami.

Budeme hlasovat, protože nebyl žádný pozměňovací návrh u tohoto tisku předložen, aby se garanční výbor již návrhem zákona nezabýval, podle § 94(a) odst. 4.

Já jsem zahájil hlasování. Táži se, kdo je pro? (Kdo je) proti?

10. hlasování v pořadí této schůze, přihlášeno bylo 131 poslankyň a poslanců, pro 130, proti nikdo. Tento návrh byl přijat.

V tuto chvíli tedy končím druhé čtení tohoto návrhu.

V tuto chvíli máme před sebou

4.

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 167/2008 Sb.,
o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů,
ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
/sněmovní tisk 870/ – první čtení**

Tímto návrhem jsme se zabývali na 136. schůzi Poslanecké sněmovny dne 15. dubna 2025, kdy byla přerušena obecná rozprava.

Prosím, aby místo u stolku zpravodajů zaujal ministr životního prostředí Petr Hladík a zpravodaj pro první čtení, pan poslanec David Pražák.

My budeme tedy pokračovat v přerušené obecné rozpravě. Pan poslanec Hladík... Ne.

Ale v tuto chvíli vidím, že se hlásí pan předseda poslaneckého klubu ODS, pan poslanec Benda. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane místopředsedo, vážené dámy, vážení pánové, já navrhuju, abychom tento bod přerušili do další schůze, do další řádné schůze Poslanecké sněmovny.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, tak já tento procedurální návrh nechávám v tuto chvíli hlasovat. Přivolám kolegyně a kolegy z předsálí.

Zahájil jsem hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 11, přihlášeno 133 poslanců, pro 129, proti 1. Tento návrh byl přijat.

Tudíž jsme si odhlasovali, že jsme přerušili projednávání tohoto bodu.

V tom případě otevírám další bod dnešního dne, což je

5.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 768/ – první čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede pan ministr průmyslu a obchodu Lukáš Vlček. Já vás poprosím, pane ministře, abyste se ujal slova.

Všechny vás prosím na plénu Poslanecké sněmovny o klid.

Máte slovo. Prosím.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Lukáš Vlček: Tak, pane místopředsedo, dámy a pánové, vážené kolegyně, kolegové, ještě jednou hezké odpoledne. Předkládám tedy do prvního čtení vládní návrh zákona, který mění zákon č. 206/2015 (Sb.), o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi.

Návrh zákona zejména upravuje odbornou způsobilost, kdy tuto odbornou způsobilost rozšiřuje i na zábavní pyrotechniku kategorie F3. Doposud se odborná způsobilost u zábavní pyrotechniky vyžadovala pouze u kategorie F4.

Vláda na svém jednání rovněž schválila některá další opatření, která mají přispět k bezpečnějšímu a přívětivějšímu zacházení s pyrotechnickými výrobky. Jedná se zejména o zákaz prodeje pyrotechnických výrobků na tržnicích a ve stáncích, s výjimkou nejméně nebezpečné kategorie zábavní pyrotechniky v kategorii F1, a o regulaci prodeje na dálku.

Dále tento návrh zákona stanovuje, že se pyrotechnické výrobky nebudou moci odpalovat ve vzdálenosti do 250 metrů od objektů, jako jsou například nemocnice, domovy

pro seniory, útulky, zoologické zahrady, objekty určené k chovu evidovaných zvířat nebo záchrané stanice.

Bude rovněž posílena pravomoc obcí zakazovat používání pyrotechnických výrobků na celém svém území nebo jeho části, a to i případně pouze po vymezenou dobu. Tato pravomoc obcí se nebude vztahovat na zábavní pyrotechniku kategorie F1 a dále na část pyrotechnických výrobků, jejichž použití v každém jednotlivém případě podléhá povolení ze strany Českého báňského úřadu.

Dále je upravena možnost orgánů dozoru zajišťovat pyrotechnické výrobky při podezření ze spáchání některého z přestupků za účelem jejich pozdějších propadnutí, nebude-li přestupek prokázán, rovněž v některých případech prodejcům zakazovat činnost, dopustí-li se některého z určených přestupků.

Tolik mé úvodní slovo a já vám děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. Já už vidím, že u stolku zpravodajů je také pan zpravodaj pro první čtení, pan poslanec Tomáš Müller. Vážený pane poslanče, prosím, máte slovo.

Poslanec Tomáš Müller: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vláda na svém zasedání 24. 7. 2024 schválila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů. Ten byl 19. 8. 2024 rozeslán poslancům jako sněmovní tisk 768 a organizační výbor určil zpravodajem Tomáše Müllera.

Tímto zákonem je zajištěna transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/29/EU a prováděcí směrnice komise 2014. Zákon tady popsal pan ministr, já bych jenom zopakoval a stručně řekl, čeho se týká. Je to odborná způsobilost, získání dokladů o odborné způsobilosti, změna kontrolního orgánu, opravy v souvislosti s opravou české směrnice, verze pravomocí obcí vydávat obecně závazné vyhlášky, další úpravy, v zákoně o pyrotechnice se stanovují dílčí úpravy, které mají zajistit příznivější prostředí v oblasti pyrotechnických výrobků, a změna dalších zákonů, jako třeba zákon o správních poplatcích.

Já bych jenom řekl, že dosavadní úprava se jeví jako nedostatečná, pokud jde o zajištění ochrany zdraví lidí a zvířat, veřejného pořádku a ochrany životního prostředí při používání zejména zábavní pyrotechniky kategorie F1 až F4. Zábavní pyrotechnika škodí lidskému zdraví a životnímu prostředí, v důsledku odpalování pyrotechniky se ročně do ovzduší dostane velké množství nebezpečných a zdraví škodlivých látek, mnohé ve formě, ve které se v přírodě přirozeně nevyskytují. Návrh proto rozšiřuje výčet činností, pro něž je vyžadována odborná způsobilost, ale zakotvuje také explicitní zákaz prodeje všech pyrotechnických výrobků, vyjma kategorie F1, ve stáncích, respektive v dočasných stavbách, ale o tom už mluvil pan ministr.

Návrh zákona je v souladu se směrnicí evropskou a nebude mít tento zákon negativní dopad na státní rozpočet. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji, vážený pane zpravodaji. V tuto chvíli tedy otevírám obecnou rozpravu, do které se jako první s přednostním právem přihlásil pan ministr Petr Hladík. Prosím.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Vážený pane místopředsedo, vážené paní poslankyně, páni poslanci, krásný dobrý večer. Já jsem moc rád, že se k tomuto návrhu dostalo. My o ekoújmě budeme ještě někdy diskutovat, ale toto je velmi důležité, a to z toho důvodu, že si myslím a vnímám tady i širokou podporu, aby tenhle ten Silvestr, který už je za námi, byl vlastně poslední takto benevolentní, tak jak býval.

Jsme vlastně poslední země. Naši západní partneři, naši kolegové tohleto mají dávno omezeno. K nám jezdí lidé ze západních hranic a odpalují a kupují si u nás pyrotechniku. Myslím, že to je špatně, že to je špatně z pohledu dětí, z pohledu ochrany zvířat, našich mazlíčků, ale také z (pohledu) životního prostředí.

To množství zplodin a látek, které je vypuštěno na Silvestra, tak překračuje všechny limity. My tady diskutujeme o limitech různých spaloven a různých chemických provozů a potom toto vlastně je odpalováno do vzduchu úplně zbytečně.

Takže jsem moc rád, že se tady spojila aktivita Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství na této novele, díky.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já také děkuji. S přednostním právem jsem zaznamenal taktéž pana poslance Marka Bendu. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Marek Benda: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, vážené dámy, vážení pánové, já si dovoluji přednést jeden procedurální návrh, jako obvykle, za koaliční kluby – ale předpokládám, že i za klub hnutí ANO, které říká, že tento zákon podporuje a chce – tak navrhuji, abychom dneska prodloužili jednání i po 19. hodině, a to do doprojednání tohoto bodu. Nic dalšího projednávat nemůžeme, protože žádný další bod na této schůzi nemáme, proto nenavrhují projednávání i po 21. hodině, protože myslím, že jsme tak v 19.10 nejpозději hotovi. Poprosím, aby se o tomto mém návrhu hlasovalo.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano, děkuji. Přivolám kolegyně a kolegyně z předsálí.

Zopakuji, hlasujeme návrh pana poslance Marka Bendy, abychom mohli hlasovat i po 19. hodině a projednávat. V tuto chvíli jsem vás všechny odhlásil, poprosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami.

Až se počet přihlášených ustálí, tak zahájím hlasování, což se stalo právě v tuto chvíli. Já se táži, kdo je pro? (Kdo je) proti?

Hlasování číslo 12, přihlášeno 122 poslankyň a poslanců, pro 102, proti 13. Tento návrh byl přijat.

V tuto chvíli tedy jsme v obecné rozpravě, pokračujeme v ní, a to panem poslancem Jirkou Strýčkem. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Strýček: Takže já ještě jednou děkuji za slovo, pane předsedající. Já jenom v krátkosti za klub hnutí ANO, my samozřejmě tento návrh zákona podpoříme, protože jak již bylo řečeno, cílem tohoto návrhu zákona je ochrana zdraví ohrožených skupin obyvatelstva, zvířat před hlukem, záblesky, zvýšení a ochrana veřejného pořádku a životního prostředí. Já si myslím, že ty změny, tak jak jsou tam navrženy, já už je tady nebudu znovu opakovat, jsou navrženy správně a posouvají tu novelu zákona oproti stávajícímu stavu dále.

Já tedy ještě – ale za sebe – co k tomu můžu nebo co bych k tomu jenom v krátkosti rád podotknul, je to, že trochu ve mně vyvolává pochybnosti ta kontrola dodržování a následná trestní vymahatelnost za porušení té obecně závazné vyhlášky, protože podle mého názoru by se to mohlo upravit trochu jinak, protože všichni víme, že v mnoha případech ta vymahatelnost je v rámci těch obcí nebo měst skoro nulová. A nebavím se jenom teďka o tady této pyrotechnice.

Další můj postřeh nebo můj takový názor k tomu je to, že podle mě návrh zákona neřeší to, co by řešit měl, a to je i otázka pyrotechnických výrobků té kategorie F1, která je označována jako dětská, zábavná a bezpečná. Pyrotechnika této kategorie je často prodávána na tržnicích mladistvým od 15 let a často tyto výrobky neodpovídají předepsaným normám, zejména z pohledu hlučnosti, vzhledu výrobku, kdy ten výrobek nesmí připomínat potraviny nebo hračku. Když se třeba podíváme na to, co se tam prodává – nebo i na internetovém prodeji – tak toto v mnoha případech není dodržováno.

Četl jsem několik vyjádření Policie České republiky, která musí často řešit případy, kdy školáci v hojné míře používají především bouchací kuličky, takzvané Piráty a tak dále, kterými děsí hlavně starší spoluobčany a často domácí zvířectvo. Já jsem byl několikrát svědkem, když jsem viděl ty mladistvé party, jak to házejí důchodcům pod nohy nebo i domácím mazlíčkům, kteří zrovna se tam někde procházejí, takže podle mého názoru by bylo správné ošetřit i v rámci tohoto návrhu i tuto část tak, aby k těmto excesům nedocházelo. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Já taktéž děkuji. Další, kdo je v obecné rozpravě přihlášen, je pan poslanec Zdeněk Kettner. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Zdeněk Kettner: Děkuji za slovo. Dovolte mi přednést stanovisko nepřítomného kolegy Radka Kotena, garanta za klub SPD.

Tisk 768 je třeba spojit s návrhem v části 24, novela trestního zákoníku, bod 4. Tato novela v tisku 695 nově kriminalizuje zařazením pod ustanovením § 279 odst. 3 – nejprísnější, se sazbou do pěti let trestu odnětí svobody – nakládání s pyrotechnickými výrobky bez potřebného povolení, takzvaná odborná způsobilost. I návrh v tisku 695 tento pojem odborná způsobilost užívá. Dnes je potřeba odborná způsobilost na pyrotechniku třídy F4 – profí ohňostroje – a co je na tisku 695 velký problém, osoby ve věku 18 až 21 let potřebují odbornou způsobilost i na pyrotechniku třídy F3, což jsou věci prodávané v Lidlu nebo v řetězcích na Silvestra, kdy nyní je tato pyrotechnika volně dostupná osobám starším 21 let.

Ač trestní právo obecně chrání mladé lidi – nezkušenost a podobně – určitou benevolencí, například snížením trestních sazeb, tak zde je nekompromisně posílá do vězení za to, co osoba starší 21 let může. Je to dáno definicí pyrotechniky, u které je třeba pro nakládání s ní odborná způsobilost, kdy mladý člověk podle současné legislativy určitým způsobem onou odbornou způsobilostí nahrazuje nedostatek věku. Samotné uvedení

pyrotechniky do ustanovení § 279 odst. 3 je zde ve stejné trestní sazbě jako minigranáty nebo samopaly. V tisku 695 chybí jakákoliv přechodná ustanovení.

Základním problémem tisku 768 je návrh na přeražení dosud volně prodejně od 21 let – pyrotechniky třídy F3 – do pyrotechniky, u které je pro nakládání s ní potřeba odborná způsobilost. Tím je držení této dnes volně prodejně pyrotechniky automaticky díky změně trestního zákoníku v tisku 695 kriminalizováno, a to opět zařazením do ustanovení § 279 odst. 3 se sazbou do pěti let trestu odnětí svobody.

Musíme vzít v potaz také jeho protiprávnost. Stále ještě platí čl. 11, právo vlastnit majetek. I řádně nakoupená pyrotechnika třídy F3 je tím majetkem, nelze její právoplatné a řádné vlastníky kriminalizovat trestní sazbou do pěti let nebo jejich majetek nějakou formou ukrást. V tisku 768 v navržených přechodných ustanoveních nenalezneme žádný text, který by alespoň nastiňoval respekt k čl. 11. Na ústavu se v České republice nehledí v tomto případě. Naopak... (Naznačuje pokračování textu, který vynechává.)

Řešením je tisk 768 zamítnout, vrátit k přepracování s tím, že odporuje ústavnímu pořádku České republiky. Proto navrhuje vrátit tisk k přepracování, popřípadě variantně k zamítnutí.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Tak děkuji. V tuto chvíli pan zpravodaj se hlásí z místa. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomáš Müller: Děkuji za slovo. Já bych zde chtěl navrhnout zkrácení lhůty na projednání ve výborech z 60 na 20 dnů. Děkuji.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Děkuji. Zaznamenal jsem, zkrácení lhůty podle § 90.

V tuto chvíli se nacházíme pořád v obecné rozpravě. Pokud se už nikdo nehlásí ani z místa, tak já končím obecnou rozpravu.

Případně poprosím o závěrečná slova pana předkladatele? Ne, nemá zájem. Ani pan zpravodaj nemá zájem.

V tuto chvíli budeme tedy hlasovat o návrhu na vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování, což předložil pan kolega Zdeněk Kettner. Zaznamenal jsem návrh na vaše odhlášení. Prosím, abyste se přihlásili svými kartami.

Zahájil jsem hlasování. Táži se, kdo je pro? (Dotaz z pléna, o čem se hlasuje.) Ne, hlasujeme o navrácení k dopracování v tuto chvíli. Kdo je proti?

V hlasování číslo 13 přihlášeno 117 poslankyň a poslanců, pro 16, proti 99. Tento návrh byl zamítnut.

Nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Nejprve rozhodneme o přikázání garančnímu výboru.

Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání hospodářskému výboru jako výboru garančnímu. Navrhuje někdo přikázání jinému výboru jako výboru garančnímu? Vidím, že ne, tudíž přistoupíme k hlasování.

Zahájil jsem ho. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 14, přihlášeno 131 poslankyň a poslanců, pro 131, (proti 0). Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání hospodářskému výboru jako garančnímu výboru.

Organizační výbor nenavrhl přikázat tento návrh dalšímu výboru. Má někdo návrh na přikázání dalšímu výboru? Paní poslankyně Kocmanová, prosím.

Poslankyně Klára Kocmanová: Ano, děkuji. Vzhledem k tomu, že se to týká i problematiky životního prostředí, ráda bych navrhla výbor pro životní prostředí.

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Ano. Má někdo nějaký další návrh? Pokud ne, tak budeme hlasovat o návrhu, aby byl přikázán dalšímu výboru, a to výboru pro životní prostředí.

Já jsem zahájil hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 15, přihlášeno 132 poslanců, pro 58, proti 10. Tento návrh byl zamítnut.

Také zazněl návrh na zkrácení lhůty. Lhůta byla zkrácena o více než 30 dnů, tudíž (to) musí být se souhlasem předkladatele. Pokud pan ministr souhlasí (Ministr Vlček: Ano.), tak já nechávám hlasovat o zkrácení lhůty.

Zahájil jsem hlasování. Táži se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 16, přihlášeno 131 poslankyň a poslanců, pro 115, proti 16. Tento návrh byl přijat.

Tím pádem jsme se vypořádali tady s tímto tiskem v prvním čtení, vážené kolegyně, vážení kolegové.

Taktéž jsme projednali stanovený pořad 138. schůze Poslanecké sněmovny, kterou tímto končím.

Připomínám, že ve středu 7. května 2025 bude v 9 hodin pokračovat 134. schůze Poslanecké sněmovny. Všem vám přeji hezký večer.

(Schůze skončila v 19.04 hodin.)